แนวทาง

ประกอบการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการสนับสนุนวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

วันที่ ๓-๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ ห้องประชุมแมจิ ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กทม.

สนับสนุนโดย

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก ๓)
- ศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อการจัดการเครือข่ายภาคเหนือล่าง
- ศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อการจัดการเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- ศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อการจัดการเครือข่ายภาคใต้ตอนล่าง
- ศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อการจัดการเครือข่ายภาคเหนือบน
- ศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อการจัดการเครือข่ายภาคกลาง
- ศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อการจัดการเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

และ เครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

คำนำ

การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน เป็นหนึ่งในการขับเคลื่อนงานของเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก ๓) ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งกลไกหนึ่งที่สำคัญในการหนุนเสริมกระบวนการขับเคลื่อนและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ ในอปท. เครือข่ายคือสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญการหนุนเสริมด้านวิชาการ เป็นพี่เลี้ยงในรูปแบบ cluster learning

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการสนับสนุนวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น วันที่ ๓-๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา และร่วมประชุมเพื่อวางแผน ออกแบบการทำงาน การสรุปโจทย์วิจัยในการพัฒนาร่วมกับพื้นที่ในระยะต่อไป โดยการ โดยใช้แนวทางประกอบการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการสนับสนุนวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ฉบับนี้ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ***ส่วนที่ ๑*** *การบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ ได้แก่ ๕อ ๕ก ๖ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ การสรุปเรื่องเด่น การจัดการระบบของพื้นที่ และผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ* ***ส่วนที่ ๒*** *สรุปข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ และ****ส่วนที่ ๓*** *สรุปโจทย์วิจัยประเด็นการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น และการวางแผนและปรับกิจกรรมการดำเนินงานในระยะต่อไป*

ผู้จัดทำหวังว่าแนวทางฉบับนี้จะเอื้อให้กับผู้เข้าร่วมกระบวนการทั้งสถาบันวิชาการและพื้นที่ ได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และนำไปสู่การสรุปโจทย์วิจัยประเด็นการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น การวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเพื่อบรรลุตัวชี้วัด และสร้างผลกระทบเชิงบวกแก่กลุ่มผู้สูงอายุอันเป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายในพื้นที่ต่อไป

ขนิษฐา นันทบุตร และคณะ
กรกฎาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

สารบัญ ข

สารบัญตาราง ค

สารบัญภาพ จ

บทนำ ๑

ส่วนที่ ๑ การบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ ๖

ส่วนที่ ๒ สรุปข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ ๓๙

ส่วนที่ ๓ สรุปโจทย์วิจัยประเด็นการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น และการวางแผนและปรับกิจกรรมการดำเนินงานในระยะต่อไป ๖๘

ภาคผนวก ๙๔

ภาคผนวก ก ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุจำแนกตามงาน กิจกรรม ตามความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ ๙๕

ภาคผนวก ข รายละเอียด ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕ อ. ๕ ก. ๑๑๕

ภาคผนวก ค รายละเอียด ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น ๑๔๗

ภาคผนวก ง กลุ่มประชากรสูงอายุ ๑๔๘

ภาคผนวก จ แนวทางการดำเนินงานใน ๗ ประเด็น เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยเสริม ๑๔๙

ภาคผนวก ฉ สรุปข้อมูลสำคัญที่แสดงสถานะและสุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ ๒๒๘

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑.๑	ทบทวนการดำเนินงานงานและกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นตาม ๖ ชุดกิจกรรมหลักของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น	๘
ตารางที่ ๑.๒	ทบทวนแนวทางการพัฒนางานและกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง	๑๕
ตารางที่ ๑.๓	ทบทวนการดำเนินงานและกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นเทียบเคียงกับ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง	๒๑
ตารางที่ ๑.๔	เรื่องเด่นของอปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น	๒๗
ตารางที่ ๑.๕	ข้อมูลเรื่องเด่นพื้นที่อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น	๓๐
ตารางที่ ๑.๖	ภาพรวมการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของสถาบันวิชาการที่ผ่านมา	๓๖
ตารางที่ ๑.๗	สรุปพื้นที่ร่วมนำเสนอในการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ ที่สอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุฯ ๕อ. ๕ก. สูงวัยสร้างเมือง	๓๗
ตารางที่ ๒.๑	ข้อมูลบริบทและสถานการณ์ทางด้านสุขภาวะของชุมชน (คัดสรร)	๔๑
ตารางที่ ๒.๒	ข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะของผู้สูงอายุ (คัดสรร)	๔๘
ตารางที่ ๒.๓	จำนวนทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุระดับหมู่บ้านหรือชุมชน	๖๑
ตารางที่ ๒.๔	ทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ ระดับตำบล	๖๔
ตารางที่ ๒.๕	สรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุ	๖๖
ตารางที่ ๓.๑	วิเคราะห์และเทียบเคียงประสบการณ์การวิจัยของสถาบันวิชาการในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น	๗๐
ตารางที่ ๓.๒	จัดกลุ่มของปัญหาและความต้องการ (โจทย์วิจัยและพัฒนา)ของพื้นที่ ตาม ๕ ด้าน (สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการ	๗๔
ตารางที่ ๓.๓.๑	การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความเหมือนและความต่างระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ	๗๗
ตารางที่ ๓.๓.๒	การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความเหมือนระหว่าง ๒ ภาคี กับศักยภาพนักวิจัย พื้นที่ดำเนินการ และแนวทางการวิจัย	๘๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ ๓.๒.๓	การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความต่างระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ	๘๕
ตารางที่ ๓.๓.๔	การเทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาของ ๒ ภาคีกับรูปแบบการวิจัยและการพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย	๘๘
ตารางที่ ๓.๔	การจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๖ เดือนถัดไป	๙๒

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑.๑	รูปแบบการจัดกลุ่มความสัมพันธ์ในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นโดยการเชื่อมโยงระหว่างทุนทางสังคม กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย	๓๓
ภาพที่ ๑.๒	ตัวอย่างการจัดกลุ่มความสัมพันธ์ในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น	๓๔
ภาพที่ ๑.๓	(ร่าง) โครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของอปท.	๓๕

บทนำ

๑. แนวคิด หลักการ

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นยึดหลักการพัฒนาอย่างน้อย ๔ หลักการ ได้แก่ การใช้พื้นที่เป็นฐานการพัฒนา(Area-based development) การคำนึงถึงสุขภาพในทุกนโยบายของชุมชนท้องถิ่น(Heath in all policies) การสร้างการมีส่วนร่วม และการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ โดยเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน(สำนัก ๓) สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน(ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดำเนินการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่อปท.เครือข่ายเป็นพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งปรากฏผลและรูปธรรมของการดำเนินงานและกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ใน ๖ ชุดกิจกรรมหลัก ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาศักยภาพ ๒) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ ๓) การพัฒนาระบบบริการ ๔) การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือกัน ๕) การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ไข/จัดการปัญหาผู้สูงอายุ และ ๖) การพัฒนากฎ กติการะเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานใน ๑๐ ประเด็นตามแนวทาง ๕ อ. ๕ก. โดยกิจกรรม ๕ อ. ประกอบด้วย การส่งเสริม อาชีพ อาหาร ออกกำลังกาย ออม และ อาสาสร้างเมือง และ ส่วนกิจกรรม ๕ ก. ประกอบด้วย การลดอุบัติเหตุ การพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุ การพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ การดูแลต่อเนื่องและกายอุปกรณ์

การขับเคลื่อนรูปธรรมการดำเนินงานต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุนทางสังคมและศักยภาพที่มีอยู่ในชุมชน และการหนุนเสริมด้านวิชาการจากสถาบันการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาเข้าร่วมโครงการสนับสนุนวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ ศรร.ผู้สูงอายุจำนวน ๑๑ แห่ง + มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จากกระบวนการขับเคลื่อนและพัฒนาสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ ก่อให้เกิดการดำเนินงานและกิจกรรมเกิดรูปธรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ในระยะที่ผ่านมา ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด จึงต้องมีการติดตามการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา และร่วมประชุมเพื่อวางแผน ออกแบบการทำงาน การสรุปโจทย์วิจัยในการพัฒนาร่วมกับพื้นที่ในระยะต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาร่วมเรียนรู้งานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในแนวทางด้านการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๒) เพื่อให้นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาร่วมกับศูนย์สนับสนุนวิชาการ(ศวภ.)ร่วมวางแผนการดำเนินงานสนับสนุนงานของศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๓. ผู้เข้าร่วม

๑) สถาบันการศึกษาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น จำนวน ๑๑+๑ แห่ง

๒) พื้นที่อปท.ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ

๓) ศูนย์สนับสนุนวิชาการ(ศวภ.)ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคกลาง

๔) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะทำงาน

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	ชื่อศปง. ศรร.
ศวภ.ภาคเหนือตอนบน		
๑	โครงการการสนับสนุนทางวิชาการเพื่อการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดย คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๑) เทศบาลตำบลขัวมุง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ๒) เทศบาลตำบลแม่ปูคา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ ๓) เทศบาลตำบลสองแคว อ.ดอยหล่อ จ.เชียงใหม่ ๔) เทศบาลตำบลทุ่งปี้ อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕) เทศบาลตำบลแม่ข่า อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ๖) เทศบาลตำบลสันทราย อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ๗) เทศบาลตำบลป่าไผ่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลข่วงเปา อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ ๙) เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่โถ อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน ๑๑) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
๒	โครงการการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นและสถาบันการศึกษา โดย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย พะเยา	๑) เทศบาลนครเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ๒) เทศบาลตำบลบ้านเหล่า อ.แม่ใจ จ.พะเยา ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยางตาล อ.ร้องกวาง จ.แพร่ ๕) เทศบาลตำบลห้วยหม้าย อ.สอง จ.แพร่ ๖) เทศบาลตำบลพระพุทธบาท อ.เชียงกลาง จ.น่าน
๓	โครงการ การสนับสนุนวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงวัยในชุมชนท้องถิ่น โดย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง	๑) เทศบาลตำบลเสริมงาม อ.เสริมงาม จ.ลำปาง ๒) เทศบาลตำบลนาครัว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงกานต์ อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน ๔) เทศบาลตำบลเวียงยอง อ.เมือง จ.ลำพูน ๕) เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาบ อ.บ้านธิ จ.ลำพูน ๗) เทศบาลตำบลป่าตาล อ.ขุนตาล จ.เชียงราย ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าก๊อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
ศวภ.เหนือตอนล่าง		
๔	โครงการการสนับสนุนวิชาการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุพื้นที่ภาคเหนือ โดย คณะพยาบาลศาสตร์	๑) องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง อ.เมือง จ.ตาก ๒) เทศบาลตำบลป่าเซ่า อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลคอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์ ๔) เทศบาลตำบลวังชมภู อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	ชื่อศปง. ศรร.
	มหาวิทยาลัยนเรศวร	๖) องค์การบริหารส่วนตำบลตำหนักธรรม อ.เมือง จ.แพร่
ศวภ.กลาง		
๕	โครงการการสนับสนุนศักยภาพการดูแลผู้สูงอายุโดยการมีส่วนของชุมชนท้องถิ่นภาคกลาง โดย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อ.บางเลน จ.นครปฐม ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโรง อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อ.อินทร์บุรี จ. สิงห์บุรี ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลราชสถิตย์ อ.ไชโย จ. อ่างทอง ๕) เทศบาลตำบลรำมะสัก อ.โพธิ์ทอง จ. อ่างทอง
๖	โครงการ การสนับสนุนวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงวัยในชุมชนท้องถิ่น โดย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	๑) องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อ.องครักษ์ จ.นครนายก ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ อ.นายายอาม จ.จันทบุรี ๓) เทศบาลตำบลนาดี อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา
ศวภ.อีสานตอนบน		
๗	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น	๑) เทศบาลตำบลสาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกง อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น ๓) เทศบาลตำบลนาอ้อ ตำบลนาอ้อ อ.เมือง จ.เลย ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อ.ภูหลวง จ.เลย ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลดินดำ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น
๘	โครงการความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับชุมชนท้องถิ่น: บริบทจังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์และร้อยเอ็ด โดย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๑) องค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อ. นาเชือก จ. มหาสารคาม ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย อ.วาปีปทุม จ. มหาสารคาม ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อ. กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์ ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลนาโก อ. กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลไค้นุ่น อ. ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์ ๖) เทศบาลตำบลหนองฮี อ. หนองฮี จ. ร้อยเอ็ด
๙	โครงการการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแล	๑) ศปง. องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาน อ.นาแก จ.นครพนม ๒) ศรร.องค์การบริหารส่วนตำบลนาคูณใหญ่ อ.นาหว้า จ.นครพนม

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	ชื่อศปง. ศรร.
	ผู้สูงอายุ โดยวิทยาลัยพยาบาลบรม ราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม	๓) ศรร.เทศบาลตำบลบ้านโพน อ.โพนนาแก้ว จ.สกลนคร ๔) ศรร.เทศบาลตำบลวัฒนา อ.ส่องดาว จ.สกลนคร ๕) ศรร.องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย ๖) ศรร.อบต.หนองกุงทับม้า อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี
ศวภ.อีสานตอนล่าง		
๑๐	โครงการพัฒนากลไก สถาบันวิชาการเพื่อพัฒนา ระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดย สำนักวิชาพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี	๑) เทศบาลตำบลนาเยีย อ.นาเยีย จ.อุบลราชธานี ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนประดู่ อ.สีดา จ.นครราชสีมา ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลดวนใหญ่ อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบักได อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์ ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน อ.ป่าติ้ว จ.ยโสธร
๑๑	โครงการ สนับสนุนทาง วิชาการเพื่อสร้างระบบ การดูแลผู้สูงอายุโดย ชุมชนท้องถิ่น โดย วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นครราชสีมา	๑) เทศบาลตำบลโนนสูง อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างถ่อ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี ๔) เทศบาลตำบลหนองใหญ่ อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ
ภาคใต้		
๑๒	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	

๔. วิธีดำเนินการ

เนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีนักวิชาการจาก ๓ ภาคีเข้าร่วมกิจกรรม จึงมีการกำหนดบทบาทการเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

ประเด็น	บทบาทหน้าที่		
	นักวิชาการจากอปท. ศรร.การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ	**นักวิชาการจากสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**	**นักวิชาการจากศวช.**
ส่วนที่ ๑ การบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ ได้แก่ ๕อ ๕ก ๖ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ การสรุปเรื่องเด่น การจัดการระบบของพื้นที่ และผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ	- รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เทียบเคียงการดำเนินงานและกิจกรรมในพื้นที่ตนเองกับตัวชี้วัด	- สรุปภาพรวมการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของ อปท. เครือข่ายศรร.ผส.	- เป็นพี่เลี้ยงกลุ่ม

ประเด็น	บทบาทหน้าที่		
	นักวิชาการจากอปท. ศรร.การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ	**นักวิชาการจากสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**	**นักวิชาการจากศวช.**
ส่วนที่ ๒ สรุปข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่	- รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สรุปสถานการณ์สุขภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่	- ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สรุปภาพรวมสถานการณ์สุขภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่อปท.เครือข่าย	- เป็นพี่เลี้ยงกลุ่ม
ส่วนที่ ๓ สรุปโจทย์วิจัยประเด็นการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น และการวางแผนและปรับกิจกรรมการดำเนินงานในระยะต่อไป	- ร่วมออกแบบ โจทย์วิจัย ร่วมวางแผนและปรับกิจกรรมการดำเนินงานในระยะต่อไป	- ออกแบบโจทย์วิจัยร่วมกับพื้นที่อปท.เครือข่าย - วางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป	- เป็นพี่เลี้ยงกลุ่ม

๕. ผลผลิต ผลลัพธ์

๑) สรุปผลสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ ได้แก่ ๕อ ๕ก ๖ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ การสรุปเรื่องเด่น การจัดการระบบของพื้นที่ และผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ ข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่

๒) (ร่าง) โจทย์วิจัยประเด็นการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๓) แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

ส่วนที่ ๑	การบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ สรุปเรื่องเด่น การจัดการระบบของพื้นที่ และผลการจัดการความรู้จากการดำเนินงานโครงการสนับสนุนวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๑. แนวคิด หลักการ

การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยอาศัยสถาบันการศึกษาเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนงานและกิจกรรมร่วมกับทุนทางสังคมในพื้นที่อปท. การพัฒนาระบบการดูลแลผู้สูงอายุฯ มีการดำเนินงานและกิจกรรมที่ครอบคลุมงานและกิจกรรมหลัก ๖ ชุดกิจกรรม คือ ๑) การพัฒนาศักยภาพ ๒) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ ๓) การพัฒนาระบบบริการ ๔) การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน ๕) การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ และ ๖) การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง โดยกิจกรรม ๕ อ. ประกอบด้วย อ.อาชีพผู้สูงอายุ อ.อาหารสำหรับผู้สูงอายุ อ.ออกกำลังกายผู้สูงอายุ อ.ออมเพื่อผู้สูงอายุ และ อ.อาสาสร้างเมือง และส่วนกิจกรรม ๕ก. ประกอบด้วย ก.การป้องกันและลดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุ ก.การพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุ ก.การพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ ก.การดูแลต่อเนื่องที่บ้าน ก.การบริการกายอุปกรณ์

กระบวนการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่เทียบเคียงกับงานและกิจกรรม ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ตัวชี้วัดการดำเนินงาน และคุณลักษณะการจัดการตนเอง การสรุปเรื่องเด่น การจัดการระบบของพื้นที่ซึ่งนำสู่ (ร่าง) โครงสร้างหลักสูตรซึ่งเป็นกระบวนการที่พื้นที่หาข้อสรุปอันเป็นเรื่องเด่นหรืออัตลักษณ์ของพื้นที่ในการวางหลักสูตรสำหรับเตรียมพร้อมเปิดพื้นที่ให้อปท.เครือข่ายและผู้ที่สนใจได้เข้ามาเรียนรู้ นอกจากนี้การสรุปผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ ในระยะที่ผ่านมาของสถาบันวิชาการที่ได้จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนงานและรูปเด่นของแต่ละพื้นที่นั้น จะทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาต่อยอดกิจกรรมการพัฒนาและการบริการที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการการดูแลดูแลผู้สูงอายุของประชาชนในพื้นที่ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการจัดการปัญหาและความต้องการ รวมทั้งการออกแบบโจทย์วิจัยในการขับเคลื่อนงานและกิจกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุอย่างรอบด้านต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อ

๑) ทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา วิเคราะห์ เทียบเคียง ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของ อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๒) สรุปเรื่องเด่นการจัดระบบ จัดทำ (ร่าง) โครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ของอปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๓) สรุปผลผลิต ผลลัพธ์จากการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๓. วิธีการ

๑) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนวิเคราะห์ เทียบเคียง ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานและกิจกรรมตาม ๖ ชุดกิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยใช้**ตารางที่ ๑.๑ และศึกษารายละเอียดของตาม ๖ ชุดกิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น จากภาคผนวก ก**

๒) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนทบทวน วิเคราะห์ เทียบเคียง ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานและกิจกรรมตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง โดยใช้**ตารางที่ ๑.๒ และศึกษารายละเอียดของ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมืองจากภาคผนวก ข**

๓) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการตามชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นเทียบเคียงกับ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง โดยใช้ตารางที่ ๑.๓ และศึกษารายละเอียดของ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง จากภาคผนวก ค

๔) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปเรื่องเด่นของอปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยใช้**ตารางที่ ๑.๔**

๕) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดระบบการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ โดยศึกษา**แนวทางและศึกษาตัวอย่างภาพที่ ๑.๑ และ ๑.๒**

๖) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ (ร่าง) โครงสร้างหลักสูตร โดยศึกษาแนวทางและศึกษาตัวอย่างภาพที่ ๑.๓

๓) นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลผลิต ผลลัพธ์จากการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยใช้**ตารางที่ ๑.๖ และตารางที่ ๑.๗**

๔. ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการ

๑) ข้อมูลการดำเนินงานและกิจกรรมในพื้นที่เทียบเคียงกับงานและกิจกรรมตาม ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น และการขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง และ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง

๒) ข้อมูลการสรุปเรื่องเด่นและการจัดระบบของอปท. และ (ร่าง) โครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๓) ข้อมูลผลผลิต ผลลัพธ์จากการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๑.๑	ทบทวนการดำนินงานงานและกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

ตารางที่ ๑.๑ ทบทวนการดำนินงานงานและกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นตาม ๖ ชุดกิจกรรมหลักของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

คำชี้แจง นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนการดำเนินงานและกิจกรรมตาม ๖ ชุดกิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่มีพื้นที่มีการดำเนินการตามชุดกิจกรรม และสรุปภาพรวมพื้นที่มีการดำเนินงานและกิจกรรมตาม ๖ ชุดกิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	**สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								**รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ**
	พื้นที่(๑)	**พื้นที่(๒)**	**พื้นที่(๓)**	**พื้นที่(๔)**	**พื้นที่(๕)**	**พื้นที่(๖)**	**พื้นที่(๗)**	**พื้นที่(๘)**	
๑. การพัฒนาศักยภาพ									
๑) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ครอบคลุมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจ ด้านอาชีพ ฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษ เป็นต้น									
๒) การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ทำหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแล สนับสนุนกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม และสุขภาพ									
๓) การพัฒนาทักษะและดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน ให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในลักษณะที่แตกต่างกัน ครอบคลุมปัญหาและความต้องการ และทุกสภาวะสุขภาพ									
๔) เพิ่มจำนวนผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งที่เป็นอาสาสมัครและภาควิชาชีพ									

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ
	พื้นที่(๑)	พื้นที่(๒)	พื้นที่(๓)	พื้นที่(๔)	พื้นที่(๕)	พื้นที่(๖)	พื้นที่(๗)	พื้นที่(๘)	
๕) จัดให้มีการค้นหา และสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำในด้านต่างๆ ให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดหรือจัดการเรียนรู้									
๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมตามโอกาสหรือพัฒนาทักษะอื่นๆ เพิ่มเติม สำหรับผู้สูงอายุครอบคลุมด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ และสังคม									
๗) ผลักดันกลุ่ม แหล่งเรียนรู้ที่มีรายได้ร่วมสมทบทุนสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจผู้สูงอายุ									
๘) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้									
๙) ฝึกอบรมผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุให้มีความรู้และทักษะการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ									
๑๐) ฝึกคนในครอบครัวผู้สูงอายุให้เข้าใจความเสื่อมตามวัย อาทิ สายตาฟันและการดูแลเมื่อป่วยเล็กน้อย ป่วยเรื้อรังฉุกเฉิน และระยะสุดท้ายเพื่อให้การดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้อง									
๑๑) จัดทำหลักสูตรและคู่มือการอบรมผู้สูงอายุและผู้ดูแลต่างๆ เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลตนเอง									
๑๒) ศพค.สนับสนุนการจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุที่ยากลำบาก ถูกกระทำรุนแรง									

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ
	พื้นที่(๑)	พื้นที่(๒)	พื้นที่(๓)	พื้นที่(๔)	พื้นที่(๕)	พื้นที่(๖)	พื้นที่(๗)	พื้นที่(๘)	
ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อประสานหน่วยงาน องค์กร ในและนอกชุมชนดูแลช่วยเหลือ									
๑๓) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)									
๑๔) สนับสนุนการจัดทำแผนดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุโดย ศพอส. ซึ่งอาจสอดคล้องกับแผนด้านผู้สูงอายุของ อปท. หรือแผนชมรมผู้สูงอายุ หรือแผนที่จัดทำขึ้นพิเศษ หรือแผนปฏิบัติการหน่วยบริการสุขภาพ เป็นต้น									
๑๕) สนับสนุนให้มีโครงสร้างและกลไกของ ศพอส.									
๒. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ									
๑๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมการลดรายจ่ายในครัวเรือนผู้สูงอายุ									
๑๗) สนับสนุนให้มีการจัด ปรับบ้านและสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ									
๑๘) สนับสนุนให้มีศูนย์กีฬา หรือศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ หรือลานกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุพร้อมอุปกรณ์ และวิทยากรหรือผู้ฝึกสอน									
๑๙) ปรับพื้นที่บริการสาธารณะของ อปท.									

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ
	พื้นที่(๑)	พื้นที่(๒)	พื้นที่(๓)	พื้นที่(๔)	พื้นที่(๕)	พื้นที่(๖)	พื้นที่(๗)	พื้นที่(๘)	
หรือหน่วยงานราชการอื่น หรือพื้นที่สาธารณในชุมชน ให้เอื้อต่อการบริการผู้สูงอายุ									
๓. การพัฒนาระบบบริการ									
๒๐) จัดบริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านตามความจำเป็น เช่น การดูแลช่วยเหลือด้านสุขภาพ ช่วยดูแลกิจวัตรประจำวัน การช่วยฟื้นฟูสภาพ บริการด้านการแพทย์									
๒๑) การจัดบริการสุขภาพหลายรูปแบบ เช่น การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ การเข้าถึงสิทธิต่างๆ สิทธิพื้นฐานตามกฎหมาย									
๒๒) บริการรับ-ส่ง ๒๔ ชม.กรณีผู้สูงอายุประสบอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน เช่น อุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง									
๒๓) จัดบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องเดินทาง ได้แก่ ไปร่วมกิจกรรมในและนอกชุมชน ไปติดต่อประสานงาน ไปตรวจ หรือรับบริการสุขภาพยังสถานบริการสุขภาพ									
๒๔) สนับสนุนการจัดบริการดูแลกลางวันในชุมชน(Day care) ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ									
๒๕) มีศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือจัดให้มีครอบครัวอุปการะสำหรับผู้สูงอายุที่ไร้ที่พึ่งพิงหรือได้รับความเดือดร้อนจากภาวะภัยพิบัติ ภาวะฉุกเฉิน ถูกทำร้ายจาก									

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ
	พื้นที่(๑)	พื้นที่(๒)	พื้นที่(๓)	พื้นที่(๔)	พื้นที่(๕)	พื้นที่(๖)	พื้นที่(๗)	พื้นที่(๘)	
ครอบครัว เป็นต้น									
๒๖) มีศูนย์บริการหรือศูนย์ประสาน ให้ยืมอุปกรณ์จำเป็นในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ									
๒๗) สนับสนุนการดำเนินการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และ ผู้สูงอายุที่ติดเตียง รวมถึงจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยคณะทำงานของ ศพอส.									
๒๘) สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)เป็นศูนย์บริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ									
๔. การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน									
๒๙) สนับสนุนให้กองทุน องค์กรการเงินในชุมชน สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ดูแลช่วยเหลือส่งเสริมอาชีพ									
๓๐) สนับสนุนให้มีการระดมทุนหลายช่องทางเพื่อสนับสนุนกิจกรรมช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ									
๓๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการที่จัดโดยชุมชน									
๓๒) สนับสนุนการจัดกิจกรรมธนาคาร									

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ
	พื้นที่(๑)	พื้นที่(๒)	พื้นที่(๓)	พื้นที่(๔)	พื้นที่(๕)	พื้นที่(๖)	พื้นที่(๗)	พื้นที่(๘)	
ความดี ในรูปแบบต่างๆ ของทุกกลุ่มวัย เพื่อผู้สูงอายุ									
๓๓) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีการออมไว้ใช้ในยามจำเป็น ผู้สูงอายุ ควรเป็นสมาชิกกองทุนอย่างน้อยหนึ่งกองทุนในชุมชน									
๓๔) สนับสนุนให้กองทุนการเงินในชุมชนที่สามารถสนับสนุนทุนเพื่อการประกอบอาชีพ									
๓๕) สนับสนุนการจัดการตลาดในชุมชนทั้งตลาดอาหารและตลาดจำหน่ายผลผลิต เพื่อให้เกิดการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าในชุมชน และนอกชุมชน เป็นต้น									
๕. การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ									
๓๖) จัดทำระบบข้อมูลชุมชนที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบครบถ้วนครอบคลุมเพื่อนำใช้สนับสนุนช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลสถานะสุขภาพ ข้อมูลทุนและศักยภาพ									
๓๗) จัดทำระบบข้อมูล ระบบสื่อสารที่สนับสนุน ให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการได้ง่าย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ									
๖. การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลผู้สูงอายุ									
๓๘) สนับสนุนผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการ									

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	สถานการณ์ดำเนินงานในพื้นที่ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่พื้นที่มีการดำเนินการ)								รวมจำนวนพื้นที่ที่ดำเนินการ
	พื้นที่(๑)	พื้นที่(๒)	พื้นที่(๓)	พื้นที่(๔)	พื้นที่(๕)	พื้นที่(๖)	พื้นที่(๗)	พื้นที่(๘)	
แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะทั้งเวทีการประชุมทั่วไป และประชุมเฉพาะเรื่องสำหรับผู้สูงอายุ									
๓๙) สนับสนุนให้กลุ่มองค์กรชุมชน หน่วยงาน กำหนดกฎ กติกาที่เอื้อต่อผู้สูงอายุทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม และสุขภาพ									
๔๐) จัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติที่มีงานกิจกรรมสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ									

ตารางที่ ๑.๒ ทบทวนแนวทางการพัฒนางานและกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง

คำชี้แจง นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนการดำเนินงานและกิจกรรมตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ. ๕ก. สูงวัยสร้างเมือง โดย**ระบุรหัสงานและกิจกรรมหมายเลขข้อย่อยได้มากกว่าหนึ่งหมายเลขและศึกษาเพิ่มเติมจากภาคผนวก ข** และสรุปภาพรวมจำนวนกิจกรรมที่พื้นที่มีการดำเนินการ

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										รวมจำนวนงานและกิจกรรม
		๕อ. (ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					**๕ก.**(ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					
		อ.อาชีพ	**อ.อาหาร**	**อ.ออกกำลังกาย**	**อ.ออม**	**อ.อาสา**	**ก.ป้องกันและลดอุบัติเหตุ**	**ก.โรงเรียนผู้สูงอายุ**	**ก.ชมรมผู้สูงอายุ**	**ก.ดูแลต่อเนื่อง**	**ก.กายอุปกรณ์**	
๑.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											
๒.	๑)											

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										รวมจำนวนงานและกิจกรรม
		๕อ. (ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					**๕ก.**(ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					
		อ.อาชีพ	อ.อาหาร	อ.ออกกำลังกาย	อ.ออม	อ.อาสา	ก.ป้องกันและลดอุบัติเหตุ	ก.โรงเรียนผู้สูงอายุ	ก.ชมรมผู้สูงอายุ	ก.ดูแลต่อเนื่อง	ก.กายอุปกรณ์	
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											
๓.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										รวมจำนวนงานและกิจกรรม
		๕อ. (ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					**๕ก.**(ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					
		อ.อาชีพ	อ.อาหาร	อ.ออกกำลังกาย	อ.ออม	อ.อาสา	ก.ป้องกันและลดอุบัติเหตุ	ก.โรงเรียนผู้สูงอายุ	ก.ชมรมผู้สูงอายุ	ก.ดูแลต่อเนื่อง	ก.กายอุปกรณ์	
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											
๔.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										รวมจำนวนงานและกิจกรรม
		๕อ. (ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					**๕ก.**(ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					
		อ.อาชีพ	**อ.อาหาร**	**อ.ออกกำลังกาย**	**อ.ออม**	**อ.อาสา**	**ก.ป้องกันและลดอุบัติเหตุ**	**ก.โรงเรียนผู้สูงอายุ**	**ก.ชมรมผู้สูงอายุ**	**ก.ดูแลต่อเนื่อง**	**ก.กายอุปกรณ์**	
	๑๔)											
๕.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											
๖.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										รวมจำนวนงานและกิจกรรม
		๕อ. (ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					**๕ก.**(ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					
		อ.อาชีพ	อ.อาหาร	อ.ออกกำลังกาย	อ.ออม	อ.อาสา	ก.ป้องกันและลดอุบัติเหตุ	ก.โรงเรียนผู้สูงอายุ	ก.ชมรมผู้สูงอายุ	ก.ดูแลต่อเนื่อง	ก.กายอุปกรณ์	
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											
๗.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										รวมจำนวนงานและกิจกรรม
		๕อ. (ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					**๕ก.**(ระบุรหัสงานและกิจกรรมที่ดำเนินการตามหมายเลขข้อย่อยมากกว่าหนึ่งหมายเลข)					
		อ.อาชีพ	**อ.อาหาร**	**อ.ออกกำลังกาย**	**อ.ออม**	**อ.อาสา**	**ก.ป้องกันและลดอุบัติเหตุ**	**ก.โรงเรียนผู้สูงอายุ**	**ก.ชมรมผู้สูงอายุ**	**ก.ดูแลต่อเนื่อง**	**ก.กายอุปกรณ์**	
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											
๘.	๑)											
	๒)											
	๓)											
	๔)											
	๕)											
	๖)											
	๗)											
	๘)											
	๙)											
	๑๐)											
	๑๑)											
	๑๒)											
	๑๓)											
	๑๔)											

ตารางที่ ๑.๓ ทบทวนการดำเนินงานและกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นเทียบเคียงกับ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง

คำชี้แจง นักวิชาการและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนการดำเนินงานและกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นเทียบเคียงกับ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง สอบทานสถานะการดำเนินการ โดยขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตาราง และศึกษาเพิ่มเติมจากภาคผนวก ค และสรุปภาพรวมจำนวนคุณลักษณะการจัดการตนเองของพื้นที่

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง ขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตารางที่ดำเนินการ							รวม คุณลักษณะการจัดการตนเอง
		๑. การสร้างการเรียนรู้	๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง	๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง	๔. การสร้างการมีส่วนร่วม	๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน	๖. การมีข้อตกลง	๗. การจัดการความขัดแย้งร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ	
๑.	๑)								
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๒.	๑)								

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง ขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตารางที่ดำเนินการ							รวม คุณลักษณะการจัดการตนเอง
		๑. การสร้างการเรียนรู้	๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง	๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง	๔. การสร้างการมีส่วนร่วม	๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน	๖. การมีข้อตกลง	๗. การจัดการความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ	
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๓.	๑)								
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง ขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตารางที่ดำเนินการ							รวม คุณลักษณะการจัดการตนเอง
		๑. การสร้างการเรียนรู้	๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง	๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง	๔. การสร้างการมีส่วนร่วม	๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน	๖. การมีข้อตกลง	๗. การจัดการความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ	
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๔.	๑)								
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๕.	๑)								

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง ขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตารางที่ดำเนินการ							รวม คุณลักษณะการจัดการตนเอง
		๑. การสร้างการเรียนรู้	๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง	๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง	๔. การสร้างการมีส่วนร่วม	๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน	๖. การมีข้อตกลง	๗. การจัดการความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ	
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๖.	๑)								
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง ขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตารางที่ดำเนินการ							รวม คุณลักษณะการจัดการตนเอง
		๑. การสร้างการเรียนรู้	๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง	๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง	๔. การสร้างการมีส่วนร่วม	๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน	๖. การมีข้อตกลง	๗. การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ	
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๗.	๑)								
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								
๘.	๑)								

พื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรมที่พื้นที่ดำเนินการ	๗ คุณลักษณะการจัดการตนเอง ขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องตารางที่ดำเนินการ							รวม คุณลักษณะการจัดการตนเอง
		๑. การสร้างการเรียนรู้	๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง	๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง	๔. การสร้างการมีส่วนร่วม	๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน	๖. การมีข้อตกลง	๗. การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ	
	๒)								
	๓)								
	๔)								
	๕)								
	๖)								
	๗)								
	๘)								
	๙)								
	๑๐)								
	๑๑)								
	๑๒)								
	๑๓)								
	๑๔)								

ส่วนที่ ๑.๒	การสรุปเรื่องเด่น การจัดการระบบของพื้นที่ เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

ตารางที่ ๑.๔ เรื่องเด่นของอปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้ทบทวนการดำเนินงานพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ตนเอง แล้วระบุเรื่องเด่น และกิจกรรมในการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุในพื้น พร้อมทั้งระบุกลุ่มเป้าหมายในระบบการดูแลผู้สูงอายุ) โดยให้ระบุรหัส ในช่อง กลุ่มเป้าหมาย ทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุ และ กลุ่มผู้ให้การช่วยเหลือดูแล จากตารางรหัส ระบุผู้ดำเนินการหลักร่วม สนับสนุนและ สอบทานความสอดคล้องงานและกิจกรรมโดยระบุตัวเลขข้อย่อยของแต่ละ ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุฯ และ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง

รหัสกลุ่มเป้าหมายระบบการดูแลผู้สูงอายุ			
๑. กลุ่มผู้สูงอายุ		๒.กลุ่มผู้ให้การช่วยเหลือดูแล	
๑.๑ ผู้สูงอายุทั่วไป (ไปมาได้เอง)	๑.๖ ผู้สูงอายุที่ป่วยเรื้อรัง	๒.๑ สมาชิกในครอบครัว	๒.๗ กลุ่มอาชีพ
๑.๒ ผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้าน	๑.๗ ผู้สูงอายุที่พิการ	๒.๒ เพื่อนบ้าน/ เพื่อนสูงอายุ	๒.๘ กองทุนต่างๆ
๑.๓ ผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง	๑.๘ ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งหรืออยู่บ้านตามลำพัง	๒.๓ อาสาสมัคร เช่น อสม.อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) อาสาสมัครดูแลผู้พิการ (อพมก.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(อพม) อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย/อปพร. หรือ อสม.น้อย /เยาวชนจิตอาสา เป็นต้น	๒.๙ กลุ่มทางสังคมอื่น แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ระบุ….
๑.๔ ผู้สูงอายุต่างด้าว	๑.๙ ผู้สูงอายุที่ไม่มีสวัสดิการ	๒.๔ care giver อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	๒.๑๐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
๑.๕ ผู้เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ (๕๐ ปีขึ้นไป)	๑.๑๐ ผู้สูงอายุที่เร่ร่อน	๒.๕ ชมรมผู้สูงอายุ	๒.๑๑ แหล่งประโยชน์อื่นในชุมชน ได้แก่ วัด มัสยิด โรงเรียน รพสต. เป็นต้น
๑.๑๑ อื่นๆ ระบุ ……		๒.๑๒ อื่นๆ ระบุ……	

"งานและกิจกรรมนวัตกรรม หรือเรื่องเด่น" ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรม (ตอบได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรม)	กลุ่มเป้าหมายระบบการดูแลผู้สูงอายุ (ระบุรหัส)		ผู้ดำเนินงาน (ระบุ)		
		กลุ่มผู้สูงอายุ	กลุ่มผู้ช่วยเหลือดูแล	ผู้ดำเนินงานหลัก	ผู้ดำเนินงานร่วม	ผู้สนับสนุน
พื้นที่……						
๑. ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุฯ						
๑) การพัฒนาศักยภาพ						
๒) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ						
๓) การพัฒนาระบบบริการ						
๔) การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน						
๕) การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ เข้						
๖) การพัฒนากฎระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็ง						

"งานและกิจกรรม นวัตกรรม หรือเรื่องเด่น" ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่	รายละเอียดงานและกิจกรรม (ตอบได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรม)	กลุ่มเป้าหมายระบบการดูแลผู้สูงอายุ (ระบุรหัส)		ผู้ดำเนินงาน (ระบุ)		
		กลุ่มผู้สูงอายุ	กลุ่มผู้ช่วยเหลือดูแล	ผู้ดำเนินงานหลัก	ผู้ดำเนินงานร่วม	ผู้สนับสนุน
๒. ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง						
๑) อ.อาชีพผู้สูงอายุ						
๒) อ.อาหารสำหรับผู้สูงอายุ						
๓) อ.ออกกำลังกายผู้สูงอายุ						
๔) อ.ออมเพื่อผู้สูงอายุ						
๕) อ.อาสาสร้างเมือง						
๖) ก.การป้องกันและลดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุ						
๗) ก.การพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุ						
๘) ก.การพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ						
๙) ก.การดูแลต่อเนื่องที่บ้าน						
๑๐) ก.การบริการกายอุปกรณ์						

ตารางที่ ๑.๕ ข้อมูลเรื่องเด่นพื้นที่อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น
คำชี้แจง พื้นที่เขียนรายละเอียดข้อมูลเรื่องเด่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

ข้อมูลที่ต้องการ	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……
๑. ชื่อเรื่องเด่นหรือทุนทางสังคมเด่น										
๒. ที่มาหรือฐานคิดของการดำเนินกิจกรรม										
๓. งานและกิจกรรมใน “การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ”										
๔. ทุนทางสังคม ๔.๑ ทุนทางสังคมที่ดำเนินการหลัก ๔.๒ ทุนทางสังคมที่ดำเนินการรอง										
๕. วัตถุประสงค์										
๖. วิธีการทำงาน										
๗. การเชื่อมโยงหรือส่งผลที่เอื้อต่อการทำงานกับกลุ่มงานและกิจกรรมอื่นๆ										
๘. ผลผลิตและผลลัพธ์ - ผลต่อประชากรเป้าหมาย - ผลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มประชากร ๕										

ข้อมูลที่ต้องการ	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……	พื้นที่……
มิติ สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และ การเมืองการปกครอง - ผลต่อทุนทางสังคมอื่นๆ										
๙. กลไก เครื่องมือในการดำเนินงาน										
๑๐. ปัจจัยเงื่อนไข คน งาน ข้อมูล และ งบประมาณ										
๑๑. ความเชื่อมโยงต่อ ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น										
๑๒. การตอบสนองต่อ ๔๐ ตัวชี้วัดด้านการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ จาก ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ										
๑๓. การตอบสนองต่อ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง										

วิเคราะห์ศักยภาพในการจัดระบบของชุมชนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการ

๑. อ่านทำความเข้าใจ ข้อมูลที่แสดงงานและกิจกรรมของทุนทางสังคม ทุนทางสังคมที่ดำเนินการจากที่ได้สรุปและทบทวนข้อมูลไว้ใน**ที่ ตารางที่ ๑.๑-๑.๕**

๒. วิเคราะห์และจัดกลุ่มองค์ประกอบของงานและกิจกรรมของแต่ละทุนทางสังคมที่ตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ที่คล้ายกัน โดยการนำข้อมูลมาวาดลงในกระดาษร่างแบบ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่าง สถานการณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงานและกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการ และทุนทางสังคมที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ดังตัวอย่างในภาพที่ ๑.๑

๓. วิเคราะห์ จัดกลุ่ม และสรุปข้อมูลทุนทางสังคมออกเป็นระบบหลัก และระบบรอง โดยพิจารณาจากเป้าหมายหรือแนวทางในการดำเนินงานและกิจกรรม ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมายในลักษณะเดียวกัน และสรุประบบหลัก และระบบรอง ในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น

๔. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงทุนทางสังคมในแต่ละระดับที่เป็นทุนทางสังคมเดียวกันแต่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมในระบบหลัก และระบบรองต่างๆ ซึ่งมีองค์ประกอบที่เป็น แกนนำคนสำคัญ กลุ่ม/องค์กรชุมชน หรือหน่วยงาน/องค์กร ที่อยู่ในและนอกพื้นที่เข้าไปร่วมดำเนินการในด้านต่างๆ และมีศักยภาพสนับสนุนระบบการส่งเสริมการเล่น และกีฬาตามลักษณะการดำเนินงานและกิจกรรมที่ปรากฏ ดังตัวอย่างในภาพที่ ๑.๒

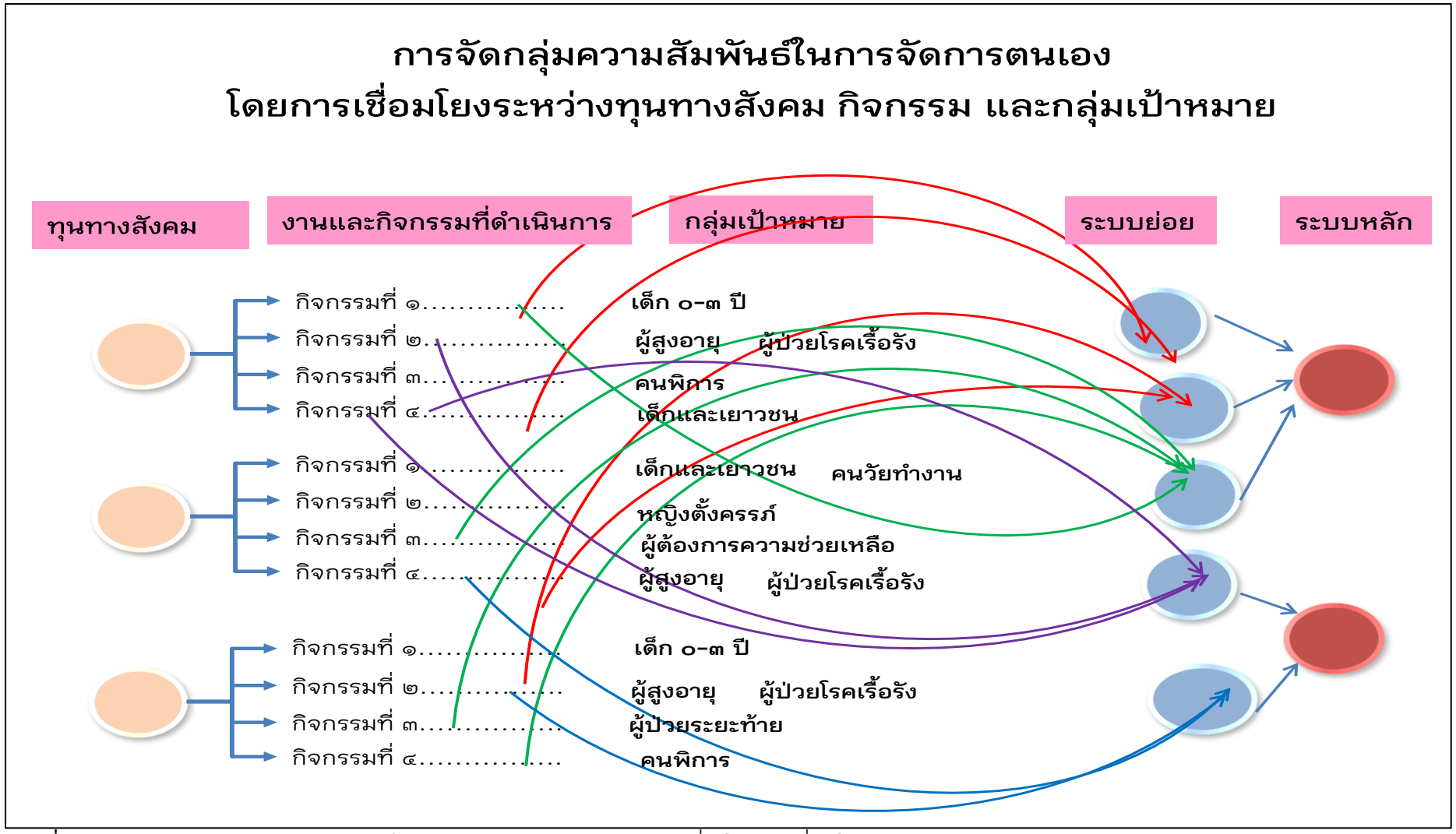

ภาพที่ ๑.๑ รูปแบบการจัดกลุ่มความสัมพันธ์ในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงระหว่างทุนทางสังคม กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย

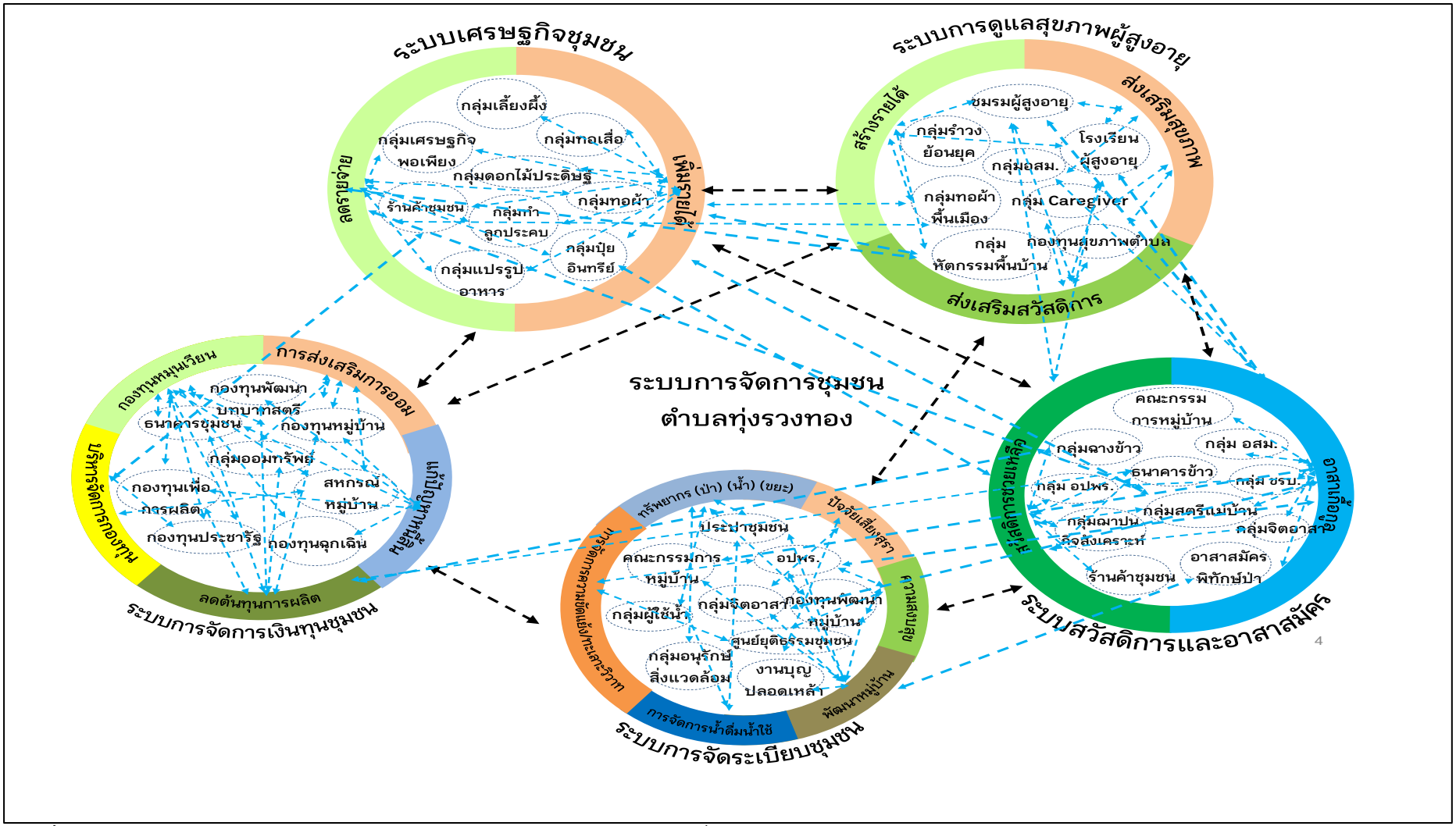

ภาพที่ ๑.๒ ตัวอย่างการจัดกลุ่มความสัมพันธ์ในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น

(ร่าง) โครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของอปท.

คำชี้แจง ให้นำข้อมูลที่ได้จากการสรุปเรื่องเด่น นวัตกรรมเด่นของพื้นที่ และจากการสรุปแผนภาพการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุของพื้นที่อปท. จัดทำ (ร่าง) การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุของอปท. ตามตัวอย่างด้านล่าง

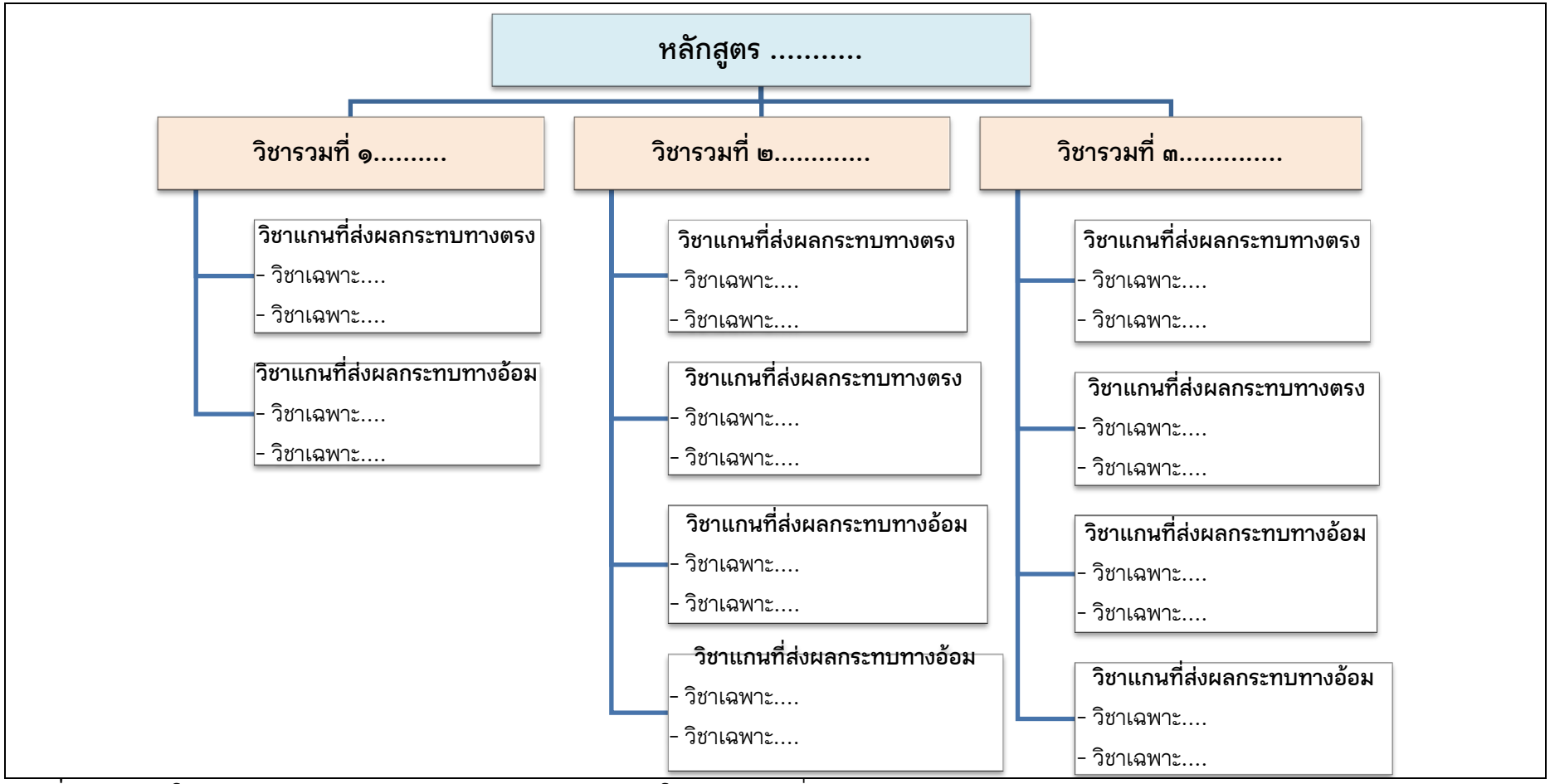

ภาพที่ ๑.๓ (ร่าง) โครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของอปท.

ส่วนที่ ๑.๓	ผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

ตารางที่ ๑.๖ ภาพรวมการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของสถาบันวิชาการที่ผ่านมา
คำชี้แจง สถาบันวิชาการระบุข้อมูลภาพรวมการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯที่ผ่านมา

ประเด็น	รายละเอียด
๑. ชื่อสถาบันวิชาการ	
๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการจัดการความรู้	
๓. กลุ่มประชากรเป้าหมาย - จำนวนพื้นที่นำเสนอ - จำนวนพื้นที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - จำนวนกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น	
๔. ผู้ดำเนินการ (หลัก ร่วม สนับสนุน)	
๕. วัน เวลา ระยะเวลาการดำเนินการ สถานที่จัดกิจกรรม	
๖. กระบวนการ - ขั้นเตรียม - ขั้นดำเนินการ - สรุปและประเมินผล	
๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ - ผลต่อประชากรเป้าหมาย - ผลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มประชากร ๕ มิติ สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง - ผลต่อทุนทางสังคมอื่นๆ	
๘. กลไก เครื่องมือในการดำเนินงาน	
๙. ปัจจัยเงื่อนไข คน งาน ข้อมูล และงบประมาณ	
๑๐. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	
๑๑. ความสอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ. ๕ก. สูงวัยสร้างเมือง	
๑๒. ประเด็นการพัฒนา ต่อยอดงานและกิจกรรม	

ตารางที่ ๑.๗ สรุปพื้นที่ร่วมนำเสนอในการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ ที่สอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุฯ ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง

คำชี้แจง ระบุพื้นที่อปท. ที่มีงานและกิจกรรม นวัตกรรม หรือเรื่องเด่น ที่ร่วามนำเสนอในการจัดการความรู้ ตาม ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุฯ ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง และระบุประเด็นการต่อยอดพัฒนางานและกิจกรรม นวัตกรรมของพื้นที่

งานและกิจกรรม นวัตกรรม หรือเรื่องเด่น	พื้นที่	ประเด็นการต่อยอดพัฒนางานและกิจกรรม และพัฒนานวัตกรรม
๑. ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุฯ		
๑) การพัฒนาศักยภาพ		
๒) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ		
๓) การพัฒนาระบบบริการ		
๔) การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน		
๕) การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ เข้		
๖) การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็ง		
๒. ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง		
๑) อ.อาชีพผู้สูงอายุ	๑)	
๒) อ.อาหารสำหรับผู้สูงอายุ		
๓) อ.ออกกำลังกายผู้สูงอายุ		

งานและกิจกรรม นวัตกรรม หรือเรื่องเด่น	พื้นที่	ประเด็นการต่อยอดพัฒนางานและกิจกรรม และพัฒนานวัตกรรม
๔) อ.ออมเพื่อผู้สูงอายุ		
๕) อ.อาสาสร้างเมือง		
๖) ก.การป้องกันและลดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุ		
๗) ก.การพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุ		
๘) ก.การพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ		
๙) ก.การดูแลต่อเนื่องที่บ้าน		
๑๐) ก.การบริการกายอุปกรณ์		

ส่วนที่ ๒	ทบทวนและสรุปข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่

๑. แนวคิดหลักการ

การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น มีเป้าหมายเพื่อให้ทุกภาคส่วนของชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มองค์กรชุมชนต่างๆ และหน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนมีกระบวนการค้นหา และนำใช้ทุนทางสังคม และศักยภาพของชุมชนเพื่อการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ อีกทั้งยังมีการนำแนวทางและชุดกิจกรรมหลักของการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ แนวทางการพัฒนา ๖ ชุดกิจกรรมหลัก และการดำเนินงานตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง ซึ่งเกิดผลลัพธ์และผลกระทบที่ครอบคลุมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น และเพิ่มศักยภาพในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้นเพื่อเป็นการสะท้อนถึงสถานการณ์ทางด้านสุขภาวะของชุมชน และผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนและสรุปข้อมูลที่แสดงหลักฐานยืนยันการดำเนินงานในด้านต่างๆ โดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งข้อมูลจากระบบข้อมูลตำบล (TCNAP) ข้อมูลจากการวิจัยชุมชน (RECAP) และข้อมูลจากการแบบสอบถามสุขภาวะผู้สูงอายุ (TCNAP+) ระดับบุคคลและครอบครัว และระดับหมู่บ้านและตำบล ร่วมกับข้อมูลจากแหล่งอื่น ได้แก่ จปฐ. กชช๒ค. ข้อมูลจาก รพ.สต. และข้อมูลของหน่วยงานองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ชุมชนท้องถิ่น ได้การเรียนรู้สถานการณ์การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุของพื้นที่แล้ว ยังสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้สำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ การกำหนดโจทย์วิจัยเพื่อจัดการปัญหาและความต้องการที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ อันจะนำสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อ

๑) รวบรวม วิเคราะห์ และทบทวนและสรุปข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่

๒) สรุปข้อมูลปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่

๓) สร้างการเรียนรู้และนำใช้ข้อมูลทางด้านสุขภาวะของชุมชนเกี่ยวกับการดูแลดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่

๓. วิธีดำเนินการ

๑) รวบรวม วิเคราะห์ ทบทวน และสรุปข้อมูลบริบทสถานการณ์ทางด้านสุขภาวะของชุมชน โดยใช้**ตารางที่ ๒.๑**

๒) รวบรวม วิเคราะห์ ทบทวน และสรุปข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะของผู้สูงอายุ โดยใช้**ตารางที่ ๒.๒**

๓) รวบรวมข้อมูล และสรุปจำนวนทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ ระดับหมู่บ้านหรือชุมชน โดยใช้**ตารางที่ ๒.๓**

๔) รวบรวมและสรุปข้อมูลทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ ระดับตำบล โดยใช้**ตารางที่ ๒.๔**

๕) สรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้**ตารางที่ ๒.๕**

๔. ผลผลิตและผลลัพธ์

ข้อมูลสถานการณ์ทางด้านสุขภาวะของชุมชน สถานการณ์สุขภาวะของผู้สูงอายุ ข้อมูลทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ สรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุสำหรับการสรุปโจทย์การวิจัย วางแผนและพัฒนาต่อยอดการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

ตารางที่ ๒.๑ ข้อมูลบริบทและสถานการณ์ทางด้านสุขภาวะของชุมชน (คัดสรร)
คำชี้แจง ให้ผู้เข้าร่วมประชุมรวบรวมข้อมูลจาก TCNAP และแหล่งข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จากนั้นทำการแจงนับจำนวนข้อมูลในแต่ละส่วนให้สมบูรณ์ พร้อมทั้งวิเคราะห์และสรุปข้อมูลในแต่ละส่วนให้ถูกต้อง

ข้อมูลที่ต้องการ		
๑. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ		
๒. จำนวนพื้นที่ในความรับผิดชอบ (ตารางกิโลเมตร)		
๓. จำนวนครัวเรือนทั้งหมด		
๔. จำนวนประชากรทั้งหมด จำแนกตามเพศ และช่วงอายุ (ปี)	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรทั้งหมด**
๐-๔		
๕-๙		
๑๐-๑๔		
๑๕-๑๙		
๒๐-๒๔		
๒๕-๒๙		
๓๐-๓๔		
๓๕-๓๙		
๔๐-๔๔		
๔๕-๔๙		
๕๐-๕๔		
๕๕-๕๙		
๖๐-๖๔		
๖๕-๖๙		
๗๐-๗๔		
๗๕-๗๙		
๘๐-๘๔		
๘๖-๘๙		
๙๐-๙๙		
๑๐๐ ปีขึ้นไป		
รวม		
๕. จำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมาย ๑๓ กลุ่ม	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ต่อประชากรทั้งหมด**
(๑) เด็ก ๐-๒ปี		
(๒) เด็ก ๓-๕ปี		
(๓) เด็ก ๖-๑๒ปี		
(๔) เด็กและเยาวชน		
(๕) หญิงตั้งครรภ์		
(๖) กลุ่มวัยทำงาน (๑๕-๕๙ปี)		
(๗) ผู้สูงอายุ(๖๐ปีขึ้นไป)		
(๘) ผู้ป่วยเอดส์		
(๙) ผู้ป่วยจิตเวช		

ข้อมูลที่ต้องการ		
(๑๐) ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง		
(๑๑) ผู้ด้อยโอกาส		
(๑๒) คนพิการ		
(๑๓) ผู้ป่วยระยะสุดท้าย		
๖. จำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพสมรส	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป**
(๑) โสด		
(๒) สมรสจดทะเบียน		
(๓) สมรสไม่จดทะเบียน		
(๔) อยู่ด้วยกันไม่สมรส		
(๕) หม้าย		
(๖) หย่า		
(๗) แยกกันอยู่		
๗.จำนวนประชากรจำแนกตามการนับถือศาสนา	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่นับถือศาสนา**
(๑) พุทธ		
(๒) คริสต์		
(๓) อิสลาม		
(๔) ฮินดู/พราหมณ์		
(๕) อื่นๆ		
๘. จำนวนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษาที่จบ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่จบการศึกษา**
(๑) ประถมศึกษา		
(๒) ม.ต้น		
(๓) ม.ปลาย		
(๔) ปวช.		
(๕) ปวส.		
(๖) อนุปริญญา		
(๗) ปริญญาตรี		
(๘) ปริญญาโท		
(๙) ปริญญาเอก		
๙. จำนวนประชากรจำแนกตามอาชีพหลัก	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่มีอาชีพหลัก**
(๑) เกษตรกรรม (ทำนา)		
(๒) เกษตรกรรม (ทำไร่)		
(๓) เกษตรกรรม (ทำสวน)		
(๔) เกษตรกรรม (ปศุสัตว์)		
(๕) เกษตรกรรม (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)		
(๖) เกษตรกรรม (ทำประมง)		
(๗) เกษตรแบบผสมผสาน		
(๘) หัตถกรรม		

ข้อมูลที่ต้องการ		
(๙) ค้าขาย		
(๑๐) รับจ้างทั่วไป/รับจ้างรายวัน		
(๑๑) ธุรกิจส่วนตัว		
(๑๒) รับราชการ		
(๑๓) พนักงานของรัฐ		
(๑๔) พนักงานรัฐวิสาหกิจ		
(๑๕) พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน		
(๑๖) อื่นๆ ระบุ.....		
๑๐.จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สิน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน		
(๒) ครัวเรือนที่มีหนี้สิน		
๑๑. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามสาเหตุการมีหนี้สิน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนที่มีหนี้สิน**
(๑) การทำการเกษตร		
(๒) การศึกษาบุตร		
(๓) ซื้อยานพาหนะ		
(๔) ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า)		
(๕) ซื้อโทรศัพท์มือถือ		
(๖) ซื้ออสังหาริมทรัพย์/สร้างบ้าน/ซื้อที่ดินทำกิน		
(๗) การเจ็บป่วย		
(๘) ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร		
(๙) ลงทุนในการทำธุรกิจ		
(๑๐) การเล่นหวยหรือการพนัน		
(๑๑) ส่งสมาชิกในครัวเรือนไปต่างประเทศ		
(๑๒) อื่นๆ ระบุ.....		
๑๒.จำนวนครัวเรือนที่มีการออม	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีการออม		
(๒) ครัวเรือนที่มีการออม		
๑๓. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามแหล่งการออม	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนที่มีการออม**
(๑) กลุ่มออมทรัพย์		
(๒) กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์		
(๓) กองทุนแม่ของแผ่นดิน		
(๔) กองทุนหมู่บ้าน		
(๕) สถาบันการเงินชุมชน		
(๖) สหกรณ์ (ระบุ)		
(๗) ธนาคารหมู่บ้าน		
(๘) ธนาคาร ธกส./สลาก ธกส.		

ข้อมูลที่ต้องการ		
(๙) ธนาคารออมสิน/สลากออมสิน		
(๑๐) ธนาคารพาณิชย์		
(๑๑) พันธบัตรรัฐบาล		
(๑๒) ประกันชีวิตแบบออม		
(๑๓) ทองคำ เพชร เครื่องประดับ		
(๑๔) หุ้น		
(๑๕) อื่นๆ ระบุ.....		
๑๔.จำนวนครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม		
(๒) ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม		
๑๕. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามปัญหาสิ่งแวดล้อม	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม**
(๑) ครัวเรือนที่มีปัญหาขยะ		
(๒) ครัวเรือนที่มีปัญหาน้ำเสีย		
(๓) ครัวเรือนที่มีปัญหาที่อยู่อาศัยไม่ปลอดภัย		
(๔) ครัวเรือนที่มีปัญหาแสงสว่างไม่เพียงพอ		
(๕) ครัวเรือนที่มีปัญหาเสียงดัง		
(๖) ครัวเรือนที่มีปัญหาฝุ่นละออง		
๑๖. จำนวนครัวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีการคัดแยกขยะ		
(๒) ครัวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ		
๑๗. จำนวนครัวเรือนที่มีน้ำอุปโภค(น้ำใช้)ที่สะอาดเพียงพอตลอดปี	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีน้ำอุปโภคที่สะอาดเพียงพอตลอดปี		
(๒) ครัวเรือนที่มีนำอุปโภคที่สะอาดเพียงพอตลอดปี		
๑๘. จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้		
(๒) ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้		
๑๙. จำนวนประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรทั้งหมด**
(๑) ประชากรที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง		
(๒) ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยง		
๒๐. จำนวนประชากรจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยง**
(๑) ดื่มสุราเป็นประจำ		
(๒) ดื่มสุราแล้วขับขี่ยานพาหนะ		

ข้อมูลที่ต้องการ		
(๓) ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด		
(๔) ขับขี่รถยนต์โดยไม่คาดเข็มขัดนิรภัย		
(๕) ขับขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย		
(๖) สูบบุหรี่เป็นประจำ		
(๗) อยู่ในสถานที่ที่มีผู้สูบบุหรี่ หรือมีโอกาสได้รับควันบุหรี่เป็นประจำ		
(๘) ไม่ได้ออกกำลังกาย		
(๙) ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี		
(๑๐) มีความเครียด		
(๑๑) ทำงานหนัก พักผ่อนน้อย		
(๑๒) กินอาหารรสจัด		
(๑๓) กินอาหารสุกๆ ดิบๆ		
(๑๔) การใช้ยาชุด ยาแก้ปวด ยาลูกกลอน เป็นประจำ		
(๑๕) การใช้สารเสพติด		
(๑๖) มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย		
(๑๗) อื่น ๆ(ระบุ).....		
๒๐. จำนวนประชากรที่มีภาวะเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ทั้งหมด**
(๑) ประชากรที่ไม่มีภาวะเสี่ยง		
(๒) ประชากรที่มีภาวะเสี่ยง		
๒๐. จำนวนประชากรจำแนกตามภาวะเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปทีมีภาวะเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ**
(๑) ใช้สารเคมีในการเกษตรโดยป้องกันตนเองไม่เหมาะสม		
(๒) ทำงานบริเวณที่มีสูดดมสารเคมี สารระเหยที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ		
(๓) ทำงานในบริเวณที่มีเสียงดัง		
(๔) ทำงานในบริเวณที่มีฝุ่นละออง/ควัน		
(๕) ขาดความรู้ หรือไม่ตระหนักในเรื่องความปลอดภัย		
(๖) การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย		
(๗) ทำงานในลักษณะยืน หรือนั่งในท่าเดิมนาน ๆ หรือในท่าที่ไม่เหมาะสม		
(๘) ทำงานในบริเวณที่มีอากาศร้อนอบอ้าวหรืออากาศเย็นมากเกินปกติ		
(๙) ทำงานในที่สูง		
(๑๐) อื่น ๆ(ระบุ).....		

ข้อมูลที่ต้องการ		
๒๑. จำนวนประชากรที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรทั้งหมด**
(๑) ประชากรที่ไม่มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง		
(๒) ประชากรที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง		
๒๒. จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทการเจ็บป่วยเรื้อรัง	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง**
(๑) หอบหืด		
(๒) ทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง		
(๓) ถุงลมโป่งพอง		
(๔) พิษสุราเรื้อรัง		
(๕) โรคติดเชื้อ (วัณโรค)		
(๖) กลุ่มโรคเกี่ยวกับเนื้องอกมะเร็ง		
(๗) กลุ่มโรคหัวใจ		
(๘) กลุ่มโรคความดันโลหิต		
(๙) กลุ่มโรคหลอดเหลือสมอง		
(๑๐) กลุ่มโรคโลหิต		
(๑๑) กลุ่มโรคตับ		
(๑๒) กลุ่มโรคไต		
(๑๓) กลุ่มโรคทางเดินปัสสาวะ		
(๑๔) กลุ่มโรคกระดูก กล้ามเนื้อและข้อ		
(๑๕) กลุ่มโรคเบาหวาน		
(๑๖) โรคไขมันในเลือด		
(๑๗) โรคอ้วน		
(๑๘) โรคระบบต่อมไร้ท่อ (ไทรอยด์)		
(๑๙) โรคทางจิตเวช/ซึมเศร้า		
(๒๐) โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร		
(๒๑) โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIVs)		
(๒๒) โรคภูมิแพ้		
(๒๓) อื่น ๆ (ระบุ)		
๒๓. จำนวนประชากรที่มีความพิการ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรทั้งหมด**
(๑) ประชากรที่ไม่มีความพิการ		
(๒) ประชากรที่มีความพิการ		
๒๔. จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทของความพิการ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่มีสิทธิ/สวัสดิการในการรักษา**
(๑) ผู้พิการทางกาย/เคลื่อนไหว		
(๒) ผู้พิการทางการมองเห็น		
(๓) ผู้พิการทางการได้ยิน/สื่อความหมาย		
(๔) ผู้พิการทางสติปัญญา/การเรียนรู้		
(๕) ผู้พิการทางจิต/พฤติกรรม		
๒๕. จำนวนประชากรที่มีสิทธิ/สวัสดิการในการรักษา	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%)**

ข้อมูลที่ต้องการ		
		ของประชากรทั้งหมด
(๑) ประชากรที่ไม่มีสิทธิ/สวัสดิการในการรักษา		
(๒) ประชากรที่มีสิทธิ/สวัสดิการในการรักษา		
๒๖. จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทของสิทธิ/สวัสดิการในการรักษา	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรที่มีสิทธิ/สวัสดิการในการรักษา**
(๑) จ่ายเอง		
(๒) สิทธิบัตรทอง (๓๐ บาท)		
(๓) ประกันสังคม		
(๔) รับราชการ		
(๕) รัฐวิสาหกิจ		
(๖) ประกันสุขภาพเอกชน		
(๗) กองทุนและสวัสดิการชุมชน		
(๘) สวัสดิการผู้สูงอายุ		
(๙) สวัสดิการคนพิการ		
(๑๐) สวัสดิการอื่น ๆ……(ระบุ)		
(๑๑) อื่น (ระบุ)……..		
๒๗. จำนวนบุคลากรที่ให้การดูแลเมื่อเจ็บป่วย	**จำนวน (คน)**	**อัตราส่วน ของบุคลากรต่อประชากรทั้งหมด**
(๑) แพทย์		
(๒) พยาบาลวิชาชีพ/พยาบาลเวชปฏิบัติ		๑ คน: ประชากร …… คน
(๓) เจ้าพนักงานสาธารณสุข		
(๔) อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.)		๑ คน: ต่อ ……ครัวเรือน
(๕) ผู้ดูแลผู้สูงอายุ(Care givers)		๑ คน: ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง ….. คน
(๖) ผู้จัดการการดูแล (Care managers)		๑ คน: ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง ….. คน
๒๘. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรทั้งหมด**
(๑) สมาชิกในครัวเรือนที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน		
(๒) สมาชิกในครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน		
๒๙. จำนวนครัวเรือนที่มีกรณีพิพาท	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่เกิดกรณีพิพาท		
(๒) ครัวเรือนที่เกิดกรณีพิพาท		

ตารางที่ ๒.๒ ข้อมูลสถานการณ์สุขภาวะของผู้สูงอายุ (คัดสรร)

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทำการรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามสุขภาวะผู้สูงอายุ TCNAP+ และแหล่งข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จากนั้นทำการแจงนับจำนวนข้อมูลตัวอย่างสถานการณ์สุขภาวะของผู้สูงอายุในแต่ละส่วนให้สมบูรณ์ (การสรุปข้อมูลสำคัญที่แสดงสถานะและสุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ ดังแสดงในภาคผนวก ฉ)

ข้อมูลที่ต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%) ของประชากรทั้งหมด
๑. จำนวนกลุ่มเตรียมสูงอายุ ๕๐-๕๙ ปี		
๒. จำนวนผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปทั้งหมด		
๓. จำนวนประชากรผู้สูงอายุจำแนกตามเพศชายและหญิง		
(๑) เพศชาย		
(๒) เพศหญิง		
๔.จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามกลุ่มอายุ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) จำนวผู้สูงอายุ ๖๐-๖๙ ปี (คน)		
(๒) จำนวผู้สูงอายุ ๗๐-๗๙ ปี (คน)		
(๓) จำนวผู้สูงอายุ ๘๐-๘๙ ปี (คน)		
(๔) จำนวผู้สูงอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป (คน)		
๕.จำนวนครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่		
(๒) ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่		
๖. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามบุคคลในครัวเรือนที่ผู้สูงอายุพักอาศัยอยู่ด้วย	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุอาศัยอยู่เพียงคนเดียวลำพัง		
(๒) ผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับผู้สูงอายุด้วยกัน		
(๓) ผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับเด็ก		
(๔) ผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับลูก หลาน ญาติ พี่น้อง		
๗. จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมินความสามารถโดยทั่วไปและมีปัญหา	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมินความสามารถโดยทั่วไป**
(๑) มองเห็นไม่เห็น		
(๒) ไม่ได้ยิน		
(๓) พูดไม่ได้		
(๔) นั่งไม่ได้ต้องนอนอยู่กับเตียงตลอด		
(๕) กลืนอาหารไม่ได้		
(๖) ไม่สามารถจดจำบุคคล เวลา สิ่งของ สถานที่		
(๗) ต้องการได้รับการช่วยเหลือทุกกิจกรรม		
๘. จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยทั่วไป (ในระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา)	**จำนวน**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะเจ็บป่วยทั่วไป		

(๒) ผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยทั่วไป		
๙. จำนวนผู้สูงอายุการเจ็บป่วยทั่วไปในระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามประเภทของการเจ็บป่วย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดทั้งหมดที่มีภาวะเจ็บป่วยทั่วไป**
(๑) ไข้		
(๒) อุจจาระร่วง		
(๓) กระเพาะอาหาร		
(๔) ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ		
(๕) บาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกาย		
(๖) หอบเหนื่อย		
(๗) อื่นๆ (ระบุ).....		
๙. จำนวนผู้สูงอายุการเจ็บป่วยฉุกเฉินในระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉิน		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉิน		
๑๐. จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉิน (ในระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา) จำแนกตามประเภทของการเจ็บป่วย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉิน**
(๑) ไข้สูง		
(๒) หายใจหอบ เหนื่อย		
(๓) เหนื่อย อ่อนเพลีย ไม่มีแรง		
(๔) เป็นลม หมดสติ		
(๕) บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร		
(๖) บาดเจ็บจากการทำงาน เช่น ตกจากที่สูง มีของหล่นทับ เป็นต้น		
(๗) บาดเจ็บจากการถูกสัตว์ทำร้าย เช่น สุนัขกัด งูกัด เป็นต้น		
(๘) บาดเจ็บจากเหตุอื่นๆ เช่น หกล้ม ถูกข้องมีคม บาด ถูกของหล่นทับ ถูกทำร้ายร่างกาย เป็นต้น		
(๙) วิงเวียนศีรษะ/อาการบ้านหมุน		
(๑๐) เจ็บแน่น หน้าอก		
(๑๑) อื่นๆ(ระบุ).....		
๑๑. จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง		
๑๒. จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจำแนกตามประเภทของการเจ็บป่วย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง**
(๑) หอบหืด		
(๒) ทางเดินหายใจอุดตันเรื้อรัง		

(๓) ถุงลมโป่งพอง		
(๔) พิษสุราเรื้อรัง		
(๕) โรคติดเชื้อ(วัณโรค)		
(๖) กลุ่มโรคเกี่ยวกับเนื้องอกมะเร็ง		
(๗) กลุ่มโรคหัวใจ		
(๘) กลุ่มโรคความดันโลหิต		
(๙) กลุ่มโรคหลอดเลือดสมอง		
(๑๐) กลุ่มโรคโลหิต		
(๑๑) กลุ่มโรคตับ		
(๑๒) กลุ่มโรคไต		
(๑๓) กลุ่มโรคทางเดินปัสสาวะ		
(๑๔) กลุ่มโรคกระดูก กล้ามเนื้อ และข้อ		
(๑๕) กลุ่มโรคเบาหวาน		
(๑๖) โรคไขมันในเลือด		
(๑๗) โรคอ้วน		
(๑๘) โรคระบบต่อมไร้ท่อ(ไทรอยด์)		
(๑๙) โรคทางจิตเวช/ซึเศร้า		
(๒๑) โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร		
(๒๒) ติดเชื้อเอชไอวี		
(๒๓) โรคอัลไซเมอร์		
(๒๔) อื่นๆ (ระบุ).....		
๑๓. จำนวนผู้สูงอายุที่มีความพิการ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีความพิการ		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีความพิการ		
๑๔. จำนวนผู้สูงอายุที่มีความพิการจำแนกตามประเภทของความพิการ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีความพิการ**
(๑) พิการทางกาย/เคลื่อนไหว		
(๒) พิการการมองเห็น		
(๓) พิการการได้ยิน/การสื่อสาร		
(๔) พิการจิตใจ อารมณ์		
(๕) พิการสติปัญญา/การเรียนรู้		
(๖) อื่นๆ(ระบุ) ……..		
๑๕.จำนวนผู้สูงอายุที่มีปัญหาและความต้องการในการดูแลรักษาสุขภาพในปัจจุบัน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีปัญหาและความต้องการในการดูแลรักษาสุขภาพในปัจจุบัน		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีปัญหาและความต้องการในการดูแลรักษาสุขภาพในปัจจุบัน		
๑๖. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามปัญหาและความต้องการในการดูแลรักษาสุขภาพในปัจจุบัน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีปัญหาและความต้องการในการดูแลรักษา**

		สุขภาพในปัจจุบัน
(๑) กินยาไม่ต่อเนื่อง/ลืมกินยา		
(๒) ฉีดยาไม่ต่อเนื่อง/กลัวการฉีดยา/ฉีดยาเองไม่ได้ ต้องมีผู้ฉีดยาให้/		
(๓) การไปรับการรักษาหรือตรวจสุขภาพไม่ต่อเนื่อง		
(๔) การปฏิบัติตัวในการดูแลสุขภาพไม่เหมาะสม เช่น การควบคุม/งดอาหาร การกินเหล้า/สูบบุหรี่ การออกกำลังกาย การควบคุมความเครียด		
(๕) ความไม่สะดวกในการเดินทางไปรักษา เช่น ระยะทางไกล ไม่มีคนพาไปรักษา ไม่มีรถรับส่ง/ไม่มีระบบขนส่งสาธารณะ		
(๖) ไม่มีผู้ดูแลช่วยเหลือ เมื่อต้องอยู่ตามลำพัง		
(๗) การไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอสำหรับการรักษา		
(๘) สถานบริการแออัด		
(๙) ไม่ได้รับความสะดวกจากการไปใช้บริการ		
(๑๐) อื่นๆ(ระบุ).....		
๑๗.จำนวนผู้สูงอายุที่มีสภาวะการเจ็บป่วยในปัจจุบัน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีสภาวะป่วยในปัจจุบัน		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีสภาวะป่วยในปัจจุบัน		
๑๘. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามสภาวะการเจ็บป่วยในปัจจุบัน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีสภาวะป่วยในปัจจุบัน**
(๑) ป่วย ไปไหนมาไหนได้		
(๒) ป่วย อยู่กับบ้านไปไหนมาไหนไม่ได้		
(๓) ป่วย นอนกับเตียง		
๑๙.จำนวนผู้สูงอายุที่มีแนวทางการดูแลรักษาเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย หรือพิการ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีแนวทางการดูแลรักษาเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย หรือพิการ		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีแนวทางการดูแลรักษาเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย หรือพิการ		
๑๖. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามแนวทางการดูแลรักษาเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย หรือพิการ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีแนวทางการดูแลรักษาเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย หรือพิการ**
(๑) กินยาอย่างต่อเนื่อง		
(๒) ฉีดยาอย่างต่อเนื่อง		
(๓) การใช้สมุนไพร		
(๔) การดูแลด้านอาหาร		
(๕) การทำกายภาพบำบัด		
(๖) เฝ้าระวังและสังเกตอาการผิดปกติของร่างกาย		

(๗) พาไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล/รถบริการ		
(๘) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น ควบคุมอาหาร ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ควบคุมความเครียด อื่นๆ		
(๙) กินอาหารเสริม		
(๑๐) นอนพัก		
(๑๑) อื่นๆ(ระบุ).....		
๒๐.จำนวนผู้สูงอายุที่มีสถานที่ไปใช้บริการหรือดูแลสุขภาพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีสถานที่ไปใช้บริการหรือดูแลสุขภาพ		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีสถานที่ไปใช้บริการหรือดูแลสุขภาพ		
๒๑. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามสถานที่ไปใช้บริการหรือดูแลสุขภาพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีสถานที่ไปใช้บริการหรือดูแลสุขภาพ**
(๑) ร้านขายยา		
(๒) สอ./ศูนย์สุขภาพชุมชน/รพ.ส่งเสริมสุขภาพตำบล		
(๓) โรงพยาบาล		
(๔) คลินิกแพทย์		
(๕) คลินิกพยาบาล/สถานพยาบาล		
(๖) บ้านหมอพื้นบ้าน/หมอสมุนไพร		
(๗) วัดที่มีบริการดูแลสุขภาพ		
(๘) บ้านหมอนวด		
(๙) อื่นๆ(ระบุ).....		
๒๒. จำนวนผู้สูงอายุที่มีผู้ให้การดูแลช่วยเหลือเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีผู้ให้การดูแลช่วยเหลือเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีผู้ให้การดูแลช่วยเหลือเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย		
๒๓. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามผู้ให้การดูแลช่วยเหลือเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีผู้ให้การดูแลช่วยเหลือเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย**
(๑) ดูแลตนเอง		
(๒) สมาชิกในครอบครัว		
(๓) พยาบาล		
(๔) แพทย์		
(๕) พระสงฆ์/ผู้นำศาสนา		
(๖) หมอพื้นบ้าน/หมอสมุนไพร		
(๗) หมอครอบครัว		
(๘) อาสาสมัครอื่นๆ (ระบุ).....		
(๙) กลุ่ม/ชมรม (เช่น ผู้ป่วย ผู้สูงอายุ อื่นๆ)		
(๑๐) อื่นๆ(ระบุ).....		

๒๔. จำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิและสวัสดิการทางด้านสุขภาพในแต่ละประเภท	**จำนวน**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) จ่ายเอง		
(๒) สิทธิบัตรทอง (๓๐ บาท)		
(๓) ประกันสังคม		
(๔) รับราชการ		
(๕) รัฐวิสาหกิจ		
(๖) ประกันสุขภาพเอกชน		
(๗) กองทุน/สวัสดิการอื่นๆ (ระบุ).....		
(๘) อื่นๆ(ระบุ).....		
๒๕. จำนวนผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมเสี่ยง		
๒๖. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีพฤติกรรมเสี่ยง**
(๑) ดื่มสุราเป็นประจำ (มีการดื่มเหล้า เบียร์ ไวน์ แชมเปญ น้ำตาลเมา กระแช่ สาโท สุรา หมักพื้นบ้าน ในทุกสัปดาห์)		
(๒) ดื่มสุราแล้วขับขี่ยานพาหนะ		
(๓) ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด		
(๔) ขับขี่รถยนต์โดยไม่คาดเข็มขัดนิรภัย		
(๕) ขับขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย		
(๖) สูบบุหรี่เป็นประจำ (มีการสูบบุหรี่ในทุกวัน)		
(๗) อยู่ในสถานที่ที่มีผู้สูบบุหรี่ หรือมีโอกาสได้รับควันบุหรี่เป็นประจำในทุกวัน		
(๘) ไม่ได้ออกกำลังกาย		
(๙) ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี		
(๑๐) มีความเครียด		
(๑๑) ทำงานหนัก พักผ่อนน้อย		
(๑๒) กินอาหารรสจัด		
(๑๓) กินอาหารสุกๆ ดิบๆ		
(๑๔) การใช้ยาชุด ยาแก้ปวด ยาลูกกลอน เป็นประจำ		
(๑๕) การใช้สารเสพติด (สารระเหย กัญชา ยาบ้า เฮโรอีน)		
(๑๖) มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย		
๒๗. จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยงจากการทำงาน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะเสี่ยงจากการทำงาน		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยงจากการทำงาน		
๒๘. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามภาวะเสี่ยงจากการทำงาน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีภาวะเสี่ยงจากการทำงาน**
(๑) ใช้สารเคมีในการเกษตรโดยป้องกันตนเองไม่		

เหมาะสม		
(๒) ทำงานในบริเวณที่มีการสูดดมสารเคมี สารระเหยที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น ช่างเฟอร์นิเจอร์ ช่างทาสี ช่างทำสีรถยนต์		
(๓) ทำงานในบริเวณที่มีเสียงดัง เช่น โรงงานอุตสาหกรรม		
(๔) ทำงานในบริเวณที่มีผง ฝุ่นละออง ควัน		
(๕) ขาดความรู้ หรือไม่ตระหนักในเรื่องความปลอดภัย		
(๖) การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย		
(๗) ทำงานในลักษณะยืน หรือนั่งในท่าเดิมนานๆ หรือในท่าที่ไม่เหมาะสม		
(๘) ทำงานในบริเวณที่มีอากาศร้อนอบอ้าวหรืออากาศเย็นมากเกินปกติ		
(๙) ทำงานในที่สูง		
๒๙. จำนวนผู้สูงอายุที่มีการประเมินความสามารถในการทำกิจกรรมประจำวัน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่ได้รับการประเมินความสามารถในการทำกิจกรรมประจำวัน**
(๑) กลุ่มที่ ๑ ช่วยเหลือตัวเองได้ดี		
(๒) กลุ่มที่ ๒ ช่วยเหลือตัวเองได้ปานกลาง		
(๓) กลุ่มที่ ๓ ช่วยเหลือตัวเองได้น้อย หรือไม่ได้เลย		
๓๐. จำนวนผู้สูงอายุที่มีการประเมินภาวะสมองเสื่อมของผู้สูงอายุ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่ได้รับการประเมินภาวะสมองเสื่อมของผู้สูงอายุ**
(๑) กลุ่มที่ ๑ ภาวะสมองระดับดีมาก		
(๒) กลุ่มที่ ๒ ภาวะสมองระดับปานกลาง		
(๓) กลุ่มที่ ๓ ภาวะสมองระดับค่อนข้างต่ำ		
(๔) กลุ่มที่ ๔ ภาวะสมองระดับต่ำ		
๓๑. จำนวนผู้สูงอายุที่มีการประเมินภาวะสุขภาพจิต	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่ได้รับการประเมินภาวะสุขภาพจิต**
(๑) กลุ่มที่ ๑ เครียดน้อย		
(๒) กลุ่มที่ ๒ เครียดปานกลาง		
(๓) กลุ่มที่ ๓ เครียดมาก		
(๔) กลุ่มที่ ๔ เครียดมากที่สุด		
๓๒. จำนวนผู้สูงอายุที่มีประเมินโรคซึมเศร้า	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่ได้รับการประเมินโรคซึมเศร้า**
(๑) กลุ่มที่ ๑ เป็นโรคซึมเศร้าระดับน้อย		
(๒) กลุ่มที่ ๒ เป็นโรคซึมเศร้าระดับปานกลาง		

(๓) กลุ่มที่ ๓ เป็นโรคซึมเศร้าระดับมาก		
๓๓. จำนวนผู้สูงอายุที่มีการทำงานและการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถทำงานได้		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีสามารถทำงานได้		
๓๔. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำงานหรือประกอบอาชีพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีความสามารถในการทำงานหรือประกอบอาชีพ**
(๑) ทำกิจวัตรประจำวันของตนเองได้		
(๒) ทำงานบ้านได้		
(๓) ทำงานที่ชอบหรือตามความถนัดได้		
(๔) ประกอบอาชีพได้ (ทำงานแล้วเกิดรายได้)		
(๕) เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน		
(๖) อื่นๆ (ระบุ)		
๓๕. อาชีพหลักของผู้สูงอายุ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีการประกอบอาชีพหลัก**
(๑) ทำนา		
(๒) ทำไร่		
(๓) ทำสวน		
(๔) ปศุสัตว์		
(๕) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ		
(๖) ประมง		
(๗) เกษตรผสมผสาน		
(๘) หัตถกรรม		
(๙) ค้าขาย		
(๑๐) รับจ้างทั่วไป/รับจ้างรายวัน		
(๑๑) ธุรกิจส่วนตัว		
(๑๒) รับราชการ		
(๑๓) รัฐวิสาหกิจ		
(๑๔) พนักงานของรัฐ		
(๑๕) พนักงานรัฐวิสาหกิจ		
(๑๖) พนักงานบริษัท/ธุรกิจเอกชน		
๓๖. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นที่การทำงาน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีอาชีพหลัก**
(๑) ว่างงาน		
(๒) ทำงานในพื้นที่ตำบล		
(๓) ทำงานอยู่ต่างตำบล		
(๔) ทำงานอยู่ต่างอำเภอ		
(๕) ทำงานอยู่ต่างจังหวัด		
(๖) ทำงานอยู่ต่างประเทศ		

๓๗. จำนวนผู้สูงอายุที่มีความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือในการทำงานหรือประกอบอาชีพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือในการทำงานหรือประกอบอาชีพ		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือในการทำงานหรือประกอบอาชีพ		
๓๘. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือในการทำงานหรือประกอบอาชีพ	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมดมีความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือในการทำงานหรือประกอบอาชีพ**
(๑) ต้องการให้สนับสนุนอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการทำงาน		
(๒) ต้องการให้มีการส่งเสริมหรือสนับสนุนการทำอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ		
(๓) ต้องการให้สนับสนุนงบประมาณ		
(๔) ต้องการให้มีการจัดการด้านตลาด		
(๕) อื่นๆ (ระบุ)		
๓๙. จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรายได้และรายจ่าย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ(%) ของผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้และไม่มีรายจ่าย		
(๒) ผู้สูงอายุที่มีรายได้ หรือมีรายจ่าย		
๔๐. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีหนี้สิน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน		
(๒) ครัวเรือนที่มีหนี้สิน		
๔๑. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุจำแนกตามสาเหตุการมีหนี้สิน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีหนี้สิน**
(๑) การทำการเกษตร		
(๒) การศึกษาบุตร		
(๓) ซื้อยานพาหนะ		
(๔) ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า)		
(๕) ซื้อโทรศัพท์มือถือ		
(๖) ซื้ออสังหาริมทรัพย์/สร้างบ้าน/ซื้อที่ดินทำกิน		
(๗) การเจ็บป่วย		
(๘) ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร		
(๙) ลงทุนในการทำธุรกิจ		
(๑๐) การเล่นหวยหรือการพนัน		
(๑๑) ส่งสมาชิกในครัวเรือนไปต่างประเทศ ระบุเหตุผล (เช่น ไปเรียน ไปทำงาน).....		
(๑๒) ซื้ออุปกรณ์ของใช้ส่วนตัว		
(๑๓) ซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย		

(๑๔) ซื้อเครื่องประดับ		
(๑๕) เงินทำบุญ บริจาค		
(๑๖) การชำระหนี้		
(๑๗) การชำระค่าสมาชิก ต่างๆ		
(๑๘) อื่นๆ(ระบุ).....		
๔๒. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีการออม	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนผู้สูงอายุที่ไม่มีการออม		
(๒) ครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีการออม		
๔๓. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบการออม	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีการออม**
(๑) เงินฝาก		
(๒) ทองคำ เพชร เครื่องประดับ		
(๓) สลากออมสิน/สลาก ธกส.		
(๔) พันธบัตรรัฐบาล		
(๕) หุ้น		
(๖) ประกันชีวิต		
(๗) อื่นๆ (ระบุ).....		
๔๔. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะผู้สูงอายุ	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหา		
(๒) ครัวเรือนที่มีปัญหา		
๔๕. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุจำแนกตามจุดเสี่ยง หรือจุดอันตรายในบ้านเรือนให้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ไม่พบจุดเสี่ยง หรือจุดอันตราย		
(๒) พบจุดเสี่ยง หรือจัดอันตราย แต่ยังไม่ได้ปรับปรุงจุดเสี่ยง หรือจุดอันตราย		
(๓) พบจุดเสี่ยง หรือจัดอันตราย และได้ปรับปรุงแล้ว		
๔๖. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุที่การปรับปรุงสภาพบ้านเรือนให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้ดำเนินการแล้ว	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผ็สูงอายุทั้งหมด**
(๑) การปรับปรุง ซ่อมแซม พื้นบ้าน บันได ราวจับ ที่ลื่น ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่ไม่ลื่น มั่งคง แข็งแรง		
(๒) การปรับปรุงพื้นบ้านไม่ให้มีพื้นต่างระดับ หรือการติดสัญลักษณ์บอกความแตกต่างของแต่ละระดับ		
(๓) การปรับปรุงบ้านเรือนให้มีแสงสว่างเพียงพอ		
(๔) การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด และเก็บสิ่งของไว้อย่างเป็นระเบียบ ไม่วางเกะกะทางเดิน		
(๕) การปรับปรุงบ้านเรือนให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว		
(๖) การปรับปรุงบ้านให้มีทางลาด แทนการใช้บันได		

สูงชัน		
(๗) การปรับห้องส้วมให้มีโถส้วมเป็นแบบนั่งห้อยขา		
(๘) การปรับห้องน้ำ หรือห้องส้วมให้มีราว หรืออุปกรณ์จับยึด		
(๙) การจัดให้มีพื้นที่ว่าง สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำงานที่ชอบ ปลูกผักสวนครัว การออกกำลังกาย เป็นต้น		
(๑๐) การเขียนหรือติดหมายเลขโทรศัพท์ สำหรับติดต่อหรือใช้งานในกรณีฉุกเฉินหรือต้องการความช่วยเหลือในตำแหน่งที่มองเห็นชัดเจน		
(๑๑) การซ่อมแซมปลั๊กไฟ สวิทช์ไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมในการใช้งาน		
(๑๒) อื่นๆ (ระบุ).....		
๔๗. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุจำแนกตามจุดเสี่ยง หรือจุดอันตราย ในบริเวณบ้านเรือนที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีจุดเสี่ยง หรือจุดอันตรายในบริเวณบ้านเรือน**
(๑) พื้นบ้าน บันได ราวจับ ลื่น หรือชำรุด		
(๒) พื้นบ้านมีสภาพต่างระดับ และไม่มีสัญลักษณ์บอกความแตกต่างของแต่ละระดับ		
(๓) มีมุมมืด หรือพื้นที่ซึ่งแสงสว่างส่องไปไม่ทั่วถึงทำให้มีโอกาสสะดุด หรือหกล้ม		
(๔) การจัดวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ กีดขวางทางเดิน		
(๕) บริเวณบ้านอากาศถ่ายเทไม่สะดวก และร้อนอบอ้าว		
(๖) บันไดสูงชัน ไม่ลาดเอียง		
(๗) ห้องน้ำ หรือห้องส้วมโถส้วมเป็นแบบนั่งยอง		
(๘) ห้องน้ำ หรือห้องส้วม ไม่มีราว หรืออุปกรณ์จับยึด		
(๙) บริเวณบ้านคับแคบ เต็มไปด้วยสิ่งของ ไม่ได้จัดระเบียบของสิ่งเพื่อให้มีพื้นที่ว่าง สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ		
(๑๐) ไม่มีการติดหมายเลขโทรศัพท์ สำหรับติดต่อหรือใช้งานในกรณีฉุกเฉินหรือต้องการความช่วยเหลือ ในตำแหน่งที่มองเห็นชัดเจน		
(๑๑) ปลั๊กไฟ สวิทช์ไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้า อยู่ในสภาพชำรุด ไม่พร้อมในการใช้งาน		
(๑๒) อื่นๆ (ระบุ).....		
๔๘. จำนวนครัวเรือนที่มีปัญหามลพิษ และมลภาวะ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในครัวเรือน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหา		
(๒) ครัวเรือนที่มีปัญหา		
๔๙. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามปัญหามลพิษ และมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในครัวเรือน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมดที่**

		มีปัญหามลพิษ และมลภาวะ
(๑) ปัญหาขยะ		
(๒) ปัญหาน้ำเสีย		
(๓) ปัญหาฝุ่น ควัน		
(๔) ปัญหากลิ่นเหม็น		
(๕) ปัญหาเสียงดังรบกวน		
(๖) อื่นๆ (ระบุ).....		
๕๐. จำนวนครัวเรือนที่มีปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในรอบปีที่ผ่านมา	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหา		
(๒) ครัวเรือนที่มีปัญหา		
๕๑. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในรอบปีที่ผ่านมา	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมดที่ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในรอบปีที่ผ่านมา**
(๑) ปัญหาการทะเลาะวิวาท		
(๒) ปัญหาการทำร้ายร่างกาย		
(๓) ปัญหาลักทรัพย์ ขโมยทรัพย์สิน		
(๔) ปัญหาพิบัติภัย		
(๕) ปัญหาภัยสงคราม		
(๖) อื่นๆ (ระบุ).....		
๕๒. จำนวนครัวเรือนที่มีพื้นที่สาธารณะ หรือแหล่งประโยชน์ที่อยู่ใกล้กับครัวเรือน ซึ่งผู้สูงอายุสามารถไปใช้ประโยชน์หรือเข้าร่วมกิจกรรมได้	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีพื้นที่สาธารณะ หรือแหล่งประโยชน์ที่อยู่ใกล้กับครัวเรือน ซึ่งผู้สูงอายุสามารถไปใช้ประโยชน์หรือเข้าร่วมกิจกรรมได้		
(๒) ครัวเรือนที่มีพื้นที่สาธารณะ หรือแหล่งประโยชน์ที่อยู่ใกล้กับครัวเรือน ซึ่งผู้สูงอายุสามารถไปใช้ประโยชน์หรือเข้าร่วมกิจกรรมได้		
๕๓. จำนวนครัวเรือนจำแนกตามพื้นที่สาธารณะ หรือแหล่งประโยชน์ที่อยู่ใกล้กับครัวเรือน ซึ่งผู้สูงอายุสามารถไปใช้ประโยชน์หรือเข้าร่วมกิจกรรมได้	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมดที่พื้นที่สาธารณะ หรือแหล่งประโยชน์ที่อยู่ใกล้กับครัวเรือน**
(๑) สวนสาธารณะ		
(๒) ลานกีฬา		
(๓) พื้นที่สาธารณะในการปลูกพืชผัก สวนครัว		
(๔) ป่าชุมชน		
(๕) ศาลาวัด		
(๖) ศาลากลางบ้าน		
(๗) อาคาร สถานที่ของกลุ่มกิจกรรม ชมรมต่างๆ		
(๘) อื่นๆ (ระบุ).....		

๕๔. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน		
(๒) ครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน		
๕๕. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุที่มีปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ และปัญหาอุปสรรคการได้รับการดูแลช่วยเหลือจากชุมชน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับการดูแลช่วยเหลือ		
(๒) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับการดูแลช่วยเหลือ		
๕๖. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุจำแนกตามช่องทางในการติดต่อสื่อสารและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน		
(๒) ครัวเรือนที่มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน		
๕๗. จำนวนครัวเรือนผู้สูงอายุจำแนกตามปัญหาในการสื่อสารหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน	**จำนวน (ครัวเรือน)**	**ร้อยละ(%) ของครัวเรือนผู้สูงอายุทั้งหมด**
(๑) ครัวเรือนที่ไม่มีปัญหาในการสื่อสารหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน		
(๒) ครัวเรือนที่มีปัญหาในการสื่อสารหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน		

ตารางที่ ๒.๓ จำนวนทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ **<u>ระดับหมู่บ้านหรือชุมชน</u>**
<u>รหัสการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ</u>
๑= ดูแลทั่วไป ๒= ดูแลสุขภาพและปัญหาการเจ็บป่วย ๓= อยู่เป็นเพื่อน/คอยสอดส่องดูแล ๔= จัดกิจกรรม/สนับสนุนการทำงาน ๕= ส่งเสริมอาชีพ/สร้างรายได้ ๗= จัดหาสวัสดิการ ๘= สนับสนุนให้มีอาหารที่พอเพียง และปลอดภัย ๙= สนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือ ๑๐= ให้ข้อมูลข่าวสาร ๑๑= จัดทำโครงการ/แผนการดูแลช่วยเหลือ ๑๒= สนับสนุนหรือช่วยเหลือในการเดินทาง ๑๓= ออกกฎระเบียบ กติกาของชุมชน ๑๔= สนับสนุนพื้นที่ในการทำกิจกรรม ๑๕ = สนับสนุนด้านการศึกษาหรือการเรียนรู้ ๑๖ = ค้นหาหรือรวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ๑๗ = อื่นๆ(ระบุ).....

ทุนทางสังคม	**จำนวน (คน)**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
๑) จำนวนทุนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ				
(๑) หมอนวด				
(๒) หมอสมุนไพร				
(๓) ผู้นำชุมชน				
(๔) ผู้บริหารท้องถิ่น				
(๕) ผู้อาวุโส หรือผู้ทรงคุณวุฒิ				
(๖) ผู้นำความเชื่อ หรือผู้ประกอบพิธีกรรม				
(๗) แกนนำออกกำลังกาย				
(๘) คนต้นแบบการดูแลสุขภาพ				
(๙) อื่นๆ(ระบุ).....				
๒) จำนวนทุนทางสังคมระดับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ	**จำนวนสมาชิกในกลุ่มโดยรวม**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๑) กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข				
(๒) กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ				
(๓) กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้พิการ				
(๔) กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้ป่วยจิตเวช				
(๕) กลุ่ม อสม.น้อย				
(๖) กลุ่ม อย.น้อย				
(๗) กลุ่ม อปพร.				

ทุนทางสังคม	จำนวน (คน)	การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๘) กลุ่มผู้สูงอายุ				
(๙) กลุ่มออกกำลังกาย				
(๑๐) กลุ่มแอร์โรบิก				
(๑๑) กลุ่มรำวงย้อนยุค				
(๑๒) กลุ่มดนตรีพื้นบ้าน				
(๑๓) กลุ่มเกษตรอินทรีย์				
(๑๔) กลุ่มปั่นจักรยาน				
(๑๕) กลุ่มกองทุน หรือสวัสดิการชุมชน				
(๑๖) กลุ่มสมุนไพร				
(๑๗) กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น				
(๑๘) กลุ่มส่งเสริมอาชีพ				
(๑๙) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง				
(๒๐) กลุ่มอนุรักษ์ป่าไม้				
(๒๑) อื่นๆ(ระบุ).....				
๓) จำนวนทุนทางสังคมระดับหน่วยงาน องค์กร และแหล่งประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ	**จำนวนโดยรวม (แห่ง)**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๑) ร้านขายยา				
(๒) ร้านค้าในชุมชนที่จำหน่ายยาบรรจุเสร็จ				
(๓) คลินิกพยาบาล				
(๔) คลินิกแพทย์				
(๕) วัด				
(๖) โรงเรียน				
(๗) ป่าชุมชน				
(๘) ลานกีฬา				
(๙) สวนสาธารณะ				
(๑๐) สนามเด็กเล่น				

ทุนทางสังคม	จำนวน (คน)	การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๑๑) อาคารเอนกประสงค์				
(๑๒) ศาลาวัด				
(๑๓) ศูนย์ประชุม				
(๑๔) แหล่งน้ำสาธารณะ				
(๑๕) ร้านอาหารปลอดภัย				
(๑๖) ตลาดสีเขียว				
(๑๗) อื่นๆ(ระบุ).....				
๔) จำนวนทุนทางสังคมระดับหมู่บ้านหรือชุมชนจัดการตนเองที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ	**จำนวนประเด็นหรือโครงการจัดการตนเองของหมู่บ้าน**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๑) หมู่บ้านสีขาว				
(๒) หมู่บ้านเข้มแข็ง				
(๓) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง				
(๔) อื่นๆ(ระบุ).....				
(๕) อื่นๆ(ระบุ).....				

ตารางที่ ๒.๔ ทุนทางสังคมและศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ **<u>ระดับตำบล</u>**

<u>รหัสการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ</u>

๑= ดูแลทั่วไป ๒= ดูแลสุขภาพและปัญหาการเจ็บป่วย ๓= อยู่เป็นเพื่อน/คอยสอดส่องดูแล ๔= จัดกิจกรรม/สนับสนุนการทำงาน ๕= ส่งเสริมอาชีพ/สร้างรายได้ ๗= จัดหาสวัสดิการ ๘= สนับสนุนให้มีอาหารที่พอเพียง และปลอดภัย ๙= สนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือ ๑๐= ให้ข้อมูลข่าวสาร ๑๑= จัดทำโครงการ/แผนการดูแลช่วยเหลือ ๑๒= สนับสนุนหรือช่วยเหลือในการเดินทาง ๑๓= ออกกฎระเบียบ กติกาของชุมชน ๑๔= สนับสนุนพื้นที่ในการทำกิจกรรม ๑๕ = สนับสนุนด้านการศึกษาหรือการเรียนรู้ ๑๖ = ค้นหาหรือรวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ๑๗ = อื่นๆ(ระบุ).....

ทุนทางสังคม	**จำนวน (คน)**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
๑) จำนวนทุนบุคคลในระดับตำบลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ				
(๑) แกนนำผู้นำระดับตำบล				
(๒) ผู้อาวุโส หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับตำบล				
(๓) ผู้นำความเชื่อ หรือผู้ประกอบพิธีกรรม				
(๔) แกนนำอาสาสมัครระดับตำบล				
(๕) อื่นๆ(ระบุ).....				
๒) จำนวนทุนทางสังคมระดับกลุ่มที่มีในระดับตำบลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ	**จำนวนสมาชิกในกลุ่มโดยรวม**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๑) กลุ่มออกกำลังกาย				
(๒) กลุ่มอาชีพ				
(๓) กลุ่มเกษตรอินทรีย์				
(๔) กลุ่มกองทุน หรือสวัสดิการชุมชน				
(๕) กลุ่มผู้สูงอายุ				
(๖) กลุ่มเด็กและเยาวชน				
(๗) กลุ่มอาสาสมัคร หรือจิตอาสา				
(๘) กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
(๙) อื่นๆ(ระบุ).....				

๓) จำนวนจำนวนทุนทางสังคมระดับหน่วยงาน องค์กร และแหล่งประโยชน์ที่มีในระดับตำบล ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ	**จำนวนโดยรวม (แห่ง)**	**การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ** (ระบุรหัสได้มากกว่าหนึ่ง รหัส)	**ลักษณะผลกระทบกับผู้สูงอายุ** (ขีดเครื่องหมาย✓ ในช่องที่สอดคล้อง)	
			ทางตรง	ทางอ้อม
(๑) ป่าชุมชน				
(๒) แหล่งน้ำสาธารณะ				
(๓) พื้นที่สาธารณะ				
(๔) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต				
(๕) อื่นๆ(ระบุ).....				

ตารางที่ ๒.๕ สรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุ

คำชี้แจง ให้รวบรวมและสรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของของผู้สูงอายุจากข้อมูลและสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ จากตารางที่ ๒.๑ ตารางที่ ๒.๒ จำนวนทุนทางสังคม และศักยภาพชุมชนจากตารางที่ ๒.๓ และตารางที่ ๒.๔ ระบุความสอดคล้องของปัญหาตามโครงสร้าง ๕ ด้านตามรหัส โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องตาราง

รหัสปัญหาตามโครงสร้าง

๑=ด้านสังคม ๒=ด้านเศรษฐกิจ ๓=ด้านสภาวะแวดล้อม ๔=ด้านสุขภาพ ๕=ด้านการเมืองการปกครอง

สรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุจากข้อมูลและสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ (ระบุ)	**เหตุ ที่มา (ระบุข้อมูลสนับสนุน จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สัดส่วน)**	**ความสอดคล้องของปัญหาตามโครงสร้าง ๕ ด้าน** (ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องตาราง)					**รวม**
		๑	**๒**	**๓**	**๔**	**๕**	
๑) ปัญหา.....							
๒) ปัญหา.....							
๓) ปัญหา.....							
๔) ปัญหา.....							
๕) ปัญหา.....							
๖) ปัญหา.....							
๗) ปัญหา.....							

สรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุจากข้อมูลและสถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ (ระบุ)	เหตุ ที่มา (ระบุข้อมูลสนับสนุน จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สัดส่วน)	ความสอดคล้องของปัญหาตามโครงสร้าง ๕ ด้าน (ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องตาราง)					รวม
		๑	๒	๓	๔	๕	
๘) ปัญหา.....							
๙) ปัญหา.....							
๑๐) ปัญหา.....							
๑๑) ปัญหา.....							
๑๒) ปัญหา.....							
๑๓) ปัญหา.....							
๑๔) ปัญหา.....							
๑๕) ปัญหา.....							

ส่วนที่ ๓	สรุปโจทย์วิจัย ประเด็นการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๑. แนวคิด หลักการ

การพัฒนาโจทย์วิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทำให้เกิดรูปธรรมการดำเนินงาน นวัตกรรมของพื้นที่ โดยการร่วมมือกันระหว่างสถาบันวิชาการและพื้นที่ในการขับเคลื่อนระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ ซึ่งการสรุปโจทย์วิจัยที่ต้องการพัฒนาเป็นวิธีการวางแผนดำเนินการวิจัยที่มีระบบและขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ในการตอบปัญหาการวิจัย การวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือได้ของผลการวิจัยควรมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการวิจัยและพื้นที่เป้าหมายที่ได้มีการสรุปสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของพื้นมากำหนดโจทย์การวิจัยและพัฒนาที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็วและมีความน่าเชื่อถือ ที่เปรียบเสมือนพิมพ์เขียวของนักวิจัยชุมชนสำหรับการกำหนดโครงสร้าง แนวทางการออกแบบการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น ต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ปรากฏการณ์การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแก้ปัญหาของชุมชนท้องถิ่นโดยนำใช้ทุนทางสังคมและศักยภาพของพื้นที่เพื่อนำสู่การออกแบบการวิจัย จากการดำเนิน พบว่า ยังมีปัญหาและความต้องการที่ต้องได้รับการแก้ไข และต้องการองค์ความรู้ที่มาจากกระบวนการวิจัยเพื่อเข้าไปใช้ในการจัดการปัญหาที่มากระทบต่อกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มประชากรเป้าหมายอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการดูผู้สูงอายุ นำสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างรอบด้าน ทั้งสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง

การออกแบบการวิจัยและพัฒนาจำเป็นที่นักวิจัยต้องมีฐานคิดที่เป็นเสมือนเลนส์ในการมองปรากฏการณ์ในพื้นที่ ซึ่งจะนำสู่แนวทางการออกแบบการวิจัย ที่ประกอบด้วย การระบุรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็น ดังนี้ ๑) กลุ่มประชากรเป้าหมาย ๒) คำถามการวิจัย ๓) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๔) รูปแบบการวิจัย ๕) พื้นที่วิจัย ๖) รูปแบบการวิจัยที่ใช้ ๗) เครื่องมือการวิจัย ๘) แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ๙) พื้นที่การวิจัย ๑๐) ผู้รับผิดชอบหลัก ผู้ร่วม ๑๑) ระยะเวลาในการทำวิจัย และ ๑๒) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับซึ่งชุดข้อมูลที่ได้เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดทำข้อเสนอชุดโครงการวิจัยและพัฒนาต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อ

๑) สรุปโจทย์การวิจัยที่ต้องการพัฒนาและการออกแบบการวิจัยในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่นของ อปท. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๒) จัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานในระยะ ๖ เดือนต่อไป

๓. วิธีการ

๑) วิเคราะห์และเทียบเคียงประสบการณ์การวิจัยของสถาบันวิชาการในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น โดยใช้**ตารางที่ ๓.๑**

๒) จัดกลุ่มของปัญหาและความต้องการ (โจทย์วิจัยและพัฒนา)ของพื้นที่ ตาม ๕ ด้าน (สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง) และเทียบเคียงความสอดคล้องกับ ๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น เพื่อสรุปโจทย์วิจัยและพัฒนาของพื้นที่ โดยใช้**ตารางที่ ๓.๒**

๓) การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความเหมือนและความต่างระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ โดยใช้**ตารางที่ ๓.๓.๑**

๔) การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความเหมือนและความต่างระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ โดยใช้**ตารางที่ ๓.๓.๒**

๕) การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความต่างระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ โดยใช้**ตารางที่ ๓.๓.๓**

๖) การเทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาของ ๒ ภาคีกับรูปแบบการวิจัยและการพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย โดยใช้**ตารางที่ ๓.๓.๔**

๗) การจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๖ เดือนถัดไป โดยใช้**ตารางที่ ๓.๔**

๔. ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการ

๑) ชุดโครงการวิจัยการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๒) แผนปฏิบัติการดำเนินงานในระยะ ๖ เดือนต่อไป

ตารางที่ ๓.๑ วิเคราะห์และเทียบเคียงประสบการณ์การวิจัยของสถาบันวิชาการในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

คำชี้แจง นำข้อมูลประสบการณ์การวิจัยของสถาบันวิชาการที่ผ่านมาวิเคราะห์ความสอดคล้องและบันทึกรายละเอียดข้อมูล เช่น การจัดการปัญหาที่มากระทบต่อกลุ่มประชากรผู้สูงอายุ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น การขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. สูงวัยสร้างเมือง เป็นต้น ระบุสถานการณ์ดำเนินการโดยเลือกเติม ✓เพียงช่องเดียว จากนั้นทำการระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของชุดโครงการวิจัย ประกอบด้วยโจทย์การวิจัยสถาบันวิชาการและ โจทย์การวิจัยอปท.เครือข่าย

ประสบการณ์การวิจัย (ระบุชุดโครงการวิจัย หรือแผนการวิจัย)	สถานะการดำเนินการ (เลือกเติม ✓เพียงช่องเดียว)			ชุดโครงการวิจัย (ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย)	
	ดำเนินการแล้ว	กำลังดำเนินการ	ยังไม่ดำเนินการ	โจทย์การวิจัยสถาบัน (ระบุ เช่น เพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ ห)	โจทย์การวิจัยอปท.เครือข่าย (ระบุ เช่น เพื่อการพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา)
๑. การจัดการปัญหาที่มากระทบต่อกลุ่มประชากรผู้สูงอายุ					
๑.๑ สถาบันวิชาการ					
-					
-					
๑.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๒. การขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น					
๒.๑ สถาบันวิชาการ					
-					

ประสบการณ์การวิจัย (ระบุชุดโครงการวิจัย หรือแผนการวิจัย)	สถานะการดำเนินการ (เลือกเติม ✓ เพียงช่องเดียว)			ชุดโครงการวิจัย (ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย)	
	ดำเนินการแล้ว	กำลังดำเนินการ	ยังไม่ดำเนินการ	โจทย์การวิจัยสถาบัน (ระบุ เช่น เพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ ห)	โจทย์การวิจัยอปท.เครือข่าย (ระบุ เช่น เพื่อการพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา)
-					
๒.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๓. ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก.					
๓.๑ สถาบันวิชาการ					
-					
-					
๓.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๔. การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น					
๔.๑ สถาบันวิชาการ					
-					
-					
๔.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					

ประสบการณ์การวิจัย (ระบุชุดโครงการวิจัย หรือแผนการวิจัย)	สถานะการดำเนินการ (เลือกเติม ✓ เพียงช่องเดียว)			ชุดโครงการวิจัย (ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย)	
	ดำเนินการแล้ว	กำลังดำเนินการ	ยังไม่ดำเนินการ	โจทย์การวิจัยสถาบัน (ระบุ เช่น เพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ ห)	โจทย์การวิจัย อปท.เครือข่าย (ระบุ เช่น เพื่อการพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา)
๕. การสร้างผลกระทบ ๗+๑ ประเด็น นโยบายสาธารณะ					
๕.๑ สถาบันวิชาการ					
-					
-					
๕.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๖. การเพิ่มศักยภาพทุนทางสังคมและแหล่งประโยชน์					
๖.๑ สถาบันวิชาการ					
-					
-					
๖.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๗. การศึกษาปัญหาและแก้ไขสถานการณ์อื่นๆ					
๗.๑ สถาบันวิชาการ					
-					
-					

ประสบการณ์การวิจัย (ระบุชุดโครงการวิจัย หรือแผนการวิจัย)	สถานะการดำเนินการ (เลือกเติม ✓ เพียงช่องเดียว)			ชุดโครงการวิจัย (ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย)	
	ดำเนินการแล้ว	กำลังดำเนินการ	ยังไม่ดำเนินการ	โจทย์การวิจัยสถาบัน (ระบุ เช่น เพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ ห)	โจทย์การวิจัย อปท.เครือข่าย (ระบุ เช่น เพื่อการพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา)
๗.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๘. ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น					
๘.๑ สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ					
-					
-					
๘.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					
๙. อื่นๆ ระบุ.....					
๙.๑ สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ					
-					
-					
๙.๒ นักวิจัยในทีม					
-					
-					

๓.๒ การจัดกลุ่มโจทย์วิจัยและพัฒนาของอปท.เครือข่ายตามประเด็น (สำหรับนักวิชาการจากอปท.ศรร.การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ)

ตารางที่ ๓.๒ จัดกลุ่มของปัญหาและความต้องการ (โจทย์วิจัยและพัฒนา)ของพื้นที่ ตาม ๕ ด้าน (สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง) และเทียบเคียงความสอดคล้องกับ ๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น เพื่อสรุปโจทย์วิจัยและพัฒนาของพื้นที่

คำชี้แจง นักวิชาการประชุม ปรึกษาและวิเคราะห์ นำใช้ข้อมูลที่ได้จากส่วนที่ ๒ สถานการณ์สุขภาวะผู้สูงอายุและสรุปปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุ เทียบเคียงความสอดคล้องโดยเลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่องตาม ๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ ระบุกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ (โดยศึกษาจากภาคผนวก ง)ระบุหมายเลขข้อความสอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ (โดยศึกษารายละเอียดจากภาคผนวก ก) ระบุหมายเลขข้อความสอดคล้องกับ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. (โดยศึกษารายละเอียดจากภาคผนวก ข) การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น (โดยศึกษารายละเอียดจากภาคผนวก จ)จากนั้นให้ระบุโจทย์วิจัยและพัฒนา

สรุปปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุของพื้นที่	๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)								๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ (ระบุหมายเลขข้อ)	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก. (ระบุหมายเลขข้อ)	การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น(ระบุหมายเลขข้อ)	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ (ระบุหมายเลขกลุ่มประชากร)	โจทย์วิจัยและพัฒนา (เขียนระบุโครงการวิจัยหรือเรื่องที่จะทำวิจัย)
	๑.การบริหารจัดการท้องถิ่นแบบมีส่วนร่...	๒.การจัดสวัสดิการสังคมโดยชุมชน	๓. เกษตรกรรมยั่งยืน	๔. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕.การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน	๖.การดูแลสุขภาพชุมชนโดยชุมชน	๗.การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนท้องถิ่น	๘.การลงทุนด้านสุขภาพโดยชุมชน					
ด้านสังคม													
๑)													-

สรุปปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุของพื้นที่	๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)								๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ (ระบุหมายเลขข้อ)	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ. ๕ก. (ระบุหมายเลขข้อ)	การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น(ระบุหมายเลขข้อ)	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ (ระบุหมายเลขกลุ่มประชากร)	โจทย์วิจัยและพัฒนา (เขียนระบุโครงการวิจัยหรือเรื่องที่จะทำวิจัย)
	๑.การบริหารจัดการท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม	๒.การจัดสวัสดิการสังคมโดยชุมชน	๓. เกษตรกรรมยั่งยืน	๔. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕.การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน	๖.การดูแลสุขภาพชุมชนโดยชุมชน	๗.การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนท้องถิ่น	๘.การลงทุนด้านสุขภาพโดยชุมชน					
๒).....													-
๓).....													-
ด้านเศรษฐกิจ													
๑)													-
๒).....													-
๓).....													-
ด้านสุขภาพ													
๑)													-
๒).....													-
๓).....													-
ด้านสภาวะแวดล้อม													
๑)													-
๒).....													-
๓).....													-

สรุปปัญหาและความต้องการการดูแลผู้สูงอายุของพื้นที่	๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)								๖ ชุดกิจกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ (ระบุหมายเลขข้อ)	๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ. ๕ก. (ระบุหมายเลขข้อ)	การลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพและเพิ่มปัจจัยเสริมสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น(ระบุหมายเลขข้อ)	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ (ระบุหมายเลขกลุ่มประชากร)	โจทย์วิจัยและพัฒนา (เขียนระบุโครงการวิจัยหรือเรื่องที่จะทำวิจัย)
	๑.การบริหารจัดการท้องถิ่นแบบมีส่วน	๒.การจัดสวัสดิการสังคมโดยชุมชน	๓. เกษตรกรรมยั่งยืน	๔. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕.การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน	๖.การดูแลสุขภาพชุมชนโดยชุมชน	๗.การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนท้องถิ่น	๘.การลงทุนด้านสุขภาพโดยชุมชน					
ด้านการเมืองการปกครอง													
๑)													-
๒).....													-
๓).....													-

๓.๓ การเทียบเคียงของโจทย์วิจัยและพัฒนาระหว่าง ๒ ภาคี คือ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ (การระดมความคิดของนักวิจัย นักวิชาการจาก ๒ ภาคี)

ตารางที่ ๓.๓.๑ การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนา**ที่มีความเหมือนและความต่าง**ระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ

คำชี้แจง ให้นักวิจัยจาก ๒ ภาคีนำโจทย์วิจัยและพัฒนาของพื้นที่ตนเองที่มีการจัดกลุ่มแล้วมาเทียบเคียง โดยระบุรายละเอียดในช่องที่กำหนด

โจทย์วิจัยและพัฒนาทั้งหมด (ระบุรายละเอียด)		
๑. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรม		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑.....	โครงการวิจัยที่๑.....
	โจทย์ที่ ๒.....	โครงการวิจัยที่๒....
	โจทย์ที่ ๓.....	โครงการวิจัยที่๓....
โจทย์ที่มีความต่าง		
	โจทย์ที่ ๔.....	
	โจทย์ที่ ๕.....	
๒. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น ๕อ.๕ก.		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑.....	โครงการวิจัยที่๑.....
	โจทย์ที่ ๒.....	โครงการวิจัยที่๒....
	โจทย์ที่ ๓.....	โครงการวิจัยที่๓....
โจทย์ที่มีความต่าง	โจทย์ที่ ๔.....	

โจทย์วิจัยและพัฒนาทั้งหมด (ระบุรายละเอียด)		
๓. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและสร้างปัจจัยเสริม		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑.....	โครงการวิจัยที่๑.....
	โจทย์ที่ ๒.....	โครงการวิจัยที่๒....
	โจทย์ที่ ๓.....	โครงการวิจัยที่๓....
โจทย์ที่มีความต่าง	โจทย์ที่ ๔.....	
		โครงการวิจัยที่๔....
๔. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการเพิ่มศักยภาพทุนทางสังคม ๖ ระดับ		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑.....	โครงการวิจัยที่ ๑.....
	โจทย์ที่ ๒.....	โครงการวิจัยที่ ๒.....
	โจทย์ที่ ๓.....	โครงการวิจัยที่ ๓.....
๕. โจทย์วิจัยและการพัฒนาเพื่อสร้างผลกระทบ ๗+๑ ประเด็น นโยบายสาธารณะ		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑.....	โครงการวิจัยที่๑.....
	โจทย์ที่ ๒.....	โครงการวิจัยที่๒....
	โจทย์ที่ ๓.....	โครงการวิจัยที่๓....
โจทย์ที่มีความต่าง	โจทย์ที่ ๔.....	

โจทย์วิจัยและพัฒนาทั้งหมด (ระบุรายละเอียด)		
๖. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหาของชุมชนท้องถิ่น		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..
	โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….
	โจทย์ที่ ๓……	โครงการวิจัยที่๓….
โจทย์ที่มีความต่าง		
๗. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มนโยบายสาธารณะเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรหลักอื่นๆ		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความเหมือน	โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..
	โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….
โจทย์ที่มีความต่าง	โจทย์ที่ ๓……	โครงการวิจัยที่๓….
	โจทย์ที่ ๔……	
		โครงการวิจัยที่๔….
๘. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือตอบสนองต่อสถานการณ์อื่นๆ		
	อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**
โจทย์ที่มีความต่าง		โครงการวิจัยที่๑…..
	โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….

ตารางที่ ๓.๓.๒ การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนา**ที่มีความเหมือน**ระหว่าง ๒ ภาคี กับศักยภาพนักวิจัย พื้นที่ดำเนินการ และแนวทางการวิจัย

คำชี้แจง ให้นำโจทย์วิจัยและพัฒนา**ที่มีความเหมือน**จากตารางที่๓.๓.๑ มาวิเคราะห์ จากนั้นให้วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัยโดยใส่เครื่องหมายถูก (✓)ลงในช่องที่นักวิจัยสามารถดำเนินการได้ และเลือก (X)ในช่องที่นักวิจัยต้องการไปพัฒนาองค์ความรู้ พื้นที่ดำเนินการและแนวทางการวิจัย โดยทำเครื่องหมาย✓ ได้เพียง ๑ ช่อง

โจทย์วิจัยและพัฒนา**ที่มีความเหมือน** (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓หรือ X)		พื้นที่ดำเนินการ (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)				แนวทางการวิจัย (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)			
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการการศึกษา	สถาบันวิชาการการศึกษา ร่วมกับ อปท.เครือข่าย	สถาบันการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	โจทย์การพัฒนาเพื่อหาแนวทางทำงาน/เครื่องมือ	โจทย์การวิจัยสถาบันเพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ	โจทย์การวิจัยต่อยอดเครือข่ายเพื่อพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา	อื่นๆ
๑. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรม											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๒. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๑๐ ชุดปฏิบัติการ ๕อ.๕ก.											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										

โจทย์วิจัยและพัฒนา<u>ที่มีความเหมือน</u> (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ หรือ X)		พื้นที่ดำเนินการ (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)				แนวทางการวิจัย (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)			
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการการศึกษา	สถาบันวิชาการการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	สถาบันการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	โจทย์การพัฒนาเพื่อหาแนวทางนำเครื่องมือ	โจทย์การวิจัยสถาบันเพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ	โจทย์การวิจัยเครือข่ายเพื่อการพัฒนาแนวทางแก้ปัญหา	อื่นๆ
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๓.โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและสร้างปัจจัยเสริม											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๔.โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการเพิ่มศักยภาพทุนทางสังคม ๖ ระดับ											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										

โจทย์วิจัยและพัฒนา<u>ที่มีความเหมือน</u> (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ หรือ X)		พื้นที่ดำเนินการ (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)				แนวทางการวิจัย (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)			
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการการศึกษา	สถาบันวิชาการการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	โจทย์การพัฒนาเพื่อหาแนวทางนำเสนอ/เครื่องมือ	โจทย์การวิจัยสถาบันเพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ	โจทย์การวิจัยเครือข่ายเพื่อการพัฒนาแนวทางแก้ปัญหา	อื่นๆ
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๕.โจทย์วิจัยและการพัฒนาเพื่อสร้างผลกระทบ ๗+๑ ประเด็น นโยบายสาธารณะ											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๖.โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหาของชุมชนท้องถิ่น											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										

โจทย์วิจัยและพัฒนา<u>ที่มีความเหมือน</u> (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ หรือ X)		พื้นที่ดำเนินการ (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)				แนวทางการวิจัย (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)			
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการการศึกษา	สถาบันวิชาการการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	สถาบันการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	โจทย์การพัฒนาเพื่อหาแนวทางนำเสนอ/เครื่องมือ	โจทย์การวิจัยสถาบันเพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ	โจทย์การวิจัยเครือข่ายเพื่อการพัฒนาแนวทางแก้ปัญหา	อื่นๆ
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๗.โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มนโยบายสาธารณะเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรหลักอื่นๆ											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….										
๘.โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือตอบสนองต่อสถานการณ์อื่นๆ											
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**										
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..										

โจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความเหมือน (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ หรือ X)		พื้นที่ดำเนินการ (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)				แนวทางการวิจัย (เติม✓ ได้เพียง ๑ ช่อง)			
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการการศึกษา	สถาบันวิชาการการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	สถาบันการศึกษาร่วมกับ อปท.เครือข่าย	โจทย์การพัฒนาเพื่อหาแนวทางทำงาน/เครื่องมือ	โจทย์การวิจัยสถาบันเพื่อการวัด/ประเมินผลกระทบ	โจทย์การวิจัยอป.เครือข่ายเพื่อการพัฒนาแนวมางการแก้ปัญหา	อื่นๆ
โจทย์ที่ ๒.....	โครงการวิจัยที่๒....										

ตารางที่ ๓.๒.๓ การวิเคราะห์เทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนา**ที่มีความต่าง**ระหว่าง ๒ ภาคี ได้แก่ อปท.ศรร. การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุฯ และของสถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ

คำชี้แจง ให้นำโจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความต่างจากตารางที่๓.๓.๒ มาวิเคราะห์ จากนั้นให้วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัยโดยใส่เครื่องหมายถูก (✓)ลงในช่องที่นักวิจัยสามารถดำเนินการได้ และเลือก (X)ในช่องที่นักวิจัยต้องการไปพัฒนาองค์ความรู้ พื้นที่ดำเนินการและแนวทางการวิจัย โดยทำเครื่องหมาย✓ ได้เพียง ๑ ช่อง

โจทย์วิจัยและพัฒนาที่มีความต่าง (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ในกรณีเลือกวิเคราะห์)		แนวทางในการสนับสนุนโจทย์วิจัยและพัฒนา (ปรับอย่างไรเพื่อให้เข้าสู่โครงการวิจัยของสถาบันคู่มือความร่วมมือหรือแนวทางสนับสนุนกรณีอปท.ดำเนินการเอง)
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	
๑. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรม				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
๒. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๑๐ ชุดปฏิบัติการ ๕อ.๕ก.				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
๓. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและสร้างปัจจัยเสริม				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			

โจทย์วิจัยและพัฒนา<u>ที่มีความต่าง</u> (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ในกรณีเลือกวิเคราะห์)		แนวทางในการสนับสนุนโจทย์วิจัยและพัฒนา (ปรับอย่างไรเพื่อให้เข้าสู่โครงการวิจัยของสถาบันคู่มือความร่วมมือหรือแนวทางสนับสนุนกรณีอปท.ดำเนินการเอง)
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
๔. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการเพิ่มศักยภาพทุนทางสังคม ๖ ระดับ				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
๕. โจทย์วิจัยและการพัฒนาเพื่อสร้างผลกระทบ ๗+๑ ประเด็น นโยบายสาธารณะ				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
๖. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหาของชุมชนท้องถิ่น				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			

โจทย์วิจัยและพัฒนา<u>ที่มีความต่าง</u> (ระบุรายละเอียด)		วิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย (เติม ✓ในกรณีเลือกวิเคราะห์)		แนวทางในการสนับสนุนโจทย์วิจัยและพัฒนา (ปรับอย่างไรเพื่อให้เข้าสู่โครงการวิจัยของสถาบันคู่มือความร่วมมือหรือแนวทางสนับสนุนกรณีอปท.ดำเนินการเอง)
		อปท.เครือข่าย	สถาบันวิชาการ	
	โจทย์ที่ ๒.....			
๗. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มนโยบายสาธารณะเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรหลักอื่นๆ				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
๘. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือตอบสนองต่อสถานการณ์อื่นๆ				
อปท.เครือข่าย	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			
สถาบันวิชาการ	โจทย์ที่ ๑.....			
	โจทย์ที่ ๒.....			

ตารางที่ ๓.๓.๔ การเทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาของ ๒ ภาคีกับรูปแบบการวิจัยและการพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย

คำชี้แจงนำผลการเทียบเคียงโจทย์วิจัยและพัฒนาจากการตารางที่๓.๓.๑ มาวิเคราะห์รูปแนวทางการวิจัยและพื้นที่การวิจัยโดยการ ขีดเครื่องหมาย✓ได้เพียง ๑ ช่อง

รูปแบบการวิจัยทีใช้		**การพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย**
๑. Descriptive ๒. Analytical ๓. Fundamental ๔. Conceptual ๕. Empirical ๖. One time or longitudinal ๗. Field-setting or laboratory or simulation	๘. Clinical ๙. Exploratory ๑๐. Historical ๑๑. Conclusion oriented ๑๒. Policy ๑๓. Participations ๑๔. อื่นๆ ระบุ..	๑. ทบทวนและนำใช้เครื่องมือที่มีอยู่เดิมของนักวิจัย ๒. ทบทวนและนำใช้เครื่องมือที่มีอยู่เดิมของชุมชน ๓. พัฒนาและนำใช้เครื่องมือใหม่โดยนักวิจัย ๔. พัฒนาและนำใช้เครื่องมือใหม่โดยชุมชน ๕. พัฒนาและนำใช้เครื่องมือใหม่โดยนักวิจัยและชุมชน ๖. อื่นๆ

โจทย์วิจัยและพัฒนา (ระบุรายละเอียด)		รูปแบบการวิจัยที่ใช้ (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)													การพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑	๒	๓	๔	๕	๖
๑. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๖ ชุดกิจกรรม																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			
๒. โจทย์วิจัยและพัฒนาสอดคล้องกับ ๑๐ ชุดปฏิบัติการ ๕อ.๕ก.																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			
๓. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและสร้างปัจจัยเสริม																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			

โจทย์วิจัยและพัฒนา (ระบุรายละเอียด)		รูปแบบการวิจัยที่ใช้ (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)													การพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑	๒	๓	๔	๕	๖
๔. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการเพิ่มศักยภาพทุนทางสังคม ๖ ระดับ																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			
๕. โจทย์วิจัยและการพัฒนาเพื่อสร้างผลกระทบ ๗+๑ ประเด็นนโยบายสาธารณะ																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			
๖. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหาของชุมชนท้องถิ่น																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			

โจทย์วิจัยและพัฒนา (ระบุรายละเอียด)		รูปแบบการวิจัยที่ใช้ (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)													การพัฒนาและนำใช้เครื่องมือการวิจัย (เลือกเติม ✓ได้มากกว่าหนึ่งช่อง)					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑	๒	๓	๔	๕	๖
๗.โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มนโยบายสาธารณะเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรหลักอื่นๆ																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			
๘. โจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือตอบสนองต่อสถานการณ์อื่นๆ																				
อปท.เครือข่าย	**สถาบันวิชาการ**																			
โจทย์ที่ ๑……	โครงการวิจัยที่๑…..																			
โจทย์ที่ ๒……	โครงการวิจัยที่๒….																			

ตารางที่ ๓.๔ การจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๖ เดือนถัดไป

คำชี้แจง ทบทวนแผนงานโดยให้เติม (✓) ผลการปฏิบัติงานกิจกรรมและระบุการใช้งบประมาณจากโครงการการใช้งบประมาณอื่น และงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ใน ๖เดือน

แผนงาน	ผลการปฏิบัติงาน			กิจกรรม		การใช้งบประมาณจากโครงการ			การใช้งบประมาณอื่น		งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ใน ๖เดือนถัดไป
	ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รอดำเนินการ	เป็นไปตามแผน	ล่าช้ากว่าแผน	งบประมาณที่กำหนดไว้ในงวด	งบประมาณที่ใช้ไป	ร้อยละ	งบประมาณที่ใช้	ที่มางบประมาณ	
ค่าตอบแทน และค่าจ้าง											
รวมค่าตอบแทนและค่าจ้าง											
รวมงบประมาณโครงการที่ ๑											
(กิจกรรมตามแผนการใช้เงิน)											
รวมงบประมาณโครงการที่ ๒											

แผนงาน	ผลการปฏิบัติงาน			กิจกรรม		การใช้งบประมาณจากโครงการ			การใช้งบประมาณอื่น		งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ใน ๖เดือนถัดไป
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รอดำเนินการ	เป็นไปตามแผน	ล่าช้ากว่าแผน	งบประมาณที่กำหนดไว้ในงวด	งบประมาณที่ใช้ไป	ร้อยละ	งบประมาณที่ใช้	ที่มางบประมาณ	
(กิจกรรมตามแผนการใช้เงิน)											
รวมงบประมาณโครงการที่ ๓											
(กิจกรรมตามแผนการใช้เงิน)											
รวมงบประมาณทั้งสิ้น											

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายละเอียด ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ จำแนกตามงาน กิจกรรม ตามความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๑ รายละเอียด ๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ จำแนกตามงาน กิจกรรม ตามความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ[๑]

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
๑. การพัฒนาศักยภาพ		**ต้องทำ**	**ควรทำ**
๑) สนับสนุนการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ครอบคลุมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ เช่น การประเมินสมรรถนะของผู้สูงอายุ การฝึกผู้สูงอายุให้ดูแลตนเอง การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ การออกกำลังกาย รำไม้พลอง โยคะ รำวงพื้นบ้าน เป็นต้น ด้านจิตใจ เช่น การฝึกสมาธิ สวดมนต์ สันทนาการ เป็นต้น ด้านอาชีพ ได้แก่ การเสริมทักษะอาชีพเพื่อสร้างรายได้ การทำอาหารและการทำผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ และการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารด้วยเทคโนโลยี ไลน์ เฟสบุ๊ค การฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษ ความรู้เรื่องสิทธิ เป็นต้น	๑.๑ จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุ หรือผู้เตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ (๕๐-๕๙ ปี)เข้าเรียนรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพ การทำกิจกรรมร่วมกัน การพบปะพูดคุย การเรียนรู้เรื่องอื่นๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารด้วยเทคโนโลยี ไลน์ เฟสบุ๊ค การฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษ ความรู้เรื่องสิทธิ เป็นต้น อาจกำหนดช่วงเวลาดำเนินการ เช่น ทำรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ๑.๒ สนับสนุนให้โรงเรียนผู้สูงอายุ มีหลักสูตร ตารางเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีอิสระเลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย โดยกำหนดเรื่อง ช่วงเวลา และสื่อสารให้ผู้สูงอายุเข้าใจ และเลือกเข้าเรียนได้ตามอิสระ และความสนใจ ๑.๓ สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นวิทยากร จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น จัดเรียนรู้จากภูมิปัญญา สานตะกร้า ออกแบบลายผ้าไหม เพาะพันธุ์กล้าไม้ ทอเสื่อ ทำไม้กวาด เป็นต้น ๑.๔ สนับสนุนให้ผู้สอนที่มาจากหน่วยงาน องค์กรในชุมชน จัดการเรียนรู้ตามความชำนาญ เช่น พยาบาลจากรพ.สต. ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ ฝึกทักษะ บริหารสมอง นักโภชนากร สอนเรื่องอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ กศน. ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น ๑.๕ สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุในโรงเรียน เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น มัสยิด คริสตจักร ศูนย์พันธุกรรมข้าว พืช สัตว์ เป็นต้น ๑.๖ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำอาสา เพื่องานสาธารณะ เช่น การทำความสะอาดวัด โรงเรียน ศาลากลางบ้าน ถนนในหมู่บ้าน การปรับปรุงที่สาธารณะทำแปลงปลูกผักรวม ทำนารวม จัดการขยะ เป็นต้น ๑.๗ จัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้สูงอายุเข้าเรียนได้ตลอด ไม่จำกัดเวลา การแต่งกาย เช่น เข้าเรียนได้ในวันที่สะดวก สนับสนุนการเดินทาง หลักสูตรเรียนรู้อิสระ เลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย เป็นต้น	✓	

[๑] ปรับปรุงเมื่อวันที่ ๒๔ พ.ค. ๖๐ ปรับเป็น ๔๐ งานและกิจกรรม

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	๑.๗ อื่นๆ.....		
๒) สนับสนุนการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ทำหน้าที่ช่วยเหลือดูแล สนับสนุนกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม และสุขภาพ	๒.๑ สนับสนุนให้มีการระดมแกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน จัดทำแผนงานจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่อง ๒.๒ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุมีกิจกรรมต่อเนื่องในการรวมแกนนำที่เป็นผู้สูงอายุตั้งกองทุนช่วยเหลือกันเมื่อป่วย ตาย ๒.๓ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมาพบปะ รวมกลุ่ม ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ ออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ เป็นต้น ๒.๔ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุครอบคลุมทุกภาวะสุขภาพ ๒.๕ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุทำหน้าที่ประสานหน่วยงานองค์กร ภายในและภายนอก เพื่อการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก ป่วยซับซ้อน ติดบ้าน ติดเตียง ๒.๖ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุ เป็นหน่วยสนับสนุนการฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงเป็นแหล่งรวมผลผลิต กระจายสู่ตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ ๒.๗ สนับสนุนให้มีแหล่งที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงาน กิจกรรม และศูนย์รวมข้อมูลทุกด้าน รวมถึงการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ๒.๘ อื่นๆ....	✓	
๓) สนับสนุนการพัฒนาทักษะ และการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน ให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในลักษณะที่แตกต่างกันครอบคลุมปัญหาและความต้องการ และทุกสภาวะสุขภาพ	๓.๑ สนับสนุนให้จัดการ ฝึกอบรม และ สนับสนุน กลุ่ม อปพร. ให้สามารถประเมิน ภาวะฉุกเฉิน และให้การช่วยเหลือ เคลื่อนย้ายผู้สูงอายุได้ถูกต้องเหมาะสม เช่น หกล้ม กระดูกหัก หมดสติ เป็นต้น และสามารถช่วยเหลือเบื้องต้น เคลื่อนย้ายได้อย่างถูกวิธี ๓.๒ สนับสนุนการฝึกอบรมกลุ่ม อสม. ให้สามารถประเมินภาวะสุขภาพ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองของผู้สูงอายุ การตรวจคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง การประเมินภาวะฉุกเฉิน เช่น หมดสติ น้ำตาลในเลือดต่ำ กระดูกหัก แขนขาอ่อนแรง เป็นต้น ๓.๓ สนับสนุนฝึกอบรม กลุ่ม อพม.ในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ กรณีความรุนแรงที่เกิดในผู้สูงอายุ เช่น ถูกทำร้าย ทารุณ ทอดทิ้ง เป็นต้น และ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	สามารถประสานการช่วยเหลือ ส่งต่อ ได้เหมาะสม ๓.๔ สนับสนุนฝึกอบรมให้กลุ่มเด็ก เยาวชน วัยรุ่น เป็นอาสาสมัครเยี่ยมบ้านช่วยเหลือผู้สูงอายุ ๓.๕ สนับสนุนกลุ่มจิตอาสาในชุมชนให้การช่วยเหลือครอบครัว ผู้สูงอายุที่ยากไร้ ขาดแคลน เจ็บป่วยติดเตียง เป็นต้น ด้วยการเยี่ยมบ้าน ประสานจัดสิ่งของที่จำเป็นให้ ประสานหน่วยงานเกี่ยวข้องช่วยเหลือ ๓.๖ สนับสนุนการฝึกอบรม และสนับสนุนกลุ่มอาสากู้ชีพ ให้สามารถช่วยเหลือฉุกเฉินผู้สูงอายุได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพทันเวลา ลดความพิการภาระการดูแลระยะยาวในครอบครัว ชุมชน ๓.๗ สนับสนุนอาสาสมัครที่เป็นผู้สูงอายุ เป็นผู้นำรวมกลุ่มจัดกิจกรรม พบปะเรียนรู้ แลกเปลี่ยนการดูแลสุขภาพ การเฝ้าระวังอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น ๓.๘ สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ(อผส.) เพื่อให้มีความรู้เข้าใจความเสื่อมตามวัย เช่น การจัดหาอาหารให้ปลอดภัยและสอดคล้องกับความต้องการตามวัยและโรค การให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉิน ๓.๙ สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครในการสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กลุ่มออกกำลังกายไม้พอง กลุ่มรำวงย้อนยุค กลุ่มเต้นลีลาศ กลุ่มบาสโลป เป็นต้น ๓.๑๐ สนับสนุนให้จัดทำคู่มือ แนวทางให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สำหรับอาสาสมัครในชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ตัดสินใจ ในการช่วยเหลือ ส่งต่อ ในระดับชุมชน ๓.๑๑ อื่นๆ.....		
๔) เพิ่มจำนวนผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งที่เป็นอาสาสมัครและภาควิชาชีพ	๔.๑ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นสนับสนุนการเรียนเพิ่มเติมเฉพาะด้านการดูแลผู้สูงอายุ เช่น การบริบาลผู้สูงอายุ ผู้ช่วยพยาบาลผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ๔.๒ สนับสนุนให้อาสาสมัครผู้ที่ผ่านการอบรมเฉพาะทางด้านการดูแลผู้สูงอายุให้เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้แก่อาสาสมัครด้านสุขภาพ หรือผู้สนใจ และวางแผนการดูแลผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง เจ็บป่วยซับซ้อน เป็นต้น	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	๔.๓ สนับสนุนให้มีเครือข่ายการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย ทุกข์ยาก ไร้ที่อยู่ ถูกกระทำรุนแรง เช่น การช่วยเหลือผู้สูงอายุถูกทำร้ายโดยมีผู้ร่วมดำเนินการ ได้แก่ พยาบาล พมจ. บ้านพักหญิง ตำรวจ อสม. กศน. ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น ๔.๔ สนับสนุนการฝึกอบรมการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ในกลุ่มผู้นำท้องที่ท้องถิ่น อาสาสมัครอื่นๆ เช่น อปพร. อพม. ตำรวจบ้าน เป็นต้น ๔.๕ อื่นๆ.....		
๕) จัดให้มีการค้นหา และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำในด้านต่างๆ อาทิเช่น ด้านวัฒนธรรม หัตถกรรมและงานฝีมือ ความเชื่อและพิธีกรรม การดูแลสุขภาพทางเลือก ขับร้องและดนตรี ผู้นำด้านความคิด การประสานงานชุมชน เป็นต้น ให้เป็นวิทยากรถ่ายทอด หรือจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น สอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ สอนในศูนย์พัฒนาเด็กฯ สอนในโรงเรียน สอนกลุ่มอาสาสมัคร และเยาวชนในชุมชน เป็นต้น	๕.๑ สนับสนุนให้มีการค้นหาอาสาผู้สูงอายุที่เป็น ปราชญ์ อดีตนำ ข้าราชการบำนาญมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ชุมชนให้การยอมรับ มาเป็นวิทยากรจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ๕.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่เป็นปราชญ์ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง จัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชนในชุมชน เช่น สอนและฝึกเด็กปฐมวัยปั้นตุ๊กตาดินเผา ทำสิ่งประดิษฐ์ ของเล่นจากใบจาก ใบตอง สอนเด็กและเยาวชนทำปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น ๕.๓ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรฝึกอบรม และสาธิตในโรงเรียน เช่น การทำแปลงเกษตรผสมผสาน ปลูกผักปลอดสารพิษ ฝึกทำพานบายศรี อ่านอักษรใบลาน นวดแผนไทย เป็นต้น ๕.๔ สนับสนุนให้เป็นวิทยากร สอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตามความชำนาญ ๕.๕ สนับสนุนให้เป็นวิทยากรสอนอาสาสมัครกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น สอนเรื่องการดูแลสุขภาพด้วยการใช้สมุนไพร การดูแลหลังคลอดสำหรับ อสม. การทำงานฝีมือ สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุพื้นบ้านสำหรับกลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น ๕.๖ อื่นๆ.....	✓	
๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมตามโอกาส หรือพัฒนาทักษะอื่นๆเพิ่มเติม สำหรับผู้สูงอายุครอบคลุมด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ และสังคม	๖.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีโอกาสมารวมกลุ่มทำกิจกรรมทางศาสนา เช่น มาวัด สวดมนต์ นั่งสมาธิ จำศีล เป็นต้น ๖.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม ทำกิจกรรมเรียนรู้การจัดเมนู การปรุงอาหารที่ใช้วัตถุดิบในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ๖.๓ สนับสนุนการจัดกิจกรรมเชิดชู แสดงความรักเคารพต่อผู้สูงอายุในวันสำคัญ หรือโอกาสพิเศษ เช่น รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ประกาศเกียรติคุณแม่	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ดีเด่น พ่อดีเด่น คนดีศรีสังคม ขอพรปีใหม่ผู้สูงวัย เป็นต้น และสนับสนุนให้มีแกนนำผู้สูงอายุร่วมออกแบบกิจกรรม หรือร่วมการดำเนินการด้วย ๖.๔ สนับสนุนให้มีกิจกรรมการประกวด ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งระดับบุคคล กลุ่ม เช่น ประกวดผู้สูงอายุฟันดี สูงวัยใส่ใจสุขภาพ การแสดงรำวงย้อนยุค เต้นลีลาศ เต้นแอโรบิค รำวงกงก้า รำไม้พอง เป็นต้น ๖.๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีโอกาสเดินทางท่องเที่ยว ไปเรียนรู้ตามสถานที่ต่าง เช่น ไหว้พระทำบุญ ๙ วัด เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ นั่งรถไฟท่องธรรมชาติ ดูภาพยนต์ ร้องคาราโอเกะ เป็นต้น ๖.๖ สนับสุนนให้อาสาสมัคร ผู้นำ วัยทำงาน วัยรุ่น ผู้สูงอายุ ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันในวันสำคัญ เช่น กีฬาพื้นบ้านผู้สูงอายุในวันปีใหม่โดยให้บุตร หลานเข้าร่วมเป็นทีม แข่งฟุตบอล ๓ วัย ๔๐๐ ปี เป็นต้น ๖.๗ อื่นๆ.....		
๗) ผลักดันกลุ่ม แหล่งเรียนรู้ ที่มีรายได้ร่วมสมทบทุน สนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ เช่น กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ สนับสนุนปุ๋ยสำหรับให้ผู้สูงอายุปลูกผักสวนครัว กลุ่มคัดแยกขยะ สนับสนุนวัสดุในการประดิษฐ์สิ่งของให้กับกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อสร้างรายได้ เป็นต้น	๗.๑ สนับสนุนให้กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ ให้ปุ๋ยฟรีสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่ปลูกผักปลอดสารพิษ หรือสนับสนุนให้ผลิตปุ๋ยใช้เอง เป็นต้น ๗.๒ สนับสนุนให้กลุ่มคัดแยกขยะ คัดขยะรีไซเคิลให้กลุ่มผู้สูงอายุ นำไปผลิตเป็นสิ่งของ เครื่องใช้ ของเล่นเด็ก เป็นต้น ๗.๓ ผลักดันให้กลุ่มวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพที่มีขยะที่รีไซเคิลเหลือจากการผลิต นำขยะมาเป็นทุนตั้งกองบุญเพื่อผู้สูงอายุ ๗.๔ สนับสนุนให้กลุ่มอาชีพ จ้างงานผู้สูงอายุช่วยงานกลุ่ม เช่น คัดแยกผลิตภัณฑ์ ทำพรมเช็ดเท้า บรรจุก้อนเชื้อเห็ด แยกขนาดหน่อไม้ฝรั่ง เป็นต้น ๗.๕ สนับสนุนให้ตลาดนัดชุมชน จัดโซนขายอาหาร ขายสินค้าสำหรับผู้สูงอายุที่มีผลผลิตเพื่อจำหน่าย ๗.๖ อื่นๆ.....		✓
๘) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้ เช่น กลุ่มผลิตอาหารแปรรูป กลุ่มอาชีพต่างๆ กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง การรวมกลุ่มทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มน้ำพริกหนุ่ม สานตะกร้า เลี้ยงกบ เพาะเห็ด เลี้ยงปลา เป็นต้น	๘.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ เช่น ปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง กลุ่มทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มน้ำพริกหนุ่ม สานตะกร้า เลี้ยงกบ เพาะเห็ด เลี้ยงปลา เป็นต้น ๘.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม อาชีพเสริม เช่น กลุ่มทำลูกประคบสมุนไพร กลุ่มทำยาหม่องน้ำ น้ำยาเอนกประสงค์ กลุ่มทำไม้กวาด กลุ่มทอผ้าไหม ทอผ้าฝ้าย เป็นต้น ๘.๓ อื่นๆ.....	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
๙) ฝึกอบรมผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ และผู้สูงอายุ ให้มีความรู้และทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การส่งเสริมสุขภาพโดยการออกกำลังกายตามสภาพร่างกาย การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ฝึกสมองป้องกันและฟื้นฟูการเสื่อมตามวัย การผ่อนคลายดูแลสุขภาพจิต การฝึกเดินนั่งให้ปลอดภัยป้องกัน การหกล้มในบ้านนอกบ้าน การสื่อสาร การดูแลด้านจิตใจ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น	๙.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้ารับการฝึกอบรม ทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น ๙.๒ สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เข้ารับการฝึกทักษะ การเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงในวัยผู้สูงอายุ เช่นภาวะสุขภาพ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น ๙.๓ สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมตัว และเข้าใจสภาพ และปัญหาของผู้สูงอายุ ๙.๔ อื่นๆ.....	✓	
๑๐) ฝึกคนในครอบครัวผู้สูงอายุให้เข้าใจความเสื่อมตามวัย อาทิ สายตาฟันและการดูแลเมื่อป่วยเล็กน้อย ป่วยเรื้อรัง ฉุกเฉิน และระยะสุดท้ายเพื่อให้การดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้อง เช่น การเตรียมอาหารตามวัย การพักผ่อนการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความรู้สึกมีคุณค่าในภาวะปกติและดูแลในยามเจ็บป่วยเล็กน้อย การป่วยเรื้อรังและภาวะฉุกเฉินเบื้องต้นได้ เป็นต้น	๑๐.๑ สนับสนุนให้จัดอบรมสมาชิกในครัวเรือนในการดูแลผู้สูงอายุ ให้เข้าใจความเสื่อมตามวัย เช่น สายตา ฟัน การเตรียมอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การจัดสถานที่พักผ่อน การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือฉุกเฉิน และระยะท้าย เป็นต้น ๑๐.๒ สนับสนุนให้ อสม. อผส.สามารถประเมิน และฝึกทักษะการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุสำหรับผู้ดูแลในครัวเรือน ในครัวเรือนที่รับผิดชอบได้ ๑๐.๓ สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมการปฐมพยาบาล ช่วยเหลือฉุกเฉิน สำหรับผู้ดูแลในครัวเรือนทุกครัวเรือน ๑๐.๔ สนับสนุนให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้ดูแลในครัวเรือนที่มีผู้ป่วย หรือผู้สูงอายุติดเตียง เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการการณ์การจัดการกับความเครียด และภาระการดูแล และความต้องการการช่วยเหลือ สนับสนุน ๑๐.๕ อื่นๆ.....		✓
๑๑) จัดทำหลักสูตรและคู่มือการอบรมผู้สูงอายุและผู้ดูแลต่างๆ เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลตนเอง หลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้สูงอายุที่พิการ	๑๑.๑ สนับสนุนการจัดทำคู่มือการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้นประจำทุกครัวเรือน ๑๑.๒ สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้สูงอายุที่พิการ พิการ		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
หลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง เป็นต้น	ซ้ำซ้อน เจ็บป่วยซับซ้อน เป็นต้น ๑๑.๓ แนวทางการประเมินภาวะสุขภาพ และการส่งต่อสำหรับผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยติดบ้าน ติดเตียง และภาวะฉุกเฉิน สำหรับ คนในครัวเรือน อาสาสมัคร เจ้าหน้าที่ เป็นต้น ๑๑.๔ สนับสนุนการจัดทำคู่มือ แนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่คนในชุมชนร่วมกันจัดทำเพื่อใช้ประสานการดูแลช่วยเหลือ เช่น แนวทางการเรียกใช้รถฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง แนวทางการประสานขอเบิกสวัสดิการ แนวทางการส่งต่อ เป็นต้น ๑๑.๕ อื่นๆ.....		
๑๒) ศูนย์พัฒนาครอบครัวสนับสนุนการจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุที่ยากลำบาก ถูกกระทำรุนแรง ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อประสานหน่วยงาน องค์กร ในและนอกชุมชนให้การดูแลช่วยเหลือ	๑๒.๑ คณะกรรมการร่วมกันจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง เช่น ช่วยเหลือตัวเองได้ดี ช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง ต้องช่วยเหลือดูแลทั้งหมด เป็นต้น ๑๒.๒ อาสาสมัครของ ศพอส. เช่น อผส. อสม. อาสาสมัครผู้สูงอายุ เป็นต้น จัดทำข้อมูลผู้สูงอายุ และผู้ดูแลในครัวเรือน จัดทำข้อมูลการเจ็บป่วย ข้อมูลการประกอบอาชีพ รายได้ การออม ของผู้สูงอายุ เป็นต้น ๑๒.๓ อาสาสมัคร คณะกรรมการ ค้นหาผู้สูงอายุที่ถูกกระทำรุนแรง ยากไร้ ไร้บ้าน ถูกทำร้าย เพื่อเฝ้าระวัง และให้การช่วยเหลือ ๑๒.๔ อื่นๆ.....		✓
๑๓) สนับสนุนการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)	๑๓.๑ การระดมทุนจากหลายช่องทางเพื่อจัดตั้งกองทุนดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น หน่วยงานรัฐ กลุ่มกองทุนการเงินในชุมชน วัด กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ๑๓.๒ การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการดูแลผู้สูงอายุโดยคณะทำงาน ศพอส. ในกลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ สมาชิกในครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) ผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ๑๓.๓ ฝึกอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มการออม มีวิทยากรเป็นจิตอาสาหรือผู้สูงอายุ ใช้วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือ อดีตข้าราชการครู รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชนที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทางอาชีพ อาทิ งานประดิษฐ์ งานเกษตรกรรม งานด้านอาหาร งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ๑๓.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ และสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันจากหลายหน่วยงาน เช่น พมจ. รพ.สต. ศพอส. อผส. อปท. โดยให้		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ศพอส. เป็นเจ้าของและปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ๑๓.๕ อื่นๆ.....		
๑๔) สนับสนุนการจัดทำแผนดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ โดย ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.) ซึ่งอาจสอดคล้องกับแผนด้านผู้สูงอายุของ อปท. หรือแผนชมรมผู้สูงอายุ หรือแผนที่จัดทำขึ้นพิเศษ หรือ แผนปฏิบัติการของหน่วยบริการสุขภาพ เป็นต้น	๑๔.๑ ศพอส. จัดทำแผนร่วมกับอปท.ในการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ๑๔.๒ ศพอส. เป็นเจ้าภาพสร้างความร่วมมือกับ กลุ่มผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มอสม. อผส. หน่วยงานรัฐ อปท. จะทำแผนงาน การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ ของตำบล ๑๔.๓ อื่นๆ.....		✓
๑๕) สนับสนุนให้มีโครงสร้าง และกลไก ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)	๑๕.๑ สนับสนุนแหล่งที่ตั้ง และกลไก พร้อมแผนงาน เช่น มีสถานที่ตั้ง ศพอส. ให้อยู่ในตำแหน่งที่ไม่ไกลจากชุมชนผู้สูงอายุ ไม่มีเสียงอึกทึก หรือมีมลพิษ และมีเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าถึง ได้โดยสะดวก ๑๕.๒ ตัวอาคารถาวร มีการเลือกใช้วัสดุครุภัณฑ์ ที่มีความมั่นคงแข็งแรง สภาพอากาศปลอดโปร่ง แสงสว่างเพียงพอ ๑๕.๓ มีสาธารณูปโภคเพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และพร้อมดำเนินกิจกรรม ๑๕.๔ อื่นๆ.....		✓
๒. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ			
๑๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมการลดรายจ่ายในครัวเรือนผู้สูงอายุ เช่น การปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไก่ เป็ด ปลา รับประทานเอง เช่น โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ผักสวนครัวรั้วกินได้ เลี้ยงปลาในบ่อดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี การแปรรูปและถนอมอาหาร เป็นต้น	๑๖.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ การปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไก่ เป็ด ปลา เพื่อบริโภคเอง เอง เช่น โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ผักสวนครัวรั้วกินได้ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี การแปรรูปและถนอมอาหาร เป็นต้น ๑๖.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มปลูกผักสวนครัว หน้าบ้าน ถนนในหมู่บ้าน เพื่อให้คนในชุมชนบริโภค ลดรายจ่ายในครัวเรือน ๑๖.๓ ผลักดันให้ชุมชนจัดพื้นที่สาธารณะให้ผู้สูงอายุใช้ทำแปลงผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไว้บริโภค ๑๖.๔ อื่นๆ.....		✓
๑๗) สนับสนุนให้มีการจัด ปรับ บ้านและสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น ปรับราวบันได ปรับห้องน้ำ แสงสว่าง พื้นราบไม่ลื่น เป็นต้น รวมถึงการปรับให้สัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการ และภาวะสุขภาพ	๑๗.๑ สนับสนุนให้มีกลุ่มจิตอาสาในชุมชน รวมกลุ่มจัด ปรับบ้านผู้สูงอายุตามสภาพความต้องการ เช่น ช่วยทำความสะอาด จัดเก็บของ ทำราวจับห้องน้ำ ราวบันได เปลี่ยนโถส้วมจากนั่งราบเป็นชักโครก ปรับเตียงนอน เป็นต้น ๑๗.๒ สนับสนุนการจัดงบประมาณสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สำหรับปรับบ้าน	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ผู้สูงอายุที่ยากไร้ และและชุมชนยอมรับ ๑๗.๓ สนับสนุนให้มีการจัด ปรับ บ้านให้เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุที่เป็นถุงลมโป่งพองต้องใช้ออกซิเจน ผู้สูงอายุเป็นอัมพาต ผู้สูงอายุตาบอด เป็นเบาหวานมีภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เป็นโรคหัวใจ เป็นต้น ๑๗.๔ สนับสนุนให้มีเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครที่ได้รับการฝึกอบรม ในด้านการจัดปรับอุปกรณ์ที่เอื้อต่อปัญหาและภาวะสุขภาพ เช่น การออกแบบเก้าอี้นั่งอาบน้ำสำหรับผู้สูงอายุที่เป็นอัมพาต การปรับเตียงนอนให้ผู้ป่วยติดตียงให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้สะดวก ผ่อนแรง เป็นต้น ๑๗.๕ อื่นๆ.....		
๑๘) สนับสนุน ให้มีศูนย์กีฬา หรือศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ หรือลานกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุ พร้อมอุปกรณ์และวิทยากรหรือผู้ฝึกสอน เช่น มีอุปกรณ์ในการออกกำลังกายฝึกเคลื่อนไหว เทคนิคการออกกำลังกาย เช่น แอโรบิค โยคะ เป็นต้นมีการจัดห้องเรียนเปิดการอบรมหลักสูตรต่างๆทั้งระยะสั้นและยาว หมุนเวียนตามความต้องการ เช่น ดนตรีไทย-สากล การปรุงอาหารงาน ศิลปหัตถกรรม วาดรูป การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	๑๘.๑ สนับสนุนให้จัดพื้นที่ หรือลานกิจกรรมในชุมชน สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มออกกำลังกาย มีกิจกรรมทางกายร่วมกัน หรือมีอุปกรณ์สนับสนุนการออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ ๑๘.๒ สนับสนุนให้จัดศูนย์บริการ ที่มีอุปกรณ์การออกกำลังกาย อุปกรณ์ช่วยฟื้นฟูข้อและกล้ามเนื้อ ชุดฝึกสมอง บริการผู้สูงอายุตามความจำเป็น ๑๘.๓ สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมครูฝึกเทคนิคออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ เช่น แอโรบิค โยคะ ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เป็นต้น ๑๘.๔ สนับสนุนการจัดกิจกรรมในศูนย์กีฬา ศูนย์ฝึก ลานกิจกรรม ให้มีบริการสำหรับผู้สูงอายุตลอดเวลา ตามความต้องการ และความสะดวกของผู้สูงอายุ ๑๘.๕ อื่นๆ.....	✓	
๑๙) ปรับพื้นที่บริการสาธารณะของ อปท.หรือหน่วยงานราชการอื่น หรือพื้นที่สาธารณในชุมชนให้เอื้อต่อการบริการผู้สูงอายุ เช่น ช่องทางด่วน ที่นั่ง ห้องน้ำหรือมีห้องพักผ่อนชั่วคราวในจุดให้บริการต่างๆ ทางลาดทางเดินหรือบันไดมีราวจับมีแสงสว่างทางเดิน เป็นต้น	๑๙.๑ ผลักดันให้ รพ.สต. โรงพยาบาล จัดคลินิกบริการผู้สูงอายุ หรือจัดบริการแบบช่องทางด่วน โดยให้สิทธิผู้สูงอายุเข้ารับบริการก่อน ๑๙.๒ สนับสนุนให้ รพ.สต. โรงพยาบาล หน่วยงานรัฐอื่นๆ ปรับพื้นที่บริการ ที่นั่ง ราวจับ ทางลาด เป็นต้น ที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ ๑๙.๓ สนับสนุนให้มีการปรับพื้นที่ วัด พื้นที่จัดกิจกรรมสาธารณะ ศาลากลางบ้าน ให้เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น การมีทางลาด จัดเก้าอี้นั่งสวดมนต์ปรับห้องโถส้วม ราวจับ เป็นต้น ๑๙.๔ สนับสนุนพื้นที่สาธารณะในชุมชนให้เอื้อต่อผู้สูงงอายุ เช่น การจัดบริการส้วมสาธารณะที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ที่สวนสาธารณะ ลานออกกำลังกายจัดเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ป้ายประชาสัมพันธ์	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ให้ใช้ตัวหนังสือขนาดใหญ่ เป็นต้น ๑๙.๕ อื่นๆ.....		
๓. การพัฒนาระบบบริการ			
๒๐) จัดบริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านตามความจำเป็น เช่น การดูแลช่วยเหลือด้านสุขภาพ ช่วยดูแลกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร อาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย สระผม ตัดเล็บ การช่วยพื้นฟูสภาพ เช่น การฝึกเดิน ลุก นั่ง การหยิบจับ การพูด การกลืน เป็นต้น บริการด้านการแพทย์ เช่น การดูแลสายสวนต่างๆ การดูแลท่อช่วยหายใจ การให้อาหารทางสายยาง ทำแผล พลิกตะแคงตัว เป็นต้น	๒๐.๑ สนับสนุน ให้รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และ อผส. ออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียง พิการ ประเมินการดูแลกิจวัตรประจำวัน การอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย การสระผม ตัดเล็บของผู้ดูแล ให้ความรู้และสอนวิธีการช่วยพื้นฟูสภาพ เป็นต้น ๒๐.๒ สนับสนุนให้มีการประเมินปัญหาด้านสุขภาพ และมีการประสาน จัดการให้วิชาชีพที่มีความชำนาญเฉพาะเข้าช่วยเหลือดูแล ครอบคลุมทั้งที่บ้านและที่หน่วยบริการ เช่น กรณีการประเมินปัญหาและความต้องการ การดูแลร่างกาย จิตใจ ทักษะส่วนบุคคลของผู้ป่วย ญาติ ประสานพยาบาล มีความจำเป็นต้องปรับยา หรือมีการรักษาเพิ่มเติมประสานแพทย์ กรณีมีปัญหาเรื่องยา ผลจากการใช้ยา ประสานเภสัชกร กรณีมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว ข้อติด ประสานนัดกายภาพบำบัด ๒๐.๓ สนับสนุนให้มีการมอบหมาย หน้าที่ให้ อสม. อผส. ติดตามดูแลผู้ป่วยที่บ้าน เช่น การฝึกเดิน ลุก นั่ง การหยิบจับ การพูด การกลืน ให้ผู้สูงอายุในครัวเรือนที่รับผิดชอบ ๒๐.๔ สนับสนุนให้ รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และ อผส. ประเมินภาวะโภชนาการและการจัดการอาหารที่เหมาะสมกับสภาพผู้สูงอายุ เช่น การจัดอาหารที่เหมาะสมกับโรค โดยการสอน และ สาธิตวิธีการทำอาหาร เป็นต้น ๒๐.๕ สนับสนุนให้มีการฝึกอบรม อสม. อผส.ให้เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ สามารถเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินอาการผู้สูงอายุที่ใส่สายให้อาหาร สายสวนปัสสาวะ ท่อเจาะคอ ท่อระบายต่างๆ รวมถึงแผลกดทับ เพื่อประสานการดูแลช่วยเหลือที่บ้าน หรือส่งต่อเมื่อจำเป็นได้ ๒๐.๖ สนับสนุนให้รพสต. ร่วมกับนักกายภาพบำบัดฝึกทักษะการดูแลสุขภาพเพื่อชะลอความเสื่อม และฟื้นฟูการเสื่อมตามวัยในผู้สูงอายุ เช่น การฝึกสมอง การฝึกทำงานศิลปะ การนวดผ่อนคลาย ๒๐.๗ สนับสนุนให้มีหมอนวดแผนไทย ให้บริการฟื้นฟูกล้ามเนื้อ บริหารข้อ ด้วยวิธีทางเลือก เช่น การนวดผ่อนคลาย นวดรักษาอาการปวด ยืดเหยียด	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	กล้ามเนื้อเฉพาะที่ เป็นต้น ๒๐.๘ อื่นๆ.....		
๒๑) การจัดบริการสุขภาพหลายรูปแบบ เช่น การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ การดูแลทางเลือก การเข้าถึงสิทธิต่างๆ สิทธิพื้นฐานตามกฎหมาย การตรวจคัดกรองประจำปี ตรวจสุขภาพช่องปาก การเบิก-รับยาให้ การบริการอื่นๆ เช่น การจัดอาหารสมโรคสมวัย การผู้ป่วยและครอบครัวระยะท้าย เป็นต้น	๒๑.๑ สนับสนุนให้มีบริการตรวจคัดกรอง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ความเครียดและสุขภาพจิต ความสามารถในการช่วยตัวเอง ข้อเสื่อม เป็นต้น ที่เฉพาะต่อผู้สูงอายุ ๒๑.๒ สนับสนุนให้มีกลุ่ม LINE ของอาสาสมัครกลุ่มต่างๆร่วมกับเจ้าหน้าที่ อปท. และหน่วยบริการ เพื่อส่งต่อข้อมูล ให้คำปรึกษา ประสานส่งต่อข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา ๒๑.๒ สนับสนุนการจัดบริการผู้สูงอายุตามปัญหา และความต้องการ เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบประจำบ้าน และเปิดช่องทางประสานขอความช่วยเหลือตามความต้องการแต่ละด้าน และความจำเป็น การกำหนดผู้ดูแลสุขภาพประจำครัวเรือน เป็นต้น ๒๑.๓ สนับสนุนให้มีระบบการช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาสำหรับ อสม. อผส. กู้ชีพ กู้ภัย หรืออาสาสมัครอื่นๆ เพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างเครือข่ายบริการสุขภาพ เช่น การจัดหมอครอบครัวประจำหมู่บ้าน จัดเจ้าหน้าที่อปท.รับผิดชอบหมู่บ้าน จัดอสม.เจ้าของไข้ จัดผู้ดูแลผู้สูงอายุประจำบ้าน และเจ้าของไข้ เป็นต้น ๒๑.๔ สนับสนุนให้วิทยุชุมชน มีรายการที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแล เพื่อนบ้าน ในเรื่องต่างๆ เช่น สุขภาพการเข้าถึงสิทธิต่างๆ ผ่าน ดีเจ เป็นต้น ๒๑.๔ สนับสนุนให้ รพ.สต.จัดบริการเตือนด้วย ข้อความกรณีผู้สูงอายุถึงวันนัดรับยา นัดตรวจคัดกรอง นัดตรวจรักษา นัดกายภาพบำบัด เป็นต้น ๒๑.๕ สนับสนุนให้มีบริการให้คำปรึกษา ทางโทรศัพท์ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง กรณีเร่งด่วน อุบัติเหตุ ภาวะฉุกเฉิน ถูกทำร้าย เป็นต้น ๒๑.๖ อื่นๆ.....	✓	
๒๒) บริการรับ-ส่ง ๒๔ ชม.กรณีผู้สูงอายุประสบอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน เช่น อุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง หกล้ม ไข้สูง ชัก หมดสติด ถูกทำร้ายร่างกาย เป็นต้น	๒๒.๑ สนับสนุนการจัดรถรับ-ส่งผู้สูงอายุประสบอุบัติเหตุ ฉุกเฉินเพื่อไปใช้บริการที่โรงพยาบาล เช่น อุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง หกล้ม ไข้สูง ชัก หมดสติ ถูกทำร้ายร่างกาย เป็นต้น ๒๒.๒ สนับสนุนให้จัดทำแผนที่ สัญลักษณ์ แสดงตำแหน่งบ้าน ที่อยู่ที่มีผู้สูงอายุ เพื่อความสะดวก แม่นยำ รวดเร็วของการช่วยเหลือ รับ-ส่ง ๒๒.๓ สนับสนุนการฝึกอบรมทักษะ ทีมช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างสม่ำเสมอ เช่น การทบทวนทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การนำส่ง	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	อย่างปลอดภัย โดยการอบรมฟื้นฟู การฝึกจากการจำลองสถานการณ์จริง เป็นต้น ๒๒.๔ อื่นๆ.....		
๒๓) จัดบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องเดินทาง ได้แก่ การไปร่วมกิจกรรมในและนอกชุมชน การไปติดต่อประสานงาน การไปตรวจ หรือรับบริการสุขภาพยังสถานบริการสุขภาพ ยกตัวอย่างเช่น การไปรับยาหรือตรวจตามนัด การไปติดต่อขอขึ้นทะเบียนผู้พิการ เป็นต้น	๒๓.๑ สนับสนุนการบริการ รับ-ส่ง ผู้สูงอายุที่ต้องเดินทางไปร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การไปโรงเรียนผู้สูงอายุ การไปศูนย์ดูแลกลางวัน(Day care) การตรวจสุขภาพประจำเดือน ร่วมงานบุญประเพณี ร่วมปลูกป่า เป็นต้น ๒๓.๒ สนับสนุนให้มีบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการเดินทาง เช่น การไปติดต่อประสานงาน การไปตรวจตามนัด การไปติดต่อขอขึ้นทะเบียนผู้พิการ เป็นต้น ๒๓.๔ อื่นๆ.....		✓
๒๔) สนับสนุนการจัดบริการดูแลกลางวันในชุมชน(Day care)ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เช่น การดูแลสุขภาพทั่วไป การตรวจร่างกายพื้นฐาน ฟื้นฟูสภาพ เช่น ฝึกการลุก เดิน นั่ง หยิบจับ การฝึกสมองฝึกงานศิลปะ การนวดผ่อนคลาย เป็นต้น	๒๔.๑ สนับสนุนให้มีบริการดูแล ในศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การดูแลสุขภาพทั่วไป การตรวจร่างกายพื้นฐาน การฟื้นฟูสภาพ การฝึกสมอง การฝึกบริหารกล้ามเนื้อ และข้อ เป็นต้น ๒๔.๒ สนับสนุนให้มีกิจกรรมการฝึกทักษะต่างๆ เช่น ฝึกการลุก เดิน นั่ง หยิบจับ การฝึกสมองฝึกงานศิลปะ ๒๔.๓ สนับสนุนการจัดบริการการนวดรักษาเฉพาะที่ นวดผ่อนคลาย นวดฝ่าเท้า เป็นต้น ๒๔.๔ สนับสนุนให้มีการดูแลทางเลือก เช่น การอบ ประคบสมุนไพร แช่มือ-เท้าสมุนไพร เป็นต้น ๒๔.๕ สนับสนุนให้จัดหาผู้ดูแลที่เป็นวิชาชีพ เช่น พยาบาล นักกายภาพบำบัด เป็นต้น เพื่อให้บริการประจำในศูนย์และจัดทำแผนการดูแลเฉพาะกรณี ๒๔.๖ สนับสนุนให้อาสาสมัคร ร่วมจัดบริการในศูนย์ดูแลกลางวัน เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล แนะนำ แก่ผู้สูงอายุและครอบครัว ๒๔.๗ สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลกลางวันมีข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ให้การดูแล รวมถึงจัดทำแผนการดูแล มอบหมายอาสาสมัครให้รับผิดชอบ ติดตาม เฝ้าระวังภาวะสุขภาพ ๒๔.๘ สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลกลางวัน ขึ้นทะเบียนอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนสามารถขอรับบริการ กรณีต้องการให้มีผู้ดูแลเกินจำนวนชม. ที่มีอยู่ ๒๔.๙ อื่นๆ.....	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
๒๕) มีศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือจัดให้มีครอบครัวอุปการะสำหรับผู้สูงอายุที่ไร้ที่พึ่งพิงหรือได้รับความเดือดร้อนจากภาวะภัยพิบัติ ภาวะฉุกเฉิน ถูกทำร้ายจากครอบครัว เป็นต้น	๒๕.๑ สนับสนุนให้ผู้นำท้องที่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อาสาสมัครประสานข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับความเดือดร้อน จากการไร้ที่พัก อยู่โดดเดี่ยว เจ็บป่วย ประสบภัยพิบัติ เพื่อหาที่พักทั้งแบบชั่วคราว และถาวร ให้อยู่อาศัย ๒๕.๒ สนับสนุน ให้มีแนวทาง เวทีในชุมขน ค้นหาปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และหามติ กติกา ข้อตกลง เพื่อการดูแลช่วยเหลือโดยกลุ่มองค์กร ในชุมชน ๒๕.๓ อื่นๆ.....		✓
๒๖) มีศูนย์บริการหรือศูนย์ประสาน ให้ยืมอุปกรณ์จำเป็นในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น เตียงลม เตียงปรับระดับได้ รถเข็น เก้าอี้ ไม้เท้า รองเท้า ถังออกซิเจน เป็นต้น	๒๖.๑ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมกายอุปกรณ์ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้าสามขา ที่ค้ำยัน เตียงลม เตียงปรับระดับได้ เก้าอี้อาบน้ำ ถังออกซิเจน เป็นต้น ทั้งแบบตั้งในหน่วยงาน หรือบริการภายในหมู่บ้าน ๒๖.๒ สนับสนุนให้มีการการระดมความช่วยเหลือ สนับสนุนกายอุปกรณ์ เครื่องทางการแพทย์ และของใช้จำเป็นสำหรับ ช่วยเหลือ ดูแลผู้สูงอายุ จากหน่วยงานองค์เอกชน ใน และนอกพื้นที่ ทุนทางสังคมอื่น เช่น วัด ผู้ต้องการบริจาค ๒๖.๓ ประสานความร่วมมือกับ หน่วยงาน สถาบันการศึกษา ช่างชุมชน สนับสนุนการซ่อมบำรุง เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ กายอุปกรณ์ เพื่อให้มีความพร้อม ในการให้บริการ ๒๖.๔ อื่นๆ.....	✓	
๒๗) สนับสนุนการดำเนินการเยี่ยมบ้าน ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และ ผู้สูงอายุที่ติดเตียง รวมถึงจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะทำงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)	๒๗.๑ คณะกรรมการ ศพอส. อาสาสมัคร ติดตามเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียง ป่วยเรื้อรัง ยากไร้ ทุกข์ยาก เป็นต้น ๒๗.๒ คณะกรรมการ ศพอส. อาสาสมัคร ร่วมกันจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ทั้งผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยพิการ และผู้สูงอายุที่ครอบครัวจัดการเองไม่ได้ เป็นต้น ๒๗.๓ อื่นๆ.....		✓
๒๘) สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)เป็นศูนย์บริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ	๒๘.๑ จัดบริการตรวจสุขภาพ เบื้องต้นได้แก่ การคัดกรอง โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง ๒๘.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีโรคเรื้อรัง ๒๘.๓ จัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	๒๘.๔ จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุเช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด การฝึกทำสมาธิ การสวดมนต์ การฟังธรรมะ การไปทัศนะศึกษา เป็นต้น ๒๘.๕ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ เช่นการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้สูงอายุผู้สูงอายุ ๒๘.๖ อื่นๆ.....		
๔. การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน			
๒๙) สนับสนุนให้กองทุน องค์กรการเงินในชุมชน สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุ เช่น สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เช่น สถาบันการเงินของชุมชน กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น	๒๙.๑ ผลักดันให้สถาบันการเงินชุมชนจัดสรรผลกำไรจากการประกอบการให้เป็นค่าอาหารว่างจัดกิจกรรมออกกำลังกายในชุมชน ๒๙.๒ ผลักดันให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแบ่งสัดส่วนงบประมาณกองทุนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้ อยู่คนเดียว กู้ยืมเพื่อลงทุนประกอบอาชีพ ๒๙.๓ ผลักดันให้ธนาคารหมู่บ้านแบ่งสัดส่วนงบประมาณสำหรับการซ่อมแซมสร้างบ้าน ให้ครอบครัวที่ประสบเหตุการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติบ้านเรือนเสียหาย ๒๙.๔ สนับสนุนกองทุน องค์กรการเงินในชุมชนระดมเงินผลกำไรจากการประกอบการ จัดตั้งกองทุนกลางเพื่อให้ความช่วยเหลือคนที่ยากลำบากในชุมชน เช่น บ้านถูกไฟไหม้ ดินถล่ม น้ำท่วม ยากจน ที่อยู่ไม่ถาวร เจ็บป่วยจนพิการขาดรายได้ เป็นต้น ๒๙.๕ อื่นๆ....	✓	
๓๐) สนับสนุนให้มีการระดมทุน หลายช่องทางเพื่อสนับสนุนกิจกรรมช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เช่น การจัดผ้าป่าตั้งกองทุน การขอรับบริจาคจากบริษัท องค์กรเอกชน เพื่อการดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น	๓๐.๑ สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนจัดตั้งกองผ้าป่า เพื่อระดมทุนจัดตั้งกองทุนเยี่ยมป่วยผู้สูงอายุ ช่วยเหลืองานศพ เป็นต้น ๓๐.๒ สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนขอรับบริจาคงบประมาณจากบริษัท องค์กรเอกชน ในและนอกพื้นที่จัดตั้งเป็นกองทุนสนับสนุนกิจกรรมออกกำลังกายผู้สูงอายุ ช่วยเหลือวัสดุ อุปกรณ์สำหรับผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง ค่าเดินทางไปตรวจตามนัดสำหรับผู้ที่ต้องไปติดตามการรักษา เป็นต้น ๓๐.๓ สนับสนุนให้กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม ที่มีรายได้ หรือมีกองทุนเงิน ร่วมสมทบกองทุน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ ๓๐.๔ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์รับบริจาค วัสดุ อุปกรณ์ เงินเพื่อเป็นกองทุนสำหรับการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก เจ็บป่วย ขาดคนช่วยเหลือ		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ดูแล เป็นต้น ๓๐.๕ อื่นๆ....		
๓๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการที่จัดโดยชุมชน เช่น กองบุญวันละบาท กองทุนฟื้นฟูผู้สูงอายุ และกองทุนอื่นๆที่สามารถจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ ในยามปกติ ยามภัยพิบัติ และยามฉุกเฉิน	๓๑.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน องค์กรการเงินที่มีการจัดสวัสดิการ เจ็บ ป่วย ตาย ๓๑.๒ สนับสนุนให้กองทุนสวัสดิการในชุมชน จ่ายเงินสมทบกองทุนให้กับผู้สูงอายุที่พิการ ยากไร้ อยู่คนเดียว เพื่อให้มีสิทธิได้รับการดูแล ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ ๓๑.๓ ผลักดันให้ กลุ่ม กองทุน องค์การเงินในชุมชนระดมทุน จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกทุกกลุ่มวัย และจัดสรรงบประมาณสำหรับการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน ภัยพิบัติ เช่น ให้ยืมเงินจัดงานศพเร่งด่วน ช่วยอุปกรณ์สร้างบ้านกรณีเกิดไฟไหม้ ลมพายุ เป็นต้น ๓๑.๔ อื่นๆ....	✓	
๓๒) สนับสนุนการจัดกิจกรรมธนาคารความดี ในรูปแบบต่างๆ ของทุกกลุ่มวัยเพื่อผู้สูงอายุ	๓๒.๑ สนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชนออกติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ ช่วยเหลือกิจวัตรประจำวัน อ่านหนังสือ บีบนวด สะสมคะแนนความดีเพื่อแลกอุปกรณ์การศึกษา ๓๒.๒ สนับสนุนให้กลุ่มอาสาสมัคร แกนนำชุมชน จัดกลุ่มบริการ ช่วยเหลือผู้สูงอายุตามความถนัด เช่น บริการตัดผม สระผม ดูแลความสะอาด ซ่อมบ้าน ปรับบ้าน ดูแล ฟื้นฟู เช่น ช่วยบริหารข้อ ฝึกลุก นั่ง ยืน เป็นต้น และสะสมเป็นคะแนนความดีเพื่อแลกสิ่งของ เครื่องใช้ในบ้าน ของเยี่ยมผู้สูงอายุ เป็นตัน ๓๒.๓ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ รวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน เช่น เก็บกวาดถนน ตัดหญ้า ทำความสะอาดวัด โรงเรียน เป็นต้น เพื่อสะสมเป็นคะแนนความดี รับส่วนลดในการซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค ในร้านค้าชุมชน๓๒.๔ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ เป็นแกนนำทำกิจกรรมงานบุญ พิธีกรรมศาสนา เช่น การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์งานบุญ ตัดตุง ทำพานบายศรี ขันหมากเบ็ง เป็นต้น ๓๒.๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุคัดแยกขยะจากครัวเรือน และนำมาบริจาคเพื่อจำหน่ายเป็นกองทุนทำกิจกรรม ช่วยเหลือผู้สูงอายุ สะสมเป็นคะแนนความดี ๓๒.๖ สนับสนุนการจัดตั้งกองบุญความดี เพื่อผู้สูงวัย ได้แก่ การคัดแยกขยะบริจาคสมทบเป็นกองทุน สมาชิกธนาคารนำคะแนนความดีมาแลกเป็น	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ทุนเงิน สิ่งของ รวมเป็นกองทุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ เป็นต้น ๓๒.๓ อื่นๆ....		
๓๓) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีการเก็บออมไว้ใช้ในยามจำเป็นผู้สูงอายุ ควรเป็นสมาชิกกองทุนอย่างน้อยหนึ่งกองทุนในชุมชน เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน ธนาคารชุมชน เป็นต้น	๓๓.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิก และออมเงิน กับกลุ่มองค์กร การเงิน เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน ธนาคารชุมชน เป็นต้น ๓๓.๓ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มออมเงิน กันเองเพื่อให้กู้-ยืม เมื่อฉุกเฉิน และนำผลกำไรไปช่วยเหลือ เยี่ยมป่วย ช่วยตาย เป็นต้น ๓๓.๔ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุออมเงิน จากเบี้ยยังชีพที่ได้รับจาก อปท. โดยให้สถาบันการเงินทำบัญชี รับ-ฝากในวันจ่ายเบี้ยยังชีพ ๓๓.๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มาโรงเรียนผู้สูงอายุ ตั้งกลุ่มออมเงิน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มหรือในโรงเรียน หรือเมื่อต้องไปเรียนรู้นอกพื้นที่ ๓๓.๖ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย นักเรียน เพื่อส่งเสริมการออม หรือเพิ่มรายได้เช่น การฝึกคัดแยกขยะที่บ้าน และนำขยะไปขายที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือโรงเรียน ฝึกเก็บกล่องนมเพื่อจำหน่าย ทำสื่อการสอน ทำสิ่งประดิษฐ์ เป็นต้น ๓๓.๗ อื่นๆ.....	✓	
๓๔) สนับสนุนให้กองทุนการเงินในชุมชน ที่สามารถสนับสนุนทุนเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สหกรณ์เพื่อการเกษตร สถาบันการเงินชุมชน เป็นต้น	๓๔.๑ ผลักดันให้ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารชุมชน จัดงบประมาณสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ ๓๔.๒ สนับสนุนจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ ที่มาจากการระดมทุนจากกองทุนการเงินในชุมชน เพื่อเป็นกองทุนให้ผู้สูงอายุสามารถกู้ยืม ประกอบอาชีพ หรือเป็นทุนในการทำเกษตร เป็นต้น ๓๔.๓ อื่นๆ.....	✓	
๓๕) สนับสนุนการจัดการตลาดในชุมชน ทั้งตลาดอาหารและตลาดจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าในชุมชน และนอกชุมชน เป็นต้น	๓๕.๑ สนับสนุนให้ตลาดในชุมชน จัดพื้นที่ขายสินค้าที่เป็นผลผลิตของผู้สูงอายุ ๓๕.๒ สนับสนุนการจัดตั้งตลาดในชุมชน โดยมีผู้สูงอายุเป็นผู้ดูแลหลัก ๓๕.๓ สนับสนุนให้ตลาดนัดในชุมชน จัดพื้นที่ให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมเพิ่มรายได้ เช่น การแสดงรำวงย้อนยุค แสดงดนตรีไทย สาธิตการทำอาหารพื้นเมือง ขายอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น ๓๕.๔ อื่นๆ.....		✓
๕. การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ			

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
๓๖) จัดทำระบบข้อมูลชุมชน ที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบครบถ้วนครอบคลุมเพื่อนำใช้ในการสนับสนุนการช่วยเหลือ ดูแลผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลสถานะสุขภาพ ข้อมูลทุนและศักยภาพ ยกตัวอย่างเช่น ๑) TCNAP ศึกษาชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วม ข้อมูลชุดพื้นฐาน ๗ ด้าน ระดับบุคคลและครอบครัว และระดับกลุ่มและชุมชน ๒) RECAP เป็นการวิจัยชุมชน (ค้นหาทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน ค้นหาการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น ๓) ฐานข้อมูล รพ.สต ๔) ฐานข้อมูล อปท. ๕) ฐานข้อมูลอื่นๆ เป็นต้น	๓๖.๑ สนับสนุนให้อาสาสมัครเด็กและเยาวชน สำรวจและบันทึกข้อมูลสถานะผู้สูงอายุ ลงฐานข้อมูลในชุมชน ๓๖.๒ สนับสนุนให้จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ติดเตียง ติดบ้าน และจัดทำแผนร่วมกับ รพ.สต. อสม.ติดตามเยี่ยมบ้าน ดูแลที่บ้าน ๓๖.๓ จัดทำฐานข้อมูลอาสาสมัครที่มีความชำนาญในการช่วยเหลือดูแลแต่ละด้าน ในพื้นที่ ๓๖.๔ จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ครบถ้วน ๓๖.๕ จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่มีความรู้ เชี่ยวชาญพัฒนาเป็นวิทยากรสอนและขยายสมาชิกได้ ๓๖.๖ สนับสนุนการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ไปจัดทำแผนชุมชน แผนชมรมผู้สูงอายุ แผนหน่วยงาน และออกแบบกิจกรรม ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการ ๓๖.๗ สนับสนุนให้นำฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ใช้เพื่อวางแผนจัดเบี้ยยังชีพ การใช้สิทธิ์ การทำแผนกองทุนหลักประกันสุขภาพ เป็นต้น ๓๖.๘ สนับสนุนให้ รพ.สต. มีฐานข้อมูลผู้รับบริการ ข้อมูลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ข้อมูลจำแนกระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ข้อมูลคนพิการ ข้อมูลสิทธิหลักประกันสุขภาพ เป็นต้น ๓๖.๙ สนับสนุนการจัดทำระบบข้อมูลตำบล โดยชุมชนมีส่วนร่วมเก็บเอง บันทึกเอง วิเคราะห์ นำใช้ข้อมูลในการดำเนินการทำแผน ข้อมูลสนับสนุนการเสนอโครงการใน และนอกพื้นที่ ข้อมูลสรุปการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ เป็นต้น ๓๖.๑๐ อื่นๆ.....		✓
๓๗) จัดทำระบบข้อมูล ระบบสื่อสารที่สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการได้ง่าย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำป้ายสัญลักษณ์หน้าบ้านผู้สูงอายุเพื่อเป็นที่สังเกต ให้ข้อมูลสุขภาพ เสียงตามสาย ป้ายโฆษณา การประชาคม หรือการประชุมวิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เอกสาร สิ่งพิมพ์ เป็นต้น	๓๗.๑ สนับสนุนการจัดทำป้ายสัญลักษณ์หน้าบ้านผู้สูงอายุเพื่อเป็นที่สังเกตและลำดับการช่วยเหลือตามความเร่งด่วน เช่น ป้ายรูปดอกลำดวน ป้ายบ้านนี้ใส่ใจผู้สูงอายุ การจัดทำธงสีหน้าบ้าน เป็นต้น เพื่อสะดวกในการรับบริการ ๓๗.๒ จัดทำระบบข้อมูล GIS ระบุหลังคาเรือนที่มีผู้สูงอายุ เพื่อนำใช้ในการระบุตำแหน่งรับ-ส่งกรณี ฉุกเฉิน หรือขอความช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้สูงอายุ เยาวชน ดำเนินรายการถามตอบสุขภาพ และให้ความรู้เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เช่น ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพ การดูแลทางเลือก การจัดอาหารที่เหมาะสม เป็นต้น ในสถานีวิทยุชุมชน	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	๓๗.๓ สนับสนุนให้สถานีวิทยุชุมชนที่เป็นส่วนของการถ่ายทอดความรู้ทางศาสนา นำเสนอข้อมูล ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ในรูปแบบสื่อหลายรูปแบบ เช่น สปอร์ตโฆษณา บทละครวิทยุ รายการถามตอบปัญหา เป็นต้น ๓๗.๔ สนับสนุนการสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ และครอบครัว ทางหอกระจายข่าวชุมชน เสียงตามสาย อปท. โดยใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น เปิดคริป เสียง สปอร์ตโฆษณา ถามตอบสุขภาพ ละครวิทยุเป็นต้น ๓๗.๕ จัดให้มีเอกสาร หนังสือ แผ่นพับ ด้านสุขภาพ อาชีพ การจัดบ้าน การจัดพื้นที่สาธารณะ ที่เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ และครอบครัว ๓๗.๖ พระสงฆ์สอดแทรกเนื้อหา การดูแลผู้สูงอายุ ข้อมูลสุขภาพ บทบาทหน้าที่ของบุตรหลาน เป็นต้น ในการแสดงธรรมเทศนา ๓๗.๗ อื่นๆ.....		
๖. การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลผู้สูงอายุ			
๓๘) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะทั้งเวทีการประชุมทั่วไป และการประชุมเฉพาะเรื่องสำหรับผู้อายุ เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ เป็นคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ กรรมการกลุ่มช่วยเหลือผู้สูงอายุที่พิการ เป็นต้น	๓๘.๑ สนับสนุนให้มีผู้แทนผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการในกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ๓๘.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ๓๘.๓ สนับสนุนให้มีตัวแทนชมรมผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการในสภาองค์กรชุมชน กรรมการพัฒนาชุมชน ๓๘.๔ อื่นๆ.....	✓	
๓๙) สนับสนุนให้กลุ่ม องค์กรชุมชน หน่วยงาน กำหนดกฎ กติกาที่เอื้อต่อผู้สูงอายุทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม และสุขภาพ	๓๙.๑ สนับสนุนให้กลุ่ม องค์กรการเงิน ในชุมชนกำหนดกฎ กติกาที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น กติกาการกู้-ยืมเงินสำหรับผู้สูงอายุ หรือครอบครัวที่มีผู้สูงอายุที่ต้องดูแล ๓๙.๒ สนับสนุนให้จัดประชาคม พิจารณาการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีความทุกข์ยาก ต้องการการช่วยเหลือที่อยู่อาศัย ต้องการที่ทำกิน ต้องการการดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น เป็นรายกรณี ๓๙.๓ อื่นๆ.....	✓	
๔๐) จัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ที่มีงาน กิจกรรมสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ	๔๐.๑ จัดทำโครงการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ๔๐.๒ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ดูแลผู้สูงอายุตามโอกาสสำคัญ ๔๐.๓ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ดูแลผู้สูงอายุของอาสาสมัคร เช่น กลุ่มอ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
	ผส. อสม. อาสากู้ชีพ เป็นต้น ๔๐.๔ สนับสนุนการจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น ลานกิจกรรมสูงวัย เครื่องออกกำลังกายเพื่อผู้สูงวัย สวนสาธารณะ เป็นต้น ๔๐.๕ อื่นๆ.....		
รวม ๔๐ งานและกิจกรรม		**๒๖**	**๑๔**

ภาคผนวก ข
รายละเอียด ๑๐ ชุดปฏิบัติการการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น
๕ อ. ๕ ก. สูงวัยสร้างเมือง

ตารางที่ ๑ ลักษณะงานและกิจกรรม ชุดปฏิบัติการ ๕ อ

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
๑. การส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ			
	๑.๑ ใช้ความรู้ภูมิปัญญา สร้างอาชีพ สร้างรายได้ เช่น งานหัตถกรรม จักสาน ปลูกสมุนไพร ทำลูกประคบ เป็นต้น	๑.๑ (๑)ฝึกทักษะผู้สูงอายุและครอบครัวเพื่อสร้างอาชีพ เช่น การสานตะกร้า การทอเสื่อ เป็นต้น	๑.๑ โรงเรียนผู้สูงอายุฝึกอาชีพแก่ผู้สูงอายุเช่น อาชีพภูมิปัญญา สานตะกร้า ออกแบบลายผ้าไหม เพาะพันธุ์กล้าไม้ ทอเสื่อ ทำไม้กวาด เป็นต้น ๑.๒ สถาบันการเงินชุมชน แหล่งการเงินชุมชนสนับสนุนการสร้างอาชีพแก่ผู้สูงอายุ ๑.๓ แหล่งเงินทุนจากภาครัฐ กทบ.ธนาคารพาณิชย์ ธกส. ธนาคารออมสิน ร่วมส่งเสริมการสร้างอาชีพแก่ผู้สูงอายุ ๑.๔ อปท. จัดทำแผนพัฒนาตำบล ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ ๑.๕ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.) จัดทำแผนดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ ฝึกอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มการออม แก่ผู้สูงอายุ ๑.๖ อื่นๆ (ระบุ).....
		๑.๑ (๒)ส่งเสริมอาชีพด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทอผ้า ย้อมผ้า จักสาน งานไม้ ทำอาหารพื้นบ้าน เป็น	
		๑.๑ (๓)จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุและครอบครัวที่มีความต้องการหารายได้เสริม	
		๑.๑ (๔)อื่นๆ (ระบุ).....	
	๑.๒ เป็นผู้นำ แกนนำกลุ่มอาชีพในชุมชน	๑.๒ (๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม อาชีพเสริม เช่น กลุ่มทำลูกประคบสมุนไพร กลุ่มทำยาหม่องน้ำ น้ำยาเอนกประสงค์ กลุ่มทำไม้กวาด กลุ่มทอผ้าไหม ทอผ้าฝ้าย เป็นต้น	
		๑.๒ (๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างงานให้ผู้สูงอายุ	
		๑.๒ (๓) สนับสนุนให้กลุ่มอาชีพ จ้างงานผู้สูงอายุช่วยงานกลุ่ม เช่น คัดแยกผลิตภัณฑ์ ทำพรมเช็ดเท้า บรรจุก้อนเชื้อเห็ด แยกขนาดหน่อไม้ฝรั่ง เป็นต้น	
		๑.๒ (๔) จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ครบถ้วน	
		๑.๒ (๕) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๑.๓ เป็นผู้นำ แกนนำหรือร่วมเป็นสมาชิกกองทุนการเงินในชุมชน	๑.๓ (๑) สนับสนุนจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ ที่มาจากการระดมทุนจากกองทุนการเงินในชุมชน เพื่อเป็นกองทุนให้ผู้สูงอายุสามารถกู้ยืม ประกอบอาชีพ หรือเป็นทุนในการทำเกษตร เป็นต้น	
		๑.๓ (๒) ผลักดันให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแบ่งสัดส่วนงบประมาณกองทุนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้ อยู่คนเดียว กู้ยืมเพื่อ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		ลงทุนประกอบอาชีพ	
		๑.๓ (๓) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๑.๔ ผลิตอุปกรณ์ข้าวของเครื่องใช้เพื่อใช้ในครัวเรือน และจำหน่าย เช่น อุปกรณ์ออกกำลังกาย ลูกประคบ เครื่องจักสาน งานผ้า ต่างๆ เป็นต้น	๑.๔ (๑) จัดหาอุปกรณ์เพื่อสร้างอาชีพ เช่น เส้นด้าย ผ้าไหม เชือก เป็นต้น	
		๑.๔ (๒) ผลักดันให้ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารชุมชน จัดงบประมาณสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ	
		๑.๔ (๓) ฝึกทักษะการออกแบบบรรจุภัณฑ์และโลโก้ผลผลิตภัณฑ์	
		๑.๔ (๔) จัดตั้งตลาดชุมชน	
		๑.๔ (๕) สนับสนุนให้ตลาดนัดในชุมชน จัดพื้นที่ให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมเพิ่มรายได้ เช่น การแสดงรำวงย้อนยุค แสดงดนตรีไทย สาธิตการทำอาหารพื้นเมือง ขายอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น	
		๑.๔ (๖) ฝึกทักษะด้านการตลาด ประชาสัมพันธ์สินค้า	
		๑.๔ (๗) จัดจำหน่ายออนไลน์	
		๑.๔ (๘) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๑.๕ เป็นผู้นำ แกนนำ หรือร่วมการจัดการขยะในครัวเรือนผู้สูงอายุ	๑.๕ (๑) สนับสนุนวัสดุในการประดิษฐ์สิ่งของให้กับกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อสร้างรายได้	
		๑.๕ (๒) สนับสนุนให้กลุ่มคัดแยกขยะ คัดขยะรีไซเคิลให้กลุ่มผู้สูงอายุ นำไปผลิตเป็นสิ่งของ เครื่องใช้ ของเล่นเด็ก เป็นต้น	
		๑.๕ (๓) ผลักดันให้กลุ่มวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพที่มีขยะที่รีไซเคิลเหลือจากการผลิต นำขยะมาเป็นทุนตั้งกองบุญเพื่อผู้สูงอายุ	
		๑.๕ (๔) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๑.๖ อื่นๆ (ระบุ).....	๒.๖ (๑) อื่นๆ (ระบุ).....	
๒. อาหารสำหรับผู้สูงอายุ			

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	๒.๑ (๑) ครัวเรือนผู้สูงอายุเป็นทำเศรษฐกิจพอเพียง ผลิตอาหารเอง เช่น ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เลี้ยงสัตว์ แปรรูปอาหาร เป็นต้น และพัฒนาเป็นครัวเรือนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๑ (๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ไก่ เป็ด ปลา เช่น โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ผักสวนครัวรั้วกินได้ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี การแปรรูปและถนอมอาหาร เป็นต้น	๒.๑ โรงเรียนผู้สูงอายุ ฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เช่น สอนทำอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น ๒.๒ แหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจในชุมชน สนับสนุนการฝึกทักษะด้านการผลิต ประกอบอาหาร จำหน่ายอาหารแก่ผู้สูงอายุ เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มปลูกผักปลอดสาร กลุ่มเลี้ยงสัตว์ กลุ่มแปรรูปอาหาร เป็นต้น ๒.๓ อปท. สนับสนุนการทำเศรษฐกิจพอเพียง และอาหารปลอดภัยในชุมชน ๒.๔ อื่นๆ (ระบุ).....
	๒.๑ (๒) เป็นผู้นำ แกนนำในการรวมกลุ่มปลูกผักสวนครัวหน้าบ้าน ถนน เพื่อคนในชุมชนบริโภคทำ	๒.๑ (๒) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มปลูกผักสวนครัว หน้าบ้าน ถนนในหมู่บ้าน เพื่อให้คนในชุมชนบริโภค ลดรายจ่ายในครัวเรือน	
	๒.๑ (๓) เป็นผู้นำ คนต้นแบบในการทำเกษตรผสมผสาน ปลูกผัก ปลอดสารพิษและถ่ายทอดให้กับชุมชน	๒.๑ (๓)ฝึกทักษะผู้สูงอายุและครอบครัวผลิตและสร้างอาหาร	
	๒.๑ (๔) เป็นแกนนำในการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการผลิตอาหารในชุมชน	๒.๑ (๔)ผลักดันให้ชุมชนจัดพื้นที่สาธารณะให้ผู้สูงอายุใช้ทำแปลงผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไว้บริโภค	
		๒.๑ (๕)สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรฝึกอบรม และสาธิตในโรงเรียนผู้สูงอายุ เช่น การทำแปลงเกษตรผสมผสาน ปลูกผักปลอดสารพิษ ฝึกทำพานบายศรี อ่านอักษรใบลาน นวดแผนไทย เป็นต้น	
		๒.๑ (๖)สนับสนุนกลุ่มทางสังคมผลิตและสร้างอาหาร เช่น เกษตรอินทรีย์ เลี้ยงสัตว์ แปรรูปอาหารเป็นต้น	
		๒.๑ (๗) สนับสนุนให้กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ ให้ปุ๋ยฟรีสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่ปลูกผักปลอดสารพิษ หรือสนับสนุนให้ผลิตปุ๋ยใช้เอง เป็นต้น	
		๒.๑ (๘)จัดทำฐานข้อมูลทุนทางสังคมผลิตและสร้างอาหาร	
		๒.๑ (๙)จัดตั้งกองทุนส่งเสริมการผลิตอาหาร	
		๒.๑ (๑๐) อื่นๆ (ระบุ).....	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	๒.๒ ผู้สูงอายุและครอบครัวประกอบอาหารและบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	๒.๒ (๑)ฝึกทักษะอาสาสมัครร่วมดูแลอาหารสำหรับผู้สูงอายุ	
		๒.๒ (๒) ฝึกเยาวชนคนรุ่นใหม่ผลิตและสร้างอาหาร	
		๒.๒ (๓) สนับสนุนร้านค้าจำหน่ายอาหารเพื่อสุขภาพ	
		๒.๒ (๔)สนับสนุนร้านอาหารทำเดลิเวอรี่อาหาร	
		๒.๒ (๕)ส่งเสริมการแปรรูปและถนอมอาหารเพื่อสุขภาพ	
		๒.๒ (๖) หน่วยงานสนับสนุนอุปกรณ์ผลิตอาหาร เช่น หม้อ กระทะ ตู้อบ เครื่องปั่น เครื่องซีลปากถุง เป็นต้น	
		๒.๒ (๗) จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุต้องการการดูแลด้านอาหาร เช่น ปรุงอาหาร ซื้อหาอาหาร ป้อนอาหาร เป็นต้น	
		๒.๒ (๘)ฝึกอบรมกลุ่มแม่บ้านทำอาหารเพื่อสุขภาพ ลด หวาน มัน เค็ม	
		๒.๒ (๙)จัดทำธรรมนูญสุขภาพเพื่อเพิ่มการผลิตอาหารปลอดภัยในชุมชน	
		๒.๒ (๑๐) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๒.๓ ผู้สูงอายุปลูกและใช้สมุนไพรปรุงอาหาร รักษาโรค	๒.๓ (๑) ฝึกอบรมการปลูกและใช้สมุนไพรปรุงอาหารรักษาโรค	
		๒.๓ (๒) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม ทำกิจกรรมเรียนรู้การจัดเมนู การปรุงอาหารที่ใช้วัตถุดิบ และสมุนไพรในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ	
		๒.๓ (๓) สนับสนุนให้ รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และ อผส. ประเมินภาวะโภชนาการและการจัดการอาหารที่เหมาะสมกับสภาพผู้สูงอายุ เช่น การจัดอาหารที่เหมาะสมกับโรค โดยการสอน และ สาธิตวิธีการทำอาหาร เป็นต้น	
		๒.๓ (๔) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๒.๔ แบ่งปัน แจกจ่ายอาหาร พืช ผัก ผลไม้ แก่ญาติ เพื่อนบ้าน คนรู้จัก	๒.๔ (๑) สร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันอาหารในชุมชน เช่น การะดมวัตถุดิบทำอาหารแจกจ่ายผู้ยากไร้ เป็นต้น	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๒.๔ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๒.๕ จำหน่ายพืช ผัก ผลไม้ที่เหลือจากการผลิตในครัวเรือน	๒.๕ (๑) เปิดตลาดสีเขียวในชุมชน	
		๒.๕ (๒) สนับสนุนให้ตลาดนัดชุมชน จัดโซนขายอาหาร ขายสินค้าสำหรับผู้สูงอายุที่มีผลผลิตเพื่อจำหน่าย	
		๒.๕ (๓) จัดโซนจำหน่ายสินค้าปลอดสารสำหรับผู้สูงอายุ	
		๒.๕ (๔) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๒.๖ นำอาหารที่ผลิตในครัวเรือนทำบุญ ทำทาน	๒.๖ (๑) สร้างวัฒนธรรมครัวเรือนผลิตอาหารเพื่อทำบุญทาน เช่น อาหารกลางวันเพื่อผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ อาหารสุขภาพเพื่อพระสงฆ์ อาหารเพื่อเด็กปฐมวัยในศพด. เป็นต้น	
		๒.๖ (๒) สนับสนุนการปลูกพืช ผัก ผลไม้ ในพื้นที่สาธารณะของชุมชนแล้วนำผลผลิตที่ได้แจกจ่ายให้กับผู้ที่ยากไร้	
		๒.๖ (๓) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๒.๗ ทุกครัวเรือนมีการเก็บ รักษาพันธุ์	๒.๗ (๑) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อรักษาพันธุกรรม	
		๒.๗ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๒.๘ อื่นๆ (ระบุ).....	๒.๘ (๑) อื่นๆ (ระบุ).....	
๓. การส่งเสริมการออกกำลังกายผู้สูงอายุ			
	๓.๑ (๑)ออกกำลังกายทุกวันและทุกโอกาส ทั้งออกด้วยตนเองที่บ้าน และร่วมกิจกรรมกลุ่มออกกำลังกาย ๓.๑ (๒)เป็นผู้นำ แกนนำกลุ่มออกกำลังกายในชุมชน	๓.๑ (๑) ค้นหาและนำใช้ทุนทางสังคม คนต้นแบบออกกำลังกาย	๓.๑ ชมรมผู้สูงอายุ สนับสนุนการออกกำลังกาย รวมกลุ่มแกนนำจัดกิจกรรมออกกำลังกาย ๓.๒ โรงเรียนผู้สูงอายุ พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุออกกำลังกายเหมาะสมกับภาวะสุขภาพ ๓.๓ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)
		๓.๑ (๒) ส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุในทุกกิจกรรมและทุกโอกาส	
		๓.๑ (๓) ส่งเสริมการฝึกสมอง กล้ามเนื้อ	
		๓.๑ (๔) สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมครูฝึกเทคนิคออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ เช่น แอโรบิค โยคะ ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เป็นต้น	
		๓.๑ (๕) สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครในการสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กลุ่มออก	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		กำลังกายไม้พอง กลุ่มรำวงย้อนยุค กลุ่มเต้นลีลาศ กลุ่มบาสโลป เป็นต้น	สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายในผู้สูงอายุ ๓.๔ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน สนับสนุนการจัดกิจกรรมร่วมกันของครอบครัวผู้สูงอายุ ได้มีกิจกรรมทางกายร่วมกัน
		๓.๑ (๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมการประกวด ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพผู้สูงอายุทั้งระดับบุคคล กลุ่ม เช่น ประกวดผู้สูงอายุฟันดี สูงวัยใส่ใจสุขภาพ การแสดงรำวงย้อนยุค เต้นลีลาศ เต้นแอโรบิค รำวงกงก้า รำไม้พอง เป็นต้น	
		๓.๑ (๗) สนับสุนนให้อาสาสมัคร ผู้นำ วัยทำงาน วัยรุ่น ผู้สูงอายุ ทำกิจกรรมออกกำลังกายและกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันในวันสำคัญ เช่น กีฬาพื้นบ้านผู้สูงอายุในวันปีใหม่โดยให้บุตร หลาน เข้าร่วมเป็นทีม แข่งฟุตบอล ๓ วัย ๔๐๐ ปี เป็นต้น	
		๓.๑ (๘) สนับสนุนอุปกรณ์การออกกำลังกายในชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน	
		๓.๑ (๙) จัดทำลานกีฬาและติดตั้งอุปกรณ์การออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุทุกหมู่บ้าน	
		๓.๑ (๑๐) ผลักดันให้สถาบันการเงินชุมชนจัดสรรผลกำไรจากการประกอบการให้เป็นค่าอาหารว่างจัดกิจกรรมออกกำลังกายในชุมชน	
		๓.๑ (๑๑) สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนขอรับบริจาคงบประมาณจากบริษัท องค์กรเอกชน ในและนอกพื้นที่จัดตั้งเป็นกองทุนสนับสนุนกิจกรรมออกกำลังกายผู้สูงอายุ	
		๓.๑ (๑๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๓.๒ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการออกกำลังกาย เช่น เชือกรอก ผ้าขาวม้า ยางยืด เป็นต้น	๓.๒ (๑) สนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการออกกำลังกาย เช่น เชือกรอก ผ้าขาวม้า ยางยืด เป็นต้น	
		๓.๒ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๓.๓ ผลิตอุปกรณ์ออกกำลังกาย	๓.๓ (๑) จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์การออกกำลังกาย	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	สำหรับตนเอง แจกเพื่อนบ้านและจำหน่าย	สำหรับผู้สูงอายุ เช่น จักรยานปั่น เครื่องเสียง ชุดรำวงย้อนยุค เป็นต้น	
		๓.๓ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๓.๔ อื่นๆ (ระบุ).....	๓.๔ (๑) อื่นๆ (ระบุ).....	
๔. การออมเพื่อผู้สูงอายุ			
	๔.๑ ออมเพื่อตนเอง เช่น ออมทุกวัน แจกเบี้ยผู้สูงอายุ ออมกับชมรม ออมกับโรงเรียนผู้สูงอายุ ออมกับธนาคารทั่วไป ออมกับธนาคารชุมชน เป็นต้น	๔.๑ (๑) สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุทำกิจกรรมการออม	๔.๑ สถาบันการเงินชุมขน และกองทุนในชุมชน สนับสนุนการออมในผู้สูงอายุ เช่น ฝึกอบรมการทำบัญชีครัวเรือนแก่สมาชิก ๔.๒ ชมรมผู้สูงอายุส่งเสริมการออม เช่น การจัดตั้งกองทุนการออม เป็นต้น ๔.๓ โรงเรียนผู้สูงอายุส่งเสริมการออม ๔.๔ อปท. สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนการออมเพื่อสวัสดิการ
		๔.๑ (๒) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มาโรงเรียนผู้สูงอายุ ตั้งกลุ่มออมเงิน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มหรือในโรงเรียน หรือเมื่อต้องไปเรียนรู้นอกพื้นที่	
		๔.๑ (๓) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิก และออมเงิน กับกลุ่มองค์กร การเงิน เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน ธนาคารชุมชน เป็นต้น	
		๔.๑ (๔) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนองค์กรการเงินที่มีการจัดสวัสดิการ เจ็บ ป่วย ตาย	
		๔.๑ (๕) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุออมเงิน จากเบี้ยยังชีพที่ได้รับจาก อปท. โดยให้สถาบันการเงินทำบัญชี รับ-ฝากในวันจ่ายเบี้ยยังชีพ	
		๔.๑ (๖) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๔.๒ ออมเพื่อคนในครอบครัว เช่น ฝากกับธนาคาร ฝากกับสถาบันการเงินชุมชน เป็นต้น	๔.๒ (๑) จัดทำฐานข้อมูลการเป็นสมาชิกกองทุนของผู้สูงอายุ	
		๔.๒ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๔.๓ ทำบัญชีครัวเรือนทุกวัน	๕.๓ (๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุจัดทำบัญชีครัวเรือน	
		๕.๓ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๔.๔ ร่วมสมทบกองทุนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้สูงอายุและคนอื่น	๔.๔ (๑) ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพสมทบทุนเพื่อดูแลผู้สูงอายุ	
		๔.๔ (๒) ระดมเงินทุนในชุมชนเพื่อร่วมดูแลผู้สูงอายุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๔.๔ (๓) สนับสนุนให้ชุมชนจัดตั้งกองทุนต่างๆ	
		๔.๔ (๔) สนับสนุนให้คนในชุมชนออมบุญเพื่อดูแลผู้สูงอายุ เช่น สมทบทุน ลงแรง เป็นต้น	
		๔.๔ (๕) สนับสนุนให้คนในชุมชนทำธนาคารความดีด้วยการดูแลผู้สูงอายุเช่น รับ-ส่งผู้สูงอายุ ดูแลจัดหาอาหาร เป็นเพื่อนคุย พาไปทำบุญ ทำความสะอาดบ้านเรือน เป็นต้น	
		๔.๔ (๖) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๔.๕ อื่นๆ (ระบุ).....	๕.๕ (๑) อื่นๆ (ระบุ).....	
๕. อาสาสร้างเมือง			
	๕.๑ เป็นผู้นำ แกนนำกลุ่มอาสาดูแลเยี่ยมบ้านเพื่อนผู้สูงอายุในชุมชน	๕.๑ (๑) สนับสนุนหน่วยงาน องค์กรในชุมชน จัดการเรียนรู้ตามความชำนาญเพื่อฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชน เช่น พยาบาลจาก รพ.สต. ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ ฝึกทักษะ บริหารสมอง นักโภชนากร สอนเรื่องอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ กศน. ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น	๕.๑ รพ.สต. สนับสนุนด้านวิชาการ เช่น จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการดูแลที่บ้านให้แก่อาสาสมัครในชุมชน จัดทำคู่มือแนวทางให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ เป็นต้น ๕.๒ ศูนย์พัฒนาครอบครัว สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุและครอบครัว ๕.๓ ศูนย์การดูแลต่อเนื่องในชุมชน ๕.๔ ชมรมผู้สูงอายุรวมคน รวมพลคนอาสาออกเยี่ยมบ้านสมาชิกและจัดกิจกรรมพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนกัน ๕.๕ กองทุนหลักประกันสุขภาพ
		๕.๑ (๒) สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ(อผส.) เพื่อให้มีความรู้เข้าใจความเสื่อมตามวัย เช่น การจัดหาอาหารให้ปลอดภัยและสอดคล้องกับความต้องการตามวัยและโรค การให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉิน	
		๕.๑ (๓) สนับสนุนให้อาสาสมัครผู้ที่ผ่านการอบรมเฉพาะทางด้านการดูแลผู้สูงอายุ ให้เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้แก่อาสาสมัครด้านสุขภาพ หรือผู้สนใจ และวางแผนการดูแลผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง เจ็บป่วยซับซ้อน เป็นต้น	
		๕.๑ (๔) สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมตัว และเข้าใจสภาพ และปัญหาของผู้สูงอายุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๕.๑ (๕) จัดทำแผนการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ	ระดับท้องถิ่นสนับสนุนการเรียนเพิ่มเติมเฉพาะด้านการดูแลผู้สูงอายุ เช่น การบริบาลผู้สูงอายุ ผู้ช่วยพยาบาล ผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น
		๕.๑ (๖) สนับสนุน ให้รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และ อผส. ออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียง พิการ ประเมินการดูแลกิจวัตรประจำวัน การอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย การสระผม ตัดเล็บของผู้ดูแล ให้ความรู้ และสอนวิธีการช่วยพื้นฟูสภาพ เป็นต้น	
		๕.๑ (๗) สนับสนุนให้มีการมอบหมาย หน้าที่ให้ อสม. อผส. ติดตามดูแลผู้ป่วยที่บ้าน เช่น การฝึกเดิน ลุก นั่ง การหยิบจับ การพูด การกลืน ให้ผู้สูงอายุในครัวเรือนที่รับผิดชอบ	
		๕.๑ (๘) จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ติดเตียง ติดบ้าน และจัดทำแผนร่วมกับ รพ.สต. อสม.ติดตามเยี่ยมบ้าน ดูแลที่บ้าน	
		๕.๑ (๙) จัดทำฐานข้อมูลอาสาสมัครที่มีความชำนาญในการช่วยเหลือดูแลแต่ละด้าน ในพื้นที่	
		๕.๑ (๑๐) สนับสนุนให้จัดทำคู่มือ แนวทางให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สำหรับอาสาสมัครในชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ตัดสินใจ ในการช่วยเหลือ ส่งต่อ ในระดับชุมชน	
		๕.๑ (๑๑) สนับสนุนอุปกรณ์ งบประมาณการทำงานอาสา	
		๕.๑ (๑๒) สนับสนุนให้มีเครือข่ายการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย ทุกข์ยาก ไร้ที่อยู่ ถูกกระทำรุนแรง ได้แก่ พยาบาล พมจ. บ้านพักหญิง ตำรวจ อสม. กศน. ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น	
		๕.๑ (๑๓) สนับสนุนให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้ดูแลในครัวเรือนที่มีผู้ป่วย หรือผู้สูงอายุติดเตียง เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการการณ์ การจัดการกับความเครียด และภาระการดูแล และความต้องการการช่วยเหลือ สนับสนุน	
		๕.๑ (๑๔) อื่นๆ (ระบุ).....	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	๕.๒ เป็นผู้นำ แกนนำหรือร่วมในการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ	๕.๒ (๑) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์รับบริจาค วัสดุ อุปกรณ์ เงิน เพื่อเป็นกองทุนสำหรับการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก เจ็บป่วย ขาดคนช่วยเหลือดูแล เป็นต้น	
		๕.๒ (๒) จัดทำกองทุนเพื่อดูแลกลุ่มคนอาสา	
		๕.๒ (๓) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๕.๓ ฝึกทักษะการดูแลตนเองและผู้อื่น	๔.๓ (๑) สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เข้ารับการฝึกทักษะการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงในวัยผู้สูงอายุ เช่นภาวะสุขภาพ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟูความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต	
		๔.๓ (๒) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้ารับการฝึกอบรม ทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น	
		๔.๓ (๓) สนับสนุนให้จัดอบรมสมาชิกในครัวเรือนในการดูแลผู้สูงอายุ ให้เข้าใจความเสื่อมตามวัยและการดูแลเมื่อป่วยเล็กน้อย ป่วยเรื้อรัง ฉุกเฉิน และระยะสุดท้ายเพื่อให้การดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้อง	
		๔.๓ (๔) ฝึกทักษะคนอาสาทั้งอาสาสมัครโดยอาชีพ และคนจิตอาสาให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในลักษณะที่แตกต่างกัน ครอบคลุมปัญหาและความต้องการ และทุกสภาวะสุขภาพ	
		๔.๓ (๕) สนับสนุนการฝึกอบรมกลุ่ม อสม. ให้สามารถประเมินภาวะสุขภาพ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองของผู้สูงอายุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๔.๓ (๖) สนับสนุนให้จัดการ ฝึกอบรม และ สนับสนุน กลุ่ม อปพร. ให้สามารถประเมิน ภาวะฉุกเฉิน และให้การช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุได้ถูกต้อง เหมาะสม เช่น หกล้ม กระดูกหัก หมดสติ เป็นต้น และสามารถช่วยเหลือเบื้องต้น เคลื่อนย้ายได้อย่างถูกวิธี	
		๔.๓ (๗) สนับสนุนฝึกอบรม กลุ่ม อพม.ในการเฝ้าระวังช่วยเหลือ กรณีความรุนแรงที่เกิดในผู้สูงอายุ เช่น ถูกทำร้าย ทารุณ ทอดทิ้ง เป็นต้น และสามารถประสานการช่วยเหลือ ส่งต่อ ได้เหมาะสม	
		๔.๓ (๘) สนับสนุนการฝึกอบรม และสนับสนุนกลุ่มอาสากู้ชีพ ให้สามารถช่วยเหลือฉุกเฉินผู้สูงอายุได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพทันเวลา	
		๔.๓ (๙) สนับสนุนการฝึกอบรมการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ในกลุ่มผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น อาสาสมัครอื่นๆ เช่น อปพร. อพม. ตำรวจบ้าน เป็นต้น	
		๔.๓ (๑๐) ประสานภาคีเครือข่าย ร่วมพัฒนาอาสาสมัคร	
		๔.๓ (๑๑) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๕.๔ แบ่งปัน ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ เช่น เป็นวิทยากรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามวิถีภูมิปัญญาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วิทยากรสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นต้น	๕.๔ (๑) สนับสนุนให้มีการค้นหาอาสาผู้สูงอายุที่เป็น ปราชญ์ อดีตนำ ข้าราชการบำนาญมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ชุมชนให้การยอมรับ มาเป็นวิทยากร จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	
		๕.๔ (๒) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่เป็นปราชญ์ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง จัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชนในชุมชน เช่น สอนและฝึกเด็กปฐมวัย ปั้นตุ๊กตาดินเผา ทำสิ่งประดิษฐ์ ของเล่นจากใบจาก ใบตอง สอนเด็กและเยาวชนทำปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น	

ปฏิบัติการเด่น ๕ อ.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๕.๔ (๓) จัดทำฐานข้อมูลทุนทางสังคม คนอาสาในพื้นที่	
		๕.๔ (๔) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๕.๕ เป็นผู้นำ แกนนำ หรือร่วมกิจกรรมอาสาต่างๆ ในชุมชน เช่น ทำงานสาธารณะประโยชน์ ดูแลป่าชุมชน ทำความสะอาดบ้านเพื่อนผู้สูงอายุ เป็นต้น	๕.๕ (๑) จัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้คนในชุมชนร่วมอาสา เช่น กิจกรรมดูแลสาธารณะ ดูแลทรัพยากรชุมชน เป็นต้น	
		๕.๕ (๒) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำอาสา เพื่องานสาธารณะ เช่น การทำความสะอาดวัด โรงเรียน ศาลากลางบ้าน ถนนในหมู่บ้าน การปรับปรุงที่สาธารณะทำแปลงปลูกผักรวม ทำนารวม จัดการขยะ เป็นต้น	
		๕.๕ (๓) เพิ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่เป็นคนอาสา	
		๕.๕ (๔) สนับสนุนฝึกอบรมให้กลุ่มเด็ก เยาวชน วัยรุ่น เป็นอาสาสมัครเยี่ยมบ้าน ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ๕.๕ (๕)	
		๕.๕ (๖) เพิ่มจำนวนคนอาสาในชุมชน	
		๕.๕ (๗) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๕.๖ อื่นๆ (ระบุ).....	๕.๖ (๑) อื่นๆ (ระบุ).....	

ตารางที่ ๒ ลักษณะงานและกิจกรรม ชุดปฏิบัติการ ๕ ก

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
๑. การลดอุบัติเหตุ			
	๑.๑ ปรับสภาพแวดล้อมของบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ โดยการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านและนอกบ้านให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ ไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน เช่น ห้องน้ำ/ห้องส้วม มีราวจับ พื้นเรียบ ไม่ขรุขระ และไม่ขัดมันจนลื่น	๑.๑ (๑) สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนให้เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น พื้นที่วัด ศาลากลางบ้านมีทางลาด มีเก้าอี้นั่งสวดมนต์ ห้องส้วม มีราวจับ เป็นต้น	๑.๑ อปท. สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ เช่น การปรับปรุงบ้านและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุทั้งในบ้านและภายในชุมชน การมีลานกีฬา ปรับบ้านให้ปลอดภัย มีศูนย์บริการให้ยืมอุปกรณ์ มีศูนย์บริการออกกำลังกายและมีครูฝึก การปรับพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ จัดลานกิจกรรมหรือลานกีฬา ๑.๒ โรงเรียนผู้สูงอายุ มีการพัฒนาหลักสูตรในการดูแลสุขภาพและฟื้นฟูสุขภาพ ๑.๓ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เช่น จัดบริการดูแลส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพ จัดให้มีการดูแลต่อเนื่อง และติดตามเยี่ยม จัดให้มีบริการกายอุปกรณ์ พัฒนาหลักสูตรฝึกทักษะผู้สูงอายุ ผู้ดูแลพัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุ บูรณาการและผสมผสานแพทย์ทางเลือก ๑.๔ ผู้นำชุมชน โดยมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล พัฒนากติกา ข้อตกลงของชุมชน จัดทำ
		๑.๑(๒) สนับสนุนให้ รพ.สต. โรงพยาบาล อบต./เทศบาล หน่วยงานรัฐอื่นๆ ปรับพื้นที่ให้เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น มีที่นั่ง มีราวจับ มีทางลาด เป็นต้น	
		๑.๑(๓) สนับสนุนให้พื้นที่สาธารณะในชุมชนให้เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น จัดบริการส้วมสาธารณะที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีสวนสาธารณะ มีลานออกกำลังกาย มีเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่ใช้ตัวหนังสือขนาดใหญ่ เป็นต้น	
		๑.๑(๔) สนับสนุนให้มีสถานที่หรือแหล่งประโยชน์อยู่ในชุมชนที่ไม่ไกลจากชุมชน มีเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าถึง ได้โดยสะดวก เช่น ศูนย์ พอส.	
		๑.๑ (๕) สนับสนุนให้มีตัวอาคารที่เป็นแหล่งประโยชน์ที่ถาวร เลือกใช้วัสดุครุภัณฑ์ที่มีความมั่นคงแข็งแรง สภาพอากาศปลอดโปร่ง และมีแสงสว่างเพียงพอ	
		๑.๑ (๖) สนับสนุนให้มีสาธารณูปโภคเพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ	
		๑.๑(๗) สนับสนุนให้มีกลุ่มจิตอาสาในชุมชนรวมกลุ่มจัดและปรับบ้านผู้สูงอายุตามสภาพความ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		ต้องการ เช่น ช่วยทำความสะอาด จัดเก็บของ ทำราวจับห้องน้ำ ราวบันได เปลี่ยนโถส้วมจากนั่งราบเป็นชักโครก ปรับเตียงนอน เป็นต้น	แผนพัฒนาชุมชน ประสานงานหน่วยงาน องค์กรให้การดูแลช่วยเหลือ ๑.๕ ชมรมผู้สูงอายุ โดยการติดตามเยี่ยมบ้าน ดูแล ช่วยเหลือกัน ๑.๖ อาสาสมัครในชุมชน เช่น อสม. โดยการช่วยจัดสภาพแวดล้อมในบ้านนอกบ้าน การปรับสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย การดูแลฟื้นฟูสภาพ การติดตามเยี่ยมบ้าน ๑.๗ อื่นๆ ระบุ.....
		๑.๑(๘) สนับสนุนให้มีการจัดปรับบ้านให้เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการ และภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุที่เป็นถุงลมโป่งพองต้องใช้ออกซิเจน ผู้สูงอายุเป็นอัมพาต ผู้สูงอายุตาบอด เป็นเบาหวานมีภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เป็นโรคหัวใจ เป็นต้น	
		๑.๑(๘) สนับสนุนการจัดงบประมาณซ่อมแซมปรับปรุงบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่ยากไร้ ไม่มีที่อยู่อาศัย	
		๑.๑(๙) ผลักดันให้ธนาคารหมู่บ้านแบ่งสัดส่วนงบประมาณสำหรับการซ่อมแซม สร้างบ้าน ให้ครอบครัวที่ประสบเหตุการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติ บ้านเรือนเสียหาย	
		๑.๑(๑๐) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ รวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน เช่น เก็บกวาดถนน ตัดหญ้า ทำความสะอาดวัด โรงเรียน เป็นต้น เพื่อสะสมเป็นคะแนนความดี รับส่วนลดในการซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค ในร้านค้าชุมชน	
		๑.๑(๑๑) อื่นๆ ระบุ.....	
	๑.๒ การดูแลส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสภาพร่างกายผู้สูงอายุ เช่น ส่งเสริมการออกกำลังกาย	๑.๒(๑) สนับสนุนให้ รพ.สต. ร่วมกับนักกายภาพบำบัดฝึกทักษะการดูแลสุขภาพเพื่อชะลอความเสื่อม และฟื้นฟูการเสื่อมตามวัยในผู้สูงอายุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		เช่น การฝึกสมอง การฝึกทำงานศิลปะ การนวดผ่อนคลาย	
		๑.๒(๒)สนับสนุนให้มีหมอนวดแผนไทย ให้บริการฟื้นฟูกล้ามเนื้อ บริหารข้อ ด้วยวิธีทางเลือก เช่น การนวดผ่อนคลาย นวดรักษาอาการปวด ยืดเหยียดกล้ามเนื้อเฉพาะที่ เป็นต้น	
		๑.๒(๓) สนับสนุนให้มีบริการตรวจคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ความเครียดและสุขภาพจิต ความสามารถในการช่วยตัวเอง ข้อเสื่อม เป็นต้น ที่เฉพาะต่อผู้สูงอายุ	
		๑.๒(๔) จัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	
		๑.๒(๕) สนับสนุนการฝึกอบรมกลุ่ม อสม. ให้สามารถประเมินภาวะสุขภาพ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองของผู้สูงอายุ การตรวจคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง การประเมินภาวะฉุกเฉิน เช่น หมดสติ น้ำตาลในเลือดต่ำ กระดูกหัก แขนขาอ่อนแรง เป็นต้น	
		๑.๒(๖) สนับสนุนการจัดบริการการนวดรักษาเฉพาะที่ นวดผ่อนคลาย นวดฝ่าเท้า เป็นต้น	
		๑.๒(๗) สนับสนุนให้มีการดูแลทางเลือก เช่น การอบ ประคบสมุนไพร แช่มือ-เท้าสมุนไพร เป็นต้น	
		๑.๒(๘) อื่นๆ ระบุ.....	
	๑.๓ การเฝ้าระวังภาวะฉุกเฉิน และอุบัติเหตุ จากการเจ็บป่วย การจัด	๑.๓ (๑) สนับสนุนให้มีบริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง กรณีเร่งด่วน อุบัติเหตุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้าน	ภาวะฉุกเฉิน ถูกทำร้าย เป็นต้น	
		๑.๓(๒)สนับสนุนการจัดรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ประสบอุบัติเหตุ ฉุกเฉินเพื่อไปใช้บริการที่โรงพยาบาล เช่น อุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง หกล้ม ไข้สูง ชัก หมดสติ ถูกทำร้ายร่างกาย เป็นต้น	
		๑.๓(๓) สนับสนุนให้มีกลุ่มอาสาสมัคร ร่วมกันจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อทั้งผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยพิการ และผู้สูงอายุที่ครอบครัวจัดการเองไม่ได้ เป็นต้น	
		๑.๓(๔) สนับสนุนให้จัดการฝึกอบรม และสนับสนุนกลุ่ม อปพร. ให้สามารถประเมินภาวะฉุกเฉินและให้การช่วยเหลือ เคลื่อนย้ายผู้สูงอายุได้ถูกต้องเหมาะสม เช่น หกล้ม กระดูกหัก หมดสติ เป็นต้น และสามารถช่วยเหลือเบื้องต้น เคลื่อนย้ายได้อย่างถูกวิธี	
		๑.๓(๕) สนับสนุนให้จัดทำคู่มือ แนวทางให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุสำหรับอาสาสมัครในชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินตัดสินใจ ในการช่วยเหลือและส่งต่อในระดับชุมชน	
		๑.๓(๖) สนับสนุนการฝึกอบรม และสนับสนุนกลุ่มอาสากู้ชีพ ให้สามารถช่วยเหลือฉุกเฉินผู้สูงอายุได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพทันเวลา ลดความพิการภาระการดูแลระยะยาวในครอบครัว ชุมชน	
		๑.๓(๗) สนับสนุนให้วิทยุชุมชน มีรายการที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแล เพื่อนบ้าน ในเรื่องต่างๆ เช่น สุขภาพการ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		เข้าถึงสิทธิต่างๆ ผ่าน ดีเจ เป็นต้น	
	๑.๔ การพัฒนาศักยภาพการดูแลผู้สูงอายุ	๑.๔(๑) สนับสนุนการฝึกอบรมทักษะ ทีมช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างสม่ำเสมอ เช่น การทบทวนทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การนำส่งอย่างปลอดภัย โดยการอบรมฟื้นฟู การฝึกจากการจำลองสถานการณ์จริง เป็นต้น	
		๑.๔(๒) สนับสนุนให้มีกิจกรรมการฝึกทักษะต่างๆ เช่น ฝึกการลุก เดิน นั่ง หยิบจับ การฝึกสมอง ฝึกงานศิลปะ	
		๑.๕ สนับสนุนกองทุน องค์กรการเงินในชุมชนระดมเงินผลกำไรจากการประกอบการ จัดตั้งกองทุนกลางเพื่อให้ความช่วยเหลือคนที่ยากลำบากในชุมชน เช่น บ้านถูกไฟไหม้ ดินถล่ม น้ำท่วม ยากจน ที่อยู่ไม่ถาวร เจ็บป่วยจนพิการขาดรายได้ เป็นต้น	
		๑.๖ ผลักดันให้ กลุ่ม กองทุน องค์การเงินในชุมชน ระดมทุน จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกทุกกลุ่มวัย และจัดสรรงบประมาณสำหรับการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน ภัยพิบัติ เช่น ให้ยืมเงินจัดงานศพเร่งด่วน ช่วยอุปกรณ์สร้างบ้านกรณีเกิดไฟไหม้ ลมพายุ เป็นต้น	
		๑.๗ สนับสนุนให้กลุ่มอาสาสมัคร แกนนำชุมชน จัดกลุ่มบริการ ช่วยเหลือผู้สูงอายุตามความถนัด เช่น บริการตัดผม สระผม ดูแลความสะอาด ซ่อมบ้าน ปรับบ้าน ดูแล ฟื้นฟู เช่น ช่วยบริหารข้อ ฝึกลุก นั่ง ยืน เป็นต้น และสะสมเป็นคะแนนความดีเพื่อแลก	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		สิ่งของ เครื่องใช้ในบ้าน ของเยี่ยมผู้สูงอายุ เป็นต้น	
		๑.๘ จัดให้มีเอกสาร หนังสือ แผ่นพับ ด้านสุขภาพ อาชีพ การจัดบ้าน การจัดพื้นที่สาธารณะ ที่เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ และครอบครัว	
		๑.๙ สนับสนุนการจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น ลานกิจกรรมสูงวัย เครื่องออกกำลังกาย	
		๑.๑๐ สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เข้ารับการฝึกทักษะ การเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงในวัยผู้สูงอายุ เช่นภาวะสุขภาพ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น	
		๑.๑๑ สนับสนุนให้จัดพื้นที่ หรือลานกิจกรรมในชุมชน สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มออกกำลังกาย มีกิจกรรมทางกายร่วมกัน หรือมีอุปกรณ์สนับสนุนการออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ	
		๑.๑๒ สนับสนุนให้ผู้นำท้องที่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อาสาสมัครประสานข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับความเดือดร้อน จากการไร้ที่พัก อยู่โดดเดี่ยว เจ็บป่วย ประสบภัยพิบัติ เพื่อหาที่พักทั้งแบบชั่วคราว และถาวรให้อยู่อาศัย	
		๑.๑๓ จัดทำระบบข้อมูล GIS ระบุหลังคาเรือนที่มี	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		ผู้สูงอายุ เพื่อนำใช้ในการระบุตำแหน่งรับ-ส่งกรณีฉุกเฉิน หรือขอความช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเยาวชน ดำเนินรายการถามตอบสุขภาพ และให้ความรู้เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เช่น ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพ การดูแลทางเลือก การจัดอาหารที่เหมาะสม เป็นต้น ในสถานีวิทยุชุมชน	
		๑.๑๔ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ดูแลผู้สูงอายุของอาสาสมัคร เช่น กลุ่ม อผส. อสม. อาสากู้ชีพ เป็นต้น	
		๑.๑๕ สนับสนุนให้มีเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครที่ได้รับการฝึกอบรม ในด้านการจัดปรับอุปกรณ์ที่เอื้อต่อปัญหาและภาวะสุขภาพ เช่น การออกแบบเก้าอี้นั่งอาบน้ำสำหรับผู้สูงอายุที่เป็นอัมพาต การปรับเตียงนอนให้ผู้ป่วยติดตียง ให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้สะดวก ผ่อนแรง เป็นต้น	
		๑.๑๖ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น	
		๑.๑๗ สนับสนุนการจัดทำคู่มือ แนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่คนในชุมชนร่วมกันจัดทำเพื่อใช้ประสาน	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		การดูแลช่วยเหลือ เช่น แนวทางการเรียกใช้รถฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง แนวทางการประสานขอเบิกสวัสดิการ แนวทางการส่งต่อ เป็นต้น	
	๑.๕ อื่นๆ ระบุ.....	๑.๓๔ อื่นๆ ระบุ.....	
๒. การพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุ			
	๒.๑ การเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุ เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒.๑(๑) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุ หรือผู้เตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ(๕๐-๕๙ ปี)เข้าเรียนรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพ การทำกิจกรรมร่วมกัน การพบปะพูดคุย การเรียนรู้เรื่องอื่นๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารด้วย เทคโนโลยี ไลน์ เฟสบุ๊ค การฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษ ความรู้เรื่องสิทธิ เป็นต้น อาจกำหนดช่วงเวลาดำเนินการ เช่น ทำรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	๒.๑ อปท. สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการโรงเรียนผู้สูงอายุ สนับสนุนพื้นที่ในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ การบริการ รับส่ง ผู้สูงอายุที่ต้องเดินทางไปร่วมกิจกรรมของชุมชน ๒.๒ โรงเรียนผู้สูงอายุ มีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อดูแลสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพ และสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีพื้นที่พบปะ สังสรรค์และทำกิจกรรมร่วมกัน มีพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญา การจัดทำหลักสูตร บูรณาการ กระบวนการ วิทยากร มีส่วนร่วม เรียนรู้ทั้งภายในและนอกพื้นที่ ฝึกทักษะทุกเรื่อง ๒.๓ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เช่น จัดบริการตรวจสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพ และการจัดให้มีการดูแลต่อเนื่อง ๒.๔ ผู้นำชุมชน โดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และร่วมสนับสนุนการจัดการ
		๒.๑(๒) สนับสนุนให้โรงเรียนผู้สูงอายุ มีหลักสูตรตารางเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีอิสระเลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย โดยกำหนดเรื่อง ช่วงเวลา และสื่อสารให้ผู้สูงอายุเข้าใจ และเลือกเข้าเรียนได้ตามอิสระ และความสนใจ	
		๒.๑(๓) อื่นๆ ระบุ.....	
	๒.๒ การเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องที่ตนเองเชี่ยวชาญ เช่น สานตะกร้า ออกแบบลายผ้าไหม เพาะพันธุ์กล้าไม้ ทอเสื่อ ทำไม้กวาด เป็นต้น	๒.๒(๑) สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นวิทยากร จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น จัดเรียนรู้จากภูมิปัญญา สานตะกร้า ออกแบบลายผ้าไหม เพาะพันธุ์กล้าไม้ ทอเสื่อ ทำไม้กวาด เป็นต้น	
		๒.๒(๒) สนับสนุนให้ผู้สอนที่มาจากหน่วยงาน	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		องค์กรในชุมชน จัดการเรียนรู้ตามความชำนาญ เช่น พยาบาลจาก รพ.สต. ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ ฝึกทักษะ บริหารสมอง นักโภชนากร สอนเรื่องอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ กศน. ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น	เรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุในโรงเรียน ๒.๕ ชมรมผู้สูงอายุ โดยการเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เป็นผู้นำ เป็นจิตอาสา หรือเป็นผู้ร่วมหรือสนับสนุนการเป็นวิทยากรในโรงเรียนผู้สูงอายุ ๒.๖ อื่นๆ ระบุ.....
		๒.๒(๓) สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุในโรงเรียน เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น มัสยิด คริสตจักร ศูนย์พันธุกรรมข้าว พืช สัตว์ เป็นต้น	
		๒.๒(๔) จัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้สูงอายุเข้าเรียนได้ตลอด ไม่จำกัดเวลา การแต่งกาย เช่น เข้าเรียนได้ในวันที่สะดวก สนับสนุนการเดินทาง หลักสูตรเรียนรู้อิสระ เลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย เป็นต้น	
		๒.๒(๕) สนับสนุนการบริการ รับ-ส่ง ผู้สูงอายุที่ต้องเดินทางไปร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การไปโรงเรียนผู้สูงอายุ การไปศูนย์ดูแลกลางวัน(Day care) การตรวจสุขภาพประจำเดือน ร่วมงานบุญประเพณี ร่วมปลูกป่า เป็นต้น	
		๒.๒(๖) สนับสนุนให้เป็นวิทยากรสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตามความชำนาญ	
		๒.๒(๖) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มาโรงเรียนผู้สูงอายุตั้งกลุ่มออมเงิน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มหรือในโรงเรียน หรือเมื่อต้องไปเรียนรู้นอกพื้นที่	
		๒.๒(๗) อื่นๆ ระบุ.....	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
๓. การพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ			
	๓.๑ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรม	๓.๑(๑) สนับสนุนให้มีการระดมแกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน จัดทำแผนงานจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่อง	๓.๑ อปท. สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม สนับสนุนพื้นที่ การจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพและจัดพาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดูงานทั้งในและนอกสถานที่ ๓.๒ โรงเรียนผู้สูงอายุ การส่งเสริมอาชีพและการเรียนรู้อาชีพในโรงเรียน การสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ การมีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนพบปะพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกัน ๓.๓ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เช่น จัดบริการตรวจสุขภาพ ให้ความรู้ พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นวิทยากร และส่งเสริมศักยภาพการดูแลตนเอง พัฒนาระบบการส่งต่อและการรับผู้ป่วย ๓.๔ ผู้นำชุมชน โดยร่วมเป็นคณะกรรมการ สนับสนุนการจัดกิจกรรมของชมรม เข้าร่วมกับสภาองค์กรชุมชนในการทำแผนและจัดสรรงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุ ๓.๕ ชมรมผู้สูงอายุ โดยการเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัด หรือเป็นผู้ร่วมหรือสนับสนุนการเป็นวิทยากรในโรงเรียน
		๓.๑(๒) อื่นๆ ระบุ.....	
	๓.๒ เข้าร่วมในกิจกรรมของชมรม เช่น การทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การออม การเป็นจิตอาสา สวดมนต์ นั่งสมาธิ ออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ	๓.๒ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมาพบปะ รวมกลุ่ม ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ ออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ เป็นต้น	
	๓.๓ การเข้าร่วมเป็นผู้นำชมรมและจัดกิจกรรม เช่น การเป็นประธานชมรม วิทยากรสอนและถ่ายทอดความรู้	๓.๓ (๑) สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุมีกิจกรรมต่อเนื่องในการรวมแกนนำที่เป็นผู้สูงอายุตั้งกองทุนช่วยเหลือกันเมื่อป่วย ตาย	
		๓.๓(๒) สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุครอบคลุมทุกภาวะสุขภาพ	
		๓.๓(๓) สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุ เป็นหน่วยสนับสนุนการฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงเป็นแหล่งรวมผลผลิต กระจายสู่ตลาดทั้งในและนอกพื้นที่	
		๓.๓(๔) สนับสนุนให้มีแหล่งที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์กลาง ประสานงาน กิจกรรม และศูนย์รวมข้อมูลทุกด้าน รวมถึงการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น	
		๓.๓(๕) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำอาสา เพื่องานสาธารณะ เช่น การทำความสะอาดวัด โรงเรียน ศาลากลางบ้าน ถนนในหมู่บ้าน การปรับปรุงที่	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		สาธารณะทำแปลงปลูกผักรวม ทำนารวม จัดการขยะ เป็นต้น	ผู้สูงอายุ การจัดทำฐานข้อมูล ๓.๖ อื่นๆ ระบุ.....
		๓.๓(๖) สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุทำหน้าที่ประสานหน่วยงานองค์กร ภายในและภายนอก เพื่อการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก ป่วยซับซ้อน ติดบ้าน ติดเตียง	
		๓.๓(๗) สนับสนุนให้มีการค้นหาอาสาผู้สูงอายุที่เป็นปราชญ์ อดีตนำ ข้าราชการบำนาญมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ชุมชนให้การยอมรับ มาเป็นวิทยากร จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	
		๓.๓(๘) สนับสนุนการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ไปจัดทำแผนชุมชน แผนชมรมผู้สูงอายุ แผนหน่วยงาน และออกแบบกิจกรรม ช่วยเหลือดูแล ผู้สูงอายุ เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการ	
		๓.๓(๙) สนับสนุนให้มีตัวแทนชมรมผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการในสภาองค์กรชุมชน กรรมการพัฒนาชุมชน	
	๓.๕ อื่นๆ ระบุ.....	๓.๑๒ อื่นๆ ระบุ.....	
๔. การดูแลต่อเนื่อง			
	๔.๑ เตรียมตัวสำหรับการเข้าสู่วัยสูงอายุ เช่น การเข้าร่วมฝึกอบรมเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ เป็นต้น	๔.๑(๑) สนับสนุนอาสาสมัครที่เป็นผู้สูงอายุ เป็นผู้นำรวมกลุ่มจัดกิจกรรม พบปะ เรียนรู้ แลกเปลี่ยนการดูแลสุขภาพ การเฝ้าระวังอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น	๔.๑ โรงเรียนผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการดูแลตนเองให้กับผู้กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุ ๕.๒ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับ
		๔.๑(๒) อื่นๆ ระบุ.....	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	๔.๒ จัดหาอาหารที่ปลอดภัย เหมาะสมกับภาวะสุขภาพและโรค	๔.๒(๑) สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) เพื่อให้มีความรู้เข้าใจความเสื่อมตามวัย เช่น การจัดหาอาหารให้ปลอดภัยและสอดคล้องกับความต้องการตามวัยและโรค การให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉิน	ท้องถิ่นสนับสนุนการเรียนเพิ่มเติมเฉพาะด้านการดูแลผู้สูงอายุ เช่น การบริบาลผู้สูงอายุ ผู้ช่วยพยาบาล ผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ๕.๓ ชมรมผู้สูงอายุ สนับสนุนกิจกรรมการเยี่ยมบ้านดูแลผู้สูงอายุ ๕.๔ ศูนย์กายอุปกรณ์สนับสนุนให้ยืมอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการฟื้นฟูสภาพที่บ้าน เช่น รถเข็น อุปกรณ์การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เป็นต้น ๕.๕ อื่นๆ ระบุ.....
		๔.๒(๒) อื่นๆ ระบุ.....	
	๔.๓ ร่วมเป็นผู้นำ แกนนำในการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพออกกำลังกาย เช่น กลุ่มออกกำลังกายไม้พอง กลุ่มรำวงย้อนยุค กลุ่มเต้นลีลาศ กลุ่มบาสโลป ๔.๔ ร่วมเป็นแกนนำ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) และพัฒนาศักยภาพฝึกทักษะที่จำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน	๔.๓(๑) สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครในการสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กลุ่มออกกำลังกายไม้พอง กลุ่มรำวงย้อนยุค กลุ่มเต้นลีลาศ กลุ่มบาสโลป เป็นต้น	
		๔.๓(๒) อื่นๆ ระบุ.....	
		๔.๔(๑) สนับสนุนให้อาสาสมัครผู้ที่ผ่านการอบรมเฉพาะทางด้านการดูแลผู้สูงอายุ ให้เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้แก่อาสาสมัครด้านสุขภาพ หรือผู้สนใจ และวางแผนการดูแลผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง เจ็บป่วยซับซ้อน เป็นต้น	
		๔.๔(๒) สนับสนุน ให้ รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และ อผส. ออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียง พิการ ประเมินการดูแลกิจวัตรประจำวัน การอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย การสระผม ตัดเล็บของผู้ดูแล ให้ความรู้ และสอนวิธีการช่วยฟื้นฟูสภาพ เป็นต้น	
		๔.๔(๓) สนับสนุนฝึกอบรมให้กลุ่มเด็ก เยาวชนวัยรุ่น เป็นอาสาสมัครเยี่ยมบ้าน ช่วยเหลือผู้สูงอายุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๔.๔(๔) สนับสนุนให้มีการประเมินปัญหาด้านสุขภาพ และมี๔.๔(๕) การประสาน จัดการให้วิชาชีพที่มีความชำนาญเฉพาะเข้าช่วยเหลือดูแล ครอบคลุมทั้งที่บ้าน และที่หน่วยบริการ เช่น กรณีการประเมินปัญหาและความต้องการ การดูแลร่างกาย จิตใจ ทักษะส่วนบุคคลของผู้ป่วย ญาติ ประสานพยาบาลมีความจำเป็นต้องปรับยา หรือมีการรักษาเพิ่มเติม ประสานแพทย์ กรณีมีปัญหาเรื่องยา ผลจากการใช้ยา ประสานเภสัชกร กรณีมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว ข้อติด ประสานนัดกายภาพบำบัด	
		๔.๔(๖) สนับสนุนให้มีการมอบหมาย หน้าที่ให้ อสม. อผส. ติดตามดูแลผู้ป่วยที่บ้าน เช่น การฝึกเดิน ลุกนั่ง การหยิบจับ การพูด การกลืน ให้ผู้สูงอายุในครัวเรือนที่รับผิดชอบ	
		๔.๔(๗) สนับสนุนให้มีการฝึกอบรม อสม. อผส.ให้เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ สามารถเฝ้าระวัง ติดตามประเมินอาการผู้สูงอายุที่ใส่สายให้อาหาร สายสวนปัสสาวะ ท่อเจาะคอ ท่อระบายต่างๆ รวมถึงแผลกดทับ เพื่อประสานการดูแล ช่วยเหลือที่บ้าน หรือส่งต่อเมื่อจำเป็นได้	
		๔.๔(๗) สนับสนุนให้จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ติดเตียง ติดบ้าน และจัดทำแผนร่วมกับ รพ.สต. อสม. ติดตามเยี่ยมบ้าน ดูแลที่บ้าน	
		๔.๔(๘) สนับสนุนการจัดทำป้ายสัญลักษณ์หน้าบ้านผู้สูงอายุเพื่อเป็นที่สังเกต และลำดับการช่วยเหลือ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		ตามความเร่งด่วน เช่น ป้ายรูปดอกลำดวน ป้ายบ้านนี้ใส่ใจผู้สูงอายุ การจัดทำธงสีหน้าบ้าน เป็นต้น เพื่อสะดวกในการรับบริการ	
		๔.๔(๙) สนับสนุนให้จัดประชาคม พิจารณาการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีความทุกข์ยาก ต้องการการช่วยเหลือที่อยู่อาศัย ต้องการที่ทำกิน ต้องการการดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น เป็นรายกรณี	
		๔.๔(๑๐) อื่นๆ ระบุ.....	
	๔.๕ เป็นผู้นำ แกนนำในการจัดตั้งกลุ่มจิตอาสาเพื่อดูแลผู้สูงอายุทุกภาวะสุขภาพ ทั้งเสี่ยง ปกติ เจ็บป่วย	๔.๕(๑) สนับสนุนฝึกอบรม กลุ่ม อพม. ในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ กรณีความรุนแรงที่เกิดในผู้สูงอายุ เช่น ถูกทำร้าย ทารุณ ทอดทิ้ง เป็นต้น และสามารถประสานการช่วยเหลือ ส่งต่อ ได้เหมาะสม	
		๔.๕(๒) สนับสนุนให้มีเครือข่ายการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย ทุกข์ยาก ไร้ที่อยู่ ถูกกระทำรุนแรง	
		๔.๕(๓) อื่นๆ ระบุ.....	
	๔.๖ เป็นผู้นำ แกนนำ ในระดมทุนในการจัดตั้งกองทุนดูแลช่วยเหลือเพื่อนผู้สูงอายุ	๔.๖(๑) สนับสนุนกลุ่มจิตอาสาในชุมชนให้การช่วยเหลือครอบครัว ผู้สูงอายุที่ยากไร้ ขาดแคลน เจ็บป่วยติดเตียง เป็นต้น ด้วยการเยี่ยมบ้าน ประสานจัดสิ่งของที่จำเป็นให้ ประสานหน่วยงานเกี่ยวข้องช่วยเหลือ	
		๔.๖(๒) สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนจัดตั้งกองผ้าป่า เพื่อระดมทุนจัดตั้งกองทุนเยี่ยมป่วยผู้สูงอายุ ช่วยเหลืองานศพ เป็นต้น	
		๔.๖(๓) สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		ขอรับบริจาคงบประมาณจากบริษัท องค์กรเอกชน ในและนอกพื้นที่จัดตั้งเป็นกองทุนสนับสนุนกิจกรรมออกกำลังกายผู้สูงอายุ ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์สำหรับผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง ค่าเดินทางไปตรวจตามนัดสำหรับผู้ที่ต้องไปติดตามการรักษา เป็นต้น	
		๔.๖(๔) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์รับบริจาค วัสดุอุปกรณ์ เงินเพื่อเป็นกองทุนสำหรับการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก เจ็บป่วย ขาดคนช่วยเหลือดูแล เป็นต้น	
		๔.๖(๕) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน องค์กรการเงินที่มีการจัดสวัสดิการเจ็บ ป่วย ตาย	
		๔.๗(๖) สนับสนุนให้กองทุนสวัสดิการในชุมชนจ่ายเงินสมทบกองทุนให้กับผู้สูงอายุที่พิการ ยากไร้ อยู่คนเดียว เพื่อให้มีสิทธิได้รับการดูแล ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ	
		๔.๖(๗) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มออมเงินกันเองเพื่อให้กู้-ยืม เมื่อฉุกเฉิน และนำผลกำไรไปช่วยเหลือ เยี่ยมป่วย ช่วยตาย เป็นต้น	
		๔.๖(๘) สนับสนุนให้กลุ่ม องค์กรการเงิน ในชุมชนกำหนดกฎ กติกาที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น กติกาการกู้-ยืมเงินสำหรับผู้สูงอายุ หรือครอบครัวที่มีผู้สูงอายุที่ต้องดูแล	
		๔.๖(๙) อื่นๆ ระบุ.....	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	๔.๗ แบ่งปันอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน	๔.๗(๑) สนับสนุนให้มีกลุ่ม LINE ของอาสาสมัครกลุ่มต่างๆร่วมกับเจ้าหน้าที่อปท. และหน่วยบริการเพื่อส่งต่อข้อมูล ให้คำปรึกษา ประสานส่งต่อข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา	
		๔.๗(๒) สนับสนุนการจัดบริการผู้สูงอายุตามปัญหาและความต้องการ เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบประจำบ้าน และเปิดช่องทางประสานขอความช่วยเหลือตามความต้องการแต่ละด้าน และความจำเป็น การกำหนดผู้ดูแลสุขภาพประจำครัวเรือน เป็นต้น	
		๔.๗(๓) สนับสนุนให้จัดทำแผนที่ สัญลักษณ์ แสดงตำแหน่งบ้าน ที่อยู่ที่มีผู้สูงอายุ เพื่อความสะดวก แม่นยำ รวดเร็วของการช่วยเหลือ รับ-ส่ง	
		๔.๗(๔) สนับสนุนให้มีบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการเดินทาง เช่น การไปติดต่อประสานงาน การไปตรวจตามนัด การไปติดต่อขอขึ้นทะเบียนผู้พิการ เป็นต้น	
		๔.๗(๕) สนับสนุน ให้มีแนวทาง เวทีในชุมขน ค้นหาปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และหามติกติกา ข้อตกลง เพื่อการดูแลช่วยเหลือโดยกลุ่มองค์กร ในชุมชน	
		๔.๗(๖) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสถาบันการศึกษา ช่างชุมชน สนับสนุนการซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ กายอุปกรณ์ เพื่อให้มีความพร้อม ในการให้บริการ)	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๔.๘(๗) อื่นๆ ระบุ.....	
	๔.๘ เป็นผู้นำ แกนนำ อาสาสมัครในศูนย์ดูแลกลางวัน	๔.๘(๑) สนับสนุนให้มีระบบการช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาสำหรับ อสม. อผส. กู้ชีพ กู้ภัย หรืออาสาสมัครอื่นๆ เพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างเครือข่ายบริการสุขภาพ เช่น การจัดหมอครอบครัวประจำหมู่บ้าน จัดเจ้าหน้าที่ อปท.รับผิดชอบหมู่บ้าน จัด อสม.เจ้าของไข้ จัดผู้ดูแลผู้สูงอายุประจำบ้าน และเจ้าของไข้ เป็นต้น	
		๔.๘(๒) สนับสนุนให้ รพ.สต.จัดบริการเตือนด้วยข้อความกรณีผู้สูงอายุถึงวันนัดรับยา นัดตรวจคัดกรอง นัดตรวจรักษา นัดกายภาพบำบัด เป็นต้น	
		๔.๘(๓) สนับสนุนให้มีบริการดูแล ในศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การดูแลสุขภาพทั่วไป การตรวจร่างกายพื้นฐาน การฟื้นฟูสภาพ การฝึกสมอง การฝึกบริหารกล้ามเนื้อ และข้อ เป็นต้น	
		๔.๘(๔) สนับสนุนให้จัดหาผู้ดูแลที่เป็นวิชาชีพ เช่น พยาบาล นักกายภาพบำบัด เป็นต้น เพื่อให้บริการประจำในศูนย์และจัดทำแผนการดูแลเฉพาะกรณี	
		๔.๘(๕) สนับสนุนให้อาสาสมัคร ร่วมจัดบริการในศูนย์ดูแลกลางวัน เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล แนะนำแก่ผู้สูงอายุและครอบครัว	
		๔.๘(๖) สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลกลางวันมีข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ให้การดูแล รวมถึงจัดทำแผนการดูแลมอบหมายอาสาสมัครให้รับผิดชอบ ติดตามเฝ้าระวังภาวะสุขภาพ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
		๔.๘(๗) สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลกลางวัน ขึ้นทะเบียนอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนสามารถขอรับบริการ กรณีต้องการให้มีผู้ดูแลเกินจำนวน ชม. ที่มีอยู่	
		๔.๘(๙) อื่นๆ ระบุ.....	
๕. กายอุปกรณ์			
	๕.๑ ผู้สูงอายุและครอบครัวบริจาคกายอุปกรณ์ เครื่องมือทางการแพทย์ที่ไม่ใช้แล้วแก่ศูนย์กายอุปกรณ์ชุมชน เช่น รถเข็น ไม้ค้ำยัน เป็นต้น	๕.๑(๑)สนับสนุนให้มีการการระดมความช่วยเหลือสนับสนุนกายอุปกรณ์ เครื่องทางการแพทย์ และของใช้จำเป็นสำหรับ ช่วยเหลือ ดูแลผู้สูงอายุ จากหน่วยงานองค์เอกชน ใน และนอกพื้นที่ ทุนทางสังคมอื่น เช่น วัด ผู้ต้องการบริจาค	๕.๑ รพ. ส่งบุคลากรเพื่อให้บริการในศูนย์กายอุปกรณ์ เช่น นักกายภาพบำบัด เป็นต้น ๕.๒ ชมรมผู้สูงอายุประสานรองค์กรภายนอก ๕.๓ โรงเรียนผู้สูงอายุ สนับสนุนการฝึกอบรมให้แก่สมาชิกเพื่อผลิตอุปกรณ์ที่ช่วยฟื้นฟูข้อและกล้ามเนื้อสำหรับใช้ในศูนย์กายอุปกรณ์ ๕.๔ อาสาสมัครในชุมชนร่วมให้บริการในศูนย์กายอุปกรณ์ ๕.๕ อปท. ประสานหน่วยงานภายนอกประชาสัมพันธ์ให้มีการระดมอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อจัดตั้งกายอุปกรณ์ ๕.๖ อื่นๆ ระบุ).....
		๕.๑(๒)สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมกายอุปกรณ์ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้าสามขา ที่ค้ำยัน เตียงลม เตียงปรับระดับได้ เก้าอี้อาบน้ำ ถังออกซิเจน เป็นต้น ทั้งแบบตั้งในหน่วยงาน หรือบริการภายในหมู่บ้าน	
		๕.๑(๓) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๕.๒ ผลิตอุปกรณ์การออกกำลังกายเพื่อบริหาร ฟื้นฟูข้อและกล้ามเนื้อด้วยวัสดุที่มีในท้องถิ่น สำหรับตนเองและบริจาคให้ศูนย์กายอุปกรณ์	๕.๒ (๑) สนับสนุนให้จัดศูนย์บริการ ที่มีอุปกรณ์การออกกำลังกาย อุปกรณ์ช่วยฟื้นฟูข้อและกล้ามเนื้อ ชุดฝึกสมอง บริการผู้สูงอายุตามความจำเป็น	
		๕.๒ (๒) อื่นๆ (ระบุ).....	
	๕.๓ เป็นผู้นำ แกนนำกลุ่มจิตอาสาเพื่อให้บริการในศูนย์กายอุปกรณ์ เช่น สาธิตการใช้อุปกรณ์ฟื้นฟูข้อและกล้ามเนื้อ สาธิตการออกกำลังกาย	๕.๓ (๑) สนับสนุนการจัดกิจกรรมในศูนย์กีฬา ศูนย์ฝึก ลานกิจกรรม ให้มีบริการสำหรับผู้สูงอายุตลอดเวลา ตามความต้องการ และความสะดวกของผู้สูงอายุ	

ปฏิบัติการเด่น ๕ ก.	ลักษณะงานและกิจกรรม		กลไกสนับสนุน
	ระดับบุคคล	ระดับชุมชน	
	เป็นต้น	๕.๓ (๒) สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมครูฝึกเทคนิคออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ เช่น แอโรบิค โยคะ ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เป็นต้น	
		๕.๓ (๓) อื่นๆ (ระบุ).....	

ภาคผนวก ค
รายละเอียด ๗ คุณลักษณะการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น

๗ ลักษณะการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น			
๑. การสร้างการเรียนรู้ปัญหาและความต้องการ (เป้าหมายร่วม+ผลกระทบ)ของชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งการแก้ไขและจัดการ - ปัญหา และ เหตุปัจจัย (จากข้อมูล จากโครงสร้างอำนาจ) - ความต้องการเพิ่มคุณภาพชีวิต (จากเป้าหมายร่วม) - ศักยภาพ(พลัง) บทบาทหน้าที่ แนวทางแก้ วิธีพัฒนา (จากทุนทางสังคม) - วิธีการทำงานร่วมกับเครือข่าย วิธีการพัฒนาข้อตกลง นโยบาย	**๒. การมี (สร้าง) กลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง** - ผู้แทนกลุ่มองค์กรหรือเครือข่าย(ชุมชนท้องถิ่น องค์กร รัฐ วิชาการ NGO พื้นที่ชาติ) - กรรมการร่วมหลายกลุ่มองค์กร - องค์กรการเงินชุมชน องค์กรของประชาชน	**๓. การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง(ทำเป็น+เป็นเจ้าของ)** - สร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการตนเอง - ความสมัครใจในการแก้ปัญหาการหาทางออก - การหาแนวร่วมเพิ่มจำนวนคนทำให้มากขึ้น - ความสามารถในการจัดการพลังที่มีอยู่	**๔. การสร้างการมีส่วนร่วม** - ทุกมิติ ทุกรูปแบบ (คิด ทำ รับ ปรับ) (เวที กิจกรรม ผลักดัน) - เรียนรู้ ผู้เกี่ยวข้อง ทำบทบาท หน้าที่ รับประโยชน์และผลที่ดี (หาคนทำ คนช่วย คนรับผล) - สร้างโอกาสพัฒนา (กำหนดเป้าหมายต่อเนื่องเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น) - ทำแผน กติกา นโยบาย
๕. การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน (พึ่งตนเอง+ต่อเนื่อง) - ใช้งบประมาณหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพ - การเข้าถึงและใช้ทรัพยากรในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด	**๖. การมีข้อตกลง(สร้างความยั่งยืน ความสัมพันธ์แนวราบ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน)** - กติกา ข้อตกลง โอกาส - ธรรมนูญ - นโยบาย - เป้าหมายและแผน	**๗. การจัดการความร่วมมือระหว่างองค์กร ภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ** - ในพื้นที่(ชุมชนท้องถิ่น) ระหว่างรัฐ เอกชน NGO - ทำงาน/กิจกรรม เชื่อมโยงสู่เป้าหมายเดียวกัน - การแบ่งบทบาท หน้าที่ โอกาส - เลือกใช้ปัญญา ความรู้ เครื่องมือ รูปแบบ	

ภาคผนวก ง
รหัสกลุ่มเป้าหมายระบบการดูแลผู้สูงอายุ

รหัสกลุ่มเป้าหมายระบบการดูแลผู้สูงอายุ			
๑. กลุ่มผู้สูงอายุ		๒.กลุ่มผู้ให้การช่วยเหลือดูแล	
๑.๑ ผู้สูงอายุทั่วไป (ไปมาได้เอง)	๑.๖ ผู้สูงอายุที่ป่วยเรื้อรัง	๒.๑ สมาชิกในครอบครัว	๒.๗ กลุ่มอาชีพ
๑.๒ ผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้าน	๑.๗ ผู้สูงอายุที่พิการ	๒.๒ เพื่อนบ้าน/ เพื่อนสูงอายุ	๒.๘ กองทุนต่างๆ
๑.๓ ผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง	๑.๘ ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งหรืออยู่บ้านตามลำพัง	๒.๓ อาสาสมัคร เช่น อสม.อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) อาสาสมัครดูแลผู้พิการ (อพมก.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(อพม) อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย/อปพร. หรือ อสม.น้อย / เยาวชนจิตอาสา เป็นต้น	๒.๙ กลุ่มทางสังคมอื่น แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ระบุ….
๑.๔ ผู้สูงอายุต่างด้าว	๑.๙ ผู้สูงอายุที่ไม่มีสวัสดิการ	๒.๔ care giver อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	๒.๑๐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
๑.๕ ผู้เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ (๕๐ ปีขึ้นไป)	๑.๑๐ ผู้สูงอายุที่เร่ร่อน	๒.๕ ชมรมผู้สูงอายุ	๒.๑๑ แหล่งประโยชน์อื่นในชุมชน ได้แก่ วัด มัสยิด โรงเรียน รพสต. เป็นต้น
๑.๑๑ อื่นๆ ระบุ		๒.๑๒ อื่นๆ ระบุ.....	

ภาคผนวก จ

แนวทางการดำเนินงานใน ๗ ประเด็น
เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยเสริม (๗ ชุดกิจกรรม)

ชุดกิจกรรม	ประเด็นการขับเคลื่อน
๑.	การควบคุมการบริโภคยาสูบ
๒.	แนวทางการดำเนินงานการควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์และลดอุบัติเหตุ
๓.	การจัดการอาหารชุมชน
๔.	ระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น
	๔.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
	๔.๒ ศูนย์พัฒนาครอบครัว
	๔.๓ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
	๔.๔ ทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย
๕.	การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น
๖.	การจัดการระบบนิเวศชุมชนและลดโลกร้อนโดยชุมชนท้องถิ่น
	๖.๑ การจัดการทรัพยากรดิน
	๖.๒ การจัดการทรัพยากรน้ำ
	๖.๓ การจัดการทรัพยากรป่า
	๖.๔ การจัดการขยะชุมชน
	๖.๕ การจัดการพลังงานหมุนเวียน
๗.	การดูแลกลุ่มเปราะบางโดยชุมชนท้องถิ่น
	๗.๑ คนพิการ
	๗.๒ ผู้ป่วยจิตเวช
	๗.๓ คนถูกทอดทิ้ง
	๗.๔ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
	๗.๕ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี
	๗.๖ คนไร้บ้าน
	๗.๗ คนยากจน

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๑.การควบคุมการบริโภคยาสูบ

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๑.๑ การรณรงค์ในทุกระดับ	๑) สร้างบุคคลต้นแบบจากผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ หรือผู้ที่เลิกบุหรี่ เช่น ผู้นำชุมชนไม่สูบบุหรี่มาเป็นแกนนำในการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสูบบุหรี่	✓	
	๒) การสร้างครอบครัวต้นแบบในการ ลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบ	✓	
	๓) จัดตั้งเครือข่าย “อาสาสมัคร” เพื่อรณรงค์การควบคุมการบริโภคยาสูบเช่น อาสาสมัครในโรงเรียน อาสาสมัครในชุมชน ทำหน้าที่ที่เป็นแกนนำในการรณรงค์ และทำงานเชิงรุก เพื่อให้เกิดการ ลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบในตำบล เป็นต้น	✓	เครือข่ายนักรณณงค์
	๔) การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย การทำสปอร์ตโฆษณา เพื่อรณรรงค์ รณรงค์เพื่อสร้างค่านิยม “ยาสูบ และยาเสพติด เรื่องไม่ปกติ”	✓	เครือข่ายนักรณณงค์
๑.๒การเสริมทักษะและให้ความรู้	๕) ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการป้องกันนักสูบหน้าใหม่ระดับครัวเรือน เช่น การจัดทำหลักสูตรเพื่อเสริมทักษะชีวิต เป็นต้น		✓
	๖) พัฒนาทักษะอาสาสมัคร หรือแกนนำชุมชนในการควบคุมการบริโภคยาสูบ เช่น ความรู้ถึงโทษ และพิษภัยเรื่องบุหรี่ การใช้ภูมิปัญญาในการช่วยเลิกบุหรี่		✓
๑.๓ การเฝ้าระวังและป้องกันปัญหายาเสพติด	๗) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่	✓	
	๘) การลาดตะเวน หรือตั้งด่านชุมชน ในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันปัญหายาเสพติด		✓
๑.๔ การกำหนดพื้นที่ปลอดบุหรี่และสารเสพติด	๙) กำหนดสถานที่เขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย เช่น โรงพยาบาล วัด โรงเรียน สถานที่ทำงาน ที่สาธารณะ ร้านอาหาร ร้านค้า ลานกิจกรรม	✓	
	๑๐) กำหนดพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่โดยใช้มาตรการทางสังคมในการกำหนด เช่น การห้ามสูบบุหรี่ในงานบุญ หรืองานประเพณีของชุมชน	✓	
๑.๕ การสร้างมาตรการสังคม	๑๑) กำหมดมาตรทางสังคมเพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ เช่น การห้ามสูบบุหรี่ในงานบุญ งานประเพณีของชุมชน เป็นต้น	✓	
	๑๒) กำหนดเงื่อนไขในการจัดสวัสดิการชุมชนสำหรับผู้ที่ลด ละ เลิก บุหรี่ เช่น การกู้ยืมเงิน เป็นต้น		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
และชุมชน	๑๓) กำหนดเงื่อนไข หรือมาตราการขององค์กรในการควบคุมยาสูบ เช่น การเข้าทำงาน การไม่สูบบุหรี่ขณะทำงาน เป็นต้น		✓
๑.๖ การบังคับใช้กฎหมาย	๑๔) กำหนดสถานที่ปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย	✓	
	๑๕) การกำหนดให้ร้านค้าปลีกมีการปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การแสดงสินค้า การห้ามขายหรือให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เป็นต้น	✓	
๑.๗ การบำบัดและฟื้นฟู	๑๖) จัดตั้งคลินิกช่วยเลิกบุหรี่โดยชุมชนท้องถิ่น		✓
	๑๗) พัฒนาบริการในพื้นที่ และการบริการกับหน่วยบริการสุขภาพเช่น บริการบำบัดระยะสั้น บริการบำบัดโดยภูมิปัญญาพื้นบ้าน บริการบำบัดโดยบุคลากรสุขภาพ	✓	
	๑๘) พัฒนานวัตกรรมในการบำบัดบุหรี่โดยใช้ภูมิปัญญาชุมชน เช่น การบำบัดบุหรี่ด้วยการใช้สมุนไพรเป็นต้น		✓
รวม	**๑๘ งานและกิจกรรม**	**๑๑**	**๗**

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๒.แนวทางการดำเนินงานการควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์และลดอุบัติเหตุ

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๑. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์	๑) การจัดนำใช้ระบบข้อมูล		✓
	๒) สร้างเครือข่ายนักรณรงค์		✓
	๓) สร้างค่านิยมในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		✓
	๔) ประชาสัมพันธ์ผ่านประเพณีวัฒนธรรม วันสำคัญทางศาสนาหรือกิจกรรมต่างๆของชุมชน	✓	
	๕) กิจกรรมรณรงค์ช่วงเทศกาล ลดเมา เพิ่มสุข(เทศกาลสงกรานต์,เทศกาลวันเข้าพรรษา,เทศกาลปีใหม่)	✓	
๒.การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการทางสังคม	๖) การกำหนดมาตรการทางสังคมลดเหล้าในงานบุญประเพณีของชุมชน/ตำบล	✓	
	๗) มีการบังคับใช้กฎหมายพรบ.ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปี ๒๕๕๑	✓	
	๘) มีกฎกติกาในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่ม		✓
	๙) มีการขับเคลื่อนวาระ/นโยบายสาธารณะตำบล		✓
๓. การจัดสภาพแวดล้อม	๑๐) สร้างคนต้นแบบ/ครอบครัวต้นแบบชุมชน	✓	
	๑๑) กำหนดพื้นที่ เขตกวดขันวินัยจราจร		✓
	๑๒) สร้างเครือข่ายร้านค้าปลอดเหล้า/งดจำหน่ายในวันสำคัญ		✓
	๑๓) สร้างจุดบริการ/สร้างพื้นที่ปลอดภัย	✓	
	๑๔) มีหมู่บ้านต้นแบบปลอดเหล้า ปลอดภัย		✓
๔.การเสริมสร้างศักยภาพทักษะแก่บุคคลและครอบครัว	๑๕) ฝึกอบรมทักษะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลด ละ เลิก		✓
	๑๖) เชิดชูบุคคล ครอบครัว หรือ ชุมชนต้นแบบ	✓	
	๑๗) ฝึกทักษะการดูแล เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้กับอสม.		✓
๕.การสร้างนวัตกรรมช่วยเลิกในชุมชน	๑๘) ส่งเสริมหรือสร้างระบบการดูแลสุขภาพเพื่อลดการดื่ม		✓
	๑๙) ฝึกทักษะ อสม.หรือ เจ้าหน้าที่ รพ.สต.		✓
	๒๐) มีบริการคลินิกช่วยเลิก ๑ ตำบล ๑ จุดบริการ	✓	
	๒๑) มีการใช้สมุนไพรเพื่อลดการดื่ม		✓
รวม	**๒๑ งานและกิจกรรม**	**๘**	**๑๓**

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๓.การจัดการอาหารชุมชน

ชุดกิจกรรมที่	ตัวชี้วัด	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการเกษตรและอาหารชุมชนปลอดภัย	๑) มีระบบข้อมูลตำบลด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัยที่นำใช้ในการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่	✓	
	๒) มีคู่มือและแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมของการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนสู่อาหารเพื่อสุขภาวะเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่และนอกพื้นที่	✓	
	๓) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดการความรู้ทั้งในพื้นที่และข้ามพื้นที่	✓	
	๔) มีเวทีในการพัฒนานโยบายสาธารณะด้านการพัฒนาระบบอาหารชุมชนโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งร่วมกันของภาคีเครือข่าย		✓
๒. การพัฒนาศักยภาพของกลไกการขับเคลื่อนการเกษตรและอาหารชุมชน	๕) มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลเป็นศูนย์ประสานงาน ศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีของพื้นที่	✓	
	๖) มีการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เกษตรอาสา หรืออาสาสมัครให้มีบทบาทในการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยของพื้นที่	✓	
	๗) มีการพัฒนาขีดความสามารถของนักวิชาการเกษตรหรือบุคลากรของ อปท. ให้สามารถสร้างรูปธรรมขับเคลื่อนระบบเกษตรกรรมยั่งยืนสู่อาหารปลอดภัยในพื้นที่ตาม ๕ ชุดกิจกรรม	✓	
	๘) การพัฒนากลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมยั่งยืนและอาหารปลอดภัยในพื้นที่ให้มีขีดความสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และมีปฏิบัติการที่สร้างรูปธรรมตาม ๕ ชุดกิจกรรม	✓	
	๙) การพัฒนาหลักสูตรและอบรมให้แม่บ้าน แม่ครัว ผู้ประกอบอาหารในงานบุญ งานวัฒนธรรมประเพณีมีความรู้และทักษะในการประกอบอาหารจัดการโรคและอาหารสมวัยจากวัตถุดิบในชุมชน	✓	
๓. การพัฒนาแผนการเกษตร	๑๐) มีแผนพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยของตำบล โดยการมีส่วนร่วมของ ๔ ภาคีในพื้นที่	✓	

ชุดกิจกรรมที่	ตัวชี้วัด	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
และอาหารชุมชนโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน	๑๑) มีข้อบัญญัติท้องถิ่นและแผนงบประมาณในการสนับสนุนการทำเกษตรกรรมเพื่อสร้างอาหารปลอดภัยในชุมชน	✓	
๔. การพัฒนาบริหารจัดการกองทุนและการจัดระบบสวัสดิการ	๑๒) มีองค์กรด้านการเงินหรือระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในชุมชนพัฒนากฎ ระเบียบ กติกา หรือเงื่อนไขพิเศษให้กับบุคคลหรือองค์กรในชุมชนได้พัฒนาระบบอาหารเพื่อสุขภาวะ		✓
	๑๓) มีการจัดตั้งกองทุนและหรือจัดระบบสวัสดิการสนับสนุนครอบครัวเกษตรกรผู้ทำเกษตรเพื่ออาหารปลอดภัย ผู้ผลิตอาหารปลอดภัยในชุมชน หรือกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องในชุมชน	✓	
	๑๔) มีระบบสวัสดิการให้กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนให้เข้าถึงอาหารปลอดภัยได้	✓	
๕. การรณรงค์เพื่อการเกษตรและอาหารชุมชนปลอดภัย	๑๕) มีการสร้างการพึ่งตนเองด้านอาหารจากการเกษตรในระดับครอบครัว	✓	
	๑๖) มีการรณรงค์ให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่นำไปสู่การปรับพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อป้องกันและจัดการโรค	✓	
	๑๗) มีการพัฒนารูปแบบตลาดที่รองรับและจำหน่ายอาหารปลอดภัยที่เหมาะสมกับพื้นที่	✓	
	๑๘) มีการพัฒนาพื้นที่ของ อปท.ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบหรือแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตอาหารปลอดภัย	✓	
	๑๙) มีการใช้พื้นที่สาธารณะทำให้คนในชุมชนเข้าถึงอาหารได้	✓	
	๒๐) มีการพัฒนาและรณรงค์ให้เกิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่ทำให้อาหารตามธรรมชาติกลับคืนมา	✓	
	๒๑) มีการคัดแยกและนำขยะมาใช้ในการเกษตรและการสร้างอาหารปลอดภัย	✓	
	๒๒) มีการพัฒนาให้เกิดต้นแบบของการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาเพื่อการเกษตรและสร้างอาหารปลอดภัยที่เหมาะสมกับพื้นที่		✓
รวม	๒๒ ตัวชี้วัด	๑๙	๓

ปรับปรุง ข้อมูลจากชุดกิจกรรมการขับเคลื่อนเกษตรกรรมเพื่ออาหารชุมชน ณ.วันที่ ๑๕สิงหาคม ๒๕๖๑

เอกสารแนบ
ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.)[1]

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๔.ระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น

๔.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑.การพัฒนาศักยภาพ	๑) สร้างทีมและกำหนดคณะบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกจากชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนผู้ดูแลเด็ก ผู้แทนจากลุ่มองค์กรชุมชน เป็นต้น	✓	
	๒) สนับสนุนการศึกษาดูงาน ฝึกอบรมคณะกรรมการฯและคณะทำงาน	✓	
	๓) พัฒนาหลักสูตรและจัดทำคู่มือสำหรับฝึกอบรมผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กปฐมวัย เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลเด็กปฐมวัย ที่มีความพิการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ ออทิสติก และเด็กที่มีความผิดปกติทางด้านพฤติกรรม เป็นต้น	✓	
	๔) ฝึกอบรมครู ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้เข้าใจ ความจำเป็นของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การคัดกรองโรคติดต่อในเด็ก การคัดกรองโรคหรือความผิดปกติในเด็ก การประเมินพัฒนาการ การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์	✓	
	๕) ฝึกอบรมครู ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย อาสาสมัคร ให้มีทักษะการช่วยเหลือเด็กที่จมน้ำ	✓	
	๖) ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กในศพด.มีการศึกษาต่อ		✓
	๗) ฝึกอบรมผู้ปกครอง/ผู้ดูแลในครอบครัวเด็กในการดูแลเด็กกรณีเจ็บป่วยที่บ้าน เช่น การให้อาหารทางสายยาง การดูแลสายสวน		✓

[1]พัฒนาข้อมูลจากชุดกิจกรรม โครงการ สนับสนุนวิชาการเพื่อพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น
โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นปรับปรุงล่าสุด ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อแบ่งชุดกิจกรรมเป็น ๔ ส่วน คือ ๑. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ๒. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ๓. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมุขภาพตำบล(รพสต.) ๔.ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ปัสสาวะ การดูแลกรณีใส่ท่อช่วยหายใจ เป็นต้น		
	๘) ฝึกอบรมผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กให้เข้าใจ ความจำเป็นของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การประเมินพัฒนาการ การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์	✓	
	๙) ฝึกอบรมผู้ปกครองและผู้ดูแลในการจัดการเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีภาวะป่วยที่บ้าน เช่น การส่งเสริมการการอ่าน การเล่น การรับประทานอาหาร เป็นต้น	✓	
	๑๐) ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชนเช่นอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มแม่อาสา เป็นต้นเพื่อให้มีความรู้เข้าใจเรื่องการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการ การเจริญเติบโต การรับภูมิคุ้มกัน ให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติเช่นการจัดกิจกรรมหรือกระตุ้นผู้ปกครอง ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในครอบครัว และชุมชน กลุ่มที่มีความผิดปกติ พิการเช่น การประเมินให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนให้ครอบครัวให้การดูแลได้เหมาะสม การประสานส่งต่อหน่วยงานที่มีความชำนาญเฉพาะเช่นศูนย์ออทิสติก โรงเรียนสอนภาษามือ เป็นต้น	✓	
	๑๑) จัดทำสมุดประจำตัวเด็กที่ระบุประวัติการได้รับวัคซีนที่จำเป็น ระดับพัฒนาการทั้งด้านร่างกายสติปัญญาและอารมณ์(IQ EQ) การฝึกใช้กล้ามเนื้อในเด็ก การดูแลเรื่องฟันและช่องปาก	✓	
	๑๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการบริหารจัดการศูนย์ฯอย่างมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เช่น การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการกำหนดวิธีการแนวทางการงาน กำหนดทรัพยากรที่ใช้ในการส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	✓	
	๑๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของการรับสมัครครูผู้ดูแลเด็ก เช่น วุฒิการศึกษา การตรวจประเมินภาวะสุขภาพกายและจิต บุคลิกภาพ ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย เป็นต้น	✓	
	๑๔) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตรการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง ๔ ด้านคือ ร่างกาย จิตใจ- อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยใช้กิจกรรม ๖ หลักที่ครอบคลุม ๔ สาระ*[2]ให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้แก่ ส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะนิสัยให้เด็กได้แสดงอารมณ์และความรู้สึกด้านศิลปะ ดนตรี ด้านคุณธรรมจริยธรรมคุณลักษณะที่ดีทางสังคมเบื้องต้น และการสร้างความเป็นพลเมือง เช่น ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจรู้จักการรอคอย การรักษาสิ่งแวดล้อม การเก็บขยะ การคัดแยกขยะ และรู้จักการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกาของห้องเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเหมาะสมตามวัย เป็นต้น	✓	

[2]สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๗). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี).** กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๑๕) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเชื่อมประสานการทำงานกับทุนทางสังคมอื่นในพื้นที่เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย เช่น รร.ผู้สูงอายุ สภาเด็กและเยาวชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ปราชญ์ชาวบ้านด้านดนตรีพื้นเมือง เป็นต้น	✓	
	๑๖) จัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมตามหลักสูตรที่วางไว้ แผนในการจัดหลักสูตรมีตั้งแต่การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน เช่น กิจกรรมเสรี/กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมสร้างสรรค์ เกมส์การศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้านการเข้าใจภาษา กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ กิจกรรมสังคมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ตำราพื้นบ้าน ศิลปะพื้นบ้าน หัตถกรรมท้องถิ่น เป็นต้น	✓	
	๑๗) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดหา/ผลิตสื่อและใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ และมีการนำใช้สื่อการเรียนการสอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓	
	๑๘) จัดกิจกรรมส่งเสริมการออม เช่น โครงการเด็กดีรักการออม โครงการออมเพื่ออนาคตของหนู เป็นต้น		✓
	๑๙) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดระบบการคัดกรองพัฒนาการตั้งแต่ก่อนรับเข้ามาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเมื่ออยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินและการสังเกตพฤติกรรมของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง	✓	
	๒๐) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องอาหารสำหรับเด็ก เช่น เมนูอาหาร วัตถุดิบในการประกอบอาหาร การสอนมารยาทในการรับประทานอาหาร และการช่วยเหลือตนเองขณะรับประทานอาหาร การเลือกอาหารที่มีประโยชน์และอาหารปลอดภัย เป็นต้น	✓	
	๒๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องจากสวนครัวสู่อาหาร (Farm to tables)เศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างพื้นที่จัดทำอาหาร เช่น ปลูกผักปลอดสารพิษ ปลูกผักสวนครัว สวนสมุนไพร เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เป็นต้น		✓
	๒๒) จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพนมก่อนให้เด็กดื่ม โดยเทนมใส่แก้ว สังเกต ฟอง กลิ่น ตะกอน และชิมรสชาติ	✓	
	๒๓) ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันของผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์จากบ้านสู่ศพด. กิจกรรมกีฬาการประชุมระหว่างครูศพด.กับผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก เป็นต้น		✓
	๒๔) การจัดตั้งศูนย์บริการยืมสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่บ้าน เช่น หนังสือนิทาน ของเล่น เป็นต้น		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๒๕) ประเมินผลการเรียนรู้ หลังจากที่มีการเรียนการสอนใน ศพด.โดยสามารถใช้แบบประเมิน TDSI[3], DSPM[4], DENVER[5], ,อนามัย๕๕[6],กรมปกครองส่วนท้องถิ่น	✓	
	๒๖) จัดทำระบบให้การช่วยเหลือและกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	✓	
	๒๗) จัดประเมินคุณภาพการดำเนินงานของ ศพด. ให้เป็นไปตามมาตฐานการดำเนินงานศพด. คุณภาพ	✓	
๒.การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัย	๒๘) ปรับโครงสร้าง และสิ่งแวดล้อมในอาคารสถานที่ให้บริการสำหรับเด็กในศพด. ให้เอื้อต่อการดูแลเด็ก เช่น ของเล่นเด็กที่มีมาตรฐานปลอดภัย บันไดมีราวจับเตี้ยเหมาะกับเด็ก ปลั๊กไฟมีที่ปิดและอยู่สูง อุปกรณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย อุปกรณ์หรือวัสดุที่ไม่ใส่สีที่เป็นอันตราย เลื่อนหลุดง่าย เป็นต้น	✓	
	๒๙) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการดูแลความปลอดภัยของพื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เช่น ตัวอาคารมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยประตูหน้าต่างเพดานอยู่ในสภาพดีมีทางเข้า–ออกอย่างน้อย ๒ ทาง หรือถ้ามีทางเข้า–ออกทางเดียวต้องกว้างอย่างน้อย ๒๐๐ เมตรการจัดทำห้องน้ำ/ห้องส้วมถูกสุขลักษณะ เป็นต้น	✓	
	๓๐) จัดหารั้วและประตูที่มั่นคงแข็งแรง เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกนอกศพด.และป้องกันไม่ให้บุคคลภายนอกที่ไม่ส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาในศพด.	✓	
	๓๑) จัดหาพื้นที่สนามเด็กเล่นที่ป้องกันการบาดเจ็บ เช่น พื้นทราย สนามหญ้า พื้นยางสังเคราะห์ เป็นต้น	✓	
	๓๒) จัดการดูแลสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้ถูกสุขลักษณะและเป็นระเบียบเรียบร้อยเช่น มีพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ มีพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูลเพียงพอมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่เพียงพอจัดทำจุดล้างมือให้เพียงพอเหมาะสมกับวัยและถูกสุขลักษณะ และมีการรักษาความสะอาดภายใน	✓	

[3]สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์. (๒๕๕๐). **คู่มือคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด-๕ ปี สำหรับบุคลากรสถาบันสาธารณสุข ผู้ดูแลเด็ก อาสาสมัคร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก.** เชียงใหม่: สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์.

[4]สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์. (๒๕๕๗). **คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย.** เชียงใหม่: สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์.

[5]นิตยา คชภักดี. (๒๕๕๑). **คู่มือการฝึกอบรมการทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัย Denver II (ฉบับภาษาไทย) ฉบับแก้ไขปรับปรุง (ครั้งที่ ๓).** นครปฐม: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว.

[6]สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. (๒๕๕๖). **แบบคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (อนามัย ๕๕).** กระทรวงสาธารณสุข: สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๓๓) จัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วน เช่น ห้องเรียน ห้องประกอบอาหาร ห้องรับประทานอาหาร ห้องนอน ห้องส้วมแยกออกจากกัน เป็นต้น	✓	
	๓๔) จัดสภาพแวดล้อมให้ส่งเสริมการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัย เช่น ทำพื้นเพดานจำลองระบบสุริยะจักรวาล จัดพื้นที่ห้องอาหารให้แสดงภาพอาหารต่างๆและการล้างมือ จัดห้องกิจกรรมให้มีภาพกิจกรรมหรือแผนที่จังหวัด ประเทศ โลก เป็นต้น	✓	
	๓๕) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสถานที่สำหรับจัดเตรียมอาหารเครื่องดื่มและของว่างที่ถูกสุขลักษณะและมีสถานที่รับประทานอาหารโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์ภาชนะใส่อาหารที่ปลอดภัยสะอาดและขนาดเหมาะสมเพียงพอกับเด็กรวมถึงการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และการจัดการน้ำดื่มน้ำใช้ให้สะอาดและเพียงพอ	✓	
	๓๖) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำพื้นที่สำหรับดูแลเด็กป่วยที่เป็นสัดส่วนมีการจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับป้องกันควบคุมโรค เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล/ สบู่ ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า เป็นต้น และอุปกรณ์เพื่อดูแลเด็กป่วย เด็กที่ได้รับอุบัติเหตุให้เพียงพอ เช่น ตู้ยา กล่องยา และเก็บอยู่ในที่ปลอดภัยและมีกุญแจล็อคป้องกันเด็ก เป็นต้น	✓	
	๓๗)จัดหาห้องน้ำ ห้องส้วมที่เพียงพอเหมาะสมกับวัยและถูกสุขลักษณะโถส้วมสำหรับเด็ก โดยเฉลี่ยอย่างน้อย ๑ โถ ต่อเด็ก ๑๐-๑๒ คน ห้องน้ำกับห้องส้วมแยกออกจากกันเพื่อให้พื้นแห้ง ทำความสะอาดและมีแผ่นยางกันลื่นในห้องน้ำ	✓	
	๓๘) จัดหาที่ล้างมือให้เพียงพอกับเด็กในศพด. โดยเฉลี่ยอย่างน้อย ๑ จุดต่อเด็ก ๑๐ คน	✓	
	๓๙) จัดให้มีจุดล้างมือ ล้างเท้า ก่อนเข้ามาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค	✓	
	๔๐) จัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สะอาดและมีปริมาณน้ำดื่มที่เพียงพอสำหรับเด็กทุกคน - มีปริมาณน้ำดื่มโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิเมตรต่อคนต่อวัน - ภาชนะบรรจุน้ำดื่มสะอาด มีฝาที่ปิดมิดชิด ไม่มีคราบสกปรก - ภาชนะที่ใช้บรรจุน้ำดื่มและแก้วน้ำดื่มต้องสูงจากพื้นมากกว่า ๖๐ เซนติเมตร - มีการแยกแก้วน้ำส่วนตัวหรือใช้แล้วต้องนำไปล้างทุกครั้งไม่มีการผูกแก้วน้ำติดกับภาชนะบรรจุน้ำดื่ม - น้ำใช้มาจากถังเก็บน้ำ ควรมีปริมาณโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๐ ลิตรต่อคนต่อวัน	✓	
	๔๑) จัดบริเวณพื้นที่สำหรับนอน ให้สะอาด มีการระบายอากาศที่ดี ไม่มีเสียงรบกวน และมีการทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องนอนโดยปัดฝุ่นตากแดด อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๔๒) จัดแยกเครื่องนอน หมอน ผ้าห่ม สำหรับเด็กแต่ละคน ไม่ใช้ร่วมกัน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค	✓	
	๔๓) จัดให้มีการทำความสะอาดอาคาร โดยเฉพาะบริเวณห้องนอน ห้องกิจกรรมของเด็ก ด้วยน้ำยาทำความสะอาดที่มีส่วนผสมของคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อ เช่น โฮเตอร์ เป็นต้น และล้างออกด้วยน้ำสะอาด และอบด้วยเครื่องอบอัลตราไวโอเลตเป็นประจำและเมื่อมีการระบาดของโรคติดต่อในเด็กตามมาตรฐานของกรมอนามัย	✓	
	๔๔) จัดให้มีการทำความสะอาดภายนอก และสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน ยุง และสัตว์นำโรค	✓	
	๔๕) จัดให้มีการทำความสะอาดของเล่นเป็นประจำทุกสัปดาห์และบ่อยขึ้นเมื่อมีการเกิดโรคติดต่อ และตรวจสอบคุณภาพของเล่น เช่น ๑) ของเล่นประเภทพลาสติก ต้องแห้ง ไม่มีรา ๒)ของเล่นประเภทกระดาษ ต้องไม่มีฝุ่น ไม่มีคราบสกปรก แห้ง และ ๓) ของเล่นประเภทผ้า ตุ๊กตา ต้องสะอาด ไม่มีคราบ ไม่มีกลิ่น แห้ง เป็นต้น	✓	
	๔๖) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดจุดจอดรถสำหรับผู้ปกครองเมื่อมาส่งเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมกับมีสัญลักษณ์บนพื้นถนน ฟุตบาท หรือป้ายบอกจุด จอดรถ เส้นทางการเดินรถ เพื่อให้เด็กและผู้ปกครองได้ทราบถึงกฎจราจรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเพื่อความปลอดภัยของเด็กโดยจุดจอดรถต้องอยู่ห่างจากพื้นที่การทำกิจกรรมของเด็ก มีการรณรงค์สวมหมวกกันน็อคสำหรับผู้ปกครองและเด็ก สำหรับผู้ปกครองที่ใช้รถจักรยานยนต์มาส่งเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	✓	
	๔๗) จัดทำมาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเรื่องระบบป้องกันภัยและรับรองเหตุฉุกเฉินระบบป้องกันภัยจากอุปกรณ์ ระบบป้องกันภัยจากสัตว์ระบบป้องกันภัยจากบุคคลและระบบความปลอดภัยในการเดินทาง	✓	
	๔๘) จัดทำระบบการคัดกรองบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในศพด.	✓	
	๔๙) จัดทำระบบการรับ-ส่งผู้ปกครองเมื่อมารับ ส่งเด็กมีการลงลายมือชื่อไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันการลักพาตัวเด็ก	✓	
	๕๐) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนป้องกันภัยและรองรับเหตุฉุกเฉิน เช่น กรณีไฟไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว ภัยพิบัติอื่นๆ	✓	
	๕๑) จัดการซ้อมอพยพเด็กและครูผู้ดูแลเด็ก ครูพี่เลี้ยง ในกรณีไฟไหม้ ภัยพิบัติ	✓	
	๕๒) ส่งเสริมการปรับสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กและครอบครัว เช่น การมีสนามเด็กเล่นในชุมชน การมีลานกิจกรรมที่ให้เด็กและครอบครัวมาทำกิจกรรมร่วมกัน	✓	
	๕๓) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างวัฒนธรรมในการช่วยเหลือเด็ก ในชุมชนเช่นการเปิดพื้นที่ช่วยเหลือสนับสนุนการดูแลกลุ่มเด็กที่มีความ		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ผิดปกติ ได้แก่ การรับบริจาคของเล่นเด็ก ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยพิการ เสื้อผ้า เป็นต้น		
	๕๔) สร้างเครือข่ายช่วยเหลือดูแลเด็ก ให้สวัสดิการสำหรับครอบครัวที่มีเด็กป่วย เช่นการซื้อสินค้าในร้านค้าของชุมชนในราคาถูกการแบ่งปันผลกำไรของกองทุนชุมชนช่วยเหลือครอบครัวที่มีเด็กป่วยหรือพิการเป็นต้น		✓
	๕๕) สนับสนุนให้มีกลุ่มช่วยดูแลเด็กปฐมวัย เช่นกลุ่มทำอาหารสำหรับเด็ก ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติกลุ่มเพื่อนบ้านช่วยเหลือกันดูแลกันในการรับยาการส่งเสริมพัฒนาการกิน กอด เล่น เล่านิทาน เยี่ยมให้กำลังใจผู้ดูแลเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวเป็นต้น		✓
๓.การพัฒนาระบบบริการ	๕๖) จัดการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น การออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดต่างๆ การทำกิจกรรมตามจังหวะดนตรี ฝึกการรับประทานอาหารที่เหมาะสม การอ่าน การดูแลให้เด็กได้เล่นออกกำลังกายการดูแลให้เด็กนอนพักผ่อนกลางวันอย่างเพียงพอ (อย่างน้อย ๑-๒ ชั่วโมงต่อวัน) เป็นต้น	✓	
	๕๗)จัดทำมาตรการและแนวทางในการป้องกันโรคระบาดและโรคติดต่อ โดยเฉพาะในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	✓	
	๕๘) จัดตรวจคัดกรองโรคติดต่อเด็กปฐมวัยที่จุดรับ-ส่งเด็กทุกวัน เช่น การวัดไข้ การตรวจช่องปากและคอ การตรวจฝ่ามือ ฝ่าเท้า เป็นต้น กรณีพบความผิดปกติ เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อให้แยกเด็กให้ผู้ปกครองนำเด็กกลับบ้านและตรวจรับการรักษาจากหน่วยบริการสุขภาพ และดำเนินการติดตามเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง	✓	
	๕๙) จัดบริการสุขภาพสำหรับเด็ก เช่น ตรวจร่างกายเด็กและดูแลให้เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูง เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน การดูแลสุขภาพช่องปากและฟันการป้องกันโรคติดต่อ เป็นต้น	✓	
	๖๐) จัดการช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาสุขภาพเฉียบพลันหรือเรื้อรัง หรือการช่วยเหลือเบื้องต้น ในกรณีเด็กเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	✓	
	๖๑) จัดบริการตรวจสุขภาพประจำปี ตรวจภาพรังสีปอดให้ครู ผู้ประกอบอาหารและผู้ดูแลเด็กทุกคน	✓	
	๖๒) จัดบริการอื่นๆ เช่น ให้คำปรึกษาผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กเรื่องสุขภาพการเบิกรับยา การบริการอื่นๆ เช่น การจัดบริการอาหารเฉพาะหรือตามความต้องการรวมทั้งการดูแลเด็กที่มีความผิดปกติ พิการเป็นต้น		✓
	๖๓) จัดทำแนวทางการบริหารจัดการอาหารปลอดภัย ตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบในการประกอบอาหาร การเตรียมอาหาร อุปกรณ์และเครื่องมือในการเตรียมอาหารได้มาตรฐานและมีคุณภาพถูกสุขาภิบาล		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๖๔) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำคู่มือการจัดอาหารสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เมนูอาหารแต่ละมื้อที่มีสารอาหารครบ ๕ หมู่ โดยลดหวาน มัน เค็ม เน้นการใช้วัตถุดิบในพื้นที่และอาหารพื้นเมืองที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น ผักปลอดสารพิษ ข้าวพื้นเมือง อาหารเสริมไอโอดีน เป็นต้น	✓	
	๖๕) ผลักดันผู้ประกอบอาหารหรือจัดเตรียมอาหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีการแต่งกายที่สะอาด สวมเสื้อมีแขน ใส่หมวกคลุมผมและผ้ากันเปื้อนขณะปฏิบัติงานและซักทำความสะอาดทุกวัน มีสุขภาพดี มีผลการตรวจสุขภาพประจำปีและไม่เป็นโรคติดต่อทางเดินอาหาร	✓	
	๖๖) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำทะเบียนบันทึกเหตุการณ์โรคอาหารเป็นพิษหรือโรคอุจจาระร่วง	✓	
	๖๗) จัดระบบบริการรับ-ส่ง กรณีที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีรถ รับ ส่ง สภาพรถต้องอยู่ในสภาพดี ถูกต้องตามกฎระเบียบของกรมขนส่งทางบก คนขับรถมีสุขภาพดี ไม่ดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติด มีผู้ดูแลเด็กประจำรถ เพื่อรับ ส่งเด็กอย่างปลอดภัยก่อนขึ้นรถ ระหว่างอยู่ในรถและหลังจากลงรถ มีระบบตรวจสอบว่าเด็กลงจากรถทุกคน		✓
	๖๘) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการประกันคุณภาพภายใน		✓
	๖๙) จัดการบริการรับ-ส่ง๒๔ ชม.เพื่อการรักษาช่วยเหลือและกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉิน เช่น ชัก ถูกกระทำรุนแรงโดยครอบครัว ชุมชนเป็นต้น	✓	
	๗๐) จัดบริการเพื่อให้เด็กเข้ารับบริการในช่วงเวลากลางวันมีบริการรับ-ส่งมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายไว้บริการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่นการดูแลสุขภาพทั่วไปการดูแลกิจวัตรช่วงกลางวัน จัดให้มีนักจิตวิทยาส่งเสริมพัฒนาการเช่นฝึกกล้ามเนื้อมัดต่างๆ การฝึกสมองและสามารถให้บริการทั้งในภาวะปกติฉุกเฉิน		✓
	๗๑) ส่งเสริมการจัดพื้นที่ศูนย์ดูแลกลางวัน(Day care)เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น ของเล่นที่ส่งเสริมการมองเห็น การบริหารกล้ามเนื้อของเล่นที่มีเสียงดนตรี เสียงสัตว์ เป็นต้นในช่วงที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปิดภาคการศึกษา หรือช่วงวันหยุดในเทศกาลต่างๆ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปิดให้บริการ		✓
	๗๒) ส่งเสริมและร่วมจัดบริการดูแลเด็กที่บ้านกับรพ.สต.เป็นบริการตามภาวะสุขภาพตั้งแต่ปกติเจ็บป่วย พิการที่ดูแลทั้งทางร่างกายและจิตใจเช่นการดูแลกิจวัตรประจำวันเรื่องการรับประทานอาหารอาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย ออกกำลังกายพื้นฟู ส่งเสริมพัฒนาการการเจริญเติบโต การได้รับภูมิคุ้มกันตามมาตรฐานการดูแลสายสวนต่างๆ การดูแลท่อช่วยหายใจการให้อาหารทางสายยาง ทำแผลพลิกตะแคงตัว เป็นต้น รวมไปถึงการเพิ่มสมรรถนะของผู้ดูแลในการช่วยเหลือ ดูแลเด็กที่บ้านได้เหมาะสม		✓
	๗๓) ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์บริการหรือสนับสนุนการบริการแก่เด็ก ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติเช่น เด็กมีพัฒนาการผิดปกติ ทุพ		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	โภชนาการ พิการด้าน ร่างกาย สติปัญญา หรือถูกกระทำรุนแรงจากครอบครัวเป็นต้น		
	๗๔)จัดให้มีระบบการให้คำปรึกษา เช่น ไลน์ (Line)สไกป์ (Skype)เป็นต้นเพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างเครือข่ายบริการสุขภาพและบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กแบบHotline ในเรื่องต่างๆเช่นสุขภาพการเข้าถึงสิทธิต่างๆเป็นต้น		✓
๔.การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือกัน	๗๕)สนับสนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวร่วมกับแกนนำชุมชนและกลุ่มทางสังคม จัดตั้งกองทุนและสวัสดิการสำหรับเด็ก ด้านการดูแลสุขภาพ การเพิ่มรายได้ให้ผู้ปกครอง ผู้ดูแลกลุ่มเด็กที่เจ็บป่วย พิการ เช่น กองทุนสวัสดิการ สถาบันการเงินของชุมชน กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น	✓	
	๗๖)ศูนย์พัฒนาครอบครัวร่วมกับแกนนำชุมชนและกลุ่มทางสังคม เพิ่มช่องทางในการระดมทุนอื่น ๆ เช่น การทำบุญกฐินผ้าป่า เป็นต้น เพื่อการดูแลเด็ก โดยเฉพาะกลุ่มที่เจ็บป่วย		✓
	๗๗) ส่งเสริมการออมในกลุ่มเด็กและผู้ปกครอง		✓
	๗๘)ร่วมจัดตั้งหรือส่งเสริมการดำเนินงานธนาคารความดีเพื่อดูแลเด็กปฐมวัยของชุมชน		✓
	๗๙)ผลักดันการจัดตั้งศูนย์บริการหรือสนับสนุนการบริการแก่เด็ก ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ เช่น เด็กมีพัฒนาการผิดปกติ ทุพโภชนาการ พิการด้าน ร่างกาย สติปัญญา หรือถูกกระทำรุนแรง เป็นต้น		✓
	๘๐) ผลักดันการจัดสรรงบประมาณเพื่อสบทบทุนการสร้างบุคลากรสหสาขาวิชาชีพในการดูแลสุขภาพเด็กในชุมชนเช่นพยาบาลสาธารณสุข นักจิตวิทยา เป็นต้น		✓
๕.การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ไข/จัดการปัญหาเด็กปฐมวัย	๘๑) กำหนดและแต่งตั้งทีมระบบข้อมูลเด็กปฐมวัย	✓	
	๘๒)ร่วมจัดทำระบบข้อมูลโดยคนในชุมชนและมีส่วนร่วมจากของ ๖ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ อปท. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาครอบครัว รพ.สต. อาสาสมัครและทุนทางสังคมต่าง ๆในชุมชนทุกฝ่ายตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บการตรวจสอบความถูกต้องการวิเคราะห์เพื่อใช้จัดการดูแลและประเมินผลการดูแลมีข้อมูลเด็ก ที่ครบถ้วน ครอบคลุมเพื่อใช้จัดบริการดูแลเช่น๑) มีข้อมูลพื้นฐานเช่นพัฒนาการการเจริญเติบโต การได้รับภูมิคุ้มกันโรค เป็นต้น๒) ข้อมูลสถานะสุขภาพเด็ก ทั้งที่เป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงกลุ่มป่วย พิการมีแผนที่เด็กจำแนกสถานะสุขภาพเป็นต้น๓) ข้อมูลทุนและศักยภาพที่ใช้เพื่อจัดการดูแลตามปัญหาความต้องการและความจำเป็นเช่นข้อมูลกลุ่มอาสาสมัครช่วยเหลือเด็ก กลุ่มอาชีพแหล่งสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือในชีวิตประจำวันเช่นของเล่นเด็กเครื่องฝึกยืน ฝึกเดิน เป็นต้น๔) มีแผนการดูแล	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	เด็กที่มาจากการใช้ข้อมูลและชุมชนจัดทำแบบมีส่วนร่วม๕) ข้อมูลผลที่เกิดจากการใช้ข้อมูลดูแลเช่นแนวโน้มภาวะสุขภาพการเพิ่มขึ้นของความผิดปกติด้านพัฒนาการ ข้อมูลการเกิดโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ข้อมูลโรคระบาดเช่นไข้เลือดออก มือเท้าปาก การเพิ่มขึ้นของอาสาสมัครเป็นต้น		
	๘๓) ร่วมการพัฒนาข้อมูลวิจัยชุมชน (RECAP)และนำใช้	✓	
	๘๔) ร่วมการพัฒนาข้อมูลระบบตำบล(TCNAP) และนำใช้	✓	
	๘๕) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำฐานข้อมูลที่ครอบคลุมในด้านข้อมูลเด็ก ครอบครัว บุคลากร สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อุบัติเหตุและความปลอดภัย มีการจัดเก็บข้อมูลที่มีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	✓	
	๘๖) สนับสนุนและการใช้ข้อมูลทุนทางสังคมประชาคมและแหล่งประโยชน์จัดทำข้อบัญญัติ แผนโครงการในการจัดสวัสดิการบริการช่วยเหลือ ดูแลเด็กปฐมวัย ตามสภาพปัญหาความจำเป็นและความต้องการของเด็กปฐมวัย เช่นจัดบริการให้การดูแลตามสภาพที่ประเมินใช้ข้อมูลกลุ่มอาสาสมัครช่วยเยี่ยมบ้านเพื่อช่วยเหลือเด็กปฐมวัยที่เจ็บป่วย พิการ หรือถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวเป็นต้น	✓	
	๘๗) สร้างและเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลการดูแลเด็ก ให้กับผู้ปกครองและผู้ดูแลอย่างหลากหลายช่องทาง เช่น การประชาคม การประชุม การปรึกษาหารือ การจัดทำแผนการดูแล การบอกปากต่อปาก วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เอกสารหนังสือพิมพ์เพื่อกระจายข่าว เป็นต้น		✓
	๘๘) ส่งเสริมการจัดทำข้อมูลด้านครอบครัวเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาครอบครัวที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมทั้งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนพร้อมทั้งหาแนวทาง วิธีการแก้ไขและแนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น	✓	
๖.การพัฒนากฎกติการะเบียบแนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมความเข้มแข็ง	๘๙) ผลักดันและร่วมการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น แผนการดูแลจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดูแลเด็กที่ครอบคลุมทั้งงานบริการกิจกรรมกองทุนสวัสดิการ เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่นสำหรับดูแลเด็กปฐมวัย แผนการดูแลเด็กปฐมวัย ที่พิการ โครงการคัดกรองเด็กที่มีการเรียนรู้ผิดปกติโครงการส่งเสริมการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก Cerebral palsyเป็นต้น	✓	
	๙๐) ผลักดันและร่วมการจัดทำธรรมนูญสุขภาพกำหนดการบริการและการดูแลเด็ก เช่นกำหนดให้มีการพัฒนากระบวนการบริการสาธารณสุขเชิงรุกอย่างต่อเนื่องสำหรับการดูแลเด็ก โดยการจัดบุคลากรให้เพียงพอต่อการดูแลส่งเสริมสนับสนุนและร่วมกันดูแลช่วยเหลือเด็ก เช่นการกระตุ้นพัฒนาการที่บ้าน การประเมินพฤติกรรม EQ IQ เป็นต้น		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
ชุมชนท้องถิ่น			
	รวม ๙๐ งานและกิจกรรม	**๖๕**	**๒๕**

เอกสารแนบ
ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)[7]

[7]พัฒนาข้อมูลจากชุดกิจกรรม โครงการ สนับสนุนวิชาการเพื่อพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๔.ระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น

๔.๒ ศูนย์พัฒนาครอบครัว

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑.การพัฒนาศักยภาพ	๑) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งทีมสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว ตามแนวทางที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กำหนด	✓	
	๒) จัดตั้งคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ตัวแทนจากท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ภาคประชาชน หน่วยงานองค์กรในพื้นที่ เป็นต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ในการหนุนเสริมการทำงาน ตามแนวทางที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กำหนด	✓	
	๓) จัดศึกษาดูงาน ฝึกอบรมคณะกรรมการ ฯ และคณะทำงานให้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจด้านครอบครัวให้แก่ประชาชน	✓	
	๔) ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการประสานความร่วมมือการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การเสริมสร้าง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาครอบครัว		✓
	๕) สนับสนุนการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับครอบครัวเพื่อการให้สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างครอบครัวให้อบอุ่น เข้มแข็งเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพอันดีในครอบครัว		✓
	๖) พัฒนาหลักสูตรและจัดทำคู่มือสำหรับฝึกอบรมผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กปฐมวัย เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลเด็กปฐมวัย ที่มีความพิการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ ออทิสติก และเด็กที่มีความผิดปกติทางด้านพฤติกรรม เป็นต้น	✓	
	๗) ฝึกอบรมคู่สมรสใหม่ หญิงตั้งครรภ์ และมารดาหลังคลอดให้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เตรียมความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร มีความรู้และทักษะในการดูแลตนเองและคู่สมรสได้ตามภาวะสุขภาพ เช่นการส่งเสริมสุขภาพในระยะตั้งครรภ์โดยการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพการออกกำลังกายตามสภาพร่างกาย การสังเกตอาการผิดปกติ การส่งเสริมพัฒนาการทารก	✓	

โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นปรับปรุงล่าสุด ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อแบ่งชุดกิจกรรมเป็น ๔ ส่วน คือ ๑. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ๒. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ๓. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมุขภาพตำบล(รพสต.) ๔.ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ในครรภ์ การเตรียมคลอด การดูแลตนเองหลังคลอด การเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น		
	๘) ฝึกอบรมเตรียมความพร้อมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในหญิงตั้งครรภ์ ทั้งระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด และการติดตามเป็นระยะ	✓	
	๙) ฝึกอบรมผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กให้เข้าใจ ความจำเป็นของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การประเมินพัฒนาการ การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์	✓	
	๑๐) ฝึกอบรมผู้ปกครองและผู้ดูแลในการจัดการเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีภาวะป่วยที่บ้าน เช่น การส่งเสริมการการอ่าน การเล่น การรับประทานอาหาร เป็นต้น	✓	
	๑๑) ฝึกอบรมครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเพื่อพัฒนาทักษะการดูแลเด็กปฐมวัย เช่น การเลี้ยงดูบุตร การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การประเมินพัฒนาการ การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์ เป็นต้น		✓
	๑๒) ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชนเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และให้การดูแลหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอดได้	✓	
	๑๓) ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข อาสานมแม่ เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้เข้าใจเรื่องการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการ การเจริญเติบโต การรับภูมิคุ้มกัน ให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติ เช่น การจัดกิจกรรมหรือกระตุ้นผู้ปกครอง ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในครอบครัว และชุมชน กลุ่มที่มีความผิดปกติ พิการ เช่น การประเมินให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนให้ครอบครัวให้การดูแลได้	✓	
	๑๔) ฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้ปกครอง เรื่องการติดตามให้การช่วยเหลือเด็กป่วย พิการ ถูกกระทำความรุนแรง เด็กป่วยเรื้อรังหรือมีปัญหาอื่น ๆ ในชุมชน เช่น เด็กที่ถูกทำร้าย โดยร่วมกับครอบครัวหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบ	✓	
	๑๕) จัดค่ายเด็กและเยาวชนและครอบครัวเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันภายในครอบครัว ส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวและสร้างครอบครัวให้อบอุ่น		✓
	๑๖) ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เช่น ทักษะการปฏิเสธการใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น		✓
	๑๗) จัดการเรียนรู้ให้กับเด็กกำพร้า เด็กในครอบครัวด้อยโอกาส เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ ร่วมกับหน่วยงานองค์กรในพื้นที่ เช่น เจ้าหน้าที่อปท. รพ.สต. เช่น โครงการบ้านหลังเรียน โครงการบ้านหลังที่สองเป็นต้น		✓
	๑๘) ศูนย์พัฒนาครอบครัวเชื่อมประสานการทำงานกับทุนทางสังคมในพื้นที่เช่น รพ.สต. รร.ผู้สูงอายุ สภาเด็กและเยาวชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้นเพื่อสร้างการเรียนรู้การดูแลสุขภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัย	✓	
	๑๙) ฝึกอบรมอาชีพให้แก่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กในครอบครัวเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว เช่น งานหัตถกรรม การทำขนม การทำน้ำพริก เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๒๐) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามเกณฑ์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กำหนดโดยใช้ตัวชี้วัดจากผลการดำเนินงาน	✓	
๒.การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัย	๒๑) จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประสานที่พักพิงชั่วคราว หรือจัดให้มีครอบครัวอุปการะสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ไร้ที่พึ่งพิงหรือได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาครอบครัว เช่น ผู้ปกครองทุพพลภาพ เสียชีวิต ถูกกระทำรุนแรง เป็นต้น		✓
	๒๒) ร่วมกับ อปพร. ทำการสำรวจพื้นที่เสี่ยง จุดเสี่ยงต่อสวัสดิภาพของเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ด้อยโอกาส เช่น บ้านรกร้าง พื้นที่รกร้าง มุมสะพาน สี่แยก ป่าท้ายหมู่บ้าน ศาลารอรถโดยสาร เป็นต้น และมีการเฝ้าระวังในพื้นที่	✓	
	๒๓) จัดทำแผนการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมครอบครัว เช่น สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในชุมชน หมู่บ้านน่าอยู่น่ามอง เป็นต้น		✓
	๒๔) ศูนย์พัฒนาครอบครัวส่งเสริมหรือผลักดันให้มีการปรับสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กและครอบครัว เช่น การมีสนามเด็กเล่นในชุมชน การมีลานกิจกรรมที่ให้เด็กและครอบครัวมาทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น	✓	
	๒๕) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนให้น่าอยู่และสร้างการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชน เช่น ห้องสมุดเคลื่อน สวนสมุนไพร ป่าชุมชน เป็นต้น	✓	
	๒๖) ผลักดันให้มีการจัดการบริการพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้าส่องสว่าง โทรศัพท์สาธารณะ อินเทอร์เน็ตสาธารณะ โดยเน้นที่ความทั่วถึงและคุณภาพของการบริการ		✓
	๒๗) ส่งเสริมการปรับบ้านที่อยู่อาศัยให้มีโครงสร้างมั่นคง แข็งแรง สำหรับครอบครัวที่ต้องการความช่วยเหลือ เช่น ครอบครัวที่ยากจน ด้อยโอกาส เป็นต้น	✓	
	๒๘) สนับสนุนการปรับโครงสร้างอาคารสถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะเพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนทุกวัย เช่น การทำทางลาด ห้องน้ำสำหรับคนพิการ ผู้สูงอายุ มุมให้นมแม่ เป็นต้น		✓
	๒๙) สนับสนุนให้มีกลุ่มช่วยดูแลเด็กปฐมวัย เช่นกลุ่มทำอาหารสำหรับเด็ก ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติกลุ่มเพื่อนบ้านช่วยเหลือกันดูแลกันในการรับยาการส่งเสริมพัฒนาการกิน กอด เล่น เล่านิทาน เยี่ยมให้กำลังใจผู้ดูแลเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวเป็นต้น		✓
	๓๐) สร้างวัฒนธรรมในการช่วยเหลือเด็กปฐมวัยและครอบครัวในชุมชน เช่น การเปิดพื้นที่ช่วยเหลือสนับสนุนการดูแลกลุ่มเด็กที่มีความผิดปกติ ได้แก่ การรับบริจาคของเล่นเด็ก ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยพิการ เสื้อผ้า เป็นต้น	✓	
	๓๑) ส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในครอบครัว		✓
๓.การพัฒนาระบบบริการ	๓๒) การสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาครอบครัว เช่น อาสาสมัครดูแลครอบครัว เครือข่ายครอบครัวในชุมชน เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๓๓) จัดทำแผนปฏิบัติการรวมถึงงบประมาณ กรอบเวลาในการดำเนินงานและความรับผิดชอบต่าง ๆ สำหรับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนทุกรูปแบบ ทั้งส่วนการให้บริการชุมชน และส่วนการสร้างเครือข่ายชุมชน		✓
	๓๔) ผลักดันการเชื่อมโยงการทำงานและการบูรณาการระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลและศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน รวมถึง NGO ที่มีส่วนร่วมในการจัดหาบริการและความช่วยเหลือแก่ครอบครัวกลุ่มเสี่ยง และผู้ที่ถูกทำร้าย ทอดทิ้งและถูกแสวงประโยชน์		✓
	๓๕) จัดบริการหรือความช่วยเหลือขั้นต้นแก่เด็กและครอบครัว โดยเฉพาะกรณีเด็กถูกทำร้าย ถูกทอดทิ้งหรือ ถูกแสวงประโยชน์ รวมทั้งรับผิดชอบในการติดตามผลการทำงาน และการเชื่อมโยงกับบริการที่มีอยู่ในระดับอื่น	✓	
	๓๖) สนับสนุนการทำงานของศูนย์เฝ้าระวังความรุนแรงต่อเด็กและสตรี (OSCC) เพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงทางกาย จิตใจ และเพศ	✓	
	๓๗) จัดพื้นที่ศูนย์ดูแลกลางวัน (Day Care) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น ของเล่นที่ส่งเสริมการมองเห็น การบริหารกล้ามเนื้อของเล่นที่มีเสียงดนตรี เสียงสัตว์ หนังสือที่ส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น ในช่วงที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปิดภาคการศึกษา หรือช่วงวันหยุดในเทศกาลต่างๆ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปิดให้บริการ		✓
	๓๘) ผลักดันการจัดตั้งศูนย์กายอุปกรณ์ในพื้นที่ หรือใน รพ.สต. เพื่อให้เด็ก ผู้พิการ ได้ยืมอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและการศึกษา		✓
	๓๙) สนับสนุนให้หน่วยบริการสุขภาพจัดบริการให้คำปรึกษา และวางแผนครอบครัว ที่เข้าถึงง่าย และครอบคลุมสตรีวัยเจริญพันธุ์๑๕-๔๙ ปี		✓
	๔๐) ผลักดันการประสานทุนทางสังคมในพื้นที่และเครือข่าย เช่น รพ.สต. กลุ่มอาสาสมัคร เจ้าหน้าที่อปท. เป็นต้น ในการเยี่ยมติดตามครอบครัว		✓
	๔๑) จัดให้มีระบบการให้คำปรึกษา เช่น ไลน์ (Line) สไกป์ (Skype) เป็นต้น เพื่อประสานการดูแล บริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน แบบ Hotline ในเรื่องต่างๆ เช่น การเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการต่างๆ เป็นต้น		✓
	๔๒) จัดทำคู่มือ หลักสูตรการฝึกอบรมสมาชิกในครอบครัวเพื่อเสริมสร้างครอบครัวอบอุ่นและครอบครัวเข้มแข็ง		✓
	๔๓) จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการเลี้ยงดูลูกวัยรุ่นในทางบวก และการสื่อสารที่ดีในครอบครัว		✓
	๔๔) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งและการใช้เวลาร่วมกันอย่างมีคุณภาพในครอบครัวเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว เช่น ค่ายครอบครัวอบอุ่น หอมกรุ่นอุ่นไอรัก กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ กิจกรรมเสริมสร้างความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในครอบครัว (Gender in Family) โครงการเสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง เป็นต้น		✓
	๔๕) จัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักและเฝ้าระวังถึงปัญหาที่จะทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว เช่น ค่ายพัฒนา		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ครอบครัวไทยห่างไกลยาเสพติด ภูมิคุ้มภัยสายใยครอบครัว ค่ายเยาวชนศึกษาต่อต้านยาเสพติด โครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นครอบครัวที่ดี โครงการครอบครัวกับการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น		
	๔๖) จัดกิจกรรมเพื่อสร้างการปรับทัศนคติหรือมุมมองให้แก่พ่อแม่และบุตรวัยรุ่นในการเปิดกว้างเรื่องเพศวิถี		✓
	๔๗) จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น		✓
	๔๘) สนับสนุนหน่วยบริการสุขภาพ ให้จัดทำแนวปฏิบัติในการบริการ ช่วยเหลือ คู่สมรสอายุน้อย	✓	
	๔๙) จัดกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะการสื่อสาร การรับฟังที่มีประสิทธิภาพระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองกับลูกวัยรุ่น		✓
	๕๐) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม และแสดงออกในทางที่ถูกต้อง เช่น ลด การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมติดเกม การหลีกเลี่ยงพนัน การหลีกเลี่ยงยาเสพติด มั่วสุม ทะเลาวิวาท เป็นต้น		✓
	๕๑) จัดกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกครอบครัวได้รู้วิธีการจัดการการเงินของครอบครัว มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม สามารถจัดการกับปัญหาหนี้สินในครัวเรือนได้ มีการออมเพื่ออนาคตวัยเกษียณเพื่อสร้างหลักความมั่นคงของครอบครัว เช่น การทำบัญชีครัวเรือน กิจกรรมสัญญาใจทำข้อตกลงร่วมกันในครัวเรือน เป็นต้น		✓
	๕๒) จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กนักเรียน วัยรุ่น และผู้สูงอายุ ในการมีส่วนร่วมสร้างการเรียนรู้กับเด็กปฐมวัยและเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง เป็นต้น	✓	
	๕๓) ส่งเสริมการบริการของศูนย์เรียนรู้ ICT ในพื้นที่และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการ		✓
๔.การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือกัน	๕๔) ศูนย์พัฒนาครอบครัวร่วมกับแกนนำชุมชนและกลุ่มทางสังคม จัดตั้งกองทุนและสวัสดิการสำหรับเด็กปฐมวัยด้านการดูแลสุขภาพ การเพิ่มรายได้ให้ผู้ปกครอง ผู้ดูแลกลุ่มเด็กที่เจ็บป่วย พิการ เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชน สถาบันการเงินของชุมชนกองทุนสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็น เป็นต้น		✓
	๕๕) ศูนย์พัฒนาครอบครัวร่วมกับแกนนำชุมชนและกลุ่มทางสังคม เพิ่มช่องทางในการระดมทุนอื่น ๆ เช่น การทำบุญกฐินผ้าป่า เป็นต้น เพื่อการดูแลเด็กปฐมวัยโดยเฉพาะกลุ่มที่เจ็บป่วย หรือมีความยากลำบาก		✓
	๕๖) ผลักดันให้กองทุนและการจัดสวัสดิการชุมชนขยายครอบคลุมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว		✓
	๕๗) จัดกิจกรรมการอาสาสมัครช่วยดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เด็กป่วยหรือพิการที่บ้าน เป็นต้น	✓	
	๕๘) ร่วมจัดตั้งหรือส่งเสริมธนาคารความดีเพื่อดำเนินกิจกรรมการดูแลเด็กปฐมวัย คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน		✓
	๕๙) จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและทำอาชีพเสริมในครัวเรือนให้ครอบครัวที่มีเด็กปฐมวัย คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เช่น การปลูกเห็ดฟาง เลี้ยงไก่เป็ด ปลาดุก เป็นต้น	✓	
	๖๐) ผลักดันให้ชุมชนจัดพื้นที่สาธารณะให้ครอบครัวที่มีเด็กปฐมวัย คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชนใช้ทำแปลงผักสวนครัวไว้บริโภค		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๕.การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ไขจัดการ/ปัญหาเด็กปฐมวัย	๖๑) กำหนดและแต่งตั้งทีมจัดทำระบบข้อมูลเด็กปฐมวัยและครอบครัว		✓
	๖๒) ร่วมจัดทำระบบข้อมูลร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		✓
	๖๓) สำรวจปัญหาและความต้องการการดูแลเด็กปฐมวัยในครอบครัว	✓	
	๖๔) สำรวจข้อมูลสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวตามแบบประเมินความเข้มแข็งของครอบครัวไทยของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)		✓
	๖๕) สำรวจข้อมูลและการจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวระดับตำบล		✓
	๖๖) สำรวจข้อมูลเฝ้าระวังเพื่อการคุ้มครองเด็กและครอบครัวในระดับตำบล		✓
	๖๗) สำรวจครอบครัวอบอุ่นตามกรอบตัวชี้วัดสุขภาพแห่งชาติ ได้แก่ โครงสร้างครอบครัว บทบาทของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว การพึ่งตนเอง และ การเกื้อกูลสังคมอย่างมีคุณธรรม เป็นต้น และนำใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความอบอุ่นในครอบครัว		✓
	๖๘) นำใช้ข้อมูลจากการสำรวจปัญหาและความต้องการการดูแลเพื่อออกแบบและดำเนินการช่วยเหลือดูแล	✓	
	๖๙) ร่วมพัฒนาข้อมูลการวิจัยชุมชน (RECAP) และนำใช้	✓	
	๗๐) ร่วมพัฒนาข้อมูลระบบตำบล(TCNAP) และนำใช้	✓	
	๗๑) สร้างและเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลการดูแลเด็ก ให้กับผู้ปกครองและผู้ดูแลอย่างหลากหลายช่องทาง เช่น การประชาคม การประชุม การปรึกษาหารือ การจัดทำแผนการดูแล การบอกปากต่อปาก วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เอกสาร หนังสือพิมพ์เพื่อกระจายข่าว เป็นต้น		✓
	๗๒) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานด้านครอบครัวของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านครอบครัวและการดำเนินงานของ ศพค. ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและมีความรู้ความเข้าใจ ผ่านช่องทางการสื่อสารหลายรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นของชุมชน เช่น สื่อบุคคลสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อกิจกรรม เป็นต้น		✓
๖.การพัฒนากฎกติกา ระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งชุมชน	๗๓) จัดเวทีเสนอข้อคิดเห็นหรือให้คำแนะนำในการกำหนดยุทธศาสตร์/นโยบาย แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กและส่งเสริมสถาบันครอบครัว	✓	
	๗๔) ร่วมจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น แผนการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัว เช่น ธรรมนูญครอบครัว เป็นต้น		✓
	๗๕) ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนพัฒนาตำบลในลักษณะบูรณาการ เพื่อการพัฒนา ป้องกันแก้ไขปัญหาครอบครัวกับกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเด็กเยาวชนก่อนสมรสกลุ่มครอบครัวปกติ และกลุ่มครอบครัวมีปัญหา	✓	
	๗๖) ผลักดันการจัดทำกฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กและครอบครัวกลุ่มที่เสี่ยงจะเผชิญปัญหา		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
ท้องถิ่น	๗๗)จัดทำแนวทางการไกล่เกลี่ยความขัดแย้งภายในครอบครัวตามวิถีวัฒนธรรม เช่น การไกล่เกลี่ยโดยผู้นำชุมชน ผู้ที่ชุมชนเคารพนับถือ การใช้พ่อล่ามแม่ล่ามเป็นผู้ช่วยเจรจาตามประเพณีภูไท เป็นต้น		✓
	๗๘) สนับสนุนการสร้างโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันครอบครัวที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในการบริหารงานและแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน		✓
รวม	**๗๘ งานและกิจกรรม**	**๓๒**	**๔๖**

เอกสารแนบ
ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนา รพ.สต

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๔.ระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น

๔.๓รพ.สต.

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาศักยภาพ	๑) ฝึกอบรมผู้ปกครองหรือผู้ดูแลในครอบครัวเด็ก ๐-๕ ปี ให้เข้าใจ ความจำเป็นของการสร้างเสริมภูมิคุมกันโรค การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์ เช่น ส่งเสริมการเรียน ส่งเสริมการเล่น เป็นต้น	✓	
	๒) ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชน เช่นอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มแม่อาสา เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประเมินและการส่งเสริมพัฒนาการ การเจริญเติบโต การรับภูมิคุ้มกัน ให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติ เจ็บป่วย	✓	
	๓) เจ้าหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้รับการฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมในการบริการสุขภาพเด็ก เช่น การบริหารจัดการวัคซีนและจัดระบบลูกโซ่ความเย็น การเฝ้าระวังพัฒนาการเด็ก และภาวะโภชนาการ การประเมินความเสี่ยงในเด็ก เป็นต้น	✓	
	๔) สนับสนุนให้การนำใช้คู่มือดูแลแม่และเด็ก มีประสิทธิภาพ และโดยเพิ่มเติมข้อมูลพัฒนาการ พฤติกรรม หรือ ความเสี่ยง	✓	
	๕) สนับสนุนให้มีเครือข่ายผู้ดูแลเด็ก ๐ปี เช่น กลุ่มเยี่ยมบ้านเด็ก เครือข่ายดูแลช่วยเหลือ โดยเชื่อมกลุ่มทางสังคม ๕-องค์กรชุมชน อื่น ๆในพื้นที่	✓	
	๖) พัฒนาหลักสูตรและการจัดทำคู่มือสำหรับฝึกอบรมผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี เช่น หลักสูตรฝึกอบรมผู้ปกครองเด็ก ครูผู้ดูแลเด็ก อาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ เช่น อสม. อาสานมแม่ อาสากู้ชีพ เป็นต้น		✓
๒.การพัฒนาสภาพแวด	๗) สนับสนุนให้มีการจัด-ปรับบ้านและสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของเด็ก ๐-๕ ปี เช่น การ	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที	
		ต้องทำ	ควรทำ
ล้อมที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัย	ติดตั้งปลั๊กไฟที่สูงจากพื้น การจัดวางเครื่องใช้ไฟฟ้า การจัดเก็บของมีคม จัดให้มีเครื่องเล่นเด็กที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เป็นต้น		
	๘) จัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมอุปกรณ์ที่จำเป็น ในการช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตของเด็ก ๐-๕ ปี ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ เช่น อุปกรณ์บริหารกล้ามเนื้อมัดต่าง ๆ เครื่องฝึกยืน เครื่องดูดเสมหะถังออกซิเจน รวมทั้งมีศูนย์ประสานงานหรือผู้รับผิดชอบในการช่วยเหลือเรื่องการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือเด็ก ๐-๓ปี เป็นต้น		✓
	๙) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อเด็ก เช่น รับบริจาคของเล่นเด็ก หนังสือนิทาน ผ้าอ้อมสำเร็จรูป เสื้อผ้าเด็ก เพื่อสนับสนุนครอบครัวที่มีเด็กป่วย ขาดแคลน เป็นต้น		✓
	๑๐)สนับสนุนให้มีกลุ่มช่วยดูแลเด็ก ๐-๕ ปี เช่น กลุ่มแม่อาสา กลุ่มแม่บ้านทำหมอนนมแม่ กลุ่มอาสาสมัครน้อยดูแลน้อง อาสากู้ภัย กู้ชีพ เป็นต้น		✓
	๑๑)สนับสนุนให้มีการจัดการพื้นที่ในชุมชนให้ปลอดภัยสำหรับเด็ก เช่น ให้มีที่กั้นถนน มีสนามเด็กเล่นมาตรฐาน พื้นที่ปลอดภัยริมสระน้ำ เป็นต้น		✓
๓.การพัฒนาระบบบริการ	๑๒) จัดบริการคลินิกสุขภาพเด็ก มีงาน กิจกรรม ประกอบด้วย ซักประวัติ คัดกรอง ตรวจร่างกาย ประเมินพัฒนาการ ภาวะโภชนาการ ประเมินสุขภาพช่องปาก จัดกลุ่มฝึกอบรมผู้ปกครอง ให้ภูมิคุ้มกัน และนัดหมายให้คำแนะนำ เป็นต้น	✓	
	๑๓) บริการตรวจรักษาโรคเบื้องต้นสำหรับเด็ก ได้แก่ โรคทางเดินหายใจ หวัด อุจาระร่วง ท้องอืด เป็นต้น	✓	
	๑๔)การให้การปรึกษาปัญหาสุขภาพเด็ก หลายช่องทาง เช่น คลินิกบริการ ไลน์)Line(สไกป์)Skype(เมื่อมีปัญหาการเจ็บป่วย พฤติกรรมและการเรียนรู้ พัฒนาการ ภาวะโภชนาการ ความรุนแรง และการล่วงละเมิด เป็นต้น	✓	
	๑๕)สนับสนุนให้มีบริการช่วยเหลือฉุกเฉิน เช่น กรณีประสบอุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง กระดูกหัก ชัก ถูกกระทำรุนแรงโดยครอบครัว ชุมชน เป็นต้น	✓	
	๑๖)ให้บริการตรวจสุขภาพ คัดกรองความเสี่ยงด้านโภชนาการ พัฒนาการ สำหรับเด็กที่เข้าเรียนในศพด. อย่างน้อย ๒ เดือนต่อครั้ง	✓	
	๑๗) สนับสนุนการบริการและส่งเสริมสุขภาพในศพด. ได้แก่ - การประเมินภาวะโภชนาการและการแก้ไขเมื่อพบผิดปกติ - สนับสนุนการจัดการอาหารครบ เหมาะสม - สนับสนุนมาตรฐานน้ำดื่ม น้ำใช้ในศพด. - ร่วมจัดทำแนวทางเฝ้าระวัง ป้องกัน โรคระบาด รวมถึงการคัดกรองและส่งต่อเมื่อพบโรคติดต่อ สนับสนุนการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อเด็ก ได้แก่ การจัดโครงสร้างอาคารที่ปลอดภัย สนามเด็กเล่น มาตรฐานห้องน้ำห้องส้วม เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๑๘)สนับสนุนให้มีบริการศูนย์ดูแลเด็กกลางวัน (Day care mom) เป็นบริการที่คนในชุมชนดูแลช่วยเหลือกันเพื่อให้การดูแลเด็ก ๐-๓ ปี ที่ยังไม่เข้ารับการดูแลที่ศพด. รับดูแลในช่วงที่แม่และครอบครัวติดธุระ เจ็บป่วย เช่น กลุ่มแม่อาสา เป็นต้น		✓
	๑๙)สนับสนุนการจัดบริการในการให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาในครอบครัวในชุมชน เช่น ศูนย์พัฒนาครอบครัว ศูนย์ดำรงธรรม ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC)		✓
	๒๐) จัดระบบบริการที่บ้านกรณีที่จำเป็น เช่น ป่วยเรื้อรัง ป่วยและพิการรุนแรงซับซ้อน ป่วยติดเตียงมีเครื่องมือ เป็นต้น	✓	
๔.การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือกัน	๒๑) สนับสนุนให้กองทุน การเงินในชุมชนจัดประเภทสวัสดิการเพื่อเด็กเช่น สวัสดิการเมื่อป่วย เมื่อเสียชีวิต เพื่อการศึกษา เพื่อครอบครัวเด็กยากจน เป็นต้น		✓
	๒๒) สนับสนุนการเพิ่มช่องทางในการระดมทุน อื่นๆ เช่นการทำบุญกฐิน ผ้าป่า เป็นต้น เพื่อการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี โดยเฉพาะกลุ่มที่เจ็บป่วย กลุ่มยากจน ไร้บ้าน		✓
	๒๓) จัดตั้งศูนย์บริการหรือสนับสนุนการบริการแก่เด็ก ๐-๕ ปี ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ เช่น เด็กมีพัฒนาการผิดปกติ ทุพโภชนาการ พิการด้าน ร่างกาย สติปัญญา หรือถูกกระทำรุนแรง เป็นต้น		✓
๕. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ไขจัดการปัญหาเด็กปฐมวัย	๒๔) พัฒนาระบบข้อมูลและนำใช้เพื่อสนับสนุนบริการ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆในชุมชนอย่างน้อย ๓ ชุดข้อมูล ได้แก่ - ข้อมูลภาวะสุขภาพเด็กและบริการเช่น จำนวน เพศ การเจ็บป่วย การรับวัคซีนพัฒนาการ เป็นต้น - ข้อมูลครอบครัวและการอยู่อาศัย เช่น การอยู่อาศัยกับพ่อ แม่ ย่า ยาย ญาติพี่น้อง เป็นต้น - ข้อมูลทุนทางสังคม และศักยภาพในชุมชน เช่น กลุ่มทางสังคม องค์กรการเงิน หน่วยงาน แหล่งประโยชน์ เป็นต้น	✓	
	๒๕) สนับสนุนการนำใช้ข้อมูลในการดูแลเด็กปฐมวัย เช่น การจัดโครงการเพื่อดูแล ช่วยเหลือเด็ก เป็นเป้าหมายในการออกแบบงานกิจกรรม จัดทำแผนพัฒนาเพื่อดูแลเด็ก เป็นต้น	✓	
	๒๖) สนับสนุนให้มีงานกิจกรรมของกลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน ที่นำใช้ข้อมูล เช่น กลุ่มแม่บ้านสาธิตอาหารสำหรับครอบครัวที่มีเด็กน้ำหนักน้อย สนับสนุนหมอนนมแม่สำหรับหญิงตั้งครรภ์ อสม เยี่ยมบ้านเด็กป่วย อพม.ติดตาม. เฝ้าระวังครอบครัวที่มีความเสี่ยงรุนแรง เป็นต้น		✓
๖.การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่น	๒๗) จัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติท้องถิ่นเพื่อจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ที่ ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ		✓
	๒๘) สนับสนุนการจัดทำธรรมนูญสุขภาพกำหนดการจัดระบบบริการเด็ก ๐-๕ ปี เช่น กำหนดให้มีการพัฒนากระบวนการการบริการสาธารณสุขเชิงรุกอย่างต่อเนื่องสำหรับการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี โดยการจัดบุคลากรสหสาขาวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล เป็นต้น ให้เพียงพอต่อการดูแลส่งเสริมสนับสนุนและร่วมกันดูแลช่วยเหลือเด็ก เช่น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที	
		ต้องทำ	ควรทำ
	การกระตุ้นพัฒนาการที่บ้าน การประเมินพฤติกรรม EQ IQ โดยนักจิตวิทยา ในกลุ่มเด็ก ๐-๕ ปี เป็นต้น		
รวม	**๒๘ งานและกิจกรรม**	๑๖	๑๒

เอกสารแนบ
ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย[8]

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๔.ระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น

๔.๔ ทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาศักยภาพ	๑) ฝึกอบรมผู้ปกครองหรือผู้ดูแลในครอบครัวเด็ก ๐-๕ ปี ให้เข้าใจ ความจำเป็นของการสร้างเสริมภูมิคุม กันโรค การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์ เช่น ส่งเสริมการเรียน ส่งเสริมการเล่น เป็นต้น และให้การดูแลช่วยเหลือเมื่อพบความผิดปกติ เช่น พฤติกรรมและการเรียนรู้ผิดปกติ มีความพิการทางสติปัญญา พิการด้านร่างกาย เพื่อให้การดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้อง เช่น การดูแลเรื่องอาหาร การกระตุ้นพัฒนาการกล้ามเนื้อต่างๆ การประสานหน่วยงานที่จัดบริการเฉพาะด้าน เช่น ด้านสวัสดิการ การดูแลส่งเสริมการเรียนรู้ออทิสติก โรงเรียนสอนคนตาบอด เป็นต้น		✓
	๒) ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชนเช่นอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มแม่อาสา เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประเมินและการส่งเสริมพัฒนาการ การเจริญเติบโต การรับภูมิคุ้มกัน ให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติเช่น การจัดกิจกรรมหรือกระตุ้นผู้ปกครอง ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในครอบครัว และชุมชน กลุ่มที่มีความผิดปกติ พิการ เช่น การประเมินให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนให้ครอบครัวให้การดูแลได้		✓
	๓) ฝึกอบรมหรือส่งเสริมให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเด็กเฉพาะกลุ่ม ๐ปี ในชุมชนมีการศึกษาต่อ เช่น ผู้ ๕- ให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครอง		✓

[8]พัฒนาข้อมูลจากชุดกิจกรรม โครงการ สนับสนุนวิชาการเพื่อพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัยโดยชุมชนท้องถิ่น
โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นปรับปรุงล่าสุด ๒๓เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อแบ่งชุดกิจกรรมเป็น๔ ส่วน คือ ๑. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ๒. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.).๓. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมุขภาพตำบล๔. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ส่วนท้องถิ่น เป็นต้น		
	๔) จัดทำหรือสนับสนุนให้มีสมุดประจำตัวเด็กที่ระบุประวัติการได้รับวัคซีนที่จำเป็น ระดับพัฒนาการทั้งด้านร่างกายสติปัญญาและอารมณ์)IQ EQ) การฝึกใช้กล้ามเนื้อในเด็ก การดูแลเรื่องฟันและช่องปาก		✓
	๕) สนับสนุนให้มีเครือข่ายผู้ดูแลเด็ก ๐-๕ ปี เช่น กลุ่มเยี่ยมบ้านเด็ก เครือข่ายดูแลช่วยเหลือ โดยเชื่อมกลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชนอื่นๆในพื้นที่	✓	
	๖) พัฒนาหลักสูตรและการจัดทำคู่มือสำหรับฝึกอบรมผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ที่มีความพิการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ ออทิสติก และเด็กที่มีความผิดปกติทางด้านพฤติกรรม เป็นต้น		✓
	๗) สนับสนุนให้ทุนทางสังคมในพื้นที่มีการถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้วัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น ให้แก่เด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง และ ครูผู้ดูแลเด็ก เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ชมรมผู้สูงอายุ สภาเด็กและเยาวชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มดนตรีพื้นบ้าน กลุ่มการแสดงลิเกฮูลู กลุ่มร้องสรภัญญะ กลุ่มฟ้อนเล็บ กลุ่มรำภูไทกลุ่มงานหัตถกรรมด้านผ้า กลุ่มทำพานบายศรี ทำกระทง ทำตุง กลุ่มอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ เป็นต้น	✓	
	๘) สนับสนุนทุนทางสังคม เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น ร่วมผลิตสื่อของเล่นพื้นบ้านแก่เด็กปฐมวัยโดยใช้วัสดุท้องถิ่น		✓
	๙) สนับสนุนให้ทุนทางสังคม เช่น ผู้นำศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด คณะกรรมการประจำวัด คณะกรรมการประจำโบสถ์ กลุ่มอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่นภาษาเขมรส่วย เยอร์ ภาษาไตใหญ่ ภาษาคำเมือง ภาษาปากะญอ(กะเหรี่ยง) ภาษาล้านนา ภาษาใต้ มลายู เป็นต้น มีการถ่ายทอดกิจกรรมและภาษาท้องถิ่นให้แก่เด็กปฐมวัย และครูผู้ดูแลเด็ก	✓	
	๑๐)สนับสนุนให้ทุนทางสังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย เช่น กลุ่มแม่บ้าน ผลิตอาหารเพื่อส่งเสริมด้านโภชนาการ เพิ่มสีสันจากธรรมชาติ ลดหวาน เลือกวัตถุดิบที่ปลอดสารเคมี ใช้ข้าวพื้นบ้าน เป็นต้น	✓	
	๑๑) สนับสนุนให้ทุนทางสังคมมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เช่น กลุ่มผลิตของเล่นเด็ก ทำของเล่นที่ช่วยเสริมเรื่องการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มัดใหญ่ การเคลื่อนไหว เป็นต้น		✓
	๑๒) สนับสนุนให้ทุนทางสังคมมีการส่งเสริมพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางปัญญาให้กับเด็กปฐมวัย เช่น กลุ่มเล่านิทานและนิทานหุ่นเชิด ร่วมเล่านิทานให้เด็กฟัง กลุ่มเกษตรอินทรีย์ฝึกให้เด็กเลี้ยงและรักสัตว์ กลุ่มดนตรีพื้นเมืองร่วมสอนเด็กเล่นหรือฟังดนตรี ชมรมข้าราชการบำนาญสอนเด็กวาดภาพ พับ		✓

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
	กระดาษ ทำการทดลองวิทยาศาสตร์ ชมรมผู้สูงอายุพาเด็กทำบุญตักบาตรในเทศกาลงานบุญต่างๆ เป็นต้น		
	๑๓) สนับสนุนให้ทุนทางสังคม เช่น กลุ่มปลูกผัก กลุ่มถนอมอาหาร กลุ่มเกษตรอินทรีย์ กลุ่มตลาดอินทรีย์ เป็นต้น ผลิตอาหารปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น การปลูกผักปลอดสาร การเลี้ยงสัตว์ชนิดต่างๆ การผลิตข้าวกล้อง เป็นต้น	✓	
	๑๔)สนับสนุนให้ทุนทางสังคม เช่น กลุ่มปลูกผัก กลุ่มเกษตรอินทรีย์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มทำขนมพื้นบ้าน สอนเด็กปฐมวัยให้เรียนรู้กระบวนการผลิต การสร้าง การปลูก การหาวัตถุดิบ การปรุงอาหาร และการรับประทานอาหาร ผัก ผลไม้ ที่มีประโยชน์ เป็นต้น		✓
	๑๕) สนับสนุนให้ทุนทางสังคม เช่น กลุ่มปลูกผัก กลุ่มถนอมอาหาร กลุ่มเกษตรอินทรีย์ กลุ่มตลาดอินทรีย์ เป็นต้น มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม พัฒนาทักษะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ในการผลิตและปรุงอาหารปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย		✓
	๑๖)สนับสนุนทุนทางสังคม เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรอินทรีย์ กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น มีส่วนร่วมในการสร้างการเรียนรู้ ให้แก่เด็กปฐมวัย พ่อ แม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับความหลากหลายของอาหาร ผัก ผลไม้ โปรตีนในชุมชน เช่น ประเภท สีสัน รสชาติ แหล่งอาหารการแปรรูปวัตถุดิบ การถนอมอาหาร เป็นต้น		✓
	๑๗) สนับสนุนให้ทุนทางสังคมฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เช่น กลุ่มเลี้ยงเป็ด กลุ่มเลี้ยงผึ้ง กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มจักสาน กลุ่มตีเหล็ก เป็นต้น		✓
๒.การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัย	๑๘)จัดบริการปรับบ้านและสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของเด็ก ๐-๕ปี เช่น การติดตั้งปลั๊กไฟที่สูงจากพื้น การจัดวางเครื่องใช้ไฟฟ้า ติดตั้งเครื่องตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติและสายดิน การจัดเก็บของมีคม จัดให้มีเครื่องเล่นเด็กที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เป็นต้น		✓
	๑๙)จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประสานที่พักพิงชั่วคราว หรือจัดให้มีครอบครัวอุปการะสำหรับเด็ก ๐-๕ ปี ที่ไร้ที่พึ่งพิงหรือได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาครอบครัว เช่น ผู้ปกครองทุพพลภาพ เสียชีวิต ถูกกระทำรุนแรง เป็นต้น		✓
	๒๐) จัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมอุปกรณ์ที่จำเป็น ในการช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตของเด็ก ๐-๕ ปี ทั้งเด็กป่วย พิการและกลุ่มปกติ เช่น อุปกรณ์บริหารกล้ามเนื้อมัดต่าง ๆ เครื่องฝึกยืน เครื่องดูดเสมหะถังออกซิเจน รวมทั้งมีศูนย์ประสานงานหรือผู้รับผิดชอบในการช่วยเหลือเรื่องการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือเด็ก ๐๓-ปี เป็นต้น	✓	
	๒๑) สนับสนุนให้มีกลุ่มช่วยดูแลเด็ก ๐-๕ ปี เช่น กลุ่มทำอาหารสำหรับเด็ก ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ กลุ่มเพื่อนบ้านช่วยเหลือกันดูแลกันในการรับยา การส่งเสริมพัฒนาการกิน กอด เล่น เล่า เยี่ยม ให้กำลังใจผู้ดูแล เฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๒๒) สร้างวัฒนธรรมในการช่วยเหลือเด็ก ๐-๕ ปี ในชุมชน เช่น การเปิดพื้นที่ช่วยเหลือสนับสนุนการดูแลกลุ่มเด็กที่มีความผิดปกติ ได้แก่ การรับบริจาคของเล่นเด็ก ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยพิการ เสื้อผ้า เป็นต้น	✓	
	๒๓) ทุนทางสังคม เช่น กองช่าง ของอปทช่างชุมชน บุคลากร รพสต. เป็นต้น ออกแบบ ผลิต และบำรุงรักษา . ภายในบ้าน เช่น ตรวจสอบและซ่อมแซมเฟอร์นิเจอร์ให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง ยึดติดเฟอร์นิเจอร์ที่เสี่ยงต่อการล้มกับพื้นหรือผนังบ้านอย่างแน่นหนาเลือกใช้ที่กั้นประตูทางออกสู่ระเบียงบ้านแบบปิดทึบ ติดตั้งที่กั้นบริเวณราวบันได ไม่วางสิ่งของกีดขวางบริเวณทางเดินหรือขั้นบันได ใช้วัสดุปูพื้นห้องน้ำที่มีผิวขรุขระ ปูพรมยางหรือผ้าเช็ดเท้าบริเวณหน้าห้องน้ำ และจัดให้มีฝาครอบปิดภาชนะกักเก็บน้ำ เป็นต้น	✓	
	๒๔) ทุนทางสังคม เช่น กองช่าง ของอปทช่างชุมชน บุคลากร รพสต. เป็นต้นออกแบบ ผลิต และบำรุงรักษา . ภายนอกบ้าน เช่น ประตูรั้วให้มีสภาพแข็งแรง บริเวณรอบบ้านให้สะอาดไม่มีหญ้ารก รวมถึงสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แหล่งน้ำในชุมชนให้ปลอดภัย เป็นต้น		✓
	๒๕) ทุนทางสังคม เช่น กองช่าง ช่างชุมชน เป็นต้น ผลิต ออกแบบ และบำรุงรักษาของเล่นและเครื่องเล่นภายในศพด และชุมชน .	✓	
	๒๖) ทุนทางสังคม เช่น กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน กลุ่มเยาวชนรักษ์น้ำ กลุ่มเกษตรอินทรีย์ แหล่งเรียนรู้อนุรักษ์พันธุกรรมพื้นบ้าน กลุ่มเพาะพันธุ์พืช สัตว์ เป็นต้น มีส่วนร่วมในการปรับสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อเด็กปฐมวัย เช่น การปลูกป่าชุมชน สวนเกษตรอินทรีย์ การอนุรักษ์แหล่งน้ำ เป็นต้น		✓
	๒๗) ทุนทางสังคมมีส่วนร่วมในการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อให้ครอบครัวอบอุ่น เช่น ๑พระสงฆ (แสดงธรรมเกี่ยวกับความกตัญญูผู้มีพระคุณ ๒(๓ศูนย์พัฒนาครอบครัวจัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับครอบครัวอบอุ่น (อปพร (๔ตรวจสอบจุดเสี่ยง จุดอันตรายในชุมชน .กลุ่ม ชรบสำรวจและป้องกั.นการเสพสารเสพติดและเล่นการพนันในชุมชน ๕ (๖เจ้าหน้าที่ รพสต. เป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับโรงเรียนพ่อแม่ (อปทสนับสนุน . ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นต้นกิจกรรม	✓	
๓.การพัฒนาระบบบริการ	๒๘) สนับสนุนให้ทุนทางสังคม เช่น กลุ่มอสม อปท. กลุ่มอปพร. กลุ่ม .ชรบกลุ่มจิตอาสา เป็นต้น ร่วมจัดบริการ . ๐ดูแลเด็ก -๕ ปี ที่บ้านเป็นบริการตามภาวะสุขภาพ ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ เป็นการจัดการบริการดูแลทางร่างกายและจิตใจ เช่น การดูแลกิจวัตรประจำวันเรื่องการรับประทานอาหาร อาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย ออกกำลังกายพื้นฟู ส่งเสริมพัฒนาการ การเจริญเติบโต การได้รับภูมิคุ้มกันตามมาตรฐานการดูแลสายสวนต่างๆ การดูแลท่อช่วยหายใจ การให้อาหารทางสายยาง ทำแผลพลิกตะแคงตัว เป็นต้น รวมไปถึงการเพิ่มสมรรถนะของผู้ดูแลในการช่วยเหลือ ดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ที่บ้านได้อย่างเหมาะสม		✓
	๒๙) สนับสนุนการจัดบริการสุขภาพสำหรับเด็ก ๐-๕ ปี เช่น ตรวจร่างกายเด็กและดูแลให้เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูง	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
	เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน การดูแลสุขภาพช่องปากและฟันการป้องกันโรคติดต่อ เป็นต้น		
	๓๐) สนับสนุนให้การบริการอื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษาผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กเรื่องสุขภาพอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี การจัดบริการอาหารเฉพาะหรือตามความต้องการรวมทั้งการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ รวมทั้งการประเมินพัฒนาการที่บ้าน	✓	
	๓๑) จัดการบริการรับ-ส่ง ๒๔ ชม.เพื่อการรักษาช่วยเหลือและกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉิน เช่น ชัก ถูกกระทำรุนแรงโดยครอบครัว ชุมชน เป็นต้น	✓	
	๓๒) จัดให้มีระบบการให้คำปรึกษา เช่น ไลน์)Line) สไกป์(Skypeเพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างผู้ปกครอง(๐และให้บริการคำปรึกษาแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก -๕ ปี แบบ Hotline ในเรื่องต่างๆ เช่น สุขภาพการเข้าถึงสิทธิต่างๆเป็นต้น		✓
	๓๓) หน่วยงานที่ให้การบริการแก่เด็ก ๐-๕ ปีเช่น อปท. รพ.สต. รพ. จัดพื้นที่เฉพาะไว้รองรับ เช่น การจัดที่นั่งเฉพาะห้องตรวจ จุดมุมให้นมแม่ เป็นต้นที่เป็นช่องทางพิเศษเพื่อลดระยะเวลาบริการ	✓	
	๓๔) จัดให้มีบริการศูนย์แม่ร่วมดูแลเด็กกลางวัน)Day care mom) เป็นบริการที่คนในชุมชนดูแลช่วยเหลือกันเพื่อให้การดูแลเด็ก ๐ .ปี ที่ยังไม่เข้ารับการดูแลที่ศพด ๓-รับดูแลในช่วงที่แม่และครอบครัวติดธุระ เจ็บป่วย เช่น กลุ่มแม่อาสาเป็นต้น	✓	
	๓๕) จัดให้มีระบบบริการในการให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาในครอบครัวในชุมชนเช่น ศูนย์พัฒนาครอบครัว ศูนย์ดำรงธรรม ศูนย์ช่วยเหลือสังคม)OSCC(	✓	
๔.การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือกัน	๓๖)จัดตั้งกองทุนและสวัสดิการสำหรับเด็ก ๐ปีด้านการดูแลสุขภาพการเพิ่มรายได้ให้ผู้ปกครอง ผู้ดูแลกลุ่มเด็กที่๕-กลุ่มสหกรณ์ เจ็บป่วย พิการ เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน กองทุนสัจจะออมทรัพย์ ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นต้น	✓	
	๓๗) สนับสนุนการเพิ่มช่องทางในการระดมทุนอื่นๆเช่นการทำบุญกฐิน ผ้าป่า เป็นต้น เพื่อการดูแลเด็ก ๐ปี๕-โดยเฉพาะกลุ่มที่เจ็บป่วย		✓
	๓๘) จัดสรรงบประมาณเพื่อสบทบทุนการสร้างบุคลากรสหสาขาวิชาชีพในการดูแลสุขภาพเด็กในชุมชน เช่น พยาบาล สาธารณสุข นักจิตวิทยา เป็นต้น		✓
	๓๙)จัดตั้งศูนย์บริการหรือสนับสนุนการบริการแก่เด็ก ๐-๕ ปี ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ เช่น เด็กมีพัฒนาการผิดปกติ ทุพโภชนาการ พิการด้าน ร่างกาย สติปัญญา หรือถูกกระทำรุนแรง เป็นต้น	✓	
	๔๐) สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยมีการออมเงิน หรือออมความดี มีการจัดทำบัญชีออมความดี เช่น เด็กแต่งตัวเอง แปรงฟันเอง เก็บที่นอนเอง ช่วยเหลือเพื่อนในศพดเป็นต้น .	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๔๑)ส่งเสริมการออมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก โดยจัดตั้งธนาคารหมู่บ้าน หรือธนาคารความดี เป็นต้น		✓
	๔๒) สนับสนุนให้ผู้ปกครองเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม เช่น กลุ่มปุ๋ยหมักชีวภาพ กลุ่มเลี้ยงเป็ด กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงผึ้ง กลุ่มปลูกผัก เป็นต้น และจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพโดยคิดดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีดอกเบี้ย		✓
๕.การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ไขจัดการ/ปัญหาเด็กปฐมวัย	๔๓) จัดทำระบบข้อมูลโดยคนในชุมชนและมีส่วนร่วมจากของ ๖ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ อปทศูนย์พัฒนาเด็ก . เล็กศูนย์พัฒนาครอบครัว รพสต. อาสาสมัครและทุนทางสังคมต่าง ๆในชุมชนทุกฝ่ายตั้งแต่ขั้นตอน การเก็บ . ๐การตรวจสอบความถูกต้อง การวิเคราะห์เพื่อใช้ จัดการดูแลและประเมินผลการดูแล มีข้อมูลเด็ก -๕ ปี ที่ครบถ้วน ครอบคลุม ดังนี้ (๑)ข้อมูลพื้นฐาน เช่น พัฒนาการการเจริญเติบโต การได้รับภูมิคุ้มกันโรค เป็นต้น (๒)ข้อมูลสถานะสุขภาพเด็ก ๐-๕ ปี ทั้งที่เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงกลุ่มป่วย พิการ มีแผนที่เด็ก ๐๓-ปีที่จำแนกสถานะสุขภาพ เป็นต้น (๓)ข้อมูลทุนและศักยภาพที่ใช้เพื่อจัดการดูแลตามปัญหาความต้องการและความจำเป็น เช่น ข้อมูลกลุ่มอาสาสมัครช่วยเหลือเด็ก เด็ก ๐-๕ ปี กลุ่มอาชีพ กองทุนสวัสดิการ แหล่งประโยชน์ แหล่งสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือในชีวิตประจำวัน เช่น ของเล่นเด็กเครื่องฝึกยืน ฝึกเดิน เป็นต้น (๔)มีแผนการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ที่มาจากการใช้ข้อมูลและชุมชนจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม (๕)มีข้อมูลผลที่เกิดจากการใช้ข้อมูลดูแล เช่น แนวโน้มภาวะสุขภาพ การเพิ่มขึ้นของความผิดปกติด้านพัฒนาการ ข้อมูลการเกิดโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ข้อมูลโรคระบาด เช่น ไข้เลือดออก มือเท้าปาก การเพิ่มขึ้นของอาสาสมัคร เป็นต้น (๖)มีข้อมูลด้านครอบครัว เพื่อนำมาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาครอบครัวที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมทั้งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนพร้อมทั้งหาแนวทาง วิธีการแก้ไขและ แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเช่น การทะเลาะวิวาทในครอบครัว การกระทำความรุนแรงในครอบครัว การใช้สารเสพติดของผู้ปกครอง ปัญหาสุขภาพจิตของผู้ปกครอง เป็นต้น	✓	
	๔๔)ส่งเสริมการใช้ข้อมูลทุนทางสังคมและแหล่งประโยชน์ในการจัดทำแผนโครงการ เพื่อจัดสวัสดิการท้องถิ่น เพื่อการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ตามสภาพปัญหาความจำเป็นและความต้องการของเด็ก ๐-๕ ปี เช่น จัดบริการให้การดูแลตามสภาพที่ประเมิน ใช้ข้อมูลกลุ่มอาสาสมัครช่วยเยี่ยมบ้านเพื่อช่วยเหลือเด็ก ๐-๕ ปี ที่เจ็บป่วย พิการ หรือถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	การดำเนินการในพื้นที่ (เติม ✓ ในช่องเพียงช่องเดียว)	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๔๕)สร้างและเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ให้กับผู้ปกครองและผู้ดูแลอย่างหลากหลายช่องทาง เช่น การประชาคม การประชุม การปรึกษาหารือ การจัดทำแผนการดูแล การบอกปากต่อปาก วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เอกสารหนังสือพิมพ์เพื่อกระจายข่าว เป็นต้น		✓
๖.การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่น	๔๖)จัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี ที่ ทั้งเด็กป่วย พิการ และกลุ่มปกติ	✓	
	๔๗) จัดทำธรรมนูญสุขภาพกำหนดการจัดระบบบริการเด็ก ๐-๕ ปี เช่น กำหนดให้มีการพัฒนากระบวนการการบริการสาธารณสุขเชิงรุกอย่างต่อเนื่องสำหรับการดูแลเด็ก ๐-๕ ปี โดยการจัดบุคลากรสหสาขาวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล เป็นต้น ให้เพียงพอต่อการดูแลส่งเสริมสนับสนุนและร่วมกันดูแลช่วยเหลือเด็ก เช่น การกระตุ้นพัฒนาการที่บ้าน การประเมินพฤติกรรม EQ IQ โดยนักจิตวิทยา ในกลุ่มเด็ก ๐-๕ ปี เป็นต้น		✓
	๔๘)สนับสนุนให้มีการคำนึงถึงสุขภาพเด็ก ๐-๕ ปีในทุกนโยบายของชุมชน เช่น มีนโยบายสาธารณะกำหนดให้มีพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ๐-๕ ปี ในทุกกิจกรรมงานบุญ ประเพณีกำหนดให้ใช้พ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็กใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อปลูกผัก ผลิตอาหาร กำหนดให้แต่ละกองทุนของชุมชนสมทบทุนเพื่อจัดทำกองทุนเพื่อการดูแลเด็ก ๐-๕ ปีในชุมชน กำหนดกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กำหนดให้ทุกหมู่บ้านมีกลุ่มอาสานมแม่เข้าเยี่ยมและดูแลบ้านที่มีเด็ก ๐-๕ ปี เป็นต้น		✓
รวม	**๔๘ งานและกิจกรรม**	**๒๓**	**๒๕**

เอกสารแนบ

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุจำแนกตามงาน กิจกรรม ตามความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ[9]

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

[9]หมายเหตุพัฒนาข้อมูลจากชุดกิจกรรม โครงการ สนับสนุนวิชาการเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น
โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๕.การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนท้องถิ่น

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาศักยภาพ			
๑) สนับสนุนการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ครอบคลุมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ เช่น การประเมินสมรรถนะของผู้สูงอายุ การฝึกผู้สูงอายุให้ดูแลตนเอง การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ การออกกำลังกาย รำไม้พลอง โยคะ รำวงพื้นบ้าน เป็นต้น ด้านจิตใจ เช่น การฝึกสมาธิ สวดมนต์ สันทนาการ เป็นต้น ด้านอาชีพ ได้แก่ การเสริมทักษะอาชีพเพื่อสร้างรายได้ การทำอาหารและการทำผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ และการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารด้วยเทคโนโลยี ไลน์ เฟสบุ๊ค การฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษ ความรู้เรื่องสิทธิ เป็นต้น	๑.๑. จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุ หรือผู้เตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ(๕๐-๕๙ ปี)เข้าเรียนรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพ การทำกิจกรรมร่วมกัน การพบปะพูดคุย การเรียนรู้เรื่องอื่นๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารด้วยเทคโนโลยี ไลน์ เฟสบุ๊ค การฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษ ความรู้เรื่องสิทธิ เป็นต้น อาจกำหนดช่วงเวลาดำเนินการ เช่น ทำรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ๑.๒. สนับสนุนให้โรงเรียนผู้สูงอายุ มีหลักสูตร ตารางเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีอิสระเลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย โดยกำหนดเรื่อง ช่วงเวลา และสื่อสารให้ผู้สูงอายุเข้าใจ และเลือกเข้าเรียนได้ตามอิสระ และความสนใจ ๑.๓. สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นวิทยากร จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น จัดเรียนรู้จากภูมิปัญญา สานตะกร้า ออกแบบลายผ้าไหม เพาะพันธุ์กล้าไม้ ทอเสื่อ ทำไม้กวาด เป็นต้น ๑.๔. สนับสนุนให้ผู้สอนที่มาจากหน่วยงาน องค์กรในชุมชน จัดการเรียนรู้ตามความชำนาญ เช่น พยาบาลจากรพ.สต. ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ ฝึกทักษะ บริหารสมอง นักโภชนากร สอนเรื่องอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ กศน. ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น ๑.๕. สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุในโรงเรียน เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น มัสยิด คริสตจักร ศูนย์พันธุกรรมข้าว พืช สัตว์ เป็นต้น ๑.๖. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำอาสา เพื่องานสาธารณะเช่น การทำความสะอาดวัด โรงเรียน ศาลากลางบ้าน ถนนในหมู่บ้าน การปรับปรุงที่สาธารณะทำแปลงปลูกผักรวม ทำนารวม จัดการขยะเป็นต้น	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๑.๗. จัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้สูงอายุเข้าเรียนได้ตลอด ไม่จำกัดเวลา การแต่งกาย เช่น เข้าเรียนได้ในวันที่สะดวก สนับสนุนการเดินทาง หลักสูตรเรียนรู้อิสระ เลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย เป็นต้น ๑.๘. อื่นๆ.....		
๒) สนับสนุนการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ทำหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแล สนับสนุนกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม และสุขภาพ	๒.๑ สนับสนุนให้มีการระดมแกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน จัดทำแผนงานจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่อง ๒.๒ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุมีกิจกรรมต่อเนื่องในการรวมแกนนำที่เป็นผู้สูงอายุตั้งกองทุนช่วยเหลือกันเมื่อป่วย ตาย ๒.๓ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมาพบปะ รวมกลุ่ม ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ ออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ เป็นต้น ๒.๔ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุครอบคลุมทุกภาวะสุขภาพ ๒.๕ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุทำหน้าที่ประสานหน่วยงานองค์กร ภายในและภายนอกเพื่อการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก ป่วยซับซ้อน ติดบ้าน ติดเตียง ๒.๖ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุ เป็นหน่วยสนับสนุนการฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงเป็นแหล่งรวมผลผลิต กระจายสู่ตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ ๒.๗ สนับสนุนให้มีแหล่งที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นศูนย์กลาง ประสานงาน กิจกรรมและศูนย์รวมข้อมูลทุกด้าน รวมถึงการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ๒.๘ อื่นๆ....	✓	
๓) สนับสนุนการพัฒนาทักษะ และการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน ให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในลักษณะที่แตกต่างกัน ครอบคลุมปัญหาและความต้องการ และทุกสภาวะสุขภาพ	๓.๑ สนับสนุนให้จัดการ ฝึกอบรม และ สนับสนุน กลุ่มอปพร. ให้สามารถประเมิน ภาวะฉุกเฉิน และให้การช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุได้ถูกต้อง เหมาะสม เช่น หกล้ม กระดูกหัก หมดสติ เป็นต้น และสามารถช่วยเหลือเบื้องต้น เคลื่อนย้ายได้อย่างถูกวิธี ๓.๒ สนับสนุนการฝึกอบรมกลุ่ม อสม. ให้สามารถประเมินภาวะสุขภาพ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองของผู้สูงอายุ การตรวจคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง การประเมินภาวะฉุกเฉินเช่น หมดสติ น้ำตาลในเลือดต่ำ กระดูกหัก แขนขาอ่อนแรง เป็นต้น ๓.๓ สนับสนุนฝึกอบรม กลุ่มอพม.ในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ กรณีความรุนแรงที่เกิดในผู้สูงอายุ เช่น ถูกทำร้าย ทารุณ ทอดทิ้ง เป็นต้น และสามารถประสานการช่วยเหลือ ส่ง	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ต่อ ได้เหมาะสม ๓.๔ สนับสนุนฝึกอบรมให้กลุ่มเด็ก เยาวชน วัยรุ่น เป็นอาสาสมัครเยี่ยมบ้าน ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ๓.๕ สนับสนุนกลุ่มจิตอาสาในชุมชนให้การช่วยเหลือครอบครัว ผู้สูงอายุที่ยากไร้ ขาดแคลน เจ็บป่วยติดเตียง เป็นต้น ด้วยการเยี่ยมบ้าน ประสานจัดสิ่งของที่จำเป็นให้ ประสานหน่วยงานเกี่ยวข้องช่วยเหลือ ๓.๖ สนับสนุนการฝึกอบรม และสนับสนุนกลุ่มอาสากู้ชีพให้สามารถช่วยเหลือฉุกเฉินผู้สูงอายุได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพทันเวลา ลดความพิการภาระการดูแลระยะยาวในครอบครัว ชุมชน ๓.๗ สนับสนุนอาสาสมัครที่เป็นผู้สูงอายุ เป็นผู้นำรวมกลุ่มจัดกิจกรรม พบปะ เรียนรู้แลกเปลี่ยนการดูแลสุขภาพ การเฝ้าระวังอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ฝึกทักษะอาชีพเสริม เป็นต้น ๓.๘ สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ(อผส.) เพื่อให้มีความรู้เข้าใจความเสื่อมตามวัย เช่น การจัดหาอาหารให้ปลอดภัยและสอดคล้องกับความต้องการตามวัยและโรค การให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉิน ๓.๙ สนับสนุนการฝึกทักษะอาสาสมัครในการสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กลุ่มออกกำลังกายไม้พอง กลุ่มรำวงย้อนยุค กลุ่มเต้นลีลาศ กลุ่มบาสโลป เป็นต้น ๓.๑๐ สนับสนุนให้จัดทำคู่มือ แนวทางให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สำหรับอาสาสมัครในชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ตัดสินใจ ในการช่วยเหลือ ส่งต่อ ในระดับชุมชน ๓.๑๑ อื่นๆ.....		
๔) เพิ่มจำนวนผู้ดูแลช่วยเหลือทั้งที่เป็นอาสาสมัครและภาควิชาชีพ	๔.๑ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นสนับสนุนการเรียนเพิ่มเติมเฉพาะด้านการดูแลผู้สูงอายุ เช่น การบริบาลผู้สูงอายุ ผู้ช่วยพยาบาล ผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ๔.๒ สนับสนุนให้อาสาสมัครผู้ที่ผ่านการอบรมเฉพาะทางด้านการดูแลผู้สูงอายุ ให้เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้แก่อาสาสมัครด้านสุขภาพ หรือผู้สนใจ และวางแผนการดูแลผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง เจ็บป่วยซับซ้อน เป็นต้น	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๔.๓ สนับสนุนให้มีเครือข่ายการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย ทุกข์ยาก ไร้ที่อยู่ ถูกกระทำรุนแรง เช่น การช่วยเหลือผู้สูงอายุถูกทำร้ายโดยมีผู้ร่วมดำเนินการ ได้แก่ พยาบาล พมจ. บ้านพักหญิง ตำรวจ อสม. กศน. ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น ๔.๔ สนับสนุนการฝึกอบรมการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ในกลุ่มผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น อาสาสมัครอื่นๆ เช่น อปพร. อพม. ตำรวจบ้าน เป็นต้น ๔.๕ อื่นๆ.....		
๕) จัดให้มีการค้นหา และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำในด้านต่างๆ อาทิเช่น ด้านวัฒนธรรม หัตถกรรมและงานฝีมือ ความเชื่อและพิธีกรรม การดูแลสุขภาพทางเลือก ขับร้องและดนตรีผู้นำด้านความคิด การประสานงานชุมชน เป็นต้น ให้เป็นวิทยากรถ่ายทอด หรือจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น สอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ สอนในศูนย์พัฒนาเด็กฯ สอนในโรงเรียนสอนกลุ่มอาสาสมัคร และเยาวชนในชุมชน เป็นต้น	๕.๑ สนับสนุนให้มีการค้นหาอาสาผู้สูงอายุที่เป็น ปราชญ์ อดีตนำ ข้าราชการบำนาญมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ชุมชนให้การยอมรับ มาเป็นวิทยากร จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ๕.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่เป็นปราชญ์ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง จัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชนในชุมชน เช่น สอนและฝึกเด็กปฐมวัยปั้นตุ๊กตาดินเผา ทำสิ่งประดิษฐ์ ของเล่นจากใบจาก ใบตอง สอนเด็กและเยาวชนทำปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น ๕.๓ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรฝึกอบรม และสาธิตในโรงเรียน เช่น การทำแปลงเกษตรผสมผสาน ปลูกผักปลอดสารพิษ ฝึกทำพานบายศรี อ่านอักษรใบลาน นวดแผนไทย เป็นต้น ๕.๔ สนับสนุนให้เป็นวิทยากร สอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตามความชำนาญ ๕.๕ สนับสนุนให้เป็นวิทยากรสอนอาสาสมัครกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น สอนเรื่องการดูแลสุขภาพด้วยการใช้สมุนไพร การดูแลหลังคลอดสำหรับ อสม. การทำงานฝีมือสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุพื้นบ้านสำหรับกลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น ๕.๖ อื่นๆ.....	✓	
๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมตามโอกาส หรือพัฒนาทักษะอื่นๆเพิ่มเติม สำหรับผู้สูงอายุครอบคลุมด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ และสังคม	๖.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีโอกาสมารวมกลุ่มทำกิจกรรมทางศาสนา เช่นมาวัด สวดมนต์ นั่งสมาธิ จำศีล เป็นต้น ๖.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม ทำกิจกรรมเรียนรู้การจัดเมนู การปรุงอาหารที่ใช้วัตถุดิบในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ๖.๓ สนับสนุนการจัดกิจกรรมเชิดชู แสดงความรักเคารพต่อผู้สูงอายุในวันสำคัญ หรือโอกาสพิเศษ เช่น รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ประกาศเกียรติคุณแม่ดีเด่น พ่อดีเด่น คนดีศรีสังคม ขอพรปีใหม่ผู้สูงวัย เป็นต้น และสนับสนุนให้มีแกนนำผู้สูงอายุร่วมออกแบบ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	กิจกรรม หรือร่วมการดำเนินการด้วย ๖.๔ สนับสนุนให้มีกิจกรรมการประกวด ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งระดับบุคคล กลุ่ม เช่น ประกวดผู้สูงอายุฟันดี สูงวัยใส่ใจสุขภาพ การแสดงรำวงย้อนยุค เต้นลีลาศ เต้นแอโรบิค รำวงกงก้า รำไม้พอง เป็นต้น ๖.๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีโอกาสเดินทางท่องเที่ยว ไปเรียนรู้ตามสถานที่ต่าง เช่น ไหว้พระทำบุญ ๙ วัด เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ นั่งรถไฟท่องธรรมชาติ ดูภาพยนต์ร้องคาราโอเกะ เป็นต้น ๖.๖ สนับสุนนให้อาสาสมัคร ผู้นำ วัยทำงาน วัยรุ่น ผู้สูงอายุ ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันในวันสำคัญ เช่น กีฬาพื้นบ้านผู้สูงอายุในวันปีใหม่โดยให้บุตร หลานเข้าร่วมเป็นทีมแข่งฟุตบอล ๓ วัย ๔๐๐ ปี เป็นต้น ๖.๗ อื่นๆ.....		
๗) ผลักดันกลุ่ม แหล่งเรียนรู้ ที่มีรายได้ร่วมสมทบทุนสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ เช่น กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ สนับสนุนปุ๋ยสำหรับให้ผู้สูงอายุปลูกผักสวนครัว กลุ่มคัดแยกขยะ สนับสนุนวัสดุในการประดิษฐ์สิ่งของให้กับกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อสร้างรายได้ เป็นต้น	๗.๑ สนับสนุนให้กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ ให้ปุ๋ยฟรีสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่ปลูกผักปลอดสารพิษ หรือสนับสนุนให้ผลิตปุ๋ยใช้เอง เป็นต้น ๗.๒ สนับสนุนให้กลุ่มคัดแยกขยะ คัดขยะรีไซเคิลให้กลุ่มผู้สูงอายุ นำไปผลิตเป็นสิ่งของเครื่องใช้ ของเล่นเด็ก เป็นต้น ๗.๓ ผลักดันให้กลุ่มวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพที่มีขยะที่รีไซเคิลเหลือจากการผลิต นำขยะมาเป็นทุนตั้งกองบุญเพื่อผู้สูงอายุ ๗.๔ สนับสนุนให้กลุ่มอาชีพ จ้างงานผู้สูงอายุช่วยงานกลุ่ม เช่น คัดแยกผลิตภัณฑ์ ทำพรมเช็ดเท้า บรรจุก้อนเชื้อเห็ด แยกขนาดหน่อไม้ฝรั่ง เป็นต้น ๗.๕ สนับสนุนให้ตลาดนัดชุมชน จัดโซนขายอาหาร ขายสินค้าสำหรับผู้สูงอายุที่มีผลผลิตเพื่อจำหน่าย ๗.๖ อื่นๆ.....		✓
๘) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้ เช่น กลุ่มผลิตอาหารแปรรูป กลุ่มอาชีพต่างๆ กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง การรวมกลุ่มทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มน้ำพริกหนุ่ม สานตะกร้า เลี้ยงกบ เพาะเห็ด เลี้ยงปลา เป็นต้น	๘.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ เช่น ปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง กลุ่มทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มน้ำพริกหนุ่ม สานตะกร้า เลี้ยงกบ เพาะเห็ด เลี้ยงปลา เป็นต้น ๘.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม อาชีพเสริม เช่น กลุ่มทำลูกประคบสมุนไพร กลุ่มทำยาหม่องน้ำ น้ำยาเอนกประสงค์ กลุ่มทำไม้กวาด กลุ่มทอผ้าไหม ทอผ้าฝ้าย เป็นต้น	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๘.๓ อื่นๆ.....		
๙) ฝึกอบรมผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ และผู้สูงอายุให้มีความรู้และทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การส่งเสริมสุขภาพโดยการออกกำลังกายตามสภาพร่างกาย การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ฝึกสมองป้องกันและฟื้นฟูการเสื่อมตามวัย การผ่อนคลายดูแลสุขภาพจิต การฝึกเดินนั่งให้ปลอดภัยป้องกันการหกล้มในบ้านนอกบ้าน การสื่อสาร การดูแลด้านจิตใจ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น	๙.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้ารับการฝึกอบรม ทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น ๙.๒ สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เข้ารับการฝึกทักษะ การเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงในวัยผู้สูงอายุ เช่นภาวะสุขภาพ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การป้องกันและฟื้นฟู ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพจิต เช่น การสื่อสาร วิธีคลายเครียด ดนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด เป็นต้น และเฝ้าระวังความปลอดภัยในบ้าน นอกบ้าน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนตาย เป็นต้น ๙.๓ สนับสนุนให้ผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมตัว และเข้าใจสภาพ และปัญหาของผู้สูงอายุ ๙.๔ อื่นๆ.....	✓	
๑๐) ฝึกคนในครอบครัวผู้สูงอายุให้เข้าใจความเสื่อมตามวัย อาทิ สายตาฟันและการดูแลเมื่อป่วยเล็กน้อย ป่วยเรื้อรัง ฉุกเฉิน และระยะสุดท้าย เพื่อให้การดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้อง เช่น การเตรียมอาหารตามวัย การพักผ่อนการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความรู้สึกมีคุณค่าในภาวะปกติและดูแลในยามเจ็บป่วยเล็กน้อย การป่วยเรื้อรังและภาวะฉุกเฉินเบื้องต้นได้เป็นต้น	๑๐.๑ สนับสนุนให้จัดอบรมสมาชิกในครัวเรือนในการดูแลผู้สูงอายุ ให้เข้าใจความเสื่อมตามวัย เช่น สายตา ฟัน การเตรียมอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การจัดสถานที่พักผ่อน การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือฉุกเฉิน และระยะท้าย เป็นต้น ๑๐.๒ สนับสนุนให้ อสม. อผส.สามารถประเมิน และฝึกทักษะการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุสำหรับผู้ดูแลในครัวเรือน ในครัวเรือนที่รับผิดชอบได้ ๑๐.๓ สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมการปฐมพยาบาล ช่วยเหลือฉุกเฉิน สำหรับผู้ดูแลในครัวเรือนทุกครัวเรือน ๑๐.๔ สนับสนุนให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้ดูแลในครัวเรือนที่มีผู้ป่วย หรือผู้สูงอายุติดเตียง เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการการณ์ การจัดการกับความเครียดและภาระการดูแล และความต้องการการช่วยเหลือ สนับสนุน ๑๐.๕ อื่นๆ.....		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑๑) จัดทำหลักสูตรและคู่มือการอบรมผู้สูงอายุและผู้ดูแลต่างๆ เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลตนเอง หลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้สูงอายุที่พิการ หลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เป็นต้น	๑๑.๑ สนับสนุนการจัดทำคู่มือการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้นประจำทุกครัวเรือน ๑๑.๒ สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้สูงอายุที่พิการ พิการซ้ำซ้อน เจ็บป่วยซับซ้อน เป็นต้น ๑๑.๓ แนวทางการประเมินภาวะสุขภาพ และการส่งต่อสำหรับผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยติดบ้านติดเตียง และภาวะฉุกเฉิน สำหรับ คนในครัวเรือน อาสาสมัคร เจ้าหน้าที่ เป็นต้น ๑๑.๔ สนับสนุนการจัดทำคู่มือ แนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่คนในชุมชนร่วมกันจัดทำเพื่อใช้ประสานการดูแลช่วยเหลือ เช่น แนวทางการเรียกใช้รถฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง แนวทางการประสานขอเบิกสวัสดิการ แนวทางการส่งต่อ เป็นต้น ๑๑.๕ อื่นๆ.....		✓
๑๒) ศูนย์พัฒนาครอบครัวสนับสนุนการจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุที่ยากลำบาก ถูกกระทำรุนแรง ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อประสานหน่วยงานองค์กร ในและนอกชุมชนให้การดูแลช่วยเหลือ	๑๒.๑ คณะกรรมการร่วมกันจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง เช่น ช่วยเหลือตัวเองได้ดี ช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง ต้องช่วยเหลือดูแลทั้งหมด เป็นต้น ๑๒.๒ อาสาสมัครของศพอส. เช่น อผส. อสม. อาสาสมัครผู้สูงอายุ เป็นต้น จัดทำข้อมูลผู้สูงอายุ และผู้ดูแลในครัวเรือน จัดทำข้อมูลการเจ็บป่วย ข้อมูลการประกอบอาชีพ รายได้ การออม ของผู้สูงอายุ เป็นต้น ๑๒.๓ อาสาสมัคร คณะกรรมการ ค้นหาผู้สูงอายุที่ถูกกระทำรุนแรง ยากไร้ ไร้บ้าน ถูกทำร้าย เพื่อเฝ้าระวัง และให้การช่วยเหลือ ๑๒.๔ อื่นๆ.....		✓
๑๓) สนับสนุนการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๑๓.๑ การระดมทุนจากหลายช่องทางเพื่อจัดตั้งกองทุนดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น หน่วยงานรัฐ กลุ่มกองทุนการเงินในชุมชน วัด กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ๑๓.๒ การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการดูแลผู้สูงอายุโดยคณะทำงาน ศพอส.ในกลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ สมาชิกในครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) ผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ๑๓.๓ ฝึกอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มการออม มีวิทยากรเป็นจิตอาสาหรือผู้สูงอายุใช้วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือ อดีตข้าราชการครู รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชนที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทางอาชีพ อาทิ งานประดิษฐ์ งานเกษตรกรรม งานด้านอาหาร งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๑๓.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ และสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันจากหลายหน่วยงาน เช่น พมจ. รพ.สต. ศพอส. อผส. อปท.โดยให้ ศพอส. เป็นเจ้าของและปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ๑๓.๕ อื่นๆ.....		
๑๔) สนับสนุนการจัดทำแผนดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ โดย ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.) ซึ่งอาจสอดคล้องกับแผนด้านผู้สูงอายุของ อปท. หรือแผนชมรมผู้สูงอายุ หรือแผนที่จัดทำขึ้นพิเศษ หรือ แผนปฏิบัติการของหน่วยบริการสุขภาพ เป็นต้น	๑๔.๑. ศพอส. จัดทำแผนร่วมกับอปท.ในการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ๑๔.๒. ศพอส. เป็นเจ้าภาพสร้างความร่วมมือกับ กลุ่มผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มอสม. อผส. หน่วยงานรัฐ อปท. จะทำแผนงาน การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ ของตำบล ๑๔.๓. อื่นๆ.....		✓
๑๕) สนับสนุนให้มีโครงสร้าง และกลไก ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๑๕.๑ สนับสนุนแหล่งที่ตั้ง และกลไก พร้อมแผนงาน เช่น มีสถานที่ตั้ง ศพอส. ให้อยู่ในตำแหน่งที่ไม่ไกลจากชุมชนผู้สูงอายุ ไม่มีเสียงอึกทึก หรือมีมลพิษ และมีเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าถึง ได้โดยสะดวก ๑๕.๒ ตัวอาคารถาวร มีการเลือกใช้วัสดุครุภัณฑ์ ที่มีความมั่นคงแข็งแรง สภาพอากาศปลอดโปร่ง แสงสว่างเพียงพอ ๑๕.๓ มีสาธารณูปโภคเพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และพร้อมดำเนินกิจกรรม ๑๕.๔ อื่นๆ.....		✓
๒. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ			
๑๖) สนับสนุนให้มีกิจกรรมการลดรายจ่ายในครัวเรือนผู้สูงอายุ เช่น การปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไก่ เป็ด ปลา รับประทานเอง เช่น โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ผักสวนครัวรั้วกินได้ เลี้ยงปลาในบ่อดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี การแปรรูปและถนอมอาหาร เป็นต้น	๑๖.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ การปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไก่ เป็ด ปลา เพื่อบริโภคเองเอง เช่น โครงการตู้เย็นข้างบ้าน ผักสวนครัวรั้วกินได้ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี การแปรรูปและถนอมอาหาร เป็นต้น ๑๖.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มปลูกผักสวนครัว หน้าบ้าน ถนนในหมู่บ้าน เพื่อให้คนในชุมชนบริโภค ลดรายจ่ายในครัวเรือน ๑๖.๓ ผลักดันให้ชุมชนจัดพื้นที่สาธารณะให้ผู้สูงอายุใช้ทำแปลงผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไว้บริโภค ๑๖.๔ อื่นๆ.....		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑๗) สนับสนุนให้มีการจัด ปรับ บ้านและสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น ปรับราวบันได ปรับห้องน้ำ แสงสว่าง พื้นราบไม่ลื่น เป็นต้น รวมถึงการปรับให้สัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการ และภาวะสุขภาพ	๑๗.๑ สนับสนุนให้มีกลุ่มจิตอาสาในชุมชน รวมกลุ่มจัด ปรับบ้านผู้สูงอายุตามสภาพความต้องการ เช่น ช่วยทำความสะอาด จัดเก็บของ ทำราวจับห้องน้ำ ราวบันได เปลี่ยนโถส้วมจากนั่งราบเป็นชักโครก ปรับเตียงนอน เป็นต้น ๑๗.๒ สนับสนุนการจัดงบประมาณสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สำหรับปรับบ้านผู้สูงอายุที่ยากไร้ และและชุมชนยอมรับ ๑๗.๓ สนับสนุนให้มีการจัด ปรับ บ้านให้เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการ และภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุที่เป็นถุงลมโป่งพองต้องใช้ออกซิเจน ผู้สูงอายุเป็นอัมพาต ผู้สูงอายุตาบอด เป็นเบาหวานมีภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เป็นโรคหัวใจ เป็นต้น ๑๗.๔ สนับสนุนให้มีเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครที่ได้รับการฝึกอบรม ในด้านการจัด ปรับอุปกรณ์ที่เอื้อต่อปัญหาและภาวะสุขภาพ เช่น การออกแบบเก้าอี้นั่งอาบน้ำสำหรับผู้สูงอายุที่เป็นอัมพาต การปรับเตียงนอนให้ผู้ป่วยติดตียง ให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้สะดวก ผ่อนแรง เป็นต้น ๑๗.๕ อื่นๆ.....	✓	
๑๘) สนับสนุน ให้มีศูนย์กีฬา หรือศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ หรือลานกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุ พร้อมอุปกรณ์ และวิทยากรหรือผู้ฝึกสอน เช่น มีอุปกรณ์ในการออกกำลังกายฝึกเคลื่อนไหวเทคนิคการออกกำลังกาย เช่น แอโรบิค โยคะ เป็นต้นมีการจัดห้องเรียนเปิดการอบรมหลักสูตรต่างๆทั้งระยะสั้นและยาวหมุนเวียนตามความต้องการ เช่น ดนตรีไทย-สากล การปรุงอาหารงาน ศิลปหัตถกรรม วาดรูป การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	๑๘.๑ สนับสนุนให้จัดพื้นที่ หรือลานกิจกรรมในชุมชน สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มออกกำลังกาย มีกิจกรรมทางกายร่วมกัน หรือมีอุปกรณ์สนับสนุนการออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ ๑๘.๒ สนับสนุนให้จัดศูนย์บริการ ที่มีอุปกรณ์การออกกำลังกาย อุปกรณ์ช่วยฟื้นฟูข้อและกล้ามเนื้อ ชุดฝึกสมอง บริการผู้สูงอายุตามความจำเป็น ๑๘.๓ สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมครูฝึกเทคนิคออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ เช่น แอโรบิค โยคะ ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เป็นต้น ๑๘.๔ สนับสนุนการจัดกิจกรรมในศูนย์กีฬา ศูนย์ฝึก ลานกิจกรรม ให้มีบริการสำหรับผู้สูงอายุตลอดเวลา ตามความต้องการ และความสะดวกของผู้สูงอายุ ๑๘.๕ อื่นๆ.....	✓	
๑๙) ปรับพื้นที่บริการสาธารณะของอปท.หรือหน่วยงานราชการอื่น หรือพื้นที่สาธารณในชุมชน ให้เอื้อต่อการบริการผู้สูงอายุ เช่น ช่องทางด่วน ที่นั่ง ห้องน้ำหรือมีห้องพักผ่อน	๑๙.๑ ผลักดันให้ รพ.สต. โรงพยาบาล จัดคลินิกบริการผู้สูงอายุ หรือจัดบริการแบบช่องทางด่วน โดยให้สิทธิผู้สูงอายุเข้ารับบริการก่อน ๑๙.๒ สนับสนุนให้ รพ.สต. โรงพยาบาล หน่วยงานรัฐอื่นๆ ปรับพื้นที่บริการ ที่นั่ง ราวจับทางลาด เป็นต้น ที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
ชั่วคราวในจุดให้บริการต่างๆ ทางลาดทางเดิน หรือบันไดมีราวจับ มีแสงสว่างทางเดิน เป็นต้น	๑๙.๓ สนับสนุนให้มีการปรับพื้นที่ วัด พื้นที่จัดกิจกรรมสาธารณะ ศาลากลางบ้าน ให้เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น การมีทางลาด จัดเก้าอี้นั่งสวดมนต์ ปรับห้องโถส้วม ราวจับ เป็นต้น ๑๙.๔ สนับสนุนพื้นที่สาธารณะในชุมชนให้เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น การจัดบริการส้วมสาธารณะที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ที่สวนสาธารณะ ลานออกกำลังกายจัดเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ป้ายประชาสัมพันธ์ ให้ใช้ตัวหนังสือขนาดใหญ่ เป็นต้น ๑๙.๕ อื่นๆ.....		
๓. การพัฒนาระบบบริการ			
๒๐) จัดบริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านตามความจำเป็น เช่น การดูแลช่วยเหลือด้านสุขภาพ ช่วยดูแลกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร อาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย สระผม ตัดเล็บ การช่วยฟื้นฟูสภาพ เช่น การฝึกเดิน ลุก นั่ง การหยิบจับ การพูด การกลืน เป็นต้น บริการด้านการแพทย์ เช่น การดูแลสายสวนต่างๆ การดูแลท่อช่วยหายใจ การให้อาหารทางสายยาง ทำแผล พลิกตะแคงตัว เป็นต้น	๒๐.๑ สนับสนุน ให้รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และ อผส. ออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียง พิการ ประเมินการดูแลกิจวัตรประจำวัน การอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย การสระผม ตัดเล็บของผู้ดูแล ให้ความรู้ และสอนวิธีการช่วยฟื้นฟูสภาพ เป็นต้น ๒๐.๒ สนับสนุนให้มีการประเมินปัญหาด้านสุขภาพ และมีการประสาน จัดการให้วิชาชีพที่มีความชำนาญเฉพาะเข้าช่วยเหลือดูแล ครอบคลุมทั้งที่บ้าน และที่หน่วยบริการ เช่น กรณีการประเมินปัญหาและความต้องการ การดูแลร่างกาย จิตใจ ทักษะส่วนบุคคลของผู้ป่วย ญาติ ประสานพยาบาล มีความจำเป็นต้องปรับยา หรือมีการรักษาเพิ่มเติมประสานแพทย์ กรณีมีปัญหาเรื่องยา ผลจากการใช้ยา ประสานเภสัชกร กรณีมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว ข้อติด ประสานนัดกายภาพบำบัด ๒๐.๓ สนับสนุนให้มีการมอบหมาย หน้าที่ให้ อสม. อผส. ติดตามดูแลผู้ป่วยที่บ้าน เช่น การฝึกเดิน ลุก นั่ง การหยิบจับ การพูด การกลืน ให้ผู้สูงอายุในครัวเรือนที่รับผิดชอบ ๒๐.๔ สนับสนุนให้ รพ.สต.ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ อสม. และอผส. ประเมินภาวะโภชนาการและการจัดการอาหารที่เหมาะสมกับสภาพผู้สูงอายุ เช่น การจัดอาหารที่เหมาะสมกับโรค โดยการสอนและสาธิตวิธีการทำอาหาร เป็นต้น ๒๐.๕ สนับสนุนให้มีการฝึกอบรม อสม. อผส.ให้เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ สามารถเฝ้าระวังติดตาม ประเมินอาการผู้สูงอายุที่ใส่สายให้อาหาร สายสวนปัสสาวะ ท่อเจาะคอ ท่อระบายต่างๆ รวมถึงแผลกดทับ เพื่อประสานการดูแล ช่วยเหลือที่บ้าน หรือส่งต่อเมื่อจำเป็นได้	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๒๐.๖ สนับสนุนให้รพสต. ร่วมกับนักกายภาพบำบัดฝึกทักษะการดูแลสุขภาพเพื่อชะลอความเสื่อม และฟื้นฟูการเสื่อมตามวัยในผู้สูงอายุ เช่น การฝึกสมอง การฝึกทำงานศิลปะ การนวดผ่อนคลาย ๒๐.๗ สนับสนุนให้มีหมอนวดแผนไทย ให้บริการฟื้นฟูกล้ามเนื้อ บริหารข้อ ด้วยวิธีทางเลือก เช่น การนวดผ่อนคลาย นวดรักษาอาการปวด ยืดเหยียดกล้ามเนื้อเฉพาะที่ เป็นต้น ๒๐.๘ อื่นๆ.....		
๒๑) การจัดบริการสุขภาพหลายรูปแบบ เช่น การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ การดูแลทางเลือก การเข้าถึงสิทธิต่างๆ สิทธิพื้นฐานตามกฎหมาย การตรวจคัดกรองประจำปี ตรวจสุขภาพช่องปาก การเบิก-รับยาให้ การบริการอื่นๆ เช่น การจัดอาหารสมโรคสมวัย การผู้ป่วยและครอบครัวระยะท้าย เป็นต้น	๒๑.๑ สนับสนุนให้มีบริการตรวจคัดกรอง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ความเครียดและสุขภาพจิต ความสามารถในการช่วยตัวเอง ข้อเสื่อม เป็นต้น ที่เฉพาะต่อผู้สูงอายุ ๒๑.๒ สนับสนุนให้มีกลุ่มLINE ของอาสาสมัครกลุ่มต่างๆร่วมกับเจ้าหน้าที่อปท. และหน่วยบริการ เพื่อส่งต่อข้อมูล ให้คำปรึกษา ประสานส่งต่อข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทันเวลา ๒๑.๓ สนับสนุนการจัดบริการผู้สูงอายุตามปัญหา และความต้องการ เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบประจำบ้าน และเปิดช่องทางประสานขอความช่วยเหลือตามความต้องการแต่ละด้าน และความจำเป็น การกำหนดผู้ดูแลสุขภาพประจำครัวเรือน เป็นต้น ๒๑.๔ สนับสนุนให้มีระบบการช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาสำหรับ อสม. อผส. กู้ชีพ กู้ภัย หรืออาสาสมัครอื่นๆ เพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างเครือข่ายบริการสุขภาพ เช่น การจัดหมอครอบครัวประจำหมู่บ้าน จัดเจ้าหน้าที่อปท.รับผิดชอบหมู่บ้าน จัดอสม.เจ้าของไข้ จัดผู้ดูแลผู้สูงอายุประจำบ้าน และเจ้าของไข้ เป็นต้น ๒๑.๕ สนับสนุนให้วิทยุชุมชน มีรายการที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแล เพื่อนบ้าน ในเรื่องต่างๆ เช่น สุขภาพการเข้าถึงสิทธิต่างๆผ่าน ดีเจ เป็นต้น ๒๑.๖ สนับสนุนให้ รพ.สต.จัดบริการเตือนด้วย ข้อความกรณีผู้สูงอายุถึงวันนัดรับยา นัดตรวจคัดกรอง นัดตรวจรักษา นัดกายภาพบำบัด เป็นต้น ๒๑.๗ สนับสนุนให้มีบริการให้คำปรึกษา ทางโทรศัพท์ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง กรณีเร่งด่วนอุบัติเหตุ ภาวะฉุกเฉิน ถูกทำร้าย เป็นต้น ๒๑.๘ อื่นๆ.....	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๒๒) บริการรับ-ส่ง ๒๔ ชม.กรณีผู้สูงอายุประสบอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน เช่น อุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง หกล้ม ไข้สูง ชัก หมดสติ ถูกทำร้ายร่างกาย เป็นต้น	๒๒.๑ สนับสนุนการจัดรถรับ-ส่งผู้สูงอายุประสบอุบัติเหตุ ฉุกเฉินเพื่อไปใช้บริการที่โรงพยาบาล เช่น อุบัติเหตุจราจร ตกจากที่สูง หกล้ม ไข้สูง ชัก หมดสติ ถูกทำร้ายร่างกาย เป็นต้น ๒๒.๒ สนับสนุนให้จัดทำแผนที่ สัญลักษณ์ แสดงตำแหน่งบ้าน ที่อยู่ที่มีผู้สูงอายุ เพื่อความสะดวก แม่นยำ รวดเร็วของการช่วยเหลือ รับ-ส่ง ๒๒.๓ สนับสนุนการฝึกอบรมทักษะ ทีมช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างสม่ำเสมอ เช่น การทบทวนทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การนำส่งอย่างปลอดภัย โดยการอบรมฟื้นฟู การฝึกจากการจำลองสถานการณ์จริง เป็นต้น ๒๒.๔ อื่นๆ.....	✓	
๒๓) จัดบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องเดินทาง ได้แก่ การไปร่วมกิจกรรมในและนอกชุมชน การไปติดต่อประสานงาน การไปตรวจ หรือรับบริการสุขภาพยังสถานบริการสุขภาพ ยกตัวอย่างเช่น การไปรับยาหรือตรวจตามนัด การไปติดต่อขอขึ้นทะเบียนผู้พิการ เป็นต้น	๒๓.๑ สนับสนุนการบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ต้องเดินทางไปร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การไปโรงเรียนผู้สูงอายุ การไปศูนย์ดูแลกลางวัน(Day care) การตรวจสุขภาพประจำเดือน ร่วมงานบุญประเพณี ร่วมปลูกป่า เป็นต้น ๒๓.๒ สนับสนุนให้มีบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการเดินทาง เช่น การไปติดต่อประสานงาน การไปตรวจตามนัด การไปติดต่อขอขึ้นทะเบียนผู้พิการ เป็นต้น ๒๓.๓ อื่นๆ.....		✓
๒๔) สนับสนุนการจัดบริการดูแลกลางวันในชุมชน (Day care)ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เช่น การดูแลสุขภาพทั่วไป การตรวจร่างกายพื้นฐาน ฟื้นฟูสภาพ เช่น ฝึกการลุก เดิน นั่ง หยิบจับ การฝึกสมอง ฝึกงานศิลปะ การนวดผ่อนคลาย เป็นต้น	๒๔.๑ สนับสนุนให้มีบริการดูแล ในศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การดูแลสุขภาพทั่วไป การตรวจร่างกายพื้นฐาน การฟื้นฟูสภาพ การฝึกสมอง การฝึกบริหารกล้ามเนื้อ และข้อ เป็นต้น ๒๔.๒ สนับสนุนให้มีกิจกรรมการฝึกทักษะต่างๆ เช่น ฝึกการลุก เดิน นั่ง หยิบจับ การฝึกสมองฝึกงานศิลปะ ๒๔.๓ สนับสนุนการจัดบริการการนวดรักษาเฉพาะที่ นวดผ่อนคลาย นวดฝ่าเท้า เป็นต้น ๒๔.๔ สนับสนุนให้มีการดูแลทางเลือก เช่น การอบ ประคบสมุนไพร แช่มือ-เท้าสมุนไพร เป็นต้น ๒๔.๕ สนับสนุนให้จัดหาผู้ดูแลที่เป็นวิชาชีพ เช่น พยาบาล นักกายภาพบำบัด เป็นต้น เพื่อให้บริการประจำในศูนย์และจัดทำแผนการดูแลเฉพาะกรณี ๒๔.๖ สนับสนุนให้อาสาสมัคร ร่วมจัดบริการในศูนย์ดูแลกลางวัน เพื่อให้การช่วยเหลือ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	ดูแล แนะนำ แก่ผู้สูงอายุและครอบครัว ๒๔.๗ สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลกลางวันมีข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ให้การดูแล รวมถึงจัดทำแผนการดูแล มอบหมายอาสาสมัครให้รับผิดชอบ ติดตาม เฝ้าระวังภาวะสุขภาพ ๒๔.๘ สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลกลางวัน ขึ้นทะเบียนอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนสามารถขอรับบริการ กรณีต้องการให้มีผู้ดูแลเกินจำนวนชม. ที่มีอยู่ ๒๔.๙ อื่นๆ.....		
๒๕) มีศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือจัดให้มีครอบครัวอุปการะสำหรับผู้สูงอายุที่ไร้ที่พึ่งพิงหรือได้รับความเดือดร้อนจากภาวะภัยพิบัติ ภาวะฉุกเฉิน ถูกทำร้ายจากครอบครัว เป็นต้น	๒๕.๑ สนับสนุนให้ผู้นำท้องที่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อาสาสมัครประสานข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับความเดือดร้อน จากการไร้ที่พัก อยู่โดดเดี่ยว เจ็บป่วย ประสบภัยพิบัติ เพื่อหาที่พักทั้งแบบชั่วคราว และถาวร ให้อยู่อาศัย ๒๕.๒ สนับสนุน ให้มีแนวทาง เวทีในชุมขน ค้นหาปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และหามติ กติกา ข้อตกลง เพื่อการดูแลช่วยเหลือโดยกลุ่ม องค์กร ในชุมชน ๒๕.๓ อื่นๆ.....		✓
๒๖) มีศูนย์บริการหรือศูนย์ประสาน ให้ยืมอุปกรณ์จำเป็นในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น เตียงลม เตียงปรับระดับได้ รถเข็น เก้าอี้ ไม้เท้า รองเท้า ถังออกซิเจน เป็นต้น	๒๖.๑ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมกายอุปกรณ์ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้าสามขา ที่ค้ำยัน เตียงลม เตียงปรับระดับได้ เก้าอี้อาบน้ำ ถังออกซิเจน เป็นต้น ทั้งแบบตั้งในหน่วยงาน หรือบริการภายในหมู่บ้าน ๒๖.๒ สนับสนุนให้มีการการระดมความช่วยเหลือ สนับสนุนกายอุปกรณ์ เครื่องทางการแพทย์ และของใช้จำเป็นสำหรับ ช่วยเหลือ ดูแลผู้สูงอายุ จาก หน่วยงานองค์เอกชน ใน และนอกพื้นที่ ทุนทางสังคมอื่น เช่น วัด ผู้ต้องการบริจาค ๒๖.๓ ประสานความร่วมมือกับ หน่วยงาน สถาบันการศึกษา ช่างชุมชน สนับสนุนการซ่อมบำรุง เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ กายอุปกรณ์ เพื่อให้มีความพร้อม ในการให้บริการ ๒๖.๔ อื่นๆ.....	✓	
๒๗) สนับสนุนการดำเนินการเยี่ยมบ้าน ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และ ผู้สูงอายุที่ติดเตียง รวมถึงจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย	๒๗.๑ คณะกรรมการศพอส. อาสาสมัคร ติดตามเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียง ป่วยเรื้อรัง ยากไร้ ทุกข์ยาก เป็นต้น ๒๗.๒ คณะกรรมการ ศพอส. อาสาสมัคร ร่วมกันจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ทั้งผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยพิการ และผู้สูงอายุที่ครอบครัวจัดการเองไม่ได้ เป็นต้น		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
สำหรับผู้สูงอายุแก่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะทำงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๒๗.๓ อื่นๆ.....		
๒๘) สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)เป็นศูนย์บริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ	๒๘.๑ จัดบริการตรวจสุขภาพ เบื้องต้นได้แก่ การคัดกรอง โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง ๒๘.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีโรคเรื้อรัง ๒๘.๓ จัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ๒๘.๔ จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุเช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด การฝึกทำสมาธิ การสวดมนต์ การฟังธรรมะ การไปทัศนะศึกษา เป็นต้น ๒๘.๕ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ เช่นการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้สูงอายุผู้สูงอายุ ๒๘.๖ อื่นๆ.....	✓	
๔. การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน			
๒๙) สนับสนุนให้กองทุน องค์กรการเงินในชุมชน สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุ เช่น สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การดูแลช่วยเหลือส่งเสริมการประกอบอาชีพ เช่น สถาบันการเงินของชุมชน กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น	๒๙.๑ ผลักดันให้สถาบันการเงินชุมชนจัดสรรผลกำไรจากการประกอบการให้เป็นค่าอาหารว่างจัดกิจกรรมออกกำลังกายในชุมชน ๒๙.๒ ผลักดันให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแบ่งสัดส่วนงบประมาณกองทุนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้ อยู่คนเดียว กู้ยืมเพื่อลงทุนประกอบอาชีพ ๒๙.๓ ผลักดันให้ธนาคารหมู่บ้านแบ่งสัดส่วนงบประมาณสำหรับการซ่อมแซม สร้างบ้านให้ครอบครัวที่ประสบเหตุการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติบ้านเรือนเสียหาย ๒๙.๔ สนับสนุนกองทุน องค์กรการเงินในชุมชนระดมเงินผลกำไรจากการประกอบการจัดตั้งกองทุนกลางเพื่อให้ความช่วยเหลือคนที่ยากลำบากในชุมชน เช่น บ้านถูกไฟไหม้ ดินถล่ม น้ำท่วม ยากจน ที่อยู่ไม่ถาวร เจ็บป่วยจนพิการขาดรายได้ เป็นต้น ๒๙.๕ อื่นๆ....	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๓๐) สนับสนุนให้มีการระดมทุน หลายช่องทางเพื่อสนับสนุนกิจกรรมช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ เช่น การจัดผ้าป่าตั้งกองทุน การขอรับบริจาคจากบริษัท องค์กรเอกชน เพื่อการดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น	๓๐.๑ สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนจัดตั้งกองผ้าป่า เพื่อระดมทุนจัดตั้งกองทุนเยี่ยมป่วยผู้สูงอายุ ช่วยเหลืองานศพ เป็นต้น ๓๐.๒ สนับสนุนให้แกนนำผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชนขอรับบริจาคงบประมาณจากบริษัท องค์กรเอกชน ในและนอกพื้นที่จัดตั้งเป็นกองทุนสนับสนุนกิจกรรมออกกำลังกายผู้สูงอายุ ช่วยเหลือวัสดุ อุปกรณ์สำหรับผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง ค่าเดินทางไปตรวจตามนัดสำหรับผู้ที่ต้องไปติดตามการรักษา เป็นต้น ๓๐.๓ สนับสนุนให้กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม ที่มีรายได้ หรือมีกองทุนเงิน ร่วมสมทบกองทุน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ ๓๐.๔ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์รับบริจาค วัสดุ อุปกรณ์ เงินเพื่อเป็นกองทุนสำหรับการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ทุกข์ยาก เจ็บป่วย ขาดคนช่วยเหลือดูแล เป็นต้น ๓๐.๕ อื่นๆ....		✓
๓๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการที่จัดโดยชุมชน เช่น กองบุญวันละบาท กองทุนฟื้นฟูผู้สูงอายุ และกองทุนอื่นๆที่สามารถจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ ในยามปกติ ยามภัยพิบัติ และยามฉุกเฉิน	๓๑.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน องค์กรการเงินที่มีการจัดสวัสดิการ เจ็บ ป่วย ตาย ๓๑.๒ สนับสนุนให้กองทุนสวัสดิการในชุมชน จ่ายเงินสมทบกองทุนให้กับผู้สูงอายุที่พิการยากไร้ อยู่คนเดียว เพื่อให้มีสิทธิได้รับการดูแล ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ ๓๑.๓ ผลักดันให้ กลุ่ม กองทุน องค์การเงินในชุมชนระดมทุน จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกทุกกลุ่มวัย และจัดสรรงบประมาณสำหรับการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน ภัยพิบัติ เช่น ให้ยืมเงินจัดงานศพเร่งด่วน ช่วยอุปกรณ์สร้างบ้านกรณีเกิดไฟไหม้ ลมพายุ เป็นต้น ๓๑.๔ อื่นๆ....	✓	
๓๒) สนับสนุนการจัดกิจกรรมธนาคารความดี ในรูปแบบต่างๆของทุกกลุ่มวัยเพื่อผู้สูงอายุ	๓๒.๑ สนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชนออกติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ ช่วยเหลือกิจวัตรประจำวัน อ่านหนังสือ บีบนวด สะสมคะแนนความดีเพื่อแลกอุปกรณ์การศึกษา ๓๒.๒ สนับสนุนให้กลุ่มอาสาสมัคร แกนนำชุมชน จัดกลุ่มบริการ ช่วยเหลือผู้สูงอายุตามความถนัด เช่น บริการตัดผม สระผม ดูแลความสะอาด ซ่อมบ้าน ปรับบ้าน ดูแล ฟื้นฟู เช่นช่วยบริหารข้อ ฝึกลุก นั่ง ยืน เป็นต้น และสะสมเป็นคะแนนความดีเพื่อแลกสิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน ของเยี่ยมผู้สูงอายุ เป็นต้น ๓๒.๓ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ รวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน เช่น เก็บกวาดถนน ตัดหญ้า ทำความสะอาดวัด โรงเรียน เป็นต้น เพื่อสะสมเป็นคะแนนความดี รับส่วนลดในการซื้อ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	สินค้าอุปโภค บริโภค ในร้านค้าชุมชน ๓๒.๔ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ เป็นแกนนำทำกิจกรรมงานบุญ พิธีกรรมศาสนา เช่น การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์งานบุญ ตัดตุง ทำพานบายศรี ขันหมากเบ็ง เป็นต้น ๓๒.๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุคัดแยกขยะจากครัวเรือน และนำมาบริจาคเพื่อจำหน่ายเป็นกองทุนทำกิจกรรม ช่วยเหลือผู้สูงอายุ สะสมเป็นคะแนนความดี ๓๒.๖ สนับสนุนการจัดตั้งกองบุญความดี เพื่อผู้สูงวัย ได้แก่ การคัดแยกขยะบริจาคสมทบเป็นกองทุน สมาชิกธนาคารนำคะแนนความดีมาแลกเป็นทุนเงิน สิ่งของ รวมเป็นกองทุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ เป็นต้น ๓๒.๗ อื่นๆ....		
๓๓) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีการเก็บออมไว้ใช้ในยามจำเป็นผู้สูงอายุ ควรเป็นสมาชิกกองทุนอย่างน้อยหนึ่งกองทุนในชุมชน เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน ธนาคารชุมชน เป็นต้น	๓๓.๑ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิก และออมเงิน กับกลุ่มองค์กร การเงิน เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน ธนาคารชุมชน เป็นต้น ๓๓.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มออมเงิน กันเองเพื่อให้กู้-ยืม เมื่อฉุกเฉิน และนำผลกำไรไปช่วยเหลือ เยี่ยมป่วย ช่วยตาย เป็นต้น ๓๓.๓ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุออมเงิน จากเบี้ยยังชีพที่ได้รับจากอปท. โดยให้สถาบันการเงินทำบัญชี รับ-ฝากในวันจ่ายเบี้ยยังชีพ ๓๓.๔ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มาโรงเรียนผู้สูงอายุ ตั้งกลุ่มออมเงิน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มหรือในโรงเรียน หรือเมื่อต้องไปเรียนรู้นอกพื้นที่ ๓๓.๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย นักเรียน เพื่อส่งเสริมการออม หรือเพิ่มรายได้เช่น การฝึกคัดแยกขยะที่บ้าน และนำขยะไปขายที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือโรงเรียน ฝึกเก็บกล่องนมเพื่อจำหน่าย ทำสื่อการสอน ทำสิ่งประดิษฐ์ เป็นต้น ๓๓.๖ อื่นๆ.....	✓	
๓๔) สนับสนุนให้กองทุนการเงินในชุมชน ที่สามารถสนับสนุนทุนเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สหกรณ์เพื่อการเกษตร สถาบันการเงินชุมชน เป็นต้น	๓๔.๑ ผลักดันให้ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารชุมชน จัดงบประมาณสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ ๓๔.๒ สนับสนุนจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ ที่มาจากการระดมทุนจากกองทุนการเงินในชุมชน เพื่อเป็นกองทุนให้ผู้สูงอายุสามารถกู้ยืม ประกอบอาชีพ หรือเป็นทุนในการทำเกษตร เป็นต้น	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	๓๔.๓ อื่นๆ.....		
๓๕) สนับสนุนการจัดการตลาดในชุมชน ทั้งตลาดอาหาร และตลาดจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้เกิดการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าในชุมชน และนอกชุมชน เป็นต้น	๓๕.๑ สนับสนุนให้ตลาดในชุมชน จัดพื้นที่ขายสินค้าที่เป็นผลผลิตของผู้สูงอายุ ๓๕.๒ สนับสนุนการจัดตั้งตลาดในชุมชน โดยมีผู้สูงอายุเป็นผู้ดูแลหลัก ๓๕.๓ สนับสนุนให้ตลาดนัดในชุมชน จัดพื้นที่ให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมเพิ่มรายได้ เช่น การแสดงรำวงย้อนยุค แสดงดนตรีไทย สาธิตการทำอาหารพื้นเมือง ขายอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น ๓๕.๔ อื่นๆ.....		✓
๕. การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ			
๓๖) จัดทำระบบข้อมูลชุมชน ที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบครบถ้วนครอบคลุมเพื่อนำใช้ในการสนับสนุนการช่วยเหลือ ดูแลผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลสถานะสุขภาพ ข้อมูลทุนและศักยภาพ ยกตัวอย่างเช่น ๑) TCNAP ศึกษาชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วม ข้อมูลชุดพื้นฐาน ๗ ด้าน ระดับบุคคลและครอบครัว และระดับกลุ่มและชุมชน ๒) RECAP เป็นการวิจัยชุมชน (ค้นหาทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน ค้นหาการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น ๓) ฐานข้อมูล รพ.สต ๔) ฐานข้อมูล อปท. ๕) ฐานข้อมูลอื่นๆ เป็นต้น	๓๖.๑ สนับสนุนให้อาสาสมัครเด็กและเยาวชน สำรวจและบันทึกข้อมูลสถานะผู้สูงอายุ ลงฐานข้อมูลในชุมชน ๓๖.๒ สนับสนุนให้จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ติดเตียง ติดบ้าน และจัดทำแผนร่วมกับ รพ.สต. อสม.ติดตามเยี่ยมบ้านดูแลที่บ้าน ๓๖.๓ จัดทำฐานข้อมูลอาสาสมัครที่มีความชำนาญในการช่วยเหลือดูแลแต่ละด้าน ในพื้นที่ ๓๖.๔ จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ครบถ้วน ๓๖.๕ จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่มีความรู้ เชี่ยวชาญพัฒนาเป็นวิทยากรสอน และขยายสมาชิกได้ ๓๖.๖ สนับสนุนการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ไปจัดทำแผนชุมชน แผนชมรมผู้สูงอายุ แผนหน่วยงาน และออกแบบกิจกรรม ช่วยเหลือดูแล ผู้สูงอายุ เหมาะสมตามปัญหาและความต้องการ ๓๖.๗ สนับสนุนให้นำฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ใช้เพื่อวางแผนจัดเบี้ยยังชีพ การใช้สิทธิ์การทำแผนกองทุนหลักประกันสุขภาพ เป็นต้น ๓๖.๘ สนับสนุนให้ รพ.สต. มีฐานข้อมูลผู้รับบริการ ข้อมูลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ข้อมูลจำแนกระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ข้อมูลคนพิการ ข้อมูลสิทธิหลักประกันสุขภาพ เป็นต้น ๓๖.๙ สนับสนุนการจัดทำระบบข้อมูลตำบล โดยชุมชนมีส่วนร่วมเก็บเอง บันทึกเอง		✓

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
	วิเคราะห์ นำใช้ข้อมูลในการดำเนินการทำแผน ข้อมูลสนับสนุนการเสนอโครงการในและนอกพื้นที่ ข้อมูลสรุปการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ เป็นต้น ๓๖.๑๐ อื่นๆ.....		
๓๗) จัดทำระบบข้อมูล ระบบสื่อสารที่สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการได้ง่าย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำป้ายสัญลักษณ์หน้าบ้านผู้สูงอายุเพื่อเป็นที่สังเกต ให้ข้อมูลสุขภาพเสียงตามสาย ป้ายโฆษณา การประชาคม หรือการประชุม วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เอกสารสิ่งพิมพ์ เป็นต้น	๓๗.๑ สนับสนุนการจัดทำป้ายสัญลักษณ์หน้าบ้านผู้สูงอายุเพื่อเป็นที่สังเกต และลำดับการช่วยเหลือตามความเร่งด่วน เช่น ป้ายรูปดอกลำดวน ป้ายบ้านนี้ใส่ใจผู้สูงอายุ การจัดทำธงสีหน้าบ้าน เป็นต้น เพื่อสะดวกในการรับบริการ ๓๗.๒ จัดทำระบบข้อมูล GIS ระบุหลังคาเรือนที่มีผู้สูงอายุ เพื่อนำใช้ในการระบุตำแหน่งรับ-ส่งกรณี ฉุกเฉิน หรือขอความช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้สูงอายุ เยาวชน ดำเนินรายการถามตอบสุขภาพ และให้ความรู้เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เช่น ความเสื่อมตามวัย การดูแลสุขภาพ การดูแลทางเลือก การจัดอาหารที่เหมาะสม เป็นต้น ในสถานีวิทยุชุมชน ๓๗.๓ สนับสนุนให้สถานีวิทยุชุมชนที่เป็นส่วนของการถ่ายทอดความรู้ทางศาสนา นำเสนอข้อมูล ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ในรูปแบบสื่อหลายรูปแบบ เช่น สปอร์ต โฆษณา บทละครวิทยุ รายการถามตอบปัญหา เป็นต้น ๓๗.๔ สนับสนุนการสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ และครอบครัวทางหอกระจายข่าวชุมชน เสียงตามสาย อปท. โดยใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น เปิดคริปเสียง สปอร์ตโฆษณา ถามตอบสุขภาพ ละครวิทยุเป็นต้น ๓๗.๕ จัดให้มีเอกสาร หนังสือ แผ่นพับ ด้านสุขภาพ อาชีพ การจัดบ้าน การจัดพื้นที่สาธารณะ ที่เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ และครอบครัว ๓๗.๖ พระสงฆ์สอดแทรกเนื้อหา การดูแลผู้สูงอายุ ข้อมูลสุขภาพ บทบาทหน้าที่ของบุตรหลาน เป็นต้น ในการแสดงธรรมเทศนา ๓๗.๗ อื่นๆ.....	✓	
๖. การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลผู้สูงอายุ			
๓๘) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดง	๓๘.๑ สนับสนุนให้มีผู้แทนผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการในกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับ	✓	

๖ ชุดกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ	ลักษณะกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
ความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะทั้งเวทีการประชุมทั่วไป และการประชุมเฉพาะเรื่องสำหรับผู้อายุ เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ เป็นคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ กรรมการกลุ่มช่วยเหลือผู้สูงอายุที่พิการ เป็นต้น	ท้องถิ่น ๓๘.๒ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ๓๘.๓ สนับสนุนให้มีตัวแทนชมรมผู้สูงอายุเป็นคณะกรรมการในสภาองค์กรชุมชน กรรมการพัฒนาชุมชน ๓๘.๔ อื่นๆ.....		
๓๙) สนับสนุนให้กลุ่ม องค์กรชุมชน หน่วยงาน กำหนดกฎ กติกาที่เอื้อต่อผู้สูงอายุทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม และสุขภาพ	๓๙.๑ สนับสนุนให้กลุ่ม องค์กรการเงิน ในชุมชนกำหนดกฎ กติกาที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น กติกาการกู้-ยืมเงินสำหรับผู้สูงอายุ หรือครอบครัวที่มีผู้สูงอายุที่ต้องดูแล ๓๙.๒ สนับสนุนให้จัดประชาคม พิจารณาการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีความทุกข์ยาก ต้องการการช่วยเหลือที่อยู่อาศัย ต้องการที่ทำกิน ต้องการการดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น เป็นรายกรณี ๓๙.๓ อื่นๆ.....	✓	
๔๐) จัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ที่มีงาน กิจกรรม สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ	๔๐.๑จัดทำโครงการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ๔๐.๒ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ดูแลผู้สูงอายุตามโอกาสสำคัญ ๔๐.๓สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ดูแลผู้สูงอายุของอาสาสมัคร เช่น กลุ่มอผส. อสม. อาสากู้ชีพ เป็นต้น ๔๐.๔สนับสนุนการจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น ลานกิจกรรมสูงวัย เครื่องออกกำลังกายเพื่อผู้สูงวัย สวนสาธารณะ เป็นต้น ๔๐.๕อื่นๆ.....	✓	
รวม ๔๐ งานและกิจกรรม		**๒๖**	**๑๔**

เอกสารแนบ
ชุดกิจกรรม ประเด็นการจัดการระบบนิเวศชุมชนและลดโลกร้อนโดยชุมชนท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๖.การจัดการระบบนิเวศชุมชนและลดโลกร้อนโดยชุมชนท้องถิ่น

ชุดกิจกรรม	ประเด็นย่อย
๖.๑	การจัดการทรัพยากรดิน
๖.๒	การจัดการทรัพยากรน้ำ
๖.๓	การจัดการทรัพยากรป่าไม้
๖.๔	การจัดการขยะ

๖.๕	**พลังงานหมุนเวียน**

๖.๑ การจัดการทรัพยากรดิน

กิจกรรมย่อย	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูล	๑) การสำรวจข้อมูลทรัพยากรดิน	✓	
	๒) การจัดทำข้อมูลทรัพยากรดิน	✓	
	๓) การนำใช้ข้อมูลจัดการทรัพยากรดิน		✓
๒. การพัฒนาศักยภาพ	๔) การจัดทำและถ่ายทอดหลักสูตรความรู้การจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๕) การประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรด้านจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๖) การพัฒนาอาสาสมัคร แกนนำหรือกลุ่มจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๗) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านจัดการทรัพยากรดิน	✓	
๓. การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบสวัสดิการและกองทุน	๘) การจัดทำกฎ กติกา ข้อตกลงการจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๙) การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นการจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๑๐) การจัดตั้งกองทุนและสวัสดิการการจัดการทรัพยากรดิน		✓
๔. การพัฒนาการณรงค์และการสื่อสาร	๑๑) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๑๒) การพัฒนาบุคคลหรือกลุ่มต้นแบบเพื่อรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรดิน	✓	
	๑๓) การสื่อสารเผยแพร่กิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรดินในช่องทางการสื่อสาร เช่น Facebook YouTube Website Line เป็นต้น		✓
รวม	**รวม ๑๓ งานและกิจกรรม**	**๑๐**	**๓**

๖.๒ การจัดการทรัพยากรน้ำ

กิจกรรมย่อย	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูล	๑) การสำรวจข้อมูลทรัพยากรน้ำ	✓	
	๒) การจัดทำข้อมูลทรัพยากรน้ำ	✓	
	๓) การนำใช้ข้อมูลจัดการทรัพยากรน้ำ		✓
๒. การพัฒนาศักยภาพ	๔) การจัดทำและถ่ายทอดหลักสูตรความรู้การจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๕) การประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรด้านจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๖) การพัฒนาอาสาสมัคร แกนนำหรือกลุ่มจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๗) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
๓. การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบสวัสดิการและกองทุน	๘) การจัดทำกฎ กติกา ข้อตกลงการจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๙) การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นการจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๑๐) การจัดตั้งกองทุนและสวัสดิการการจัดการทรัพยากรน้ำ		✓
๔. การพัฒนาการณรงค์และการสื่อสาร	๑๑) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๑๒) การพัฒนาบุคคลหรือกลุ่มต้นแบบเพื่อรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๑๓) การสื่อสารเผยแพร่กิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรน้ำในช่องทางการสื่อสาร เช่น Facebook YouTube Website Line เป็นต้น		✓
รวม	**รวม ๑๓ งานและกิจกรรม**	**๑๐**	**๓**

๖.๓ การจัดการทรัพยากรป่าไม้

ชุดกิจกรรมที่	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูล	๑) การสำรวจข้อมูลทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๒) การจัดทำข้อมูลทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๓) การนำใช้ข้อมูลจัดการทรัพยากรป่าไม้		✓
๒. การพัฒนาศักยภาพ	๔) การจัดทำและถ่ายทอดหลักสูตรความรู้การจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๕) การประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรด้านจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๖) การพัฒนาอาสาสมัคร แกนนำหรือกลุ่มจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๗) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
๓. การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบสวัสดิการและกองทุน	๘) การจัดทำกฎ กติกา ข้อตกลงการจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๙) การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นการจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๑๐) การจัดตั้งกองทุนและสวัสดิการการจัดการทรัพยากรป่าไม้		✓
๔. การพัฒนาการณรงค์และการสื่อสาร	๑๑) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๑๒) การพัฒนาบุคคลหรือกลุ่มต้นแบบเพื่อรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรป่าไม้	✓	
	๑๓) การสื่อสารเผยแพร่กิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการทรัพยากรป่าไม้ ในช่องทางการสื่อสาร เช่นFacebook YouTube Website Line เป็นต้น		✓
รวม	**รวม ๑๓ งานและกิจกรรม**	**๑๐**	**๓**

๖.๔ การจัดการขยะชุมชน

ชุดกิจกรรมที่	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๕. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูล	๑๔) การสำรวจข้อมูลขยะชุมชน	✓	
	๑๕) การจัดทำข้อมูลขยะชุมชน	✓	
	๑๖) การนำใช้ข้อมูลจัดการขยะชุมชน		✓
๖. การพัฒนาศักยภาพ	๑๗) การจัดทำและถ่ายทอดหลักสูตรความรู้การจัดการขยะชุมชน	✓	
	๑๘) การประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรด้านจัดการขยะชุมชน	✓	
	๑๙) การพัฒนาอาสาสมัคร แกนนำหรือกลุ่มจัดการขยะชุมชน	✓	
	๒๐) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านจัดการขยะชุมชน	✓	
๗. การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบสวัสดิการและกองทุน	๒๑) การจัดทำกฎ กติกา ข้อตกลงการจัดการขยะชุมชน	✓	
	๒๒) การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นจัดการขยะชุมชน	✓	
	๒๓) การจัดตั้งกองทุนและสวัสดิการการจัดการขยะชุมชน		✓
๘. การพัฒนาการณรงค์และการสื่อสาร	๒๔) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการขยะชุมชน	✓	
	๒๕) การพัฒนาบุคคลหรือกลุ่มต้นแบบเพื่อรณรงค์ด้านจัดการขยะชุมชน	✓	
	๒๖) การสื่อสารเผยแพร่กิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการขยะชุมชนในช่องทางการสื่อสาร เช่น Facebook YouTube Website Line เป็นต้น		✓
รวม	**รวม ๑๓ งานและกิจกรรม**	**๑๐**	**๓**

๖.๕ การจัดการพลังงานหมุนเวียน

ชุดกิจกรรมที่	งานและกิจกรรม	การดำเนินงานในพื้นที่	
		ต้องทำ	ควรทำ
๑. การพัฒนาและนำใช้ข้อมูล	๑) การสำรวจข้อมูลพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๒) การจัดทำข้อมูลพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๓) การนำใช้ข้อมูลจัดการพลังงานหมุนเวียน		✓
๒. การพัฒนาศักยภาพ	๔) การจัดทำและถ่ายทอดหลักสูตรความรู้การจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๕) การประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรด้านจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๖) การพัฒนาอาสาสมัคร แกนนำหรือกลุ่มจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๗) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
๓. การพัฒนากฎ กติกา ระเบียบสวัสดิการและกองทุน	๘) การจัดทำกฎ กติกา ข้อตกลงการจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๙) การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๑๐) การจัดตั้งกองทุนและสวัสดิการการจัดการพลังงานหมุนเวียน		✓
๔. การพัฒนาการณรงค์และการสื่อสาร	๑๑) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๑๒) การพัฒนาบุคคลหรือกลุ่มต้นแบบเพื่อรณรงค์ด้านจัดการพลังงานหมุนเวียน	✓	
	๑๓) การสื่อสารเผยแพร่กิจกรรมรณรงค์ด้านจัดการพลังงานหมุนเวียนในช่องทางการสื่อสาร เช่นFacebook YouTube Website Line เป็นต้น		✓
รวม	**รวม ๑๓ งานและกิจกรรม**	**๑๐**	**๓**

เอกสารแนบ

ชุดกิจกรรมประเด็น การดูแลกลุ่มเปราะบางโดยชุมชนท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน โดยชุมชน

ชุดกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ประกอบด้วย๖เมนู

๗.การดูแลกลุ่มเปราะบางโดยชุมชนท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงานประเด็นการดูแลกลุ่มเปราะบางโดยชุมชน

กิจกรรมการดูแล	ประเด็น
๗.๑	คนพิการ
๗.๒	ผู้ป่วยจิตเวช
๗.๓	ผู้ถูกทอดทิ้ง
๗.๔	ผู้ป่วยเรื้อรัง
๗.๕	ผู้ติดเชื้อเอชไอวี
๗.๖	คนไร้บ้าน
๗.๗	คนจน

๗.๑.การดูแลคนพิการ

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๑.๑ การพัฒนาศักยภาพ	**๑๙)**ฝึกอบรมคนพิการให้มีความรู้และทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ เช่น การออกกำลังกายตามสภาพร่างกาย การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ การปรับพฤติกรรมสุขภาพ ลดสุรา บุหรี่การฟื้นฟูตามปัญหาสุขภาพ เป็นต้น	✓	
	๒๐) ฝึกอบรมผู้ดูแลให้สามารถคัดกรองความพิการที่อาจเกิดขึ้นกับบุตรได้ เช่น ความผิดปกติทางสติปัญญา ความพิการทางการเรียนรู้ ความพิการออทิสติก เป็นต้น	✓	
	๒๑) ฝึกอบรมอาสาสมัครในชุมชน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขอาสาสมัครดูแลคนพิการ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเยี่ยมเพื่อน เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสภาพความพิการ ให้การดูแลช่วยเหลือตามสภาพทั้งในภาวะปกติและเจ็บป่วยหรือมีภาวะแทรกซ้อน	✓	
	๒๒) ผู้ให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีโอกาสได้รับการฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้านคนพิการ เช่น การฟื้นฟูคนพิการด้านร่างกาย การสื่อสารกับคนพิการ เป็นต้น		✓
	๒๓) สนับสนุนการพัฒนาผู้ดูแล อสม. อพมก. จิตอาสา การจัดบริการดูแลสุขภาพที่บ้าน การบริการกายภาพบำบัดในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้สูงอายุ	✓	
	๒๔) หน่วยบริการสุขภาพ จัดการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแล(Caregiver)ที่เฉพาะต่อคนพิการ ให้สามารถดูแลช่วยเหลือประสานงานในและนอกชุมชนรวมถึงการพิทักษ์สิทธิ์คนพิการ		✓
	๒๕) เปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทั้งเวทีการประชุมทั่วไปและการประชุมเฉพาะเรื่องสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ เป็นคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการคนพิการ กรรมการกลุ่มช่วยเหลือคนพิการ เป็นต้น		✓
	๒๖) สนับสนุนให้ผู้พิการและครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะในชุมชน เช่น การอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณี งานบุญ เทศกาลต่างๆเช่น วันครอบครัว วันคนพิการ วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ วันสำคัญทางศาสนาต่างๆ เป็นต้น	✓	
๑.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๒๗) สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคนพิการแต่ละประเภท เช่น จัดพื้นที่บริการเป็นห้องโล่ง ไม่อยู่มุมอับ ไม่มีอุปกรณ์หรือวัสดุมีคมมีพื้นที่ผ่อนคลาย เช่น มุมดนตรี มุมอ่านหนังสือ มุมของเล่น เป็นต้น โดยไม่แยกออกจากผู้รับบริการอื่น รวมถึงการปรับโครงสร้างในอาคาร สำนักงานให้เอื้อต่อการบริการคนพิการ เช่น การปรับทางลาด ราวจับในสำนักงานอบต. รพ.สต. การปรับบ้านติดตั้งปลักไฟที่เหมาะ วางของในบ้านไม่เกะกะ เสี่ยงอุบัติเหตุ เป็นต้น	✓	
	๒๘) จัดพื้นที่เพื่อออกกำลังกายรูปแบบต่างๆทั้งรายกลุ่มและเดี่ยว จัดให้มีครูฝึกออกกำลังกายเพื่อให้คำแนะนำ ดูแลเทคนิคการออกกำลังกาย เช่น แอโรบิค โยคะ เป็นต้น		✓
	๒๙) สนับสนุนให้มีการจัด ปรับบ้านที่เอื้อต่อคนพิการแต่ละประเภท รวมถึงการซ่อมแซมบ้าน สร้างบ้าน เพื่อการมีที่อยู่อาศัย มั่นคง ปลอดภัย	✓	

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
	๓๐) สนับสนุนให้ชุมชน มีมติ ข้อตกลง ในการจัดสรรที่ดินรกร้าง ที่สาธารณะ หรือบ้านสำหรับคนพิการยากจน ที่มั่นงคง ปลอดภัย		✓
๑.๓ การปรับบริการ	๓๑) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน เพื่อให้บริการฟื้นฟู กายภาพบำบัด ข้อ กล้ามเนื้อ กิจกรรมบำบัด เช่น การเคลื่อนไหว การบริหารสมอง ดนตรีบำบัด เป็นต้น รวมถึงบริการข้อมูลปัญหาและความต้องการคนพิการ และครอบครัว		✓
	๓๒) จัดการบริการรับ-ส่ง ๒๔ ชม.เพื่อการรักษาช่วยเหลือและกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉิน ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกทอดทิ้งและภัยพิบัติ	✓	
	๓๓) จัดให้มีบริการรถรับ-ส่งคนพิการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ตวจตามนัด ทำกายภาพบำบัด เป็นต้น	✓	
	๓๔) สนับสนุนให้มีการจัดบริการดูแลสุขภาพที่บ้านจากความร่วมมือหลายภาคส่วน เช่น ทีมสหวิชาชีพ(แพทย์ นักกายภาพบำบัด พยาบาลวิชาชีพ เป็นต้น) อาสาสมัคร แกนนำกองทุนสวัสดิการ ภาคีเครือข่ายจากใน และนอกพื้นที่	✓	
	๓๕) สนับสนุนให้อาสาดูแลคนพิการ เยี่ยมบ้าน ให้การดูแล ช่วยเหลือคนพิการตามปัญหาและความต้องการ เช่น ช่วยทำกิจวัตรประจำวัน การบริหารข้อ กล้ามเนื้อ และประสานการขึ้นทะเบียนคนพิการ และเปลี่ยนสิทธิการรักษาพยาบาล เป็นต้น	✓	
	๓๖) การประสานหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้การช่วยเหลือคนพิการ เช่น การให้สวัสดิการ การส่งเสริมอาชีพ การจัดการตลาดสินค้า การศึกษาของคนพิการ การเข้ารักษาในหน่วยบริการสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เป็นต้น	✓	
	๓๗) จัดให้มีระบบTelemedicineเพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างเครือข่ายบริการสุขภาพและบริการให้คำปรึกษาแก่คนพิการแบบHotline แก่คนพิการ ผู้ดูแล เพื่อนบ้าน อาสาสมัคร ในเรื่องต่างๆ เช่น สุขภาพ การเข้าถึงสิทธิต่างๆ เป็นต้น		✓
๑.๔ การจัดสวัสดิการสังคมและช่วยเหลือกันในชุมชน	๓๘) สนับสนุนให้มีการเพิ่มจำนวนอาสาสมัคร จิตอาสา ที่ให้การช่วยเหลือ ดูแลกันในชุมชน เช่น อาสาแม่บ้าน อพมก. คนพิการอาสาดูแลกัน เยาวชนอาสา เป็นต้น	✓	
	๓๙) สนับสนุนให้คนพิการ และครอบครัวมีโอกาสเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายจากการทำกิจกรรมในโครงการต่างๆในชุมชน เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปลูกผักปลอดสารไว้บริโภค การประดิษฐ์ของชำร่วย จักสาน ที่ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ทั้งในและนอกชุมชน	✓	
	๔๐) ส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงกองทุนพัฒนาอาชีพตามกฎหมาย เช่น การฝึกอบรมอาชีพเสริมสำหรับคนพิการและ จัดหาอาชีพ เช่น การจ้างงานของเอกชน เป็นต้น	✓	
	๔๑) ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน เฝ้าระวังความรุนแรง การช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน การประสานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		✓
	๔๒) การจัดตั้งธนาคารกายอุปกรณ์ เช่น ไม้ช่วยเดิน รถเข็นนั่ง ไม้เท้าสามขา ราวช่วยเดิน เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือสนับสนุน	✓	

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
	ครอบครัวคนพิการที่ขาดแคลน		
	๔๓) กองทุนสวัสดิการ เช่น กลุ่มออมทรัพย์สัจจะวันละบาท กลุ่มออมทรัพย์มั่นคง ส่งเสริมการออม ให้ทุนเพื่อประกอบอาชีพให้สวัสดิการป่วย ตาย เป็นต้น		✓
	๔๔) สนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากร วัตถุดิบ ของเหลือใช้ มาแปลงเป็นเงิน หรือจัดตั้งเป็นกองทุน เพื่อให้การช่วยเหลือสนับสนุน คนพิการ เช่น ครัวเรือนคัดแยกขยะ และแปลงขยะเป็นเงินตั้งเป็นกองทุน เยี่ยมเพื่อนพิการเมื่อป่วย เสียชีวิต กองทุนเสื้อผ้า ผ้าอ้อมสำเร็จรูป กองทุนกายอุปกรณ์ เครื่องมือจากผู้ป่วย คนพิการที่เสียวิตแล้ว เป็นต้น		✓
	๔๕) สนับสนุนให้จัดประเภทสวัสดิการต่างๆที่เฉพาะต่อคนพิการของกองทุน องค์กรชุมชน เช่น สถาบันการเงินของชุมชน กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็น เป็นต้น	✓	
	๔๖) สนับสนุนให้มีการเก็บออมไว้ใช้ในยามจำเป็น สำหรับคนพิการ และครอบครัวเช่น ควรเป็นสมาชิกกองทุนอย่างน้อยหนึ่งกองทุนในชุมชน เช่น กองทุนฌาปนกิจระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ กองทุนสวัสดิการชุมชน สถาบันการเงินที่ให้สวัสดิการป่วย ตาย เป็นต้น	✓	
	๔๗) กองทุนในชุมชนมีการกำหนดกติกา ข้อตกลง ในการจัดสรรผลประกอบการ ให้เป็นกองทุนสำหรับช่วยเหลือคนพิการ เช่น ให้เป็นทุนประกอบอาชีพแบบไร้ดอกเบี้ย กองทุนเพื่อผู้ยากไร้ ทุพพลภาพ กองทุนสิ่งของผ้าอ้อมสำเร็จรูป เป็นต้น		✓
๑.๕ การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือ ดูแล	๔๘) สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนที่คนพิการแต่ละประเภท ระดับความพิการ ปัญหาและความต้องการ รวมถึงทุนทางสังคมและศักยภาพในการดูแล ช่วยเหลือคนพิการและครอบครัวโดยตรง และโดยอ้อม เพื่อนำใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลออกข้อบัญัติ/เทศบัญญัติ จัดทำแผนกองทุนฯ แผนการช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ เป็นต้น	✓	
	๔๙) สร้างและเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลการดูแลคนพิการให้กับตัวคนพิการและผู้ดูแลหลายช่องทาง เช่น การประชาคม การประชุมการปรึกษาหารือ การจัดทำแผนการดูแล การบอกปากต่อปาก วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เอกสารหนังสือพิมพ์เพื่อกระจายข่าว เป็นต้น	✓	
	๕๐) จัดทำธรรมนูญสุขภาพกำหนดการจัดระบบบริการเพื่อดูแลคนพิการ เช่น กำหนดให้มีการพัฒนากระบวนการบริการสาธารณสุขเชิงรุกอย่างต่อเนื่องสำหรับการดูแลคนพิการโดยการจัดแพทย์และพยาบาลให้เพียงพอต่อการดูแล ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมกันออกกำลังกายในกลุ่มคนพิการโดยการจัดตั้งชมรมการออกกำลังกาย เป็นต้น		✓
รวม	**๓๒ งานกิจกรรม**	**๒๐**	**๑๒**

๗.๒.การดูแลผู้ป่วยจิตเวช

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๒.๑ การพัฒนาศักยภาพ	๑) พัฒนาศักยภาพบุคคลากรและเจ้าหน้าที่ของ รพ.สต. ในการตรวจคัดกรอง การดูแลต่อเนื่อง การเยี่ยมบ้าน การดูแลผู้ป่วยจิตเวช เป็นต้น	✓	
	๒) จัดอบรมให้ผู้ป่วยจิตเวชดูแลตนเอง เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การออกกำลังกายการรับประทานยา การรักษาต่อเนื่อง การจัดการกับอาการข้างเคียงของยารักษาโรคจิต และการจัดการความเครียด เป็นต้น	✓	
	๓) จัดอบรมเกี่ยวกับการประเมิน สังเกต ติดตามอาการ การรับประทานยา และการให้การดูแลเบื้องต้น การดูแลในภาวะฉุกเฉิน และทักษะในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชสำหรับสมาชิกในครอบครัว อสม. อปพร. ชรบ. สตบ. ตำรวจ กู้ชีพกู้ภัย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ จนท. อปท. เป็นต้น	✓	
	๔) จัดอบรมในการเฝ้าระวังและป้องกันความรุนแรงในครอบครัวและส่งเสริมครอบครัวอบอุ่น ในครัวเรือนที่มีผู้ป่วยจิตเวช	✓	
	๕) จัดทำแนวทางการดูแล ช่วยเหลือเมื่อมีเหตุฉุกเฉินทางจิตเวช เช่น มีพฤติกรรมก้าวร้าว ควบคุมตัวเองไม่ได้ เป็นต้น		✓
	๖) รณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชในชุมชน เช่น สร้างความเข้าเรื่องโรค การดูแลระยะยาว การอยู่ร่วม เป็นต้น		✓
	๗) จัดบริการรถรับ-ส่งตลอด ๒๔ ชั่วโมงทั้งในกรณีที่ไปรับยาเพื่อรักษาต่อเนื่องและกรณีฉุกเฉิน	✓	
๒.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๘) จัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้านและชุมชนให้หมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้ป่วยจิตเวช เช่น การเก็บของมีคม วัตถุอันตราย เชือกเพื่อป้องกันอันตรายสำหรับผู้ป่วย และคนรอบข้าง การช่วยทำความสะอาด สิ่งของ เครื่องใช้เพื่อให้หมักหมม เป็นรวมเชื้อโรค เป็นต้น	✓	
	๙) จัดให้ผู้ป่วยจิตเวชที่ควบคุมโรคได้มีกิจกรรมร่วมกับชุมชน เช่น ร่วมทำความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ ช่วยเหลืองานบุญประเพณี อำนวยความสะดวกในงาน กิจกรรมของชุมชน เป็นต้น		✓
๒.๓ การปรับบริการ	๑๐)สนับสนุนให้มีการตรวจคัดกรองความเสี่ยงโรคทางจิตเวช เช่น การคัดกรองโรคซึมเศร้า และการประเมินการฆ่าตัวตาย เป็นต้น	✓	
	๑๑)จัดบริการรถรับ-ส่ง ตลอด ๒๔ ชั่วโมงทั้งในกรณีที่ไปรับยาเพื่อรักษาต่อเนื่องและกรณีเกิดจิตเวชฉุกเฉิน	✓	
	๑๒) สนับสนุนให้มีทีมสหสาขาวิชาชีพและภาคีเครือข่ายนอกระบบบริการสาธารณสุขในการดำเนินงานสุขภาพจิตและจิตเวชในชุมชน เช่น การเยี่ยมบ้าน การติดตามอาการ การลดอาการกำเริบหรือกลำ้เป็นซ้ำ และการรักษาทางโทรศัพท์ เป็นต้น		✓
	๑๓) สนับสนุนให้ผู้ป่วยเข้ารับการตรวจตามนัด การรักษาต่อเนื่อง การรับประทานยาต่อเนื่อง เฝ้าระวังอาการกำเริบ การจัดการเบื้องต้น และการส่งต่อ เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานและกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
	๑๔)สร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารประสานงานระหว่าง รพ.สต. สสอ. รพ.แม่ข่าย ในการให้คำปรึกษาหรือกรณีที่มีปัญหา รวมถึงจัดทำแนวทางการส่งต่อเมื่อจำเป็น		✓
	๑๕)จัดบริการให้คำปรึกษาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชทางไกล หรือทางแอพพลิเคชั่นไลน์ เฟซบุ๊ค เป็นต้น		✓
	๑๖)จัดบริการบำบัดรักษา ฟื้นฟูเบื้องต้น เช่น มีคลินิกจิตเวชในรพ.สต. การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ การนวดแผนไทย การใช้สมุนไพร เป็นต้น	✓	
	๑๗) จัดให้มีศูนย์รับแจ้งเหตุหรือร้องทุกข์กรณีที่ผู้ป่วยจิตเวชถูกทำร้ายหรือทำร้ายผู้อื่น และไกล่เกลี่ยกรณีพิพาท	✓	
๒.๔ การจัดสวัสดิการสังคมและช่วยเหลือกันในชุมชน	๑๘)สร้างข้อตกลงร่วมกันกับชุมชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชแบบมีส่วนร่วม เช่น การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือ ดูแล การมีอาสาเฝ้าระวัง การจัดให้ผู้ป่วยจิตเวชทำกิจกรรมสาธารณะ การติดตามการรักษา การกินยาของผู้ป่วย เป็นต้น		✓
	๑๙)กองทุนสุขภาพตำบล สนับสนุนกิจกรรม โครงการในการจัดกิจกรรมป้องกัน คัดกรองความเสี่ยงทางจิตเวช และพัฒนาทักษะอาสาดูแลผู้ป่วยจิตเวช เป็นต้น	✓	
	๒๐) ส่งเสริมอาชีพ หรือจัดหางาน เพื่อการเพิ่มรายได้สำหรับผู้ป่วยจิตเวชและครอบครัว		✓
	๒๑) จัดตั้งและสนับสนุนให้มีกองทุน เพื่อจัดสวัสดิการชุมชนเมื่อป่วย ตาย และกองทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับผู้ป่วยจิตเวชและครอบครัว	✓	
๒.๕ การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือ ดูแล	๒๒) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยจิตเวช ได้แก่ (๑)ร้อยละผู้ที่ได้รับการคัดกรองความเสี่ยง ความเครียด ซึมเศร้า เป็นต้น (๒) ร้อยละผู้ป่วยจิตเวช (๓)จำนวนผู้พิการด้านจิตใจและพฤติกรรม (๕) ร้อยละผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการด้านจิตใจ (ที่ได้รับการรับรองจากแพทย์) และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ (๖) ร้อยละครัวเรือนที่มีผู้ป่วยจิตเวช (๗) ร้อยละครัวเรือนที่ได้รับการอบรมในการดูแลและฝึกทักษะในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเป็นต้น	✓	
	๒๓) นำใช้ข้อมูล เช่น จำนวนผู้ป่วยจิตเวช จำนวนผู้ที่มีความเสี่ยงทางขิตเวช จำนวนคนพิการด้านจิตใจ และพฤติกรรม เป็นต้น เพื่อการวางแผนการดำเนินงาน โครงการ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติเพื่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน		✓
รวม	**๒๓ งานกิจกรรม**	**๑๔**	**๙**

๗.๓.การดูแลคนถูกทอดทิ้ง

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๓.๑ การพัฒนาศักยภาพ	๑) กลุ่มอาชีพ ฝึกทักษะ และจ้างงานผู้ถูกทอดทิ้งเพื่อให้มีรายได้ และช่วยเหลือตัวเองได้		✓
	๒) สนับสนุนให้มีอาชีพทั้งในระดับครัวเรือน และระดับกลุ่มสำหรับผู้ถูกทอดทิ้ง เช่น แปรรูปอาหาร ทำขนม การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงเป็ด ไก่ รวมกลุ่มอาชีพทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มจักสาน กลุ่มทำเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น	✓	
๓.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๓) ประสานให้การช่วยเหลือผู้ถูกทอดทิ้งที่ไม่มีที่อยู่อาศัยโดยการจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราว บ้านพักฉุกเฉิน หรือที่พักอาศัยในลักษณะการสงเคราะห์ เช่น วัด ศาลาอเนกประสงค์หมู่บ้าน สถานสงเคราะห์ของรัฐ เป็นต้น		✓
	๔) ประสานให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนเตรียมความพร้อมผู้ถูกทอดทิ้ง เพื่อให้มีการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต เช่น การปรับบ้านและสภาพแวดล้อมให้กับผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพังในบ้าน จัดระบบการดูแลช่วยเหลือด้านสุขภาพ อาหาร การทำกิจวัตร อย่างเหมาะสม เป็นต้น	✓	
	๕) สนับสนุนให้ผู้ถูกทอดทิ้ง เข้าถึงอาหาร น้ำสะอาด การรักษาพยาบาลตามความเหมาะสม เช่นเด็กที่ถูกทอดทิ้งมีที่ลี้ยงดูชั่วคราว ได้อาหาร นม น้ำดื่มที่เพียงพอ ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง มีที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย ได้รับการดูแลสุขภาพตามความจำเป็น ได้รับอาหารที่เพียงพอ เป็นต้น	✓	
๓.๓ การปรับบริการ	๖) จัดให้มีกลไกของชุมชนในการประเมิน ตรวจสอบเฝ้าระวังผู้ถูกทอดทิ้งในชุมชน และ เช่น ศูนย์ยุติธรรมชุมชน คณะกรรมการฝ้าระวังความรุนแรงในชุมชน มูลนิธิ เป็นต้น	✓	
	๗) เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ สวัสดิการ แหล่งข้อมูลและแนวทางในการดูแลช่วยเหลือสำหรับผู้ถูกทอดทิ้ง		✓
	๘) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจัดทำแนวทางบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ถูกทอดทิ้ง เช่น บริการตรวจคัดกรองการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น ขึ้นทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ตามปัญหาและความต้องการของผู้ถูกทอดทิ้ง เช่น เด็กแรกเกิด ผู้สูงอายุ คนพิการ เป็นต้น		✓
	๙) โรงพยาบาส่งเสริมสุขภาพตำบลพัฒนาศักยภาพทีมสุขภาพ อาสาสมัครในชุมชน ในการประเมิน ตรวจสอบ เฝ้าระวังและให้การช่วยเหลือผู้ถูกทอดทิ้งในพื้นที่	✓	
	๑๐) โรงพยาบาส่งเสริมสุขภาพตำบลจัดบริการให้ผู้ถูกทอดทิ้งได้รับการดูแลรักษา หรือได้รับการส่งต่อไปไปยังสถานบริการสุขภาพเมื่อเกิดการเจ็บป่วยอย่างเหมาะสม	✓	
	๑๑) โรงเรียนสนับสนุนให้ผู้ถูกทอดทิ้ง คนยากจนได้เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุม และเข้าถึงสวัสดิการด้านการศึกษาได้ครอบคลุม ครบถ้วน เช่น ชุดนักเรียน อุปกรณ์การศึกษา อาหารกลางวัน เป็นต้น		✓
๓.๔ การจัดสวัสดิการ	๑๒) จัดทำแนวทางการช่วยเหลือให้ผู้ถูกทอดทิ้งเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การมีบัตรประจำตัวประชาชน การมีที่อยู่อาศัยที่	✓	

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
สังคมและช่วยเหลือกันในชุมชน	มั่นคง ปลอดภัย การเข้าถึงสวัสดิการรัฐ เช่น การรักษาพยาบาล เบี้ยยังชีพ กองทุนประกอบอาชีพ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น		
	๑๓) จัดทำแนวทางให้การช่วยเหลือ ดูแล และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนการดูแล เพื่อพบคนถูกทอดทิ้ง เช่น โรงพยาบาล สถานสงเคราะห์ ศูนย์เพื่อนหญิง เป็นต้น	✓	
	๑๔) ผลักดันให้มีกองทุนของชุมชนสำหรับช่วยเหลือผู้ถูกทอดทิ้ง คนยากจน ครอบคลุมด้านสวัสดิการสังคม ที่อยู่อาศัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพ เป็นต้น		✓
	๑๕) สนับสนุนให้มีกองทุน หรือกลไก คณะกรรมการ ของชุมชนในการช่วยเหลือ ดูแลผู้ถูกทอดทิ้งในพื้นที่ เช่น กองทุนสิ่งของจำเป็น กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ มีสวัสดิการช่วยเหลือกลุ่มผู้ถูกทอดทิ้ง คนยากจน เป็นต้น		✓
	๑๖) สนับสนุนให้มีกฎ กติกา ขององค์กรการเงินในชุมชนที่ให้สิทธิกลุ่มผู้ถูกทอดทิ้งเข้าถึงบริการในกองทุนที่จัดสวัสดิการในชุมชน เช่น รับประโยชน์จากกองทุนเมื่อเจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล หรือเสียชีวิต รับฌาปนกิจสงเคราะห์เมื่อเสียชีวิต รับสิทธิในกองทุนเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น		✓
	๑๗) สนับสนุนการจัดทำประชาคม เพื่อหามติและแนวทางการช่วยเหลือผู้ถูกทอดทิ้งในชุมชนที่ต้องการการช่วยเหลือต่างๆ เป็นรายกรณี เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน คนดูแล สวัสดิการที่จำเป็น เป็นต้น	✓	
	๑๘) สนับสนุนให้มีการระดมทุน หลายช่องทางเพื่อสนับสนุนกิจกรรมช่วยเหลือดูแลผู้ถูกทอดทิ้ง เช่น การจัดผ้าป่าตั้งกองทุน การขอรับบริจาคจากบริษัท องค์กรเอกชน เพื่อการดูแลผู้ถูกทอดทิ้ง เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น	✓	
	๑๙) สนับสนุนให้จัดประชาคม พิจารณาการช่วยเหลือผู้ถูกทอดทิ้งในชุมชนที่ต้องการการช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น การการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ถูกทอดทิ้ง การจัดให้มีอาสาสมัครดูแลผู้ถูกทอดทิ้งที่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นต้น เป็นรายกรณี		✓
	๒๐) จัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ถูกทอดทิ้ง การจัดให้มีอาสาสมัครดูแลผู้ถูกทอดทิ้งที่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นต้น เป็นรายกรณี		✓
	๒๑) กลุ่มกองทุน การเงินในชุมชนกำหนดประเภทสวัสดิการ เช่น สวัสดิการป่วยตาย เงินทุนประกอบอาชีพ ที่เอื้อให้ผู้ถูกทอดทิ้งเข้าถึง และร่วมใช้ประโยชน์	✓	
	๒๒) สนับสนุนให้มีกองทุนการศึกษาสำหรับเด็กถูกทอดทิ้ง เด็กไร้บ้าน เด็กยากจน ในชุมชน		✓
๓.๕ การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือ ดูแล	๒๓) พัฒนาและนำใช้ข้อมูลผู้ถูกทอดทิ้ง เช่น (๑) คนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง (๒) คนที่ไม่มีบ้าน ไม่มีอาชีพ (๓) แนวทางการช่วยเหลือดูแลกลุ่มผู้ถูกทอดทิ้ง (๔) ทุนทางสังคมและศักยภาพในการช่วยเหลือ แก้ปัญหาผู้ถูกทอดทิ้ง เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
รวม	**๒๓ งานกิจกรรม**	**๑๒**	**๑๑**

๗.๔.การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๔.๑ การพัฒนาศักยภาพ	๑) จัดอบรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น การออกกำลังกาย การป้องกันการเกิดโรคแทรกซ้อน การควบคุมโรค การสังเกตอาการผิดปกติของโรคที่เป็น เช่น เบาหวาน (ตรวจเท้า ตา ดูแลป้องกันการติดเชื้อจากแผลเบาหวาน) การรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับโรค การผ่อนคลาย การดูแลสุขภาพจิต การสื่อสาร การดูแลด้านจิตใจ เป็นต้น	✓	
	๒) จัดอบรมสมาชิกในครอบครัวให้ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้ เช่น การเตรียมอาหารที่เหมาะกับโรค การพักผ่อน การเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้ป่วย การสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองให้กับผู้ป่วย การดูแลในยามเจ็บป่วยเล็กน้อย และภาวะแทรกซ้อนและเจ็บป่วยฉุกเฉิน		✓
	๓) จัดให้มีการอบรมอาสาสมัครดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเพื่อให้มีทักษะในการประเมินสุขภาพ ภาวะฉุกเฉินของผู้ป่วยเรื้อรัง การรับประทานยา ภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อย เป็นต้น	✓	
	๔) จัดหลักสูตรอบรมผู้ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น หลักสูตรอบรมอาสาดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง จัดทำคู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่คนในชุมชนร่วมกันจัดทำแนวทางในการประสานการดูแลช่วยเหลือ เช่น แนวทางการเรียกใช้รถฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง แนวทางการประสานขอเบิกสวัสดิการ เป็นต้น	✓	
	๕) ฝึกทักษะอาสาสมัครอื่นๆเพื่อการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขอาสาสมัครเบาหวาน กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพยาธิสภาพของการเกิดโรค อาสากู้ชีพในการปฐมพยาบาลกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เป็นต้น	✓	
	๖) สนับสนุนให้มีการจัดการอาหาร ที่เหมาะกับโรคเรื้อรังสำหรับผู้ป่วยเรื้อรัง และครอบครัวเช่น การปรุงและจัดอาหารแลกเปลี่ยนกับอาหารพื้นบ้าน การผลิตที่ปลอดภัยเพื่อกินเอง เป็นต้น		✓
	๗) สนับสนุนให้ผู้ป่วยเรื้อรัง และครอบครัวมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะในชุมชน เช่น การร่วมกิจกรรมงานบุญประเพณี งานอาสาสมัครทำความสะอาด ซ่อมแซม ปรับปรุงสถานที่สาธารณะ มีส่วนร่วมในการประชุมช ประชาคม ต่างๆเป็นต้น		✓
๔.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๘) สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับโรคเรื้อรัง เช่น จัดเตียงนอนศีรษะสูงสำหรับผู้ที่ต้องการออกซิเจน จัดห้องสะอาด ปลอดเชื้อสำหรับผู้ป่วยที่ต้องล้างไตทางหน้าที่บ้าน ปรับพื้นบ้าน บริเวณรอบบ้านให้ปลอดภัยไม่มีของมีคม หิน ขรุขระ และพื้นควรอยู่ในระดับเดียวกัน สำหรับผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อนที่เท้า และปลายประสาท เป็นต้น	✓	
	๙) จัดพื้นที่ออกกำลังกาย ลานกิจกรรมเพื่อให้คนในชุมชนมีโอกาสทำกิจกรรมทางกาย เช่น ที่ออกกำลังกายประจำหม1บ้าน สวนสาธารณะ ศูนย์กีฬาในร่ม สนามเปตอง ฟิตเนส ฟิตเนสกลางแจ้ง เป็นต้น		✓
๔.๓ การปรับบริการ	๑๐) สนับสนุนให้มีคลินิกบริการตรวจรักษา ตรวจคัดกรองในชุมชน เพื่อให้ผู้ป่วยเรื้อรังมีความสะดวกในการรับบริการ เข้าถึงง่าย ลดภาระค่าใช้จ่าย และลดการขาดนัด เป็นต้น		✓

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
	๑๑) บริการตรวจคัดกรอง ค้นหากลุ่มเสี่ยงโดยหน่วยบริการร่วมกับอสม.ในชุมชน เช่น ตรวจน้ำตาลในเลือด ตรวจวัดความดันโลหิต วัดรอบเอว ประเมินดัชนีมวลกาย ตรวจวัดระดับสารเคมีในเลือดเป็นต้น	✓	
	๑๒) บริการตรวจคัดกรอง ติดตาม เฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยเรื้อรัง ตามมาตรฐานการติดตตามโรคเรื้อ และให้คำปรึกษา คำแนะนำความเสี่ยงของการเกิดภาวะแทรกซ้อน พยาธิสภาพ และส่ง-ต่อเมื่อจำเป็น	✓	
	๑๓) จัดให้มีทีมสหวิชาชีพ(พยาบาล แพทย์ เภสัชกร นักกายภาพบำบัด ทันตแพทย์) ติดตาม ดูแลสุขภาพที่บ้านในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรังติดเตียง ควบคุมโรคไม่ได้ ซับซ้อน เพื่อให้การช่วยเหลือ ปรับยา ปรับการรักษา ทำแผนการดูแล และส่ง-ต่อชุมชนหรือหน่วยบริการ	✓	
	๑๔) จัดให้มีศูนย์บริการให้ยืมอุปกรณ์จำเป็นช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น เตียงลมเตียงปรับระดับได้ รถเข็น เก้าอี้ ไม้เท้ารองเท้า ถังออกซิเจน เครื่องเจาะน้ำตาลในเลือด เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องชั่งน้ำหนัก เป็นต้น	✓	
	๑๕) สนับสนุนให้มีบริการผู้ป่วยเรื้อรังที่อยู่ในระยะสุดท้าย โดยหน่วยบริการ อาสาสมัคร ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น เช่น อาสาสมัครให้การดูแลกิจวัตรประจำวัน(การรับประทานอาหาร อาบน้ำสระผม ตัดเล็บ บริหารข้อกล้ามเนื้อ นวดผ่อนคลายเพื่อให้สุขสบาย หน่วยบริการช่วยดูแล บริการที่จำเป็น เช่น ฉีดยา ทำแผล ให้อาหารทางสายยาง เปลี่ยนสายสวนปัสสาวะ เป็นต้น		✓
	๑๖) จัดบริการบริการรับ-ส่ง๒๔ ชม.เพื่อการรักษาช่วยเหลือและกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉินกรณีต้องไปตามนัด หรือกรณีควบคุมโรคไม่ได้ต้องพบแพทย์โดยตรง	✓	
	๑๗) จัดให้มีศูนย์ให้บริการ ช่วยเหลือทางการแพทย์ และบำบัดรักษา กรณีเกิดภัยพิบัติโดยทีมอาสาสมัครช่วยเหลือภัยพิบัติของตำบล เช่น การจัดยาโรคเรื้อรัง การตรวจประเมินก่อนพบแพทย์ (วัดความดันโลหิต ตรวจน้ำตาลในเลือด เป็นต้น		✓
	๑๘) จัดบริการให้คำปรึกษาทางไกล เช่น จัดให้มีระบบTelemedicine เพื่อประสานการดูแลรักษาระหว่างเครือข่ายบริการสุขภาพและบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรังแบบ Hotline แก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรังผู้ดูแลเพื่อนบ้านอาสาสมัครในเรื่องต่างๆเช่นสุขภาพการเข้าถึงสิทธิต่างๆเป็นต้น		✓
๔.๔ การจัดสวัสดิการสังคมและช่วยเหลือกันในชุมชน	๑๙) สนับสนุนให้กลุ่ม กองทุน ในชุมชนจัดสวัสดิการให้กับผู้ป่วยเรื้อรัง เช่น กองทุนสวัสดิการจัดสวัสดิการเมื่อป่วย-ตาย ไม่จำจัดสิทธิการเข้าเป็นสมาชิกฌาปนกิจ ชมรม ให้ให้สวัสดิการเมื่อเสียชีวิต	✓	
	๒๐) สนับสนุนให้มีการระดมเงิน ระดมทรัพยากร สิ่งของ เครื่องใช้ โดยการตั้งกองทุน ทำผ้าป่า ให้การสนับสนุนผู้ป่วยเรื้อที่ทุกข์ยาก ขาดแคลนค่าเดินทางไปตรวจตามนัด ไม่มีผ้าอ้อมสำเร็จรูป ป่วยติดเตียงมีสายสวน สายยางให้อาหาร แผลกดทับ ให้ออกซิเจน เป็นต้น		✓
	๒๑) ส่งเสริมให้มีกลุ่มทางสังคมอื่นในชุมชนช่วยเหลือ ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น กลุ่มทำอาหารสำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มเพื่อนบ้านช่วยเหลือกันดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังในการรับยา ชมรมผู้สูงอายุเยี่ยมให้กำลังใจ เป็นต้น		✓
๔.๕ การพัฒนาและ	๒๒) จัดทำหลักสูตรและคู่มือการอบรมผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ดูแลต่างๆ เช่น หลักสูตรและคู่มือการดูแลตนเอง หลักสูตรและ		✓

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
นำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือ ดูแล	คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่พิการ หลักสูตรและคู่มือการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เป็นต้น		
	๒๓) มีฐานข้อมูลบริการทางเลือกในชุมชน และนำใช้เมื่อจำเป็น เช่น บริการนวดแผนไทย หมอสมุนไพร หมอพื้นบ้าน วิธีการรักษาพื้นบ้าน เช่นการสวดมนต์การรำผีฟ้าการรำต่ออายุรำแม่มด เป็นต้น	✓	
	๒๔) เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลเพื่อการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเช่น สร้างและเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังให้กับตัวผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ดูแลอย่างหลากหลายช่องทางเช่นการประชาคมการประชุมการปรึกษาหารือการจัดทำแผนการดูแลการบอกปากต่อปากวิทยุชุมชนหอกระจายข่าวเอกสารหนังสือพิมพ์เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ เป็นต้น	✓	
	๒๕) สนับสนุนให้มีการจัดการข้อมูลเพื่อใช้ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ในยามปกติ ยามฉุกเฉิน และยามภัยพิบัติ เช่นแผนที่บ้านผู้ป่วยโรคเรื้อรังทั้งหมดเพื่อให้รถช่วยเหลือฉุกเฉินใช้ได้ทันทีเมื่อได้รับแจ้งขอความช่วยเหลือและแผนที่บ้านผู้ป่วยโรคเรื้อรังเพื่อให้ทีมจัดการภัยพิบัติใช้เพื่อไปรับที่บ้านและส่งอย่างปลอดภัยกรณีภัยพิบัติหรือสนับสนุนยาที่ต้องกินต่อเนื่องได้ เป็นต้น	✓	
รวม	**๒๕ งานกิจกรรม**	**๑๔**	**๑๑**

๗.๕. การดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๕.๑ การพัฒนาศักยภาพ	๑) ฝึกอบรมทักษะทีมผู้ดูแล ได้แก่ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี เช่น การใช้ยาต้านไวรัส การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเอดส์ เป็นต้น	✓	
	๒) ฝึกอบรมสมาชิกในครอบครัว แกนนำในชุมชนให้เข้าใจถึงการติดต่อ สิทธิผู้ติดเชื้อเอชไอวี การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยการบำบัดรักษา โรคติดต่อที่มีสาเหตุจากเอดส์เป็นต้น	✓	
	๓) จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ สิทธิต่างๆ ของผู้ติดเชื้อ/ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้แก่ผู้ติดเชื้อ/ผู้ติดเชื้อเอชไอวี และคนในครอบครัว		✓
	๔) จัดทำแนวทางในการดูแล ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัว ทั้งแบบเปิดเผย และไม่เปิดเผยตัวทั้งในชุมชน		✓
	๕) ท้องที่(ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน)ประชาสัมพันธ์ข้อมูลบริการ สร้างความเข้าใจเพื่อลดการตีตราผู้ติดเชื้อเอชไอวีในชุมชน เฝ้าระวังการค้าประเวณีในสถานประกอบการในพื้นที่ เช่น ร้านอาหาร ร้านคาราโอเกะ ร้านเสริมสวย เป็นต้น	✓	
	๖) ประชาคมสุขภาพ หน่วยงาน องค์กรชุมชน สนับสนุนกิจกรรมเฝ้าระวัง ป้องกันความเสี่ยงสำหรับวัยรุ่น คนข้ามเพศ กลุ่มอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี		✓
๕.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๗) สนับสนุนครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเอดส์ ได้รับการจัดการสภาพแวดล้อมในบ้านที่เหมาะสม และไม่จำกัดสิทธิความเป็นมนุษย์ เช่น ไม่แยกบ้าน หรือแยกผู้ป่วยไปอยู่ลำพัง ให้การดูแลสุขอนามัยได้โดยไม่ติดต่อ จัดที่นอนให้มีอากาศถ่ายเท จัดอาหารที่เหมาะสม ถ้านมีเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น ออกซิเจน สายยางให้อาหาร เจาะคอ สามารถให้การดูได้เสมือนผู้ป่วยอื่น เป็นต้น	✓	
	๘) ในชุมชนไม่มีบริการ กิจกรรม ที่เป็นข้อจำกัด เฉพาะสำหรับผู้ป่วยเอชไอวี เช่น การใช้บริการรับ-ส่ง การเข้าเรียนศพด.ของเด็กติดเชื้อเอชไอวี การใช้บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ส่วนกลางในชุมชน เป็นต้น	✓	
	๙) ไม่มีข้อจำกัดของการเป็นสมาชิกกลุ่ม กองทุน ในชุมชน หรือการใช้ประโยชน์ทุนทางสังคม แหล่งประโยชน์ เช่น สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน การกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ การเป็นสมาชิกกลุ่มแปรรูปอาหาร เป้นอาสาสมัครดูแลผู้ป่วย เป็นต้น	✓	
๕.๓ การปรับบริการ	๑๐) สนับสนุนให้มีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน หรือผู้ดูแลที่เป็นผู้ติดเชื้อเป็นอาสาสมัครร่วมจัดบริการทางคลินิก และบริการสุขภาพที่บ้าน	✓	
	๑๑) จัดให้มีการให้คำปรึกษาเพื่อตรวจหาเชื้อเอชไอวีในชุมชนเพื่อให้กลุ่มเสี่ยงเข้าถึงการตรวจหาเชื้อเอชไอ เพิ่มการเข้าถึงบริการรักษา และยาต้านไวรัส	✓	
	๑๒) มีความครอบคลุม และยึดหลักนิรนามในการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		✓

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
	๑๓) ศูนย์พัฒนาเด็กฯ ไม่มีข้อจำกัดในการรับเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัว หรือรับผลกระทบจากเชื้อเอชไอวี		
	๑๔) จัดตั้งครือข่ายทางสังคมในชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพเอชไอวี เช่น การจัดค่ายเยาวชน การให้ความรู้ด้านเอชไอวีในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน	✓	
๕.๔การจัดสวัสดิการสังคมและช่วยเหลือกันในชุมชน	๑๕) ศูนย์เฉลิมพระเกียรติประจำอำเภอ เป็นศูนย์ให้การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัว(กรณีเปิดตัวใช้ใบรับรองแพทย์) เช่น ช่วยสวัสดิการเมื่อนอนโรงพยาบาล เสียชีวิต บุตรที่เรียนทุกระดับ เป็นต้น	✓	
	๑๖) กองทุนสุขภาพระดับตำบล สนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพที่เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี เช่น การให้คำปรึกษาในชุมชน และเจาะเลือดตรวจหาเชื้อเอชไอวี การฝึกอบรมกลุ่มเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย เป็นต้น		✓
	๑๗) ศูนย์เฉลิมพระเกียรติอำเภอ ระดมทุน จัดสวัสดิการ สนับสนุนกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง สำหรับกลุ่มเสี่ยง และผู้ติดเชื้อเอชไอวี		
	๑๘) กองทุนจัดสวัสดิการชุมไม่มีข้อจำกัดการเจ็บป่วยจากเอชไอวี ในการรับเป็นสมาชิก	✓	
	๑๙) สนับสนุนให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี และครอบครัวเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ ในฐานะสมาชิกของชุมชน ตามความสมัครใจ	✓	
๕.๕ การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือ ดูแล	๒๐) จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีในชุมชน ได้แก่ (๑) ผู้ติดเชื้อที่รับเบี้ยยังชีพ (๒)ร้อยละผู้ติดเชื้อเอดส์ (๓)ร้อยละผู้ติดเชื้อรายใหม่ในปี (๔) ร้อยละเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อเอชไอวี(บิดา มารดา ติดเชื้อ) (๕) ร้อยละครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น		✓
	๒๑) นำใช้ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นและแผนงบประมาณในการสนับสนุนการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี	✓	
รวม	**๒๑ งานกิจกรรม**	**๑๓**	**๘**

๗.๖. การดูแลคนไร้บ้าน

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๖.๑ การพัฒนาศักยภาพ	๑) กลุ่มอาชีพ ฝึกทักษะ และจ้างงานคนไร้บ้านเพื่อให้มีรายได้ และช่วยเหลือตัวเองได้	✓	
	๒) สนับสนุนให้มีการฝึกอาชีพเสริมทั้งในระดับครัวเรือน และระดับกลุ่ม เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงเป็ด ไก่ รวมกลุ่มอาชีพทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มจักสาน กลุ่มทำเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น		✓
๖.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๓) สนับสนุนให้มีการกำหนด กติกา ข้อตกลง ให้มีการใช้พื้นที่สาธารณะสำหรับให้คนไร้บ้านเป็นที่อยู่อาศัย หรือเป็นที่ทำกิน	✓	
๖.๓ การปรับบริการ	๔) สนับสนุนให้คนไร้บ้านได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การมีบัตรประจำตัวประชาชน การมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง ปลอดภัย การเข้าถึงสวัสดิการรัฐ เช่น การรักษาพยาบาล เบี้ยยังชีพ กองทุนประกอบอาชีพ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น	✓	
	๕) จัดทำแนวทางการประเมิน ตรวจสอบ เฝ้าระวังคนไร้บ้านในชุมชน เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล รวมถึงการประสานแหล่งพักพิงที่ปลอดภัย		✓
	๖) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจัดทำแนวทางบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานสำหรับคนไร้บ้าน เช่น บริการตรวจคัดกรอง การตรวจรักษาโรคเบื้องต้น ขึ้นทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เป็นต้น		✓
	๗) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพัฒนาศักยภาพทีมสุขภาพ อาสาสมัครในชุมชน ในการประเมิน ตรวจสอบ เฝ้าระวังและให้การช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่	✓	
	๘) โรงเรียนสนับสนุนให้คนไร้บ้าน คนยากจนได้เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุม รวมถึงสวัสดิการด้านการศึกษา เช่น ชุดนักเรียน อุปกรณ์การศึกษา อาหารกลางวัน เป็นต้น		✓
๖.๔ การจัดสวัสดิการสังคมและช่วยเหลือกันในชุมชน	๙) จัดให้มีกลไกของชุมชน ในการช่วยเหลือดูแลคนไร้บ้าน เช่น ศูนย์ยุติธรรมชุมชน มูลนิธิคนไร้บ้าน มูลนิธกระจกเงา เป็นต้น	✓	
	๑๐) ผลักดันให้มีกองทุนของชุมชนสำหรับช่วยเหลือคนไร้บ้าน คนยากจน ครอบคลุมด้านสวัสดิการสังคม ที่อยู่อาศัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพ เป็นต้น		✓
	๑๑) สนับสนุนให้มีกองทุน หรือกลไก คณะกรรมการ ของชุมชนในการช่วยเหลือ ดูแลคนไร้บ้านในพื้นที่ เช่น กองทุนสิ่งของจำเป็น กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ มีสวัสดิการช่วยเหลือกลุ่มคนไร้บ้าน คนยากจน เป็นต้น	✓	
	๑๒) สนับสนุนให้มีกฎ กติกา ขององค์กรการเงินในชุมชนที่ให้สิทธิกลุ่มคนไร้บ้านเข้าถึงบริการในกองทุนที่จัดสวัสดิการในชุมชน เช่น รับประโยชน์จากกองทุนเมื่อเจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล หรือเสียชีวิต รับฌาปนกิจสงเคราะห์เมื่อเสียชีวิต รับสิทธิในกองทุนเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
	๑๓) สนับสนุนการจัดทำประชาคม เพื่อหามติและแนวทางการช่วยเหลือคนไร้บ้านในชุมชนที่ต้องการการช่วยเหลือต่างๆ เป็นรายกรณี เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน เป็นต้น	✓	
	๑๔) กลุ่มกองทุน ในชุมชนกำหนดประเภทสวัสดิการ เช่น สวัสดิการป่วยตาย เงินทุนประกอบอาชีพ ที่เอื้อให้คนไร้บ้านเข้าถึงและร่วมใช้ประโยชน์		✓
	๑๕) สนับสนุนให้มีกองทุนการศึกษาสำหรับเด็กไร้บ้าน เด็กยากจน ในชุมชน		✓
๖.๕ การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือดูแล	๑๖) พัฒนาและนำใช้ข้อมูลคนไร้บ้าน เช่น (๑) จำนวนคนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง (๒) คนที่ไม่มีบ้าน ไม่มีอาชีพ (๓) แนวทางการช่วยเหลือดูแลกลุ่มคนไร้บ้าน (๔) ทุนทางสังคมและศักยภาพในการช่วยเหลือแก้ปัญหาคนไร้บ้าน เป็นต้น	✓	
	๑๗) เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ สวัสดิการ แหล่งข้อมูลและแนวทางในการดูแลช่วยเหลือสำหรับคนไร้บ้าน		✓
รวม	**๑๗ งานกิจกรรม**	**๙**	**๘**

๗.๗.การดูแลคนยากจน

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
๗.๑ การพัฒนาศักยภาพ	๑) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานฝึกอาชีพ สถาบันการเงิน เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือคนยากจนและครัวเรือนยากจนในด้านต่างๆ เช่น การฝึกอาชีพ การจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัย เงินทุนประกอบอาชีพ อุปกรณ์การศึกษา ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น	✓	
	๒) สนับสนุนให้กองทุน หรือองค์กรในชุมชนจ้างงานคนยากจน ให้มีรายได้ มีอาชีพ		✓
	๓) กลุ่มอาชีพสนับสนุนให้ครัวเรือนที่ยากจนเข้าเป็นสมาชิก และประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ในครัวเรือน เช่น กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง กลุ่มจักสาน กลุ่มแปรรูปอาหาร กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นต้น	✓	
	๔) สนับสนุนให้ครัวเรือนยากจนมีการผลิตอาหาร เพื่อรับประทานเองเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	✓	
	๕) สนับสนุนทุนประกอบอาชีพ หรือจ้างงานสำหรับคนยากจน ครัวเรือนยากจนในชุมชน เพื่อมีความมั่นคงทางเศราฐกิจ		✓
๗.๒ การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อ	๖) สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือครัวเรือนยากจนให้มีที่อยู่อาศัยมั่นคง เช่น การระดมทุน และทรัพยากรปรับปรุง ซ่อมแซมบ้านและสิ่งแวดล้อมให้กับคนยากจนและครัวเรือนยากจน	✓	
	๗) สนับสนุนงบประมาณเพื่อการสร้างบ้าน ซ่อมบ้านให้คนยากจน โดยใช้กลไกของคณะกรรมการในชุมชน การประชาคมหามติที่เป็นที่ยอมรับเป็นวงกว้าง		✓
๗.๓ การปรับบริการ	๘) สนับสนุนให้คนยากจนได้รับสวัสดิการแห่งรัฐบัตรคนจน ครอบคลุม ครบถ้วน	✓	
	๙) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนับสนุนให้ครัวเรือนยากจน คนยากจนมีสิทธิการรักษาพยาบาลตามข้อกำหนดหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	✓	
	๑๐) สนับสนุนให้ครัวเรือนยากจนเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัคร ที่ทำงานด้านสุขภาพ เช่น อสม. อาสาดูแลคนพิการ อาสาดูแลผู้สูงอายุ อาสากู้ชีพ เพื่อเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านสุขภาพ		✓
	๑๑) สนับสนุนให้ครัวเรือนยากจน คนยากจนได้เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุม รวมถึงสวัสดิการด้านการศึกษา เช่น ชุดนักเรียน อุปกรณ์การศึกษา อาหารกลางวัน เป็นต้น	✓	
๗.๔ การจัดสวัสดิการสังคมและช่วยเหลือกันใน	๑๒) สนับสนุนให้ครัวเรือนยากจนเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นการจัดสวัสดิการ ทุนประกอบอาชีพ เช่น โครงการสินเชื่อจากสถาบันการเงินของรัฐสวัสดิการเพื่อที่อยู่อาศัย กองทุนการออม เป็นต้น		✓
	๑๓) สนับสนุนให้มีกองทุนสำหรับช่วยเหลือคนยากจน เช่น สนับสนุนทุนประกอบอาชีพ ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย หรือเครื่องมือประกอบอาชีพ จัดสิ่งของและของใช้จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น	✓	

ชุดกิจกรรม	งานกิจกรรม	ต้องทำ	ควรทำ
ชุมชน	๑๔) ผลักดันให้ชุมชนลงมติให้ให้ครัวเรือนยากจนใช้พื้นที่สาธารณะให้เป็นที่ทำกิน		✓
	๑๕) กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน กองทุนบทบาทสตรี เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับครอบครัวยากจน	✓	
	๑๖) กองทุนสวัสดิการชุมชน สนับสนุนให้ครัวเรือนยากจนมีสวัสดิการ เมื่อป่วย ตาย โดยจ่ายสมทบกองทุนให้เองเสมือนเป็นสมาชิก	✓	
	๑๗) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง หรือระดมทุนเพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือครอบครัวคนยากจน เช่น กองทุนนมผง กองทุนแพมเพอร์ส กองทุนเพื่อการศึกษา กองทุนเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น		✓
	๑๘) จัดให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กที่มาจากครัวเรือนยากจน ขาดแคลน		✓
	๑๙) กำหนด กฎ กติกาเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุนและทรัพยากรที่เอื้อสำหรับคนยากจน เช่น การรับสิทธิ์สวัสดิการในชุมชน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดิน น้ำป่า เป็นแหล่งทำกิน การกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น	✓	
๗.๕ การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือดูแล	๒๐) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและนำใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยากจน เช่น ข้อมูลรายได้ รายจ่ายครัวเรือน ร้อยละครัวเรือนยากจน การประกอบอาชีพของประชากร พื้นที่ทำกิน สถานการณ์เป็นเจ้าของที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย ข้อมูลพื้นที่สาธารณะ พื้นที่รกร้าง เพื่อสนับสนุนให้คนยากจนได้พักอาศัย หรือทำกิน เป็นต้น	✓	
รวม	**๒๐ งานกิจกรรม**	**๑๒**	**๘**

ภาคผนวก ฉ

สรุปข้อมูลสำคัญที่แสดงสถานะและสุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่

สรุปข้อมูลสำคัญที่แสดงสถานะและสุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่

<u>คำชี้แจง</u>

สรุปข้อมูลสำคัญที่แสดงสถานะและสุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลระดับบุคคลและครอบครัว และส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และตำบล ให้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแบบสอบถามสุขภาวะผู้สูงอายุระดับ (TCNAP+) แล้ววิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามรายละเอียดที่กำหนด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลระดับบุคคลและครอบครัว

1. ข้อมูลสถานะผู้สูงอายุและครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุในพื้นที่

1.1. ประชากรผู้สูงอายุ จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.2. ประชากรผู้สูงอายุจำแนกตามช่วงอายุ

1.2.1. ผู้สูงอายุ(60-69 ปี) จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.2.2. ผู้สูงอายุ(70-79 ปี) จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.2.3. ผู้สูงอายุ(80-89 ปี) จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.2.4. ผู้สูงอายุ(90-99 ปี) จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.2.5. ผู้สูงอายุ(100 ปี+) จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.3. ประชากรอายุ 50-59 ปี จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

1.4. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย ทั้งหมด ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

1.4.1. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่เพียงคนเดียวตามลำพัง ทั้งหมด ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

1.4.2. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยกันตามลำพัง ทั้งหมด ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

1.4.3. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับเด็ก (0-15 ปี) ทั้งหมด ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

1.4.4. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับสมาชิกที่เป็นลูก หลาน หรือญาติพี่น้อง ทั้งหมด ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

2. สภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ

2.1. ผู้สูงอายุที่พิการ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.1.1. พิการทางกาย/เคลื่อนไหว

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.1.2. พิการการมองเห็น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.1.3. พิการการได้ยิน/การสื่อสาร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.1.4. พิการสติปัญญา/การเรียนรู้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.1.5. พิการจิตใจ/พฤติกรรม

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2. ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยทั่วไป (ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2.1. ไข้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2.2. อุจจาระร่วง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2.3. กระเพาะอาหาร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2.4. ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2.5. บาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.2.6. หอบเหนื่อย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3. ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยฉุกเฉิน (ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.1. ไข้สูง และมีอาการชัก

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.2. หอบเหนื่อย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.3. เหนื่อย อ่อนเพลีย ไม่มีแรง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.4. หมดสติ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.5. บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.6. บาดเจ็บจากการทำงาน เช่น ตกจากที่สูง ของหล่นทับ เป็นต้น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.7. บาดเจ็บจากถูกสัตว์ทำร้าย เช่น สุนัขกัด งูกัด เป็นต้น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.8. บาดเจ็บจากเหตุอื่นๆ เช่น หกล้ม ถูกข้องมีคมบาด ถูกของหล่นทับ ถูกทำร้ายร่างกาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.9. วิงเวียนศีรษะ/อาการบ้านหมุน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.3.10. เจ็บแน่น หน้าอก

2.4. ผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.1. หอบหืด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.2. ทางเดินหายใจอุดตันเรื้อรัง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.3. ถุงลมโป่งพอง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.4. พิษสุราเรื้อรัง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.5. โรคติดเชื้อ(วัณโรค)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.6. กลุ่มโรคเกี่ยวกับเนื้องอกมะเร็ง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.7. กลุ่มโรคหัวใจ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.8. กลุ่มโรคความดันโลหิต

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.9. กลุ่มโรคหลอดเลือดสมอง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.10. กลุ่มโรคโลหิต

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.11. กลุ่มโรคตับ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.12. กลุ่มโรคไต

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.13. กลุ่มโรคทางเดินปัสสาวะ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.14. กลุ่มโรคกระดูก กล้ามเนื้อและข้อ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.15. กลุ่มโรคเบาหวาน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.16. โรคไขมันในเลือด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.17. โรคอ้วน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.18. โรคระบบต่อมไร้ท่อ (ไทรอยด์)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.19. โรคทางจิตเวช / ซึมเศร้า

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.20. โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.21. ติดเชื้อเอชไอวี (HIVs)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.4.22. โรคอัลไซเมอร์

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5. ปัญหาและความต้องการในการดูแลรักษาสุขภาพของผู้สูงอายุในปัจจุบัน

2.5.1. กินยาไม่ต่อเนื่อง/ลืมกินยา

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5.2. ฉีดยาไม่ต่อเนื่อง/กลัวการฉีดยา/ฉีดยาเองไม่ได้ต้องมีผู้ฉีดยาให้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5.3. การไปรับการรักษาหรือตรวจสุขภาพไม่ต่อเนื่อง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5.4. การปฏิบัติตัวในการดูแลสุขภาพไม่เหมาะสม

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5.5. ความไม่สะดวกในการเดินทางไปรักษา

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5.6. ไม่มีผู้ดูแลช่วยเหลือ เมื่อต้องอยู่ตามลำพัง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.5.7. การไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอสำหรับการรักษา

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.6. สภาวะการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุในปัจจุบัน

2.6.1. ป่วย ไปไหนมาไหนได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.6.2. ป่วย อยู่กับบ้านไปไหนมาไหนไม่ได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.6.3. ป่วย นอนกับเตียง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7. ผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมเสี่ยง

2.7.1. ดื่มสุราเป็นประจำ (มีการดื่มเหล้า เบียร์ ไวน์ แชมเปญ น้ำตาลเมา กระแช่ สาโท สุรา หมักพื้นบ้าน ในทุกสัปดาห์)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.2. ดื่มสุราแล้วขับขี่ยานพาหนะ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.3. ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.4. ขับขี่รถยนต์โดยไม่คาดเข็มขัดนิรภัย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.5. ขับขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.6. สูบบุหรี่เป็นประจำ (มีการสูบบุหรี่ในทุกวัน)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.7. อยู่ในสถานที่ที่มีผู้สูบบุหรี่ หรือมีโอกาสได้รับควันบุหรี่เป็นประจำในทุกวัน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.8. ไม่ได้ออกกำลังกาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.9. ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.10. มีความเครียด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.11. ทำงานหนัก พักผ่อนน้อย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.12. กินอาหารรสจัด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.13. กินอาหารสุกๆ ดิบๆ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.14. การใช้ยาชุด ยาแก้ปวด ยาลูกกลอน เป็นประจำ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.15. การใช้สารเสพติด (สารระเหย กัญชา ยาบ้า เฮโรอีน)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.7.16. มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8. ผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ

2.8.1. ใช้สารเคมีในการเกษตรโดยป้องกันตนเองไม่เหมาะสม

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.2. ทำงานในบริเวณที่มีการสูดดมสารเคมี สารระเหยที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.3. ทำงานในบริเวณที่มีเสียงดัง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.4. ทำงานในบริเวณที่มีฝุ่นละออง/ควัน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.5. ขาดความรู้ หรือไม่ตระนักในเรื่องความปลอดภัย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.6. การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.7. ทำงานในลักษณะยืน หรือนั่งในท่าเดิมนานๆ หรือในท่าที่ไม่เหมาะสม

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.8. ทำงานในบริเวณที่มีอากาศร้อนอบอ้าวหรืออากาศเย็นมากเกินปกติ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.8.9. ทำงานในที่สูง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.9. ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ

2.9.1. ช่วยเหลือตัวเองได้ดีไม่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.9.2. ช่วยเหลือตัวเองได้ปานกลางต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นบางส่วน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.9.3. ช่วยเหลือตัวเองได้น้อย หรือ ไม่ได้เลยต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นมาก หรือ ทั้งหมด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.10.ภาวะสมองเสื่อมของผู้สูงอายุ

2.10.1. มีภาวะสมองระดับดีมาก(สมองเสื่อมน้อยมาก)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.10.2. มีภาวะสมองระดับปานกลาง(สมองเสื่อมปานกลาง)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.10.3. มีภาวะสมองระดับค่อนข้างต่ำ(สมองเสื่อมค่อนข้างมาก)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.10.4. มีภาวะสมองระดับต่ำ(สมองเสื่อมมาก)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.11.ความเครียดของผู้สูงอายุ

2.11.1. เครียดน้อย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.11.2. เครียดปานกลาง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.11.3. เครียดมาก

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.11.4. เครียดมากที่สุด

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.12.ภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ

2.12.1. เป็นโรคซึมเศร้า ระดับน้อย (Major Depression, Mild)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.12.2. เป็นโรคซึมเศร้า ระดับปานกลาง (Major Depression, Moderate)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

2.12.3. เป็นโรคซึมเศร้า ระดับมาก (Major Depression, Severe)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3. การทำงานและการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ

3.1. ความสามารถในการทำงานและการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ

3.1.1. ไม่สามารถทำได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.1.2. ทำกิจวัตรประจำวันของตนเองได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.1.3. ทำงานบ้านได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.1.4. ทำงานที่ชอบหรือตามความถนัดได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.1.5. ประกอบอาชีพได้ (ทำงานแล้วเกิดรายได้)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.1.6. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2. อาชีพหลักของผู้สูงอายุ

3.2.1. ว่างงาน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.2. ทำนา

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.3. ทำไร่

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.4. ทำสวน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.5. ปศุสัตว์

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.6. เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.7. ประมง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.8. เกษตรผสมผสาน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.9. หัตถกรรม

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.10. ค้าขาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.11. รับจ้างทั่วไป/รับจ้างรายวัน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.12. ธุรกิจส่วนตัว

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.2.13. ไม่มีอาชีพหลัก

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3. แหล่งรายได้ของผู้สูงอายุ

3.3.1. ไม่มีรายได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3.2. เบี้ยยังชีพ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3.3. เงินบำนาญ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3.4. การประกอบอาชีพในปัจจุบัน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3.5. ได้รับจากบุตร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3.6. ได้รับจากญาติพี่น้อง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.3.7. ได้รับจากหน่วยงานองค์กรต่างๆ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้สูงอายุ (บาท/เดือน)

รายได้ต่ำสุด ..... บาท รายได้สูงสุด ..... บาท

ค่าเฉลี่ย ..... บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... บาท

ค่ามัธยฐาน ..... บาท ค่าพิสัยควอไทล์ ..... บาท

3.5. รายจ่ายของผู้สูงอายุ (ในรอบปีที่ผ่านมา)

3.5.1. ไม่มีรายจ่าย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.2. ซื้ออุปกรณ์ของใช้ส่วนตัว

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.3. ซื้ออุปกรณ์ของใช้ในครัวเรือน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.4. ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.5. ซื้อยานพาหนะ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.6. ซื้ออาหาร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.7. ซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.8. ซื้อเครื่องประดับ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.9. การลงทุนในการประกอบอาชีพ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.10. ซื้อสลาก หวย เบอร์ และการพนันต่างๆ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.11. ค่ารักษาพยาบาล

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.12. เงินทำบุญ บริจาค

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.13. การชำระหนี้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.5.14. การชำระค่าสมาชิก ต่างๆ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.6. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของผู้สูงอายุ (บาท/เดือน)

รายจ่ายต่ำสุด	..... บาท	รายจ่ายสูงสุด	..... บาท
ค่าเฉลี่ย	..... บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	..... บาท
ค่ามัธยฐาน	..... บาท	ค่าพิสัยควอไทล์	..... บาท

3.7. ภาระหนี้สินของผู้สูงอายุ

หนี้สินต่ำสุด	..... บาท	หนี้สินสูงสุด	..... บาท
ค่าเฉลี่ย	..... บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	..... บาท
ค่ามัธยฐาน	..... บาท	ค่าพิสัยควอไทล์	..... บาท

3.8. สาเหตุของภาระหนี้สินของผู้สูงอายุ

3.8.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.2. การทำการเกษตร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.3. การศึกษาบุตร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.4. ซื้อยานพาหนะ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.5. ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.6. ซื้อโทรศัพท์มือถือ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.7. ซื้ออสังหาริมทรัพย์/สร้างบ้าน/ซื้อที่ดินทำกิน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.8. การเจ็บป่วย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.9. ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.10. ลงทุนในการทำธุรกิจ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.11. การเล่นหวยหรือการพนัน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.12. ส่งสมาชิกในครัวเรือนไปต่างประเทศ ระบุเหตุผล (เช่น ไปเรียน ไปทำงาน)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.13. ซื้ออุปกรณ์ของใช้ส่วนตัว

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.14. ซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.15. ซื้อเครื่องประดับ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.16. เงินทำบุญ บริจาค

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.17. การชำระหนี้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.8.18. การชำระค่าสมาชิก ต่างๆ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9. แหล่งกู้ยืมเงินของผู้สูงอายุ

3.9.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.2. ญาติพี่น้อง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.3. นายทุน/พ่อค้า

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.4. ธกส.

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.5. กองทุนเงินล้าน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.6. ธนาคารหมู่บ้าน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.7. กลุ่มออมทรัพย์/กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.8. เงินกู้นอกระบบ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.9. ธนาคารพาณิชย์

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.10. ธนาคารออมสิน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.9.11. บุตร

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.10.เงินออมของผู้สูงอายุ

เงินออมต่ำสุด	..... บาท	เงินออมสูงสุด	..... บาท
ค่าเฉลี่ย	..... บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	..... บาท
ค่ามัธยฐาน	..... บาท	ค่าพิสัยควอไทล์	..... บาท

3.11.รูปแบบการออมของผู้สูงอายุ

3.11.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.11.2. ทองคำ เพชร เครื่องประดับ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.11.3. สลากออมสิน/สลาก ธกส.

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.11.4. พันธบัตรรัฐบาล

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.11.5. หุ้น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

3.11.6. ประกันชีวิต

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

4. สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะของผู้สูงอายุ

4.1. จุดเสี่ยงจุดอันตราย

4.1.1. ไม่พบจุดเสี่ยง หรือจุดอันตราย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.1.2. พบจุดเสี่ยง หรือจัดอันตราย แต่ยังไม่ได้ปรับปรุงจุดเสี่ยง หรือจุดอันตราย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.1.3. พบจุดเสี่ยง หรือจัดอันตราย และได้ปรับปรุงแล้ว จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2. จุดเสี่ยง หรือจุดอันตราย ในบริเวณบ้านเรือนที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข

4.2.1. พื้นบ้าน บันได ราวจับ ลื่น หรือชำรุด จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.2. พื้นบ้านมีสภาพต่างระดับ และไม่มีสัญลักษณ์บอกความแตกต่างของแต่ละระดับ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.3. มีมุมมืด หรือพื้นที่ซึ่งแสงสว่างส่องไปไม่ทั่วถึงทำให้มีโอกาสสะดุด หรือหกล้ม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.4. การจัดวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ กีดขวางทางเดิน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.5. บริเวณบ้านอากาศถ่ายเทไม่สะดวก และร้อนอบอ้าว จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.6. บันไดสูงชัน ไม่ลาดเอียง จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.7. ห้องน้ำ หรือห้องส้วมโถส้วมเป็นแบบนั่งยอง จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.8. ห้องน้ำ หรือห้องส้วม ไม่มีราว หรืออุปกรณ์จับยึด จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.9. บริเวณบ้านคับแคบ เต็มไปด้วยสิ่งของ ไม่ได้จัดระเบียบ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.10. ไม่มีการติดหมายเลขโทรศัพท์ สำหรับติดต่อหรือใช้งานในกรณีฉุกเฉิน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.2.11. ปลั๊กไฟ สวิทช์ไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้า อยู่ในสภาพชำรุด ไม่พร้อมในการใช้งาน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.3. ครัวเรือนที่มีความต้องการอุปกรณ์ และเครื่องมือช่วยเหลือผู้สูงอายุ

4.3.1. อุปกรณ์ช่วยเหลือในการกิน การดื่ม การเคี่ยว การกลืน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.3.2. อุปกรณ์ที่ช่วยในการสื่อสาร พูดคุย การฟัง และการมองเห็น จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.3.3. อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการดูแล และรักษาตามสภาวะของการเจ็บป่วย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.3.4. อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการออกกำลังกาย และฟื้นฟูสภาพร่างกาย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.3.5. อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการทำความสะอาดร่างกาย และการขับถ่าย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.3.6. การเคลื่อนไหว ลุกนั่ง ยืน เดิน และอื่นๆ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.4. ปัญหามลพิษ และมลภาวะ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในครัวเรือน

4.4.1. ไม่มี จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.4.2. ปัญหาขยะ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.4.3. ปัญหาน้ำเสีย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.4.4. ปัญหาฝุ่น ควัน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.4.5. ปัญหากลิ่นเหม็น จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.4.6. ปัญหาเสียงดังรบกวน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.5. ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในรอบปีที่ผ่านมา

4.5.1. ไม่มี จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.5.2. ปัญหาการทะเลาะวิวาท จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.5.3. ปัญหาการทำร้ายร่างกาย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.5.4. ปัญหาลักทรัพย์ ขโมยทรัพย์สิน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.5.5. ปัญหาพิบัติภัย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.5.6. ปัญหาภัยสงคราม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6. พื้นที่สาธารณะ หรือแหล่งประโยชน์ที่อยู่ใกล้กับครัวเรือน ซึ่งผู้สูงอายุสามารถไปใช้ประโยชน์เข้าร่วมกิจกรรมได้

4.6.1. ไม่มี จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.2. สวนสาธารณะ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.3. ลานกีฬา จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.4. พื้นที่สาธารณะในการปลูกพืชผัก สวนครัว จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.5. ป่าชุมชน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.6. ศาลาวัด จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.7. ศาลากลางบ้าน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

4.6.8. อาคาร สถานที่ของกลุ่มกิจกรรม ชมรมต่างๆ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

5. สภาวะทางสังคมของผู้สูงอายุ

5.1. ผู้สูงอายุหรือสมาชิกในครัวเรือนมีการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุร่วมกับชุมชน

5.1.1. ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.2. การทำกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อม และปรับภูมิทัศน์ของชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.3. การทำกิจกรรมการเป็นอาสาสมัครดูแลช่วยเหลือผู้อื่น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.4. การเป็นที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิ หรือคณะกรรมการของชุมชนท้องถิ่น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.5. การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆของชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.6. การเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดภูมิปัญญา

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.7. การเข้าร่วมกิจกรรมในงานบุญประเพณีต่างๆของชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.8. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.1.9. การร่วมประชุมในเวทีประชาคม หรือการประชุมต่างๆของชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2. ประเภทของกลุ่มกิจกรรมที่ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมทำกับชุมชน

5.2.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.2. กลุ่มผู้สูงอายุ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.3. กลุ่มออกกำลังกาย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.4. กลุ่มฌาปนกิจผู้สูงอายุ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.5. กองทุนฟื้นฟูผู้สูงอายุ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.6. กองทุนสงเคราะห์ผู้สูงอายุและผู้พิการ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.7. กองทุนสวัสดิการชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.8. กลุ่มสัจจะออมทรัพย์/สะสมทรัพย์

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.9. กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.10. กลุ่มอาชีพ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.11. กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.12. อสม.

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.13. อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.14. อาสาสมัครดูแลผู้พิการ (อพมก.)

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.15. อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.16. อปพร.

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.2.17. คณะกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิของชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.3. ปัญหาอุปสรรค์ของผู้สูงอายุที่ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

5.3.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.3.2. ปัญหาสุขภาพและมีโรคประจำตัว

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.3.3. ปัญหาไม่สามารถเดินทางไปได้ด้วยตนเอง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.3.4. ปัญหาการประกอบอาชีพหรือธุรกิจส่วนตัว ไม่สามารถจัดสรรเวลาได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.4. ปัญหาอุปสรรค์ของครัวเรือนที่ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

5.4.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.4.2. ปัญหาสมาชิกในครัวเรือนไม่สามารถไปรับไปส่งเข้าร่วมกิจกรรมได้

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.4.3. ปัญหาขาดผู้ดูแลบ้านและต้องทำหน้าที่เฝ้าบ้าน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.4.4. ปัญหาขาดผู้ดูแลหลานและต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูหลาน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.4.5. ปัญหาด้านการเงิน ไม่มีเงินในการสมัครเป็นสมาชิก หรือการลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.4.6. ปัญหาการขาดข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรมต่างๆในชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.5. ปัญหาอุปสรรคการได้รับการดูแลช่วยเหลือจากชุมชน

5.5.1. ไม่มี

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.5.2. ยังไม่มีการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการดูแลช่วยเหลือในชุมชน

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.5.3. การไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนเพื่อขอใช้บริการ

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.5.4. บ้านอยู่ห่างไกลการเดินทางของผู้ให้การดูแลช่วยเหลือไม่สะดวก

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.5.5. อาสาสมัครมีจำนวนน้อย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

5.5.6. บุคลากรทางด้านสาธารณสุขมีจำนวนน้อย

จำนวนทั้งหมด ..... คน ร้อยละ..... เพศชาย .....คน ร้อยละ..... เพศหญิง .....คน ร้อยละ.....

6. การติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุ

6.1. ช่องทางในการติดต่อสื่อสารและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน

6.1.1. ไม่มี จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.2. การบอกต่อ (ปากต่อปาก) จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.3. การใช้โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.4. การใช้โทรศัพท์บ้าน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.5. การใช้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.6. การใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.7. การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.8. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Line) จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.9. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.10. การส่งหนังสือแจ้ง/การส่งจดหมาย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.11. ป้ายประกาศ/ป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.12. เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.13. วิทยุชุมชน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.1.14. เวทีประชุม/ประชาคม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.2. ปัญหาในการสื่อสารหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุในครัวเรือน

6.2.1. ไม่มี จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.2.2. ปัญหาสุขภาพ และการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.2.3. ปัญหาการขาดอุปกรณ์หรือเครื่องมือช่วยในการฟัง การพูด การมองเห็น จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.2.4. ปัญหาการขาดอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการรับข้อมูลข่าวสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์

จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

6.2.5. ปัญหาการขาดทักษะหรือความรู้ในการใช้งานเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7. ความต้องการของครัวเรือนในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่สามารถทำเองได้

7.1. กิจกรรมที่ครัวเรือนต้องให้การดูแลหรือสนับสนุนให้กับผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ

7.1.1. การดูแล ช่วยเหลือกิจวัตรประจำวัน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.2. การดูแล รักษาเกี่ยวกับโรคและการเจ็บป่วย จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.3. การอยู่เป็นเพื่อนที่บ้าน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.4. การสนับสนุนให้ทำงาน หรือให้ผู้สูงอายุสร้างรายได้เอง จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.5. การนำพาผู้สูงอายุไปทำกิจกรรมต่างๆ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.6. การแนะนำ การสอน การฝึกทักษะต่างๆเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสื่อสาร จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.7. การให้เงินเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ใช้จ่ายในด้านต่างๆ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.8. การจัดหาสวัสดิการ สำหรับผู้สูงอายุเมื่อเจ็บป่วย หรือได้รับความเดือดร้อน จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.9. การจัดให้มีที่พักอาศัยที่สะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

7.1.10. การจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ และกายอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น

จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8. การมีส่วนร่วมหรือความเกี่ยวข้องของสมาชิกในครัวเรือนกับกลุ่ม/องค์กรด้านการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

ประเภทกิจกรรมที่สมาชิกในครัวเรือนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ

8.1. การพัฒนาศักยภาพ

8.1.1. ฝึกอบรมให้ดูแลตนเองได้

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.1.2. ฝึกอบรมสมาชิกในครอบครัวให้ดูแลผู้สูงอายุได้

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.1.3. ฝึกทักษะอาสาสมัครอื่นๆเพื่อการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.1.4. ฝึกทักษะผู้รับผิดชอบดูแลผู้สูงอายุโดยตรงในชุมชน

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.1.5. จัดหาผู้ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุเพิ่ม

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.1.6. มีหลักสูตรการฝึกอบรมและคู่มือการดูแลช่วยเหลือ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.1.7. ฝึกอบรมผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุให้มีความรู้และทักษะในการดูแลตนเองได้ตามภาวะสุขภาพ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ

8.2.1. มีบ้านที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.2. มีศูนย์กีฬาลานกิจกรรมให้ผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.3. ปรับพื้นที่บริการสาธารณะของ อปท.ให้เอื้อต่อการให้บริการของผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.4. มีศูนย์บริการให้ยืมอุปกรณ์สำหรับผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.5. รพสต. จัดสิ่งแวดล้อมใน รพสต.ให้เอื้อต่อการให้บริการผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.6. มีกิจกรรมส่งเสริมการให้คุณค่าทางวัฒนธรรมกับผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.7. อปท.กำหนดนโยบาย และแผน ออกเทศบัญญัติสนับสนุนงบประมาณ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.8. พม. กำหนดแนวทางของการจัดสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.2.9. อปพร.ดำเนินการปรับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3. การพัฒนาระบบบริการ

8.3.1. บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.2. บริการรับ-ส่ง ๒๔ ช.ม. เพื่อการรักษาช่วยเหลือและกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉินถูกทำร้ายร่างกายถูกทอดทิ้งและภัยพิบัติ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.3. จัดบริการของศูนย์ผู้สูงอายุ(Day Care)ภายในรพ.สต. รพ. อปท.หรือองค์กรของชุมชน เช่น วัด

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.4. จัดบริการแบบผสมผสานในการดูแลสุขภาพ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.5. บริการ-ส่งผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.6. รพสต.มีบริการให้คำปรึกษาทางไกล

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.7. รพสต.เปิดช่องทางพิเศษสำหรับการให้บริการผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.8. รพสต.มีการ คัดกรอง ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.9. อสม.มีการตรวจคัดกรองสุขภาพของผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.10. อผส. ให้การดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุตามปัญหาและความต้องการ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.3.11. มีธรรมนูญสุขภาพเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4. การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน

8.4.1. มีกองทุนเพื่อดูแลผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4.2. มีสถาบันการเงินของชุมชน

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4.3. มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นรายได้ของผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4.4. มีผู้สูงอายุเป็นสมาชิกกองทุนอย่างน้อย 1 กองทุน

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4.5. มีกิจกรรมที่ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4.6. สร้างบุคลากรทางสุขภาพในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.4.7. มีศูนย์ในการดูแลผู้สูงอายุทั้งภาวะปกติและฉุกเฉิน

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.5. การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ

8.5.1. มีการพัฒนาระบบชุดข้อมูลเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.5.2. มีการนำใช้ข้อมูลทุนทางสังคมและแหล่งประโยชน์จัดทำแผนดูแลผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.5.3. มีช่องทางการเรียนรู้ข้อมูลเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.5.4. มีระบบสนับสนุนข้อมูลเพื่อใช้ดูแลผู้สูงอายุกรณีฉุกเฉินถูกทำร้ายและภัยพิบัติ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.5.5. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกาวางแผนนโยบายท้องถิ่น พัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ไข/จัดการปัญหาผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.5.6. มีธรรมนูญสุขภาพเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.6. การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลผู้สูงอายุ

8.6.1. การใช้สิทธิเลือกตั้ง

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.6.2. การร่วมเวทีประชาคม

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

8.6.3. การร่วมประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน

ไม่มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ..... มีส่วนร่วม จำนวน ..... ครัวเรือน ร้อยละ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และตำบล

1. ข้อมูลทั่วไประดับหมู่บ้าน/ชุมชน และตำบล

จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมด ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

2. ทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ

2.1. ทุนทางสังคมและศักยภาพในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ

2.1.1. ทุนทางสังคมระดับบุคคล

2.1.1.1. หมอนวด จำนวน ..... คน

2.1.1.2. หมอสมุนไพร จำนวน ..... คน

2.1.1.3. ผู้นำชุมชน จำนวน ..... คน

2.1.1.4. ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน ..... คน

2.1.1.5. ผู้อาวุโส หรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ..... คน

2.1.1.6. ผู้นำความเชื่อ หรือผู้ประกอบพิธีกรรม จำนวน ..... คน

2.1.1.7. แกนนำออกกำลังกาย จำนวน ..... คน

2.1.1.8. คนต้นแบบการดูแลสุขภาพ จำนวน ..... คน

2.1.2. ทุนทางสังคมระดับกลุ่ม

2.1.2.1. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.2. กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.3. กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้พิการ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.4. กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้ป่วยจิตเวช จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.5. กลุ่ม อสม.น้อย จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.6. กลุ่ม อย.น้อย จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.7. กลุ่ม อปพร. จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.8. กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.9. กลุ่มออกกำลังกาย จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.10. กลุ่มแอร์โรบิก จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.11. กลุ่มรำวงย้อนยุค จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.12. กลุ่มดนตรีพื้นบ้าน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.13. กลุ่มเกษตรอินทรีย์ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.14. กลุ่มปั่นจักรยาน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.15. กลุ่มกองทุน หรือสวัสดิการชุมชน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.16. กลุ่มสมุนไพร จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.17. กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.18. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.19. กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.2.20. กลุ่มอนุรักษ์ป่าไม้ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.1.3. ทุนทางสังคมระดับหน่วยงาน องค์กร และแหล่งประโยชน์

2.1.3.1. ร้านขายยา จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.2. ร้านค้าในชุมชนที่จำหน่ายยาบรรจุเสร็จ จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.3. คลินิกพยาบาล จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.4. คลินิกแพทย์ จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.5. วัด จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.6. รร. จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.7. ป่าชุมชน จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.8. ลานกีฬา จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.9. สวนสาธารณะ จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.10. สนามเด็กเล่น จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.11. อาคารเอนกประสงค์ จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.12. ศาลาวัด จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.13. ศูนย์ประชุม จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.14. แหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.15. ร้านอาหารปลอดภัย จำนวน ..... แห่ง

2.1.3.16. ตลาดสีเขียว จำนวน ..... แห่ง

2.1.4. ทุนทางสังคมระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนจัดการตนเอง

2.1.4.1. หมู่บ้านสีขาว จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

2.1.4.2. หมู่บ้านเข้มแข็ง จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

2.1.4.3. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

2.2. ทุนทางสังคมและศักยภาพในระดับตำบลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ

2.2.1. ทุนบุคคลในระดับตำบลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ

2.2.1.1. แกนนำผู้นำระดับตำบล จำนวน ..... คน

2.2.1.2. ผู้อาวุโส หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับตำบล จำนวน ..... คน

2.2.1.3. ผู้นำความเชื่อ หรือผู้ประกอบพิธีกรรม จำนวน ..... คน

2.2.1.4. แกนนำอาสาสมัครระดับตำบล จำนวน ..... คน

2.2.2. ทุนทางสังคมระดับกลุ่มที่มีในระดับตำบล

2.2.2.1. กลุ่มออกกำลังกาย จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.2. กลุ่มอาชีพ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.3. กลุ่มเกษตรอินทรีย์ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.4. กลุ่มกองทุน หรือสวัสดิการชุมชน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.5. กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.6. กลุ่มเด็กและเยาวชน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.7. กลุ่มอาสาสมัคร หรือจิตอาสา จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.8. กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.2.9. กลุ่มแม่บ้าน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ..... คน

2.2.3. ทุนทางสังคมระดับหน่วยงาน องค์กร และแหล่งประโยชน์ที่มีในระดับตำบล

2.2.3.1. ป่าชุมชน จำนวน ..... แห่ง

2.2.3.2. แหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ..... แห่ง

2.2.3.3. พื้นที่สาธารณะ จำนวน ..... แห่ง

2.2.3.4. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต จำนวน ..... แห่ง

3. การดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ

3.1. บริการทางด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุที่มีในหมู่บ้านหรือชุมชน

3.1.1. การติดตามเยี่ยมบ้าน มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.2. การฟื้นฟูสภาพร่างกาย มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.3. การมีศูนย์กายอุปกรณ์เพื่อเป็นแหล่งยืมอุปกรณ์ที่จำเป็น มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.4. การให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และเมื่อเจ็บป่วย มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.5. การมีบริการรถรับส่งเวลาเจ็บป่วย มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.6. การมีสวัสดิการของชุมชนที่ครอบคลุมการดูแลช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.7. การมีสวัสดิการของชุมชนที่ครอบคลุมการดูแลช่วยเหลือเพื่อชดเชยสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.8. การพัฒนาทักษะหรือศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุหรือผู้ที่เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.9. การพัฒนาทักษะหรือศักยภาพในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุของผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.10. การบริการผสมผสานแพทย์แผนปัจจุบันกับแพทย์แผนไทย มีบริการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2. บริการทางด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุในหมู่บ้านหรือชุมชน ที่เป็นความต้องการแต่ยังไม่ครอบคลุม หรือยังไม่มีการจัดบริการ

3.2.1. การติดตามเยี่ยมบ้าน ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.2. การฟื้นฟูสภาพร่างกาย ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.3. การมีศูนย์กายอุปกรณ์เพื่อเป็นแหล่งยืมอุปกรณ์ที่จำเป็น ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.4. การให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และเมื่อเจ็บป่วย ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.5. การมีบริการรถรับส่งเวลาเจ็บป่วย ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.6. การมีสวัสดิการของชุมชนที่ครอบคลุมการดูแลช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.7. การมีสวัสดิการของชุมชนที่ครอบคลุมการดูแลช่วยเหลือเพื่อชดเชยสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุ ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.8. การพัฒนาทักษะหรือศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุหรือผู้ที่เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.9. การพัฒนาทักษะหรือศักยภาพในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุของผู้ดูแลผู้สูงอายุ ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

3.2.10. การบริการผสมผสานแพทย์แผนปัจจุบันกับแพทย์แผนไทย ต้องการจำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน

4. แหล่งสนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจสำหรับผู้สูงอายุ

4.1. แหล่งเงินทุน *ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน* ที่ผู้สูงอายุหรือครัวเรือนใช้เป็นแหล่งในการกู้ยืม

4.1.1. นายทุน หรือผู้มีฐานะในหมู่บ้าน จำนวน ..... ราย

4.1.2. กองทุนเงินล้าน จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.1.3. กองทุน กขคจ. จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.1.4. กองทุนสวัสดิการ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.1.5. กองทุนส่งเสริมชีพ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.1.6. กลุ่มสัจจะออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.1.7. กองทุน สำรองเลี้ยงชีพ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.1.8. กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.2. แหล่งเงินทุน *ระดับตำบล* ที่ผู้สูงอายุหรือครัวเรือนใช้เป็นแหล่งในการกู้ยืม

4.2.1. นายทุน หรือผู้มีฐานะภายนอกหมู่บ้าน จำนวน ..... ราย

4.2.2. บริษัท ห้างร้านต่างๆ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.2.3. กลุ่มอาชีพ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.2.4. สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ..... แห่ง

4.2.5. ธนาคาร ธกส. จำนวน ..... แห่ง

4.2.6. ธนาคาร ออมสิน จำนวน ..... แห่ง

4.2.7. ธนาคารพาณิชย์ จำนวน ..... แห่ง

4.3. แหล่งทุน *ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน* ที่จัดสรรเงินหรืออุดหนุนงบประมาณ เพื่อเป็นสวัสดิการ หรือเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ

4.3.1. นายทุน หรือผู้มีฐานะในหมู่บ้าน จำนวน ..... ราย

4.3.2. กองทุนเงินล้าน จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.3.3. กองทุน กขคจ. จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.3.4. กองทุนสวัสดิการ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.3.5. กองทุนส่งเสริมชีพ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.3.6. กลุ่มสัจจะออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.3.7. กองทุน สำรองเลี้ยงชีพ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.3.8. กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน ..... กองทุน/กลุ่ม

4.4. แหล่งเงินทุน *ระดับตำบล* ที่จัดสรรเงินหรืออุดหนุนงบประมาณ เพื่อเป็นสวัสดิการ หรือเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ

4.4.1. นายทุน หรือผู้มีฐานะภายนอกหมู่บ้าน จำนวน ..... ราย

4.4.2. บริษัท ห้างร้านต่างๆ จำนวน ..... แห่ง

4.4.3. กลุ่มอาชีพ จำนวน ..... กลุ่ม

4.4.4. สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ..... แห่ง

4.4.5. อบต./เทศบาล จำนวน ..... แห่ง

4.4.6. พมจ. จำนวน ..... แห่ง

4.4.7. อบจ. จำนวน ..... แห่ง

4.5. ความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.1. การสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพหลัก ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.2. การสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริม ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.3. การจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.4. การสนับสนุนเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.5. การจัดหาแหล่งเงินทุนให้กู้ยืม ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.6. จัดสรรเงินหรือสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

4.5.7. การสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ แนวทางเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ต้องการ ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5. สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

5.1. ปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในหมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.1. การขาดแคลนหรือไม่มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.2. การขาดแคลนหรือไม่มีสวนสาธารณสำหรับผู้สูงอายุเพื่อการพักผ่อนหรือออกกำลังกาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.3. การขาดแคลนหรือไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอในการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.4. การขาดแคลนหรือไม่มีศูนย์กายอุปกรณ์สำหรับเป็นศูนย์ในการให้ยืมอุปกรณ์สำหรับการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.5. การขาดแคลนหรือไม่มีการสำรวจ หรือซ่อมแซมบ้านเรือนที่มีสภาพชำรุด และเป็นอันตรายสำหรับผู้สูงอายุที่พักอาศัย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.6. การขาดแคลนหรือไม่มีการปรับปรุงทางลาดสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สาธารณะ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.7. การขาดแคลนหรือไม่มีการแยกห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สาธารณะ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.8. ชุมชนหรือหมู่บ้านมีปัญหาการจัดการขยะ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.9. ชุมชนหรือหมู่บ้านมีปัญหาหมอกควัน จากการเผา เช่น ขยะ เศษไม้ และ วัชพืช เป็นต้น จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.1.10. ชุมชนหรือหมู่บ้านมีปัญหาน้ำเสีย ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2. ความต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุในหมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.1. พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.2. สวนสาธารณสำหรับผู้สูงอายุเพื่อการพักผ่อนหรือออกกำลังกาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.3. อุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอในการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.4. ศูนย์กายอุปกรณ์สำหรับเป็นศูนย์ในการให้ยืมอุปกรณ์สำหรับการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.5. การสำรวจ หรือซ่อมแซมบ้านเรือนที่มีสภาพชำรุด และเป็นอันตรายสำหรับผู้สูงอายุที่พักอาศัย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.6. การปรับปรุงทางลาดสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สาธารณะ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.7. การแยกห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สาธารณะ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.8. การจัดการปัญหาขยะ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.9. การจัดการปัญหาหมอกควัน จากการเผา เช่น ขยะ เศษไม้ และ วัชพืช เป็นต้น จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

5.2.10. การจัดการปัญหาน้ำเสีย ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6. กิจกรรมทางสังคมและการเมืองการปกครองของผู้สูงอายุ

6.1. การร่วมงานบุญประเพณี

6.1.1. งานปีใหม่ มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.1.2. งานสงกรานต์ มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.1.3. งานสงกรานต์ มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.1.4. งานในวันสำคัญทางศาสนา มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.1.5. งานพิธีกรรมตามประเพณี หรือความเชื่อของหมู่บ้าน	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2. การพัฒนาชุมชนหรือหมู่บ้าน	
6.2.1. การประชุมหรือเวทีประชาคม	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2.2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2.3. การจัดตั้งกลุ่มหรือชมรม	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2.4. การสร้างเสริมสุขภาพหรือป้องกันโรค	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2.5. การจัดตั้งกองทุนและสวัสดิการชุมชน	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2.6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.2.7. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.3. การฝึกอบรม และพัฒนาศักยภาพ	
6.3.1. การส่งเสริมด้านเกษตรกรรม	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.3.2. การพัฒนาทักษะการดูแลสุขภาพ	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.3.3. การผลิตอุปกรณ์ของใช้ในครัวเรือน	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.3.4. การส่งเสริมประชาธิปไตย หรือการเมืองการปกครอง	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.3.5. การส่งเสริมการรู้หนังสือ	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.4. การส่งเสริมการทำงาน และการมีอาชีพของผู้สูงอายุ	
6.4.1. การส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.4.2. การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจพอเพียง	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.4.3. การรวมกลุ่มอาชีพ	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.4.4. การกำหนดให้ผู้สูงอายุมีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการของหมู่บ้านหรือชุมชน	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.4.5. การจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุเข้ามาร่วมดำเนินการ	มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน
6.5. การเลือกตั้งและการปกครองของชุมชน	

6.5.1. การคัดเลือก หรือเสนอชื่อตัวแทนชุมชน มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.5.2. การเลือกตั้ง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.5.3. การเลือกตั้ง นายก หรือสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

6.5.4. การเจรจา ไกล่เกลี่ย กรณีพิพาท หรือข้อขัดแย้ง มีกิจกรรมจำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7. การติดต่อสื่อสารและช่องทาง/เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ

7.1. ข้อมูลการดูแลสุขภาพ

7.1.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.1.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.1.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.1.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.1.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.1.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.1.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างรายได้ หรือการประกอบอาชีพ

7.2.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.2.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3. ข้อมูลคำสอน หรือแนวปฏิบัติของศาสนา หรือกลุ่มที่ตนเองนับถือ

7.3.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.3.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4. ข้อมูลด้านงานบุญ ประเพณีต่างๆ

7.4.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.4.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5. ข้อมูลด้านสังคม ปัญหาความเดือนร้อนต่างๆ

7.5.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.5.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6. ข้อมูลด้านภัยพิบัติ หรือเหตุฉุกเฉินต่างๆ

7.6.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.6.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7. ข้อมูลด้านการเมือง การปกครอง

7.7.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.7.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8. ข้อมูลกิจกรรมกลุ่มผู้สูงอายุ

7.8.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.8.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9. ข้อมูลกิจกรรมการพัฒนาชุมชน

7.9.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.9.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10. ข้อมูลชีวิตความเป็นอยู่ของบุตร หลาน ญาติพี่น้อง

7.10.1. ไม่มี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10.2. การพูดปากต่อปาก จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10.3. โทรศัพท์มือถือ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10.4. หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10.5. วิทยุชุมชน จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10.6. ทีวี จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

7.10.7. ป้ายประกาศ จำนวน ..... หมู่บ้าน/ชุมชน

8. การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุของชุมชนระดับตำบล

8.1. การพัฒนาศักยภาพ จำนวนกิจกรรมที่มี ..... กิจกรรม

8.2. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ จำนวนกิจกรรมที่มี ..... กิจกรรม

8.3. การพัฒนาระบบบริการ จำนวนกิจกรรมที่มี ..... กิจกรรม

8.4. การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้สวัสดิการช่วยเหลือกัน จำนวนกิจกรรมที่มี ..... กิจกรรม

8.5. การพัฒนานำใช้ข้อมูลในการส่งเสริมแก้ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุ จำนวนกิจกรรมที่มี ..... กิจกรรม

8.6. การพัฒนากฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลผู้สูงอายุ

จำนวนกิจกรรมที่มี ..... กิจกรรม